המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2100
כ' כסלו תשל"ח, 30.11.77 שנה 42

העולם הזה

שיר לקהיר

העולם הזה
בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • משך מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שגיא • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם כיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

דבר יום

בשעת לילה מאוחרת של היום החמישי לפני שבועיים, שעות אחדות אחרי שנמסר רישמית על ביקורו הצפוי של נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת בישראל, צילצל הטלפון בביתי. מעברו השני של הקו נשמע קול נרגש שהציג את עצמו כקורא ותיק של העולם הזה. „אני מצטער על ההפרעה בשעה זו," התנצל האיש, „אבל אני מוכרח לאחל לכם מזל־טוב..."

„למי?" תמהתי.

„לאנשי העולם הזה," השיב הקול.

„למה דווקא לנו?" שאלתי.

„נו, אתם הרי מחותנים בכל השמחה הזאת..." אמר האיש והניח את האפרכסת מידו.

אמת כי ההתרגשות הכללית שאחזה בכל עם ישראל בימי ביקורו המפתיע של סאדאת דבקה גם בנו. אינני יודע אם מישהו מאיתנו חש את עצמו דווקא כ„מחותן", אבל אין ספק שניתן היה למצוא סיבות טובות לתחושה מעין זו. סוף־סוף אין עוד עתון אחד בארץ, שבמשך שלושה עשורים נלחם בעקביות ובהתמדה בלתי נלאית להכשרת הקרקע ודעת־הקהל הישראלית לביקור מעין זה, כפי שעשה זאת העולם הזה.

ניתן היה לחבר אנתולוגיה עבת־כרס מכל מה שנכתב בהעולם הזה בנושא זה. מאות מאמרים וניתוחים, מיליוני מילים, ראו אור מעל עמודי השבועון — לא רק על החתירה לשלום מרחבי כאידיאל או כנושא מופשט ולא רק על ראיית הבעיה הפלסטינית כשורש הסיכסוך, אלא בנושא הספציפי של עצם המגע הישיר בין מנהיגי ישראל ומצריים והאפשרויות הגלומות בו לפתרון הסיכסוך.

אינני מתכוון להשתמש במחזר זה כתחליף לאנתולוגיה כזו, אך מן הראוי לאזכר כמה אבני־דרך בולטות בהתייחסותו של העולם הזה ליחסים בין ישראל ומצריים.

■ ■ ■

בראשית חודש ספטמבר 1956, חודשיים לפני שפרצה מלחמת סיני, עורר העולם הזה תגובות נזעמות בציבור. על שער גיליון הסיכום של השנה שחלפה (העולם הזה 986) הופיעה תמונתו של נשיא מצריים דאז, גמאל עבד־אל־נאצר, שנבחר כאיש השנה.

רגשות האיבה בציבור הישראלי כלפי נאצר היו באותם ימים כה עזים עד שבעיני אנשים רבים נראתה בחירתו של המנהיג המצרי לאיש השנה, כמעשה שלא יעשה. היו אף שהגדירו זאת כמעשה בגידה מובהק.

אותו גיליון הכיל את כתבת איש־השנה, שהיתה ניתוח מקיף ראשון מסוגו בעתונות הישראלית של היחסים בין ישראל למנהיגי מצריים החדשים, שתפסו את השלטון רק ארבע שנים קודם לכן. כמה מהדברים שנאמרו באותה כתבה יפים גם לגבי מה שמתחולל עתה.

כתב אז „העולם הזה":

כיצד אפשר להיחלץ מן הכיתור (של איחוד מדינות ערב) לפני שייסגר? זו היתה השאלה המכרעת של תשט"ז והיא תהיה מכרעת עוד יותר בשנת תשי"ז.

התשובה המפתה היתה: מילחמת־מנע. בסוף השנה היה ברור כי מבחינה צבאית מסוגלת ישראל להנחית מכת־פתע על הערך המצרי בדרום, לכבוש את חצי האי סיני, היה בטוח כי מכה כזו תמוטט את המשטר המצרי.

אולם תשובה זו אינה תשובה אמיתית. גמאל עבד־אל־נאצר, כפי שהודה בעצמו, אינו גיבור שיצר לעצמו תפקיד. הוא איש שנלכד, כמעט במקרה, ברשת של תפקיד היסטורי קיים. התנועה הלאומית הערבית, שהעלתה אותו על פני גליה הסוערים, לא תיעלם אם ייעלם עבד־אל־נאצר. במקרה הטוב ביותר תעמוד ישראל, אחרי הפסקת־נופש קצרה, שוב בפני אותן הבעיות — ואולי בצורה חמורה עוד יותר, מול אישיות הרבה יותר אנטיפאטית.

לא חסרו בישראל אנשים שדיברו על שלום. אולם כמעט איש מהם לא ידע על מה הוא מדבר. בשנת תשט"ז לא היה כל טעם בניסוח תוכניות־שלום, בקביעת תנאים, בטיפול הגיוני בבעיית הפליטים או בבעיית הרכוש הנטוש.

שלום במרחב אין פירושו חתימת חוזה. שום חוזה לא יביא לבדו את השלום, כשם שאין זה בטוח כלל כי השלום יזדקק דווקא לחוזה רישמי. פירושו של שלום במציאות המרחב היא: עצירת תהליך שנמשך זה שני דורות, מניעת ההתנגשות הנוראה של שתי הרכבות הלאומיות ושילובן ברכבת משותפת.

כל עוד יאמין האדם הערבי כי ישראל היא גוף זר במרחב, ראש גשר של שיעבוד שיתרחב ויתפשט בהכרח, מדינת פלישתים או צלבנים שסופה לשבור או להישבר — לא יכון השלום במרחב ושום פתרון לבעיה חלקית לא יעזור. ואילו ברגע שיבין האדם הערבי כי ישראל היא חלק חי וקיים של המציאות המרחבית הכללית, שותפת חיונית בעתיד משותף, בת־ברית טבעית במאמץ הגדול לפיתוח המרחב ושיחרורו — לא תהווה שום בעיה חלקית מיכשול עקרוני לשלום.

לכן לא היתה בעיית השלום בעיה ערבית בלבד, או בעיה ישראלית בלבד. השגת השלום היתה תלויה בשני הצדדים כאחד — בשינוי מכריע בהשקפת עולמם. לא היתה זו בעיה פוליטית וצבאית בלבד, אלא בעיה רוחנית, תרבותית, חברתית וחינוכית.

נדמה שהרגע הזה, עליו דיבר העולם הזה לפני 12 שנה, הגיע בשבוע שעבר.

■ ■ ■

אותו מאמר־ניתוח מקיף בגיליון השנה תשט"ז, היה סיכום של השקפת עולם שלה הטיף העולם הזה מאז יסוד מערכתו החדשה ב־1951. את גרעינה ניתן למצוא במאמר שפירסם אורי אבנרי בינואר 1949 בהארץ בעת שנערכו בורדוס שיחות שביתת־הנשק בין ישראל ומצריים.

כתב או אבנרי במאמר שנשא את הכותרת PAX SEMITICA (שלום שמי):

עם הסכמתה של ממשלת מצריים לפתוח בשיחות ישירות עם ממשלת ישראל, ועם התערבותה המזוינת הגלויה של בריטניה הגדולה במלחמת העמים השמיים, הגיע המצב במזרח התיכון לשלב מהפכני. תהליכים שהתפתחו במשך עשרות שנים בצורה אבולוציונית איטית, עד כי נראו לעיתים כסטאטיים, מתחילים עתה להתקדם בקצב דרמאתי. וכמו בכל מצב מהפכני מתגלות כיום לעינינו אפשרויות גדולות וסכנות גדולות כאחת.

במשך תריסר חודשי המלחמה הארץ־ישראלית לא התעניין האדם הפשוט בישוב בבעיות השלום. אחזה בציבור שלנו פסיכוזה טבעית, שהיא אופיינית למצב רוחה של אומה מותקפת, אשר במשך זמן רב היה רעיון המלחמה זר לה — מאחר שהצליחה למגר את התוקפן בשדה הקרב השתרשה בה האמונה כי החרב תענה על הכל.

ברם, אם ישנו לקח אשר ההיסטוריה מוכיחה אותו בעליל הריהו, כי החרב אומנם מסוגלת ליצור תנאים לכריתת שלום, אולם שעצם כריתתו של שלום אמיתי ויציב היה כמעט תמיד מעשה־ידיהם של מדינאים גדולים, נבונים, צלולי־דעת ומדיניקי ראות, שהיו מעל ליצרי המלחמה.

...בראותי צעירים עבריים ומצריים מוטלים זה בצד זה בדרכי הנגב, שאלתי את עצמי לא פעם — לשם מה הרגו אלה את אלה?

למצריים יש אפיקי־התפשטות טבעיים, שנקבעו להם על־ידי הגיאוגרפיה וההיסטוריה — דרומה לסודאן ומערבה ללוב. בשני הכיוונים היא נתקלת באותה מעצמה, שחסמה גם את ההתפתחות שלנו — בריטניה. ואילו באסיה אין למצריים כל אינטרס אמיתי — חוץ מן הדאגה פן תתחזק מדינה ערבית אחרת יתר על המידה, וחוץ מרגשי הסולידאריות הערבית.

מבחינה כלכלית קיימים התנאים ליחסי גומלין לטובת שני הצדדים — מצריים היא בעיקרה מדינה חקלאית, ואילו ישראל תהיה ללא ספק בעיקרה מדינה תעשייתית.

מסתבר איפוא שמבחינה תיאורטית, לכל הפחות, אין סתירה בין האינטרסים ההמהותיים של מצריים לבין אלה של מדינת ישראל. ברור כי שותפות בין ישראל ומצריים, שכוחה הפוטנציאלי עולה על כוחן של כל שאר המדינות הערביות יחד, עשויה לשמש ערובה לשלום איתן במרחב זה — ולעצמאותו המכרעת.

...שותפות בין מדינות קיימות אינה אלא צעד ראשון לקראת אידיאל מדיני — שותפות בין ישראל מתקדמת ובין חבר עמים ערביים שהשתחררו מעול הפיאודליזם והחותרים לקראת קידמה חברתית. רק עם הגשמת אידיאל זה, שאינו יכול להתגשם אלא במרוצת השנים, תהיה מדינת ישראל בטוחה ותהיה התפתחותה מובטחת. אין ספק שמדינת ישראל תוכל לעמוד בהרבה להחשת תהליך זה, אם תשתחרר מתפיסות מיושנות ותראה בעין פקוחה את האפשרויות והחובות של מעמדה החדש.

■ ■ ■

באמצע שנת 1952, זמן קצר לאחר מהכתת הקצינים החופשיים במצריים, התפרסם ערור סיכוי לפתיחתו של תהליך מסוג זה שנפתח בשבוע שעבר, בעת ביקורו של נשיא מצריים, אנוואר אל־סאדאת בארץ.

דויד בן־גוריון עמד על חוכן הנאומים בכנסת. כמה משפטים בנאום שנשא היו בי־משמעות, התזירו אותו לימים בהם הנהיג את העם במלחמת העצמאות. אמר אז ביג'י: אין למדינת ישראל ריב עם מדינת מצריים, אשר שליטה הנוכחי (מוחמד נג'יב) התנגד לפלישה המצרית לארץ. ממשלת ישראל מוכנה לכרות שלום עם ממשלת קאהיר.

למחרת היום ישבו עיתונאי ישראל צמודים למכשירי הרדיו, המתינו לשידורי קאהיר, דמשק ורמאללה. התגובה הראשונה היתה היעדר כל תגובה. אולם בערב באה התגובה הראשונה. לקוראי העתונים היא היתה מאכזבת. אולם לבקיאים ברמזי הדיפלומטיה היתה זו תשובה בעלת משמעות היסטורית, לא פחות מהצהרתו של סאדאת כעבור 24 שנים על נכונותו לבקר בירושלים.

עלי מאהר, ראש ממשלת מצריים, שהיה תלוי בחסדו של נג'יב, אמר: עדיין לא

פגישת גולדמן־נאצר — 1970
גולדה הכשילה

פגישת סאדאת־גולדמן — 1977
בלי אישור מגולדה

נאצר כאיש־השנה (1956)
איש ברשת התפקיד

קיבלנו כל פניה רשמית מצד ממשלת ישראל.

היתה זו הפעם הראשונה מאז נדמו התיתחים בחזית הדרום שמדינאי מצרי מזכמך הכריז בהודעה רישמית שהוא מוכן לעיין בפנייתישלום ישראלית. עשרה ימים אחרכך באה הודעה נוספת, מהפכנית עוד יותר. אמר הגנרל נג'יב בראיון עם עיתונאי צרפתי: גם הוא לא קיבל עדיין כל פניה רישמית מצד ממשלת ישראל לכריתת חוזה שלום. אולם הצבא המצרי רוצה לחיות בשלום עם כל העמים, כולל עם ישראל. המטכ"ל המצרי אינו מתכנן עוד מלחמה עם ישראל.

■ ■ ■

האפיזודה זו לא היה כל המשך. הסיבה היתה פשוטה: לשלום היה ויש מחיר. דויד בן־גוריון לא היה מוכן לשלם את המחיר.

כעבור שנה גילה העולם הזה (גיליון 823, 30 ביולי, 1953):

ימים מעטים אחרי שהטנקים של נג'יב פרצו את שערי ארמון ראס אל־תין ב־אלכסנדריה, קם דויד בן־גוריון באולם הכנסת, השמיע הצהרה היסטורית. הוא ציין את דברי נג'יב, שהודה כי התנגד מראש לפלישה המצרית לארץ־ישראל. קרא דויד בן־גוריון: היד הישראלית מושטת לשלום לשליט החדש של מצריים.

משך כמה שעות עצרו אנשים רבים משני צידי מסך החול את נשימתם. הרבה מאוד היה מונח על כפות המאזניים: גורלם של שני עמים, אשר המאבק ביניהם הוא עתיק ככתב החרטומים על הפרמידות. כעבור יומיים באה תשובתה של קאהיר. היא לא היתה תרועת חצוצרה, אולם ההד שלה במסדרונות הדיפלומטיים בעולם היה משכנע ביותר. אמר דוברו של מוחמד נגיב: „לא קיבלנו שום דבר רישמי מממשלת ישראל." בשפת הדיפלומטים שכללית חזקים יותר מכל שפה אחרת בעולם, היה פירוש הדבר: איננו דוחים את ההצעה. רצוננו לשמוע פרטים. הצעד הבא חייב לבוא מתל־אביב.

העולם לא שמע עוד על כל העניין. אולם היה לו המשך סודי וכמוס. הוא היה אופייני מאוד. בבית־קפה בלונדון נעשה הצעד. לא היתה זו פניה דיפלומטית. שום מגע רישמי לא קויים. מזכיר שני בצירות ישראל, צעיר בשם יהושע תדמור, נפגש עם צעיר אחר (אשר משמעים מובנים לא ניתן לפרסם את שמו), יועץ ליד שגרירות מצריים בלונדון.

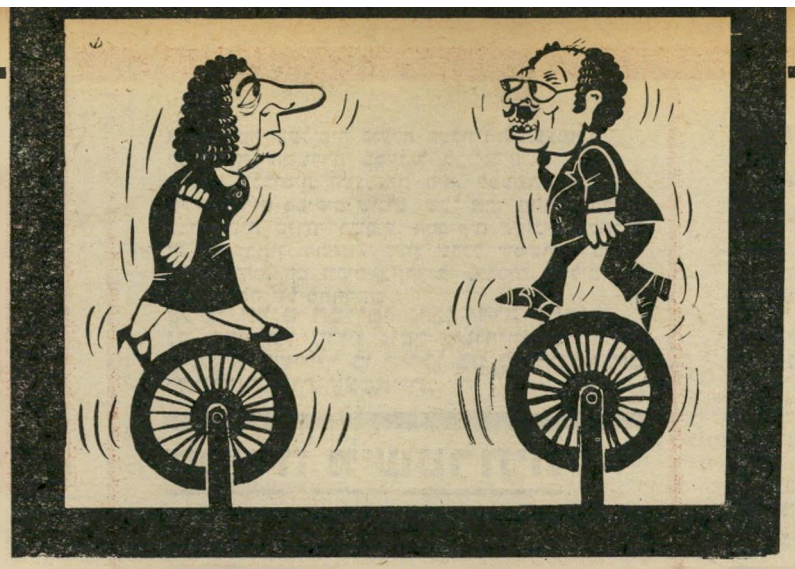

צערת ארבע השנים ציור של בזיל, „העולם הזה" 1753
במקום פגישות — קאריקטורות

ציור של דריאן (ה.ה. 1821)
שקט בבקשה!

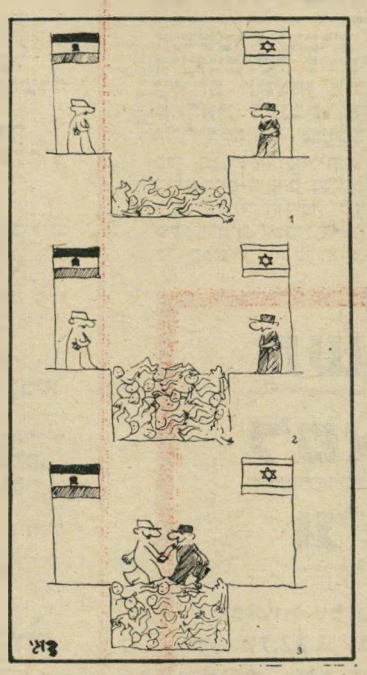

ציור של דוגי (ה.ה. 1891)
גשר בין עמים

אותו יועץ נמנה על מקורביו האישיים של נג'יב מימי הילדות, כאשר הוריהם שכנו בית ליד בית. הוא כבר נפגש לא פעם בלוויית עוד כמה מאנשי השגרירות שגילו נטיות סוציאליסטיות, עם אנשים מהצירות הישראלית, ונאומו של בן־גוריון מילא אותו התלהבות.

בפגישה עם תדמור, שלושה ימים אחרי הנאום, הודיע המצרי כי העביר לנג'יב סיכום של כל השיחות שהיו להם עד אז. נג'יב ענה לו במיכתב תודה וביקש ממנו להעביר, באמצעות קשריו האישיים, עצה לממשלת ישראל. העצה: שישראל תעביר למצריים, רישמית, את תוכן הנאום, באמצעות גורם נייטראלי, כארצות־הברית או האומות המאוחדות. תדמור העביר את העצה, מודיע לממונים עליו כי לצד השני ניתנה סמכות להיכנס לשיחות מפורטות.

מישרד־החוץ הודיע לצירות בלונדון כי אין רואים בקריה טעם בשיחות על רמה נמוכה. ההזדמנות החד־פעמית הוחמצה. כעבור כמה חודשים נשמעו שוב המנגינות הישנות ברדיו קאהיר. אומנם לא היו אלה מנגינות של הסתה לסיבוב שני. אולם ממשלת מצריים הצטרפה בפירוש לחזית האנטי־ישראלית.

מה היה פשר התנהגותם המוזרה של דויד בן־גוריון ושל ראובן שילוח, מי שהיה אז יועצו העיקרי לענייני מיוחדים אלה? האומנם לא רצו בשלום עם הערבים? האומנם היו מעוניינים במילחמת־נצח, במצור כלכלי, במתיחות על גבול עזה, בחסימת תעלת־סואץ בפני הגל הישראלי, בניתוק מן המרחב?

שניהם, אילו נשאלו, היו מכחישים את הדבר בהתמרמרות כנה. אולם דרכי הפוליטיקה אינן כה פשוטות וישרות. ביג'יה מוכן לשלום — אולם הוא לא היה מוכן לשלם את המחיר. לא היה זה מחיר של אדמה ופליטים. היה זה מחיר הרבה יותר גבוה, הרבה יותר מהפכני.

הבירה לפני דויד בן־גוריון שעמדה, להלכה, לפני היהודי הראשון שהביא את הדגל הכחול־לבן לאדמת השממה של פלסטין: לכרות ברית עם התנועה הערבית הלאומית לשם סילוק הכובשים הזרים למיניהם, או לכרות ברית עם הכובשים הזרים נגד שאיפת השיחרור של עמי ערב.

בן־גוריון בחר באפשרות השנייה. מיבצע סואץ ב־1956 היה תוצאה ישירה של בחירה זו. מנחם בגין הרחיק לכת מדויד בן־גוריון. הוא בענה לאתגר המצרי. אולם האם יהיה הוא מוכן לעשות מה שלא עשה דויד בן־גוריון, לשלם את מלוא המחיר ה־

נדרש תמורת שלום אמת?

■ ■ ■

בחצי יובל השנים שחלפו מאז הוחמצה ההזדמנות ההיסטורית לא חדל העולם הזה להטיף לחיפושים מחודשים אחריה. בהיעדר מיפגשים ויוזמות בין מנהיגים ישראליים ומצריים השתעשענו לא פעם באוטופיות. הרבינו להפגיש את מנהיגי מצריים וישראל בקריקטורות וגם במיפגשים שהתקיימו רק בדמיוננו.

ב־1970 הכשילה גולדה מאיר פגישה אפשרית בין נשיא מצריים גמאל עבד־אל־נאצר לבין נשיא הקונגרס היהודי העולמי נחום גולדמן.

בעקבות כישלון המיפגש פירסמנו כתבה דמיונית תחת הכותרת: אילו החליטה גולדה אחרת... גולדמן נסע לקאהיר (העולם הזה 1702). **על פני ארבעה עמודים תיארנו אז את הפגישה בין גולדמן לנאצר, בצירוף תמונות פוטומונטאז' של המיפגש ביניהם.**

בשבוע שעבר לא היה הד"ר גולדמן, שחדל לכהן כנשיא הקונגרס היהודי העולמי, זקוק לאישורה של גולדה כדי להיפגש עם נשיא מצרי. הוא נפגש עם סאדאת בארמון המלך דויד, בירושלים, בנוכחות מנחם בגין ופייר מנדס פראנס, מי שהיה ראש ממשלת צרפת. וצריך היה שוב להפעיל את הדמיון כדי לתאר כיצד עשויים היו הדברים להתגלגל לולא הכשילה גולדה את פגישתו של גולדמן עם נאצר לפני שבע שנים.

גם לפגישה של גולדה עצמה עם סאדאת יש רקע קודם, שפורסם בהעולם הזה. הפעם זהו סיפור משעשע.

לפני כארבע שנים (העולם הזה 1901) **הופיע במדינה הסיפור הבא:**

האמרגן התל־אביבי נזקק לשניות ספורות בלבד, כדי לדעת שהוא חוזה בלהיט. על הבמה הקטנה של קאברט **סימפריז** הפאריסאי, ישבו על ספסל, כשהם חבוקים בעדינות, לא אחרים מאשר גולדה מאיר, ראש ממשלת ישראל, ואנוואר אל־סאדאת, נשיא מצריים.

היתה זו תחילתו של סיפור אהבה רותח. בעקבות החיבוק הצנוע, עבר הזוג המפורסם לריקוד טנגו צמוד, המשיך בהתעלסות מהריבת עין, לפי מיטב כללי המסורת של הצגות מוזדוני־הלילה המפורסים של מונמרטר, כשהצופים מקבלים תמורת כספם לא רק גועל־נפש, אלא גם מוסר־השכל — ומה עוד אפשר לבקש תמורת כמה פראנקים?

גודדה וסאדאת חבוקים בתיאטרון סטריפטיז
אקט של אהבה

גודדה וסאדאת במישכן הכנסת בירושלים
מוסר־השכל וגועל־נפש

לאמרגן התל־אביבי היתה רק בעיה אחת: שם, לנגד עיניו, מילאו את החפקידים על הבמה שחקן התיאטרון האנגלי בארי ליינס, כגולדה, והרקדן ביל הול, כסאדאת. לאמרגן לא היה ברור איזה שחקנים ישראליים יסכימו לשחק תפקידים אלה בסצינה זו. כאשר ימצא אותם, יוכלו גם הישראלים ליהנות מהחזה.

כאשר הוצג סוף־סוף המחזה, היתה הנאה באמת שלימה: גולדה וסאדאת היו אלה ששיחקו את עצמם.

תשקיר

נכנס לביא -

יצא סוד

מריבה קשה פרצה במהלך ביקורו של הנשיא סאדאת בישראל, בין ראש־הממשלה מנחם בגין לבין שר־החוץ משה דיין.
הרקע: שיתופו של דובר מישרד־החוץ בסעודת העבודה שנערכה בין המישלחת המצרית לנציגות הישראלית.

הוסכם בין הצדדים, שבסעודה במלון המלך דויד ישתתפו 15 איש מכל צד, בעלי תפקידים מקבילים. כיוון שסאדאת ביקש לשתף בסעודה את דוברו, קבע בגין כי בעל התפקיד הישראלי המקביל לו הוא דובר מישרד ראש־הממשלה, דן פתיר. אולם דיין תבע את המקום עבור דוברו האישי ואיש אמונו: נפתלי לביא. בגין התנגד לכך בתוקף.
בחילופי־הדברים הקשים שהתלפו בין בגין ודיין בנושא זה טען בגין: „אם לביא ייכנס — ייצאו כל הסוודות."

למרות זאת נאלץ בגין לוותר לדיין, אחרי שהחליט לשתף את לביא בפגישה על תקן של יועץ מדיני. כתוצאה מכך הוסיפה גם המשלחת המצרית חבר נוסף לסעודה.

בגין אישר לאנשי מישרדו לקיים מסיבת־עיתונאים יום אחרי עזיבתו של סאדאת, אחרי שבעיתונות הופיעו ידיעות מודרכות, שבהן ניסו לייחס את הצלחת אירגון ביקורו של סאדאת בילעדית למישרד־החוץ.
על רקע זה ניתן לפרש את סיבת החלטתו של בגין כי מנכ"ל מישרדו, וא מנכ"ל מישרד־החוץ, הוא שייצג את ישראל בוועידת קאהיר.

רבע־מיליון דולר

עבור נאום

כמה שילם הקונגרס היהודי העולמי להנרי קיסינג'ר, כדי שיפאר בנאומו את ועידתו, שהיתה ועידת־הפרידה לנחום גולדמן?
לפי שמועה הרווחת בוושינגטון, שילם הקונגרס לקיסינג'ר סכום חסר־תקדים: רבע־מיליון דולר.

אסור לטלפן לידין

גוברים והולכים הסימנים לכך שסגן־ראש־הממשלה, יגאל ידין, לוקח את עצמו ואת תפקידו ברצינות.
אחרי שהוקמה סוכת־שומרים בפתח ביתו, כדי להפגין את חשיבותו, הודיע דוברו כי מעתה ואילך אסור לעיתונאים לטלפן אל ידין הביתה. בכך הפך ידין חבר־הממשלה היחידי שלגביו קיים איסור כזה.

עיתונאים נכבדים, שטילפנו אל האיש בעניינים חשובים, נענו בסריקת־טלפון ברגע שהזדהו בשמם.

נט"ו להקמת טלוויזיה

עצמאית מאוחדת

למרות התנגדותו המוצהרת של שר־החינוך זבולון המר להקמת תחנת טלוויזיה פרטית מקבילה לתחנת הטלוויזיה הממלכתית, מסתמן רוב בקרב חברי הממשלה לאשר הקמת תחנת כזאת.
במישאל שנערך בקרב השרים הסתבר כי מלבד שרי המפד"ל תומכים כמעט כל שאר השרים באישור הקמת ערוץ טלוויזיה נוסף.

בגלל ריבוי ההצעות מצד המבקשים לקבל רישיון להפעלת תחנת טלוויזיה פרטית, מסתמנת נטייה לאמץ את השיטה שעל־פיה פועלת הטלוויזיה העצמאית בבריטניה, המשדרת במקביל לבי־בי־סי. התחנה הבריטית העצמאית היא, למעשה, איגוד של כעשרים מפיקים שונים, שכל אחד מהם מקבל כמה שעות שידור בשבוע. המפיקים השונים מתחרים זה בזה בתוך התחנה, כיוון שככל שמשתפר טיב תוכניותיהם, הם זוכים בתקציבי פירסום גדולים יותר מאלה של מתחריהם.
על־פי תדגים בריטי ניתן יהיה להקים גם בישראל ערוץ נוסף לשידורי טלוויזיה, ששעות השידור בו יחלקו בין כל המבקשים להקים תחנות עצמאיות.

חקירה מישטרתית

בעקבות

ביקור סאדאת

המישטרה עומדת לפתוח בחקירה בפרשת היעלמם של סירטי צילום ציבעוניים, עליהם הונצחו ביקורו ונאומו של הנשיא סאדאת בכנסת. אלה הם סירטי הצבע היחידים של מעמד היסטורי זה.

כדי למנוע התקהלות צלמים, צולמו כל המעמדים הרישמיים שבהם נטל סאדאת חלק, בשיטת ה„פול". בכל מעמד הורשה להשתתף רק מיספר מוגבל של צלמים, שצילומיהם עמדו לרשות כל דורש. כל קבוצה כזו כללה צלמי־טלוויזיה שצילמו בשחור־לבן ובצבע וצלמי עיתונות, שחלקם צילם בשחור־לבן וחלקם בצבע. צילומי הצבע שצולמו בעת נאומו של סאדאת בכנסת נמסרו לפיתוח בחברת אוריינט קולור, אך נעלמו בצורה מיסתורית. עתה התבקשה המישטרה לפתור את תעלומת היעלמם של הצילומים — שאין להם תחליף.

תשובתנו לסאדאת ולבגין

רב־שיח על נושא זה ייערך ביום ה', 1.12.77, בשעה 20.30 בערב, באולם „בית סוקולוב", תל־אביב, רחוב קפלן 4, בהשתתפות:

פרופ' י. לייבוביץ
אורי אבנרי
יבי

ספר על ביקור

סאדאת - בשבוע הבא

שיא חדש עומד להירשם במירוץ להוצאה לאור של ספרים בעיקבות אירועים.
כבר בשבוע הבא עומד לחופיע בארצות־הברית הספר הראשון שנכתב בעיקבות ביקורו של הנשיא סאדאת בישראל.

הספר, העוסק גם בתולדות כל המיפגשים, החשאיים והגלויים, בין נציגים ישראלים וערבים, נכתב במשותף בידי מרלן ברגר, כתבת הוושינגטון פוסט לשעבר והעיתונאים הישראלים שלמה נקדימון ויעקב כרוז, מי שכיהן בתפקיד סגן ראש שירותי־הביטחון בתקופת כהונתו של איסר הראל כראש השירותים.

חזית־הסירוב זממה

להחנקש בדיין?

היעלמותו של שר־החוץ משה דיין באירופה, בחודש אוגוסט השנה, בעת שהיה בדרכו לארצות־הברית, נבעה מחשיפת תוכנית של ארגוני הסירוב הפלסטינים להתנקש בחייו של דיין. תוכנית זו התגבשה אחרי שראשי אירגוני הסירוב חששו כי דיין עשוי לקשור את הקצוות לשיחות ישירות בין מנהיגי ישראל וערב.

גירסה זו עומדת להתפרסם בספר ישראלי חדש, בשם הפניקס, העוסק באירועים המדיניים שאירעו מאז המהפך הפוליטי בישראל.
הספר בן 350 העמודים, המבוסס בחלקו על עובדות וסיפורים אמיתיים ובחלקו על הנחות, דמיונות לפעמים, נכתב בידי אלי לנדאו ועמוס אריכא, מי שהיו מעורכי עיתונו של משה דיין, „היום הזה".

באחרונה ראו־אור שני ספרים נוספים בהם קשור לנדאו, האחד על מיבצע אוניית האורניום, שיוצא־לאור בארצות־הברית השני — המוסד — על המוסד הישראלי למודיעין, שראה כבר אור בצרפת ועומד להופיע גם בבריטניה.

מכת גניבות רכב

ב„נווה אביבים"

תושבי שכונת היוקרה „נווה־אביבים" שבצפון תל־אביב עשויים לארגן מישטרת מתנדבים פרטית, במטרה לבלום את גל גניבות הרכב הפוקד את השכונה מזה חודשיים, מאחר שהמישטרה חסרת־אונים לטפל בבעייה.

המדובר באיזור שבו מתגוררים ראש־הממשלה לשעבר יצחק רבין, ושר־הביטחון לשעבר שמעון פרס.

נגנבות מדי לילה מכוניות מחצרות הבתים באיזור.

נראה כי מדובר בפעילות שיטתית של כנופיה מאורגנת, כיוון שגם מכוניות המצויידות במנגנוני־אזעקה, במצתים סודיים ובמנעולי־הגה, נפרצות ונגנבות. מרבית המכוניות הגנובות נמצאות לאחר־מכן באיזור ראשון־לציון — רחובות כשתאי־המיטען שלהן ריקים — דבר המעיד על כך שהשתמשו בהן להעברת סחורות גנובות.

כל הפניות למישטרה העלו עד כה חרס, ותושבי השכונה, שאצל כמה מהם נגנבו שתי המכוניות המישפחתיות בלילה אחד, מתכוונים לארגן תורנות שמירה על ריכבם.

מודעות חינם כתמריץ

למפרסמים ב„מעריב"

מילחמת הצהרונים על תקציבי הפירסום נכנסה לשלב חדש. על־מנת להמריץ את המפרסמים להעדיף פירסום במעריב על פני פירסום בידיעות אחרונות, מעניק מעריב למפרסמים אצלו בסכומים יותר גבוהים מאשר בידיעות אחרונות, הטבה בצורת שיטחי פירסום חינם.

על־פי הסכם בין איגוד המפרסמים לבין מעריב, יסוכמו בסוף השנה שיטחי הפירסום בשני העיתונים, וכל מפרסם שפירסם במעריב יותר מאשר בעיתון המתחרה, יקבל מודעות חינם בשנת התקציב הבאה.

מדוע לא חבש

סאדאת כיפה

ב„י"ד ושם"?

חוגים דתיים, שנפגעו מן העובדה שבמהלך ביקורו ב„יד־ושם" לא הסכים הנשיא סאדאת לחבוש כיפה, כפי שמקובל גם על מבקרים אחרים שאינם יהודים, ביקשו לברר מדוע לא עמדו מארחיו של סאדאת על כך שיחבוש כיפה.

הסתבר כי חדיווח בעיתונות, כאילו סרב סאדאת לחבוש כיפה היה מוטעה. בעת כניסתו למוסד נמסרה לסאדאת כיפה והוא הניח אותה על ראשו, אולם היא נשמטה מייד, מבלי שאיש טרח להרימה. כאשר הסתבר כי הכיפה נעלמה מעל ראשו, כבר היה מאוחר מכדי להגיש לו אחרת.

TC-186SD

• שיטת DOLBY-ראשי F&F
• 3 דרגות כווני "BIAS"-"EQ"
• מנוע SERVO-CONTROL
• עצירה אוטומטית

TC-117

• עצירה אוטומטית
• פילטר לצלילים גבוהים
• מנוע SERVO-CONTROL

TC-188SD

• שיטת DOLBY-ראשי F&F
• 3 דרגות כווני "BIAS"-"EQ"
• מנוע SERVO CONTROL
• עצירה אוטומטית
• שחרור קסטה פנאומטי
• טיימר השהייה

TC-118SD

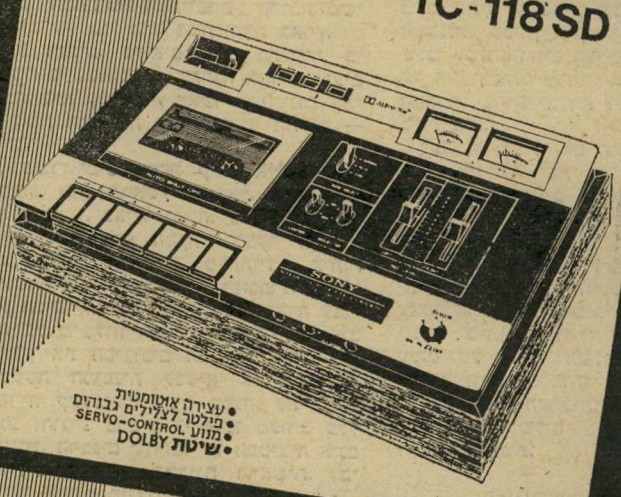

• עצירה אוטומטית
• פילטר לצלילים גבוהים
• מנוע SERVO-CONTROL
• שיטת DOLBY

TC-199SD

• שיטת DOLBY-ראשי F&F
• 3 דרגות כווני "BIAS"-"EQ"
• מנוע SERVO CONTROL
• עצירה אוטומטית
• פילטר MPX
• נורת LED peak level

TC-135SD

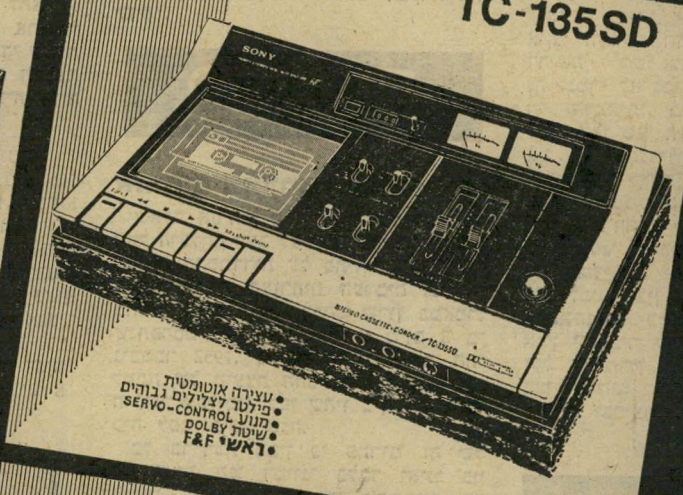

• עצירה אוטומטית
• פילטר לצלילים גבוהים
• מנוע SERVO-CONTROL
• שיטת DOLBY
• ראשי F&F

TC-229SD

• שיטת DOLBY-ראשי F&F
• 3 דרגות כווני "BIAS"-"EQ"
• עצירה אוטומטית
• 2 מנועים SERVO-CONTROL
• לחצני מגע-LOGIC CONTROL
• מונה עם זכרון

TC-138SD

• עצירה אוטומטית
• פילטר לצלילים גבוהים
• מנוע SERVO-CONTROL
• שיטת DOLBY-ראשי F&F
• מנוע AC
• נורת LED peak level
• מונה עם זכרון

"IT'S A SONY."

. פרסום מלניק/רפאל.טיראן

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה" שראה אור לפני 25 שנים בדיוק, הקדיש כתבת־איכות־חיים לנושא: „קיבוץ מול עיר". בגוף הכתבה נערכה השוואה בין הקיבוץ לעיר בנושאים כמו מצב האשה ביגוד, נופש, דיור וגידול־ילדים. במדור „העם" נסקרו המניעים להודאתו־באשמה של שליח מפ"ם בצ'כוסלובקיה, מרדכי אורן, שנעצר (ראה: „מפלגות"). מדור „במדינה" המונדל הוקדש לניתוח המעלות של רשימת המועמדים המכובדת למישרת נשיא מדינת־ישראל, עם מותו של ד"ר חיים וייצמן. בין המועמדים היו: פרופ' אלברט איינשטיין, ברנרד ברוך (יועצם של נשיאי ארצות־הברית), אבא הלל סילבר (מנהיגם של יהודי ארצות־הברית), יצחק גרינבאום (שר־הפנים הראשון של ישראל ובעבר ממנהיגי יהדות פולין), דויד בן־גוריון (ראה: שער) ואחרים.

השכוע לפני 25 שנים דיווח „העולם הזה" על פתיחת משפטו של דוב שילנסקי *, שניסה לפוצץ את מישרדי מישרד־החוץ, במחאה על חתימת הסכם־השילומים עם ממשלת מערב־גרמניה. פרשן השבועון לענייני המרחב, פירסם רשימה שנשאה את הכותרת „פאשיזם במצרים", כה האשים את מנהיג המהפיכה המצרית, גנראל מוחמד נאגיב, בפאשיזם. הערכתו של הפרשן היתה כי מנהיגותו של נאגיב קרבה לקיצה. הערכה זו הוכחה כעבור זמן, עם עלייתו לשילטון של גמאל עבד אל־נאצר.

בשער הגליון: מועמד־לנשיאות, דויד בן־גוריון.

„העולם הזה" 787
תאריך: 27.11.52

מאיר יערי דוחק לפינה את ד"ר משה סנה ✶ הרב הראשי

הרצוג נמנע מלבקש חנינה ליוליוס ואתל רוזנברג ✶

מפלגות

פרצוף של פושע

מעולם לא חיכו אנשים כה רבים בחר־דה כה רבה לגליון אחד של עיתון, כשם שחיכו רבבות להופעת גליון על המשמר ביום הראשון. כי בו היה צריך ליפול הפור: התפנה מפ"ם עורף לחברה מרדכי אורן — או לברית־המועצות.

כשפתחו בידיים רועדות את הגליון, פלטו רבים אנחה של רווחה: היה זה מאמר לוחם ותוקפני, ברוח המאמרים ש־ציינו פעם את העיתונות העברית בימי המאבק בשילטון הבריטי. רעם על המשמר: „הציונות היתה והינה תנועה המוליכה את העם המפוזר והנירדף ביותר בתולדות האנושות לשיחרור לארמי וסוציאלי בדרך של עליה, קיבוץ גלויות..." היתה זאת הכרזת מלחמה על עמדת פראג, וארשה (וכנראה גם מוסקבה), שהכריזו על הציי־נות כעל פשע לאומי.

אחר עשה על המשמר מעשה מרומם: הוא נטל על עצמו ועל מפלגתו את מלוא האחריות לפעולות מרדכי אורן שהוא, לפי דדיו פראג: „מרגל בינלאומי, בעל פרצוף של פושע..."

המכה החוזרת. לא היה ספק כי מפ"ם הגיעה לנקודת מיפנה בדרכה. משך חודשים רבים נמנעו אנשי הקיבוץ ה־מאוחד מלפלג את המפלגה, מתוך תקוה אחת ויחידה: שאנשי הקיבוץ הארצי של השומר הצעיר יתמכו בהם בשעת משבר אמיתית, נגד הקומוניסטים הרבים בסניפים העירוניים, אנשי משה סנה. מקור ה־תקוה: הקומוניזם האמיתי מחייב הז־דהות פנימית מוחלטת עם מוסקבה, דבר שאינו מתאים לאופיים של בוני הקיבו־צים, בעלי הרוח הלאומית העצמאית.

השבוע קם מאיר יערי, שפוף הקומה ובעל המראה החולני, שרבים סברו כי נדחק מזמן לפינה בהנהגת מפלגתו על־ידי משה סנה, והזכיר במהלומה מוחצת אחת כי לבה של מפ"ם עודנו פועם ב־קיבוץ. תוך שיתוף פעולה עם אנשי ל־אחדות העבודה דחק עתה את משה סנה לפינה, והשאיר אותו במיעוט. המאמר הראשי, וההחלטה שבאה בעקבותיו, היתה תוצאה של ברית קיבוצית זו.

עמדת המפלגה הקטינה את עוצמת ה־אסון הנפשי שהיה יורד בלעדיה, על מפ"ם. אולם בעיני משה סנה היה אסון זה קטן בהרבה מן האסון השני, שירד עתה על המפלגה: ניתוק מעשי ממחנה הסובייטים, אשר בנצחונו כרוך, לדעתו, גורל המפלגה.

הרבנות

חיים יקרים אולם...

האשה דפקה על דלתותיהם של עשרים רבנים ישראליים, צעקה, כשנפתחו בפניה, רחמים, ובקשתה לעזור להציל שתי נפ־שות בישראל. הרבנים לקחו מידיה של המתחננת את העט־נובע, וחתמו על פטיציה. שתי הנפשות שנתבקשו להצילן: אתל ויוליוס רוזנברג, אזרחי ארצות־הברית, שנידונו על־ידי שופט יהודי למוות בכיסא חשמלי, על מסירת סודות הפצצה האטומית לידי הרוסים**. הפטיציה עליה התנוססה כתובתו של הארי טרומן, נשיא ארצות־הברית. מטרתה היתה: להמתיק דינם. המחתימה המתייפחת: קרובת מש־פחתם של בני הזוג המתגוררת בארץ.

20 רבנים, בקיאים יותר בתלמוד, בו נאמר כי „סנהדרין, שהרגה אחד בשבעים שנה, היא קטלנית", מאשר בעיתונות אמ־ריקאית המוקיעה קומוניסטים יהודיים — חתמו.

כעבור ימים מספר קיבל אייזיק הלוי הרצוג, הרב הראשי לישראל, מיברק ש־זרקו מידיו, כאילו נכווה. על החתום היה גוף, שכל אדם המקווה לבקר אי־פעם בארצות־הברית נמנע מלהתיידד איתו: הוועד למען יוליוס ואתל רוזנברג. המיב־רק הביע לו ולרבנות הראשית תודה עמו־קה על מישלוח הפטיציה. הרצוג שהיטיב להבין את הסיבוכים הפוליטיים הכרוכים בבקשה המופנית לנשיא ארצות־הברית ושריח קומוניסטי נודף ממנה, לא ביזבז רגע התדיר ברבים כי אינו מעורב כלל בעניין. הרבנים שחתמו על הפטיציה אינם פעילים במסגרת הרבנות הראשית, וב־וודאי שאינם מייצגים אותה.

ולבסוף הוסיף הרהור פרטי ואמר: „חיי יהודים יקרים אומנם, אולם המקרה הרא עדין".

* כיום חבר־כנסת מטעם הליכוד.

** בני הזוג יוליוס ואתל רוזנברג, ש־נחשדו והואשמו בריגול, הובאו לכיסא החשמלי והומתו עליו. שני בני־הזוג הו־תירו שני בנים. שנים לאחר ביצוע גזר־הדין החל להסתבר ששניהם היו קורבנות לאווירת ציד־המכשפות של הסנטור ג'וזף מקארתי, במסגרת הוועדה לפעולות אנטי־אמריקאיות, ואשמתם מוטלת בספק רב. לאחרונה ראה־אור בעברית ספר דניאל מאת דוקטורוב, המתאר פרטים רבים מ־מהלך מישפטם של בני הזוג.

מכתבים

אזרחים ממדרגה שניה?

שאלת אזרחיה הערבים של מדינת יש־ראל הועלתה שוב לציון בקשר עם החלטת מועצת ההסתדרות על פתיחת האיגוד ה־מקצועי בפני האזרחים הערבים וניד־ונה מחדש על־ידי מר אברהם שרון במאמרו שנתפרסם בידיעות אחרונות מיום 3 ב־נובמבר 1952. מר שרון גינה את הח־לטתה של מועצת ההסתדרות והציע שוב חילופי־אוכלוסין, כפי שהיו בין יוון ותור־כיה לפני כ־30 שנה.

כל בר־דעת מבין כי פתרונו זה של מר שרון הנו דמיוני בלבד ואינו בר ביצוע. חילופי אוכלוסיה אפשריים רק כאשר שני הצדדים מסכימים לחילופים אלה, הרי מדינות ערב רוצות להחזיר לישראל את 880 אלף הפליטים שיש להן. כיצד, איפוא, תסכמנה לקבל מישראל „מתנה" כזאת של כ־200 אלף פליטים נוספים? לאחר העליה ההמונית של ה־יהודים מארצות ערב אחדות לא נשאר במדינות הערביות מספר יהודים העומד ביחס כלשהו למספר הערבים הנמצאים בישראל.

...אזרחיה הערבים של ישראל מביאים תועלת רבה למדינה היום. ערביי ישר־אל, שהם חקלאים מנוסים ופועלים מסור־רים, עושים בהרבה כדי להקל את המ־צוקה הכלכלית של המדינה. למרות ש־מספרם אינו מגיע אף ל־15 אחוז של אוכלוסיית המדינה, הרי הם מספקים ל־שווקים יותר מ־33 אחוז של כל התוצרת החקלאית בישראל. הם מעבדים אדמות הרריות שלא היה בכוחם של עולים חד־שים לעבדן. הם גם מספקים סוגי תוצרת חשובים מאד שאין היהודים יכולים ל־ספקן, כגון שמן־זית וטבק התוסכים לנו סכום גדול מאד בדולרים.

מר שרון, שאינו רוצה כלל בהימצאם של אזרחים ערבים במדינה, מתנגד באופן טבעי ליחס טוב כלשהו אליהם ומצדד בדיכוי ובאפליה. הוא אף מציין במאמרו את מר מיכאל אסף, המומחה הראשון ב־מפא"י לענייני ערב, שכתב כי יתכן שיחס טוב מצד מדינת ישראל אל אזרחיה הער־ביים עתיד להשפיע על עמדת המדינות השכנות, מכיוון שקשרי האחדה והרעות שלנו עם האזרחים הערביים עלולים להקל על התבוללותם ברחוב היהודי. דבר, טוען המחבר, שהוא למורת רוחם של כל מש־כילי ערב.

דעה זו, אפילו אם הועלתה על־ידי מר אסף, אין לה יסוד של אמת. יחס טוב לאזרחים הערביים יספק חומר תעמולה רב ערך למדינאים היהודים, ויוכיח לער־לם הרחב את רצונה הטוב של מדינת ישראל ואת נכונותה לשלום ציב במזרח. יתר על כן, יחס כזה יוכיח למדינות ערב עצמן את רצונה הטוב של ישראל ואפ־שרות שיתוף הפעולה אתה ויפתח את פיהם של שוחרי השלום עם ישראל ב־ארצות השכנות. אותו יחס יביא גם לידי כך שאזרחיה הערביים של ישראל יוכלו לשמש „גשר שלום" בין ישראל לבין המ־דינות השכנות.

כמאז קאסם,
האוניברסיטה העברית, ירושלים

יציאה מול גירוש

הערתי אותי עתה על כך שהכנסתם אותי (העולם הזה 771) כ„אדם שהביע דרישה לגרש את כל הערבים מהארץ". זה לגמרי לא נכון. להיפך, בעשרות מאמ־רי הרצאותי בעניין זה, משך שלוש שנים למן שוך הקרבות, הדגשתי לא אחת את כל התנגדותי לפעולות עוול נגד (הערבים). לאחר כל מה שעבר פה ב־עשרות השנים האחרונות — לרבות מל־חמת השיחרור שלנו — אין להניח כי במשך שני הדורות הקרובים, לפחות, יש־רור במדינתנו יחסי שלום והרמוניה בי־נינו לבינם, בין אם הם יהיו אשמים בכך או אנחנו. לפיכך, מטעים אני, עלינו להת־אמץ להסביר לעצמנו ולהם ולעולם הגי־דול שהפתרון הריאלי הסופי והצודק ל־בעייתם הוא ביציאה, יציאה בשלום, ב־הגינות ובפיצויים בעד הרכוש.

אברהם שרון, ירושלים

אנשים

● כאשר הביעו עתונאי הכנסת את התפעלותם על מיבצעו של **ד"ר יוחנן בדר,** איש הרוח שעד לפני שנים אחדות לא ידע מילה עברית, ונזקק לעזרת אשתו, בוגרת גימנסיה עברית בפולין, כדי לקרוא את השילטים ברחוב: כתיבת מאמר גדול מדי יום ביומו בעיתון מפלגתו, גילה בדר כי הוא מוכן ומזומן לתחר עם העיתונאים בענף נוסף: צילום. ועתון בדר: „יש אנשים הרואים תצלומים מעשה ידיו, ומח־שיבים אותם לטובים שראו בימי חייהם.

● כאשר חגג **עמוס בן־גוריון** את יום השנה הראשון להולדת בנו (בי. ג'. 3, העולם הזה 637) הוא העלה זכרונות על ידידי נעוריו. ביניהם: האלוף **יגאל אלון** חבר לכיתתו בבית הספר החקלאי כדורי בכפר תבור. סיפר עמוס: בבית הספר התבלט יגאל בעיקר בגלל העובדה שהת־גורר לבדו בחדר הפינג־פונג הקטן בעוד ששאר החברים הצטופפו בחדרי המגו־רים הגדולים. מי שעתיד היה להיות המ־פורסם בין אלופי צה"ל החל לעשות לעצמו שם רק כשחזר מקורס המפקדים הראשון של ההגנה.

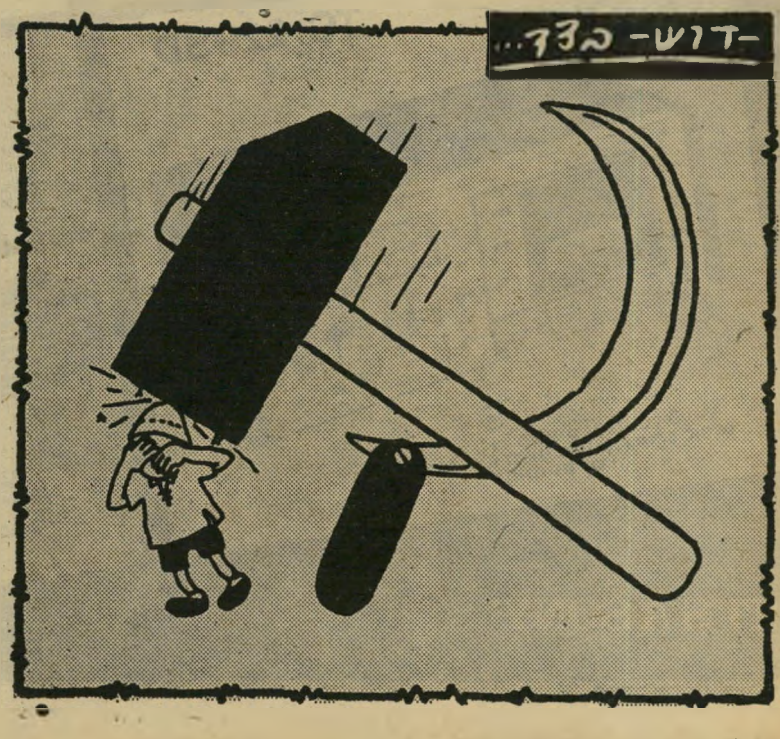

הכנסי ל"רהיטי מבט" ושאלי כמה עולה המטבח הנהדר הזה

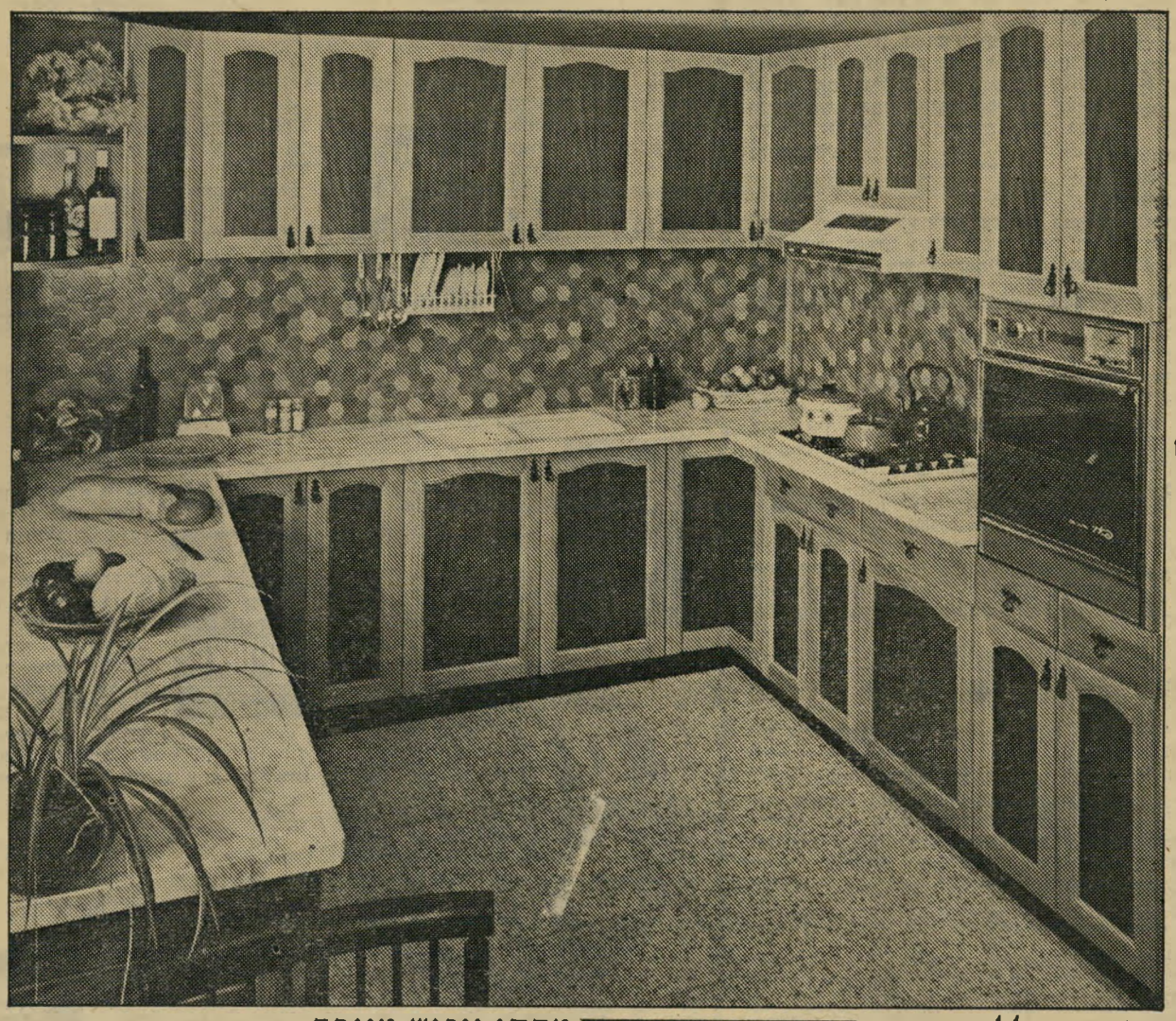

זהו אחד מתוך מבחר מטבחי "מבט" המוצעים לך בצירופים מודולריים רבים. אחד מהם יתאים לדירתך, לטעמך ולתקציבך - במחיר שיגרום לך הפתעה נעימה.
בואי נסתובב במטבח ונכיר "פטנטים" אחדים שיגרמו לך נחת רבה.
ובכן:
ניצלנו כל פינה. כל סנטימטר מנוצל עד הסוף, גם הפינה. תגיעי אליה בקלות - היא תסתובב אליך.

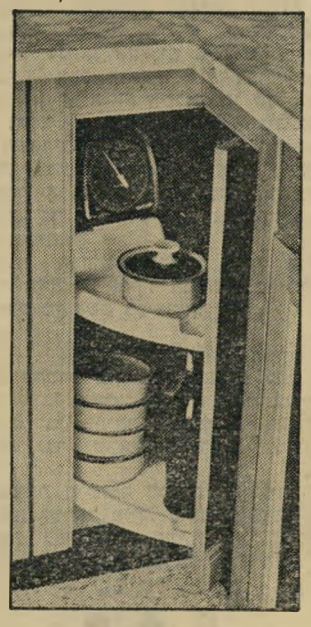

מה שטוב ללחם טוב גם בשבילך. מגירה מיוחדת ללחם. מכסה המגירה משמש גם כקרש פריסה. המכסה נסגר בקלות והלחם נשאר טרי.
הכלים יוצאים אליך. במקום שתצאי מן הכלים בחיפושים, הכלים יצאו אליך במגירות גדולות, בתנועה קלה וחלקה.

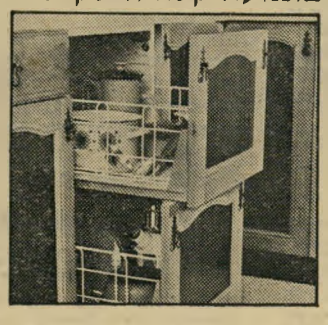

מתקן ייבוש מיוחד. בגמר השטיפה הכלים מתרוממים. וכשתסגרי את הארון הכלים יהיו מוגנים מאבק ולכלוך.
המטבח יהיה שלך...
...ולכן כדאי שאת תחליטי יחד עם המעצב שלנו על הפרטים: הנוחיות והרווחה שלך, הרכב הצבעים והחומרים, מיקום האביזרים (בשיטת ה־BUILT-IN), ועוד הרבה הרבה.
הכנסי ל"רהיטי מבט", כולנו לשרותך.

רהיטי מבט

רשת חנויות "רהיטי מבט" בכל הארץ

תל־אביב: ה' באייר 64; בית מרס - הרצל 158; אבן גבירול 18; בן־יהודה 118; **חיפה:** הרצל 13. **ירושלים:** יפו 30.
באר־שבע: קק"ל 106. **נתניה:** שמואל הנציב 13. **נצרת:** מרכז מסחרי 5. **רעננה:** אחוזה 124.

למרות העובדה שאסור לך לסמוך על אלה המציעים לך הצ־עות מפתות, השבוע יתחיל תהליך שיקום כלכלי, לאלה מכם ש־היו שקועים בצרות כספיות רציניות. ב־ייחוד טוב סוף השבוע ובמיוחד יום א', יום ה' אינו מתאים לרו־מנטיקה: יש בו יותר מדי השפעות עוינות. תוכל להמר על שבת, בשטח האהבה.

* * *

האתגרים שאתה מעמיס על עצמך מבחינה רו־חנית עלולים לעייף אותך ולגרום לך כאבי־ראש ונדודי שינה. תי־ווכח לדעת שעיכוב רציני בעבודה, שפגע ביוקרתך, נגרם בעקי־פין בגלל אשה נאה. ה־מרגיז הוא שזה בכלל לא היה כדאי. בת שור אל תאשימי את עצמך על חוסר סבלנותך.

* * *

השותף שלך לא מרמה אותך, הוא פשוט עצבני ומרוגז כמוך. לכן החיכוכים. מוטב שתנסה להיות יותר ותרן. שום דבר לא בוער. התייחסי בסוב־לנות לסובבים אותך והשתדלי לפייס את השכנה שלך, או מי־שהו המקורב אלייך. כל בני תאומים הרוו־קים עשויים להיתקל השבוע במיכשולים בשטח הרומנטי. אך אל דאגה, העתיד הקרוב צופן הפתעות.

* * *

אינך טורח לחשוב מספיק על עתידך, ו־אינך מנתח באופן נכון את האינפורמציה ש־הגיעה לידך. אל תהסס מלהתייעץ עם בת זוגך בענייני עבודה. שמור על ההישגים הגדולים אליהם הגעת לאחרונה, ואל תפטפט. בת סרטן — זכרי שאי־אפשר ל־רמות את כולם כל ה־זמן. הזהרי בדבריך ושקלי היטב את מעשייך, פן תיכנסי לצרה גדולה. כדאי שתחשבי ברצינות על עתידך.

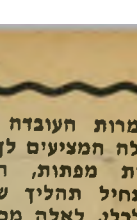

* * *

הזעזוע שעברת בתחילת השבוע מוסיף לתת את אותותיו. אולם לא די לחשוב על מה שהמצב עושה לך — אתה חייב גם לעשות משהו כדי ל־שנות אותו מצב. זכרי שאת יכולה ליפול ב־פח, בייחוד עם בן מזל גדי או קשת. אל תה־סס לנתק את הקשר לפני שיחיה מאוחר. בגד חורפי ירומם את מצב־רוחך הגרוע.

* * *

מצטער, אבל הזהרתי אותך: אין זה שבוע לערוך מסעות או שינויים מרחיקי־לכת. אם תוכלי לשמור על מי־גרת חיים דומה לזו בה היית עד כה, בתנאים חדשים, תקלי במיקצת על הבעיות. אם לא — מוטב שתסמכי לחלוטין על שיפוטו של איש בעל־שיקול. העיקר — לא להגזים בשום דבר ולא לריב. יום ג' הבא מגיש לך הזדמנות בלתי־חוזרת. אל תכתבי מיכתבים אשר חשובים מאד בסוף השבוע המתקרב ובא.

כתבת הרבה השבוע במיסגרת עבודתך. והיתה לך הבלחה רבה. אך למרות ששורה עליך המוזה והיית מעדיף לנצל זאת לכתיבה ל־שמה, אתה מוצא את עצמך שונן, עם נטייה ביקורתית חריפה, הכו־תב ומדבר קצרות ישר לעניין. אל דאגה, תר־גיש עוד השבוע ב־תמורה שתחול בגישתך לחברה הסובבת אותך במיסגרת עבודתך.

* * *

גילויי ידידות ורצון טוב כלפי מכרים חדשים, גם אם היכרת אותם רק בימים אלה, עשויים להשתלם ב־מרוצת הזמן. אל תס־רב לארח מכרים חד־שים, גם אם יביאו איתם ידיד משלהם, שאינו מוכר לך, וש־אינו מוצא חן בעיניך. בעיה מישפחתית אינ־טימית ורגישה מאוד עשויה לבוא על פיתרונה בימים הקרובים.

* * *

המשבר הכספי אליו נקלע עיסקך, ישפיע בצורה קשה על מצבך הכספי האישי. בקשר לכך, היזהר מלעשות מעשים נמהרים, עליהם אתה עלול להתחרט מאוחר יותר. אל תת־בייש להודות באוזני ידידיך כי מצב עיסקך גרוע. לעומת־זאת, אל תעז לנסות לחפש מו־צא מהסבך לכפופים לך.

זח לא יחיה נוח במיוחד, אבל אם אתה רוצה, אתה יכול להסתכן. כאב־הראש הריגעי, הצרות בטווח־קצר, הפגישות עם שונ־איך — כל אלה שקו־לים, אם רק תדע ל־התמיד על־ידי החיש־גים הרציניים וכוח־הרצון, שתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי־צפוי עשוי להתגלות, אם לא תי־זהר, כתגלית של איבה אישית או של קינאה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמידי פנים של לא־איכפתיות ואדישות. הפתעה!

* * *

הבעייה העומדת במרכז השבוע, בן דלי היא בריאותך. כל אשר תעשה לשיפורה — מצויין. כל אשר תע־שה העלול לפגוע בה — מסוכן מן הרגיל. גש לרופא המשפחתי, לבדיקה שיגרתית ואל תזניח את פוליסת־הבי־טוח בגלל הצלחתך העיסקית והאמנותית. נקונו לך הפתעות גם במישור הפיננסי. אל תהיה פזיז מדי, האט!

* * *

גאוותך הרבה מונעת ממך לבקש טובות או להסתבך בקונוניות. זכור כי השבוע מילת־חקסם היא טיפוח קשרים. לכן, גם אם תתקשה להתגבר על גאוותך, למד לפחות להחזיק את פיך נעול. אם הם רוצים להיטיב עימך — תן להם לע־שות זאת, ואל תיד־חה הצעות מכריעות.

מכתבים

כיסוי למופת

הרשו לי לברך אתכם על צורת הכיסוי שלכם את ביקורו של הנשיא סאדאת בישראל. אחרי השידורים הבלתי פוסקים בטלוויזיה וברדיו, שעקבו אחר כל רגע במהלך הביקור ההיסטורי, אחרי מיליוני המילים שנשפכו בכל העתונות הישראלית על הביקור, ממש ריחמתי עליכם. נדמה היה לי כי לא תוכלו עוד להוסיף דבר שלא נראה או לא נאמר. והנה, בא גיליון המזכרת שלכם (העולם הזה 2099) והאיר את הביקור באור חדש. קראתי את הגיליון כולו בנשימה עצורה והתבוננתי בתמונות שפורסמו בו, כאילו לא ידעתי על העניין כלום קודם לכן. כל הכבוד.

משה זיירה, תל־אביב

האם יש יסוד לשמועה שפשטה במדי־נה, כאילו הקדים נשיא מצריים את בי־קורו בישראל מהיום החמישי למוצאי־שבת, כדי לא לדפוק את העולם הזה ולאפשר לכם לכסות את הביקור כראוי?

יוסי מלמד, תל־אביב

הצלחתם לפרסם כמה תמונות מביקור סאדאת בישראל שלא הופיעו בשום מקום אחר. איך הצליחו צלמיכם להגיע לכל מקום?

דבורה עילם, רחובות

● מלבד שני צלמי המערכת, שלמה סתר ויצחק ישמח, שכיסו את ביקור סא־דאת במצלמותיהם, נעזר **העולם הזה** ב־צלמי עיתונות אחרים ובעיקר בצלמי לש־כת העיתונות הממשלתית משה מילנר, יעקב סער ואבי שמחוני, להם נתונה תודת המערכת. צילום השער הכפול בגיליון ה־אחרון נעשה בידי יעקב סער.

● ● ●

עץ אר פלסטין?

אורי אבנרי טעה בהערכתו בקשר לבי־קור סאדאת. הוא טען, ערב הביקור (העולם הזה 2098), שגם הסורים וגם המחבלים מחאו לו כפיים. האמת היא פשוטה: לסאדאת נמאס גם מהסורים וגם

מהמחבלים, כי בלעדיו הם לא שווים כלום. אז אני מציע לאבנרי שלהבא לא ייצא בהערכותיו בביטחון כזה.

יאיר קינן, יפו

תגובתם של אירגוני המחבלים ומדינות העימות הערביות־לביקורו של הנשיא סאדאת בישראל, מעניקה משמעות חדשה לביטוי הנפוץ אצלנו „עץ או פלסטיין?" מה שהם מציעים לנו ולמצרים הוא עץ התלייה או מדינה פלסטינית עצמאית.

נחום אפשטיין, חדרה

● ● ●

מרשל פילסודסקי היהודי

הבלתי צפוי קרה בכל זאת: שליט ערבי של מדינה אדירה הגיע לירושלים, על מנת לדבר אל העם בישראל. מש־צפינו בטלוויזיה היינו כחולמים. רבים מאיתנו לא האמינו שאכן נשיא מצרים עומד לפנינו, כבשר ודם ממשי. הלב רחב למראה ההמונים המריעים לו בשמחה. גם אם אין בינתיים צעדים ממשיים בעקבות ביקורו, הרי בהופעתו ובדבריו המרשי־מים, שבה את ליבות ההמונים וגישר על הפער הנורא של שלושים שנות מילחמה. נאומו היה מרשים, יוצא מן הלב וחודר אל ליבותיהם של מיליונים בתבל כולה. ועל כך נאמר לו: יישר כוח! הנך ראוי לפרס השלום העולמי.

מאשה פורמן־הלפרין, רמת־גן

מדוע היה צריך סאדאת להזמין את מנחם בגין לבוא לקהיר ולפנות אל העם המצרי? האם כדי להטיף להם כי „לא יימצא חרש־ברזל בארץ־ישראל", כפי ש־כתוב בספר שמואל? או האם כדי להר־שים את המצרים בידיעתו מה שאירע בין הסובייטים ב־1956, כפי שניסה להר־שים במסיבת העתונאים בירושלים.

האם כדי להוכיח שהעקביות של 29 שנות הקאריירה הפוליטית שלו עלתה לראשו והוא רואה את עצמו עתה כמרשל פילסודסקי היהודי? או האם כדי להראות ששיכנע את עצמו שאלוהי אברהם יצחק ויעקב מדבר אליו ואל עליזה בחלומותיהם ואומר לו מה לעשות ומה לא?

במערבון האיטלקי הטוב, הרע והמכוער, אנחנו למדים בדיוק מי הוא מה. כשצפינו בביקור סאדאת בישראל בטלוויזיה ראינו מי הוא המכוער. אבל מי הוא הטוב?

בהסכם אי ההתקפה בין היטלר לסטאלין ב־1939, לא היה „הטוב". המילחמה פרצה בין שתי מדינות אלה שנתיים אחר־כך. אם מישהו יוכל לומר לי בביטחון מיהו הטוב בחיבוק שבין בגין וסאדאת, אקנה לי כובע ואוכל אותו.

יוסף שריק, תל־אביב

התענוג האמיתי בשעת ביקורו של סא־דאת בישראל, היה לראות את פרצופיהם של ראשי המערך, גולדה, רבין ופרס ולנחש מה מתרחש בליבם שעה שהם צרי־כים לחזות דווקא במנחם בגין מקביל את פני הנשיא המצרי.

דומני שלא היתה יכולה להיות נקמה מתוקה מזו לכל אזרחי ישראל שהתפוצצו מול קהות החושים והעיוורון של ראשי המערך לכל האיתותים על אפשרויות ה־שלום עם מצרים. מגיע להם.

שמעון יניב, ירושלים

הכל מדברים על הנוהל שמסביב לכני־נוס ועידת ז'נבה ומתעלמים כמעט לחלו־טין מן המהות. נדמה לעיתים כאילו מדו־בר כאן באירגון קרקס בינלאומי, כשכל אחד מן השחקנים מנסה להתעלות על רעהו. זה יכול היה להיות מבדח אילו לא היה מדובר כאן בחיים ובמוות, בשלום או במילחמה.

השחקנים הראשיים בתצוגת השלום הזו הם, כמובן, נשיא מצריים וראש ממשלת ישראל. שניהם שחקנים מעולים ממדרגה ראשונה. אבל לאמיתו של דבר ועידת ז'נבה לא תביא את השלום, כי שני הצד־דים נחושים בדעתם הנחרצת מסביב לענ־יין השטחים המשוחררים. אין כל סיכוי שראש ממשלת ישראל יוותר על יהודה ושומרון או על חלק קטן מהם. זה ברור כשמש. כך שלמרות הכל אנו עדיין ב־מבוי סתום.

לדעתי המהות האמיתית של ועידת ז'נבה תהיה רק אחת: ועידת ז'נבה תקבע אך ורק מי אשם בפיצוצה.

דוד ישראלי, ירושלים

מה ההבדל בין מצע השלום כפי ש־פירט אותו נשיא מצריים לפני מליאת הכנסת, לבין פתיחת מילחמה מיידית וטו־טאלית נגד ישראל על־ידי כל מדינות ערב?

בפתיחת מילחמה מיידית התוכנית היא השמדת ישראל מייד. מהות תוכניתו של סאדאת, כפי שפרש אותה בפני הכנסת, היא דחיית השמדת ישראל לדור הבא.

שמואל איילון, תל־אביב

● ● ●

סוד התמורה

דומני שיש סתירה פנימית בין שני המאמרים שפירסם אורי אבנרי (העולם הזה 2099) בעקבות ביקור סאדאת. ב־מאמר אחד הוא טוען כי סאדאת הגיע לארץ כדי לדבר אל לב העם הישראלי, ולהציג בפניו את תמונת־המצב כמו שהיא. ואילו במאמר שני מתמרמר אבנרי על כי בגין לא נתן לסאדאת תמורה הולמת עבור העזתו ואומץ־ליבו.

האם עצם מתן האפשרות לנשיא המצרי לפרוש את העובדות, כפי שהן נראות

(המשך בעמוד 10)

עם בוא החורף -

אופנת מצקין זורחת

בדגמי יצוא ויבוא בלעדיים

למצקין הצעות משגעות
להופעה אופנתית ושובת לב,
ספורטיבית או אלגנטית
כל המעילים-מקולקציית האקספורט
הבלעדית-MATZSTYLE של מצקין

MATZKIN

ROXY
ה-DUFFLE COAT
שלקר את כל הגיואים
מכה להצלחה
לולו תיקים,
הליכון בכל הבאשלוסים,
מאגרים ספורטיביים
עם נפחי ספורט
וקניטון
ב-100 למר מעולה
ב-6 צבעים שונים

OSLO
המעיל והקרדיגן לגבר הספורטיבי
באוריג הסקוטי (מצ)
100% למר משובח וחם.

עטף עצמך עם SANDY
מעיל חורף ספורטיבי, יפהפה
100% למן למר מעולה
והרבה שנים חגאה ושימוש

מעיל "לימוזר"
המעיל עם כוכב בשוק,
ספורטיבי ונעים
משמע את כל העיר
בלבני צמר, שחור, כחול, חום ועוד

MAXIM
סופר ספורט אלגנט.
במעיל שלוות אורך
בכל עת, לעסקים והנלי.
מלמר משובח, בלבנים שונים.

NORMA – מעיל מסט סלר
מעיל הגשם הנאכר בחנויות הבוקר
בלונדון, פריס וניו-יורק.

מעיל בלאי
הלבש בחגים ובחוסס
ומשתה,
המעיל הבלתי-נשחק
מאריכים למרכים והחבוים

בלעדי בישראל -
מעיל היוקרה האנגלי
Wetherall

ה-TRENCHCOAT הקלאסי
הלא, הכל, מעיל הגשם
מסנון המפקדי צמרת המודיע בשנת 78'

ירושלים | תל אביב | חיפה
ת.ד.לוי, דרך יפו בנין העמודים | דיזנגוף 103/101 אלנבי 74 נחלת בינימין 44 | הרצל 37

מכותבים

(המשך מעמוד 8)

בעיניו, לעיני הציבור הישראלי, אינה בבחינת תמורה הוגנת?

אליעזר התשבי, בני־ברק

מדוע יש לבקר את בגין על כי הניח לסאדאת לחזור למצריים בידיים ריקות, כאשר סאדאת עצמו חזר וטען כי לא ביקש דבר בביקורו בישראל, מלבד עצם ההזדמנות להופיע בפני הכנסת?

אורי לוי, אשדוד

● ● ●

חדשות מהלול

טוב, אז פיתאום התחלתי להעיף מבטים לצדדים וראיתי שכל התרנגולות בלול התחילו להתרגש נורא. התברר שאיזה תרנגול נורא חשוב, ביגלל שהכרבולת שלו נורא אדומה, עומד להגיע ללול. אז כמה אפשר לשמוע עוד את הכירכורים האלה?

משום מה כל העניין מזכיר לי נישואין אחרי גירושין. אוי, שכנינו האהובים הערבים! הם לא רחוקים מהפראים שנתתי להם חרוזים. סאדאת יקבל חרוזים נהדרים וכולם יהיו מבסוטים.

בשם השלום: ללא נאומים, ללא טכסים. נסתפק בלחיצת־ידיים קלה, בניע ראש, בחיוך. שלום.

מ. ניצן, נוה־עמל, הרצליה

● ● ●

אסוציאציה דוחה

לפני מונחות מספר תמונות שפורסמו בעיתונות בעת ביקורו של סאדאת, הטעונות בהברה. תמהני אם מישהו שם־לב לפרטים „הקטנים" שבצילומים: כמו העניבה שענב סאדאת בשעת הסעודה החגיגית

סאדאת והעניבה
צלב הקרס

גית שנערכה לכבודו. לא האמנתי למראה עיני: עניבתו של סאדאת היתה מעוטרת בצלבי־קרס לכל אורכה.

אומנם צלב־הקרס הידוע לשימצה מופיע על העניבה בכיוון הפוך, וכמו כן ידוע שהוא אינו המצאתה של המפלגה הנאצית הגרמנית, אלא עיטור־קישוט שהיה נפוץ כבר בתרבויות קדומות. אך די באסוציאציה המתעוררת למראה זה במוחות אלפי ניצולי השואה ויהודים בכלל, כדי לנטוע רגש דחייה בנפשם.

האם זה מקרה בלבד או שמא השראת הביקור ביד ושם?

אריה ראובן, תל־אביב

● העולם הזה היפנה בגיליון האחרון את תשומת־הלב לעניבתו של סאדאת. מובן מאליו שהנשיא המצרי לא היה מודע לדגם המודפס עליה.

● ● ●

החייל שהרג יונה

עפה לה יונה, מן הסתם אמיתית. אולי לא לבנה, אבל יונה. קם החייל הפיקח וזורק אבן. לדבריו היגבה אינה אלא נשק חדיש, הרסני, הנושא בתוכו כלי משחית. האומנם?

חשב לו החייל להגן על ביתו והודיע לכל השכנים. או אולי היו אלה הניצים ששמו את האבן בכפו, אבן שעלולה היתה להיות בכייה לדורות.

נכון, נגזף החייל ואף נענש, אך לא בזאת נתנחם. הנחמה היא שקל להרוג יונה אחת אך קשה להרוג את כל היונים.

עמי כספי, פתח־תקווה

בכתבתכם על פרשת הרמטכ"ל מוטה גור טענתם כאילו העיתונאי ישראל הראל, שפירסם את הראיון עם מוטה, בו התריע על ההונאה שמכין כביכול סאדאת (העולם הזה 2099) הוא ששיכתב את ספרו של מוטה, פלוגה ד'. האמת היא כי הראל כתב יחד עם מוטה את הספר שער האריות ולא שיכתב את ספרו האחרון.

ע.ח., תל־אביב

● ● ●

מן הגיטו לדיר־יאסין

אני מאמין כי הדבר הנורא ביותר שקרה לעמנו היתה השואה. יש המאמינים כי אסור לשכחה. אחרים מאמינים כי חייבים לראות ולהבין את מה שאירע בשואה.

בין האחרונים נמצאים יהודים טובים הטורחים לערוך מדי פעם חזיונות אור־קוליים בהם משחזרים את אירועי השואה בגיטאות מקומיים כמו דיר־יאסין, כפר קאסם ומג'ד אל־כרום.

חובה על כל יהודי לצאת לסיור לימודים באחד הגיטאות המשוחזרים כדי ללמוד מה קרה לעמו. אני תקווה כי גם ידידינו הנאמנים מדרום־אפריקה יבואו ללמוד כיצד מנוהל גיטו מודרני עם עוצר, מכות והריסת בתים. כפי שנאמר: „כי מציון תצא תורה."

י. קאופמן, גבעתיים

● ● ●

המוסר של ד"ש

ח"כ בנימין הלוי, מראשי ד"ש, הודיע כי הצגת מועמדותו של ח"כ ד"ש וירשובסקי לוועדה למינוי שופטים, באורח עצמאי, היא בניגוד להחלטת ד"ש. והוא מוסיף, שימו־לב: „צעדו אינו 'לא חוקי' אולם הוא אינו מוסרי." כך.

אנא, אנשי ד"ש, היו זהירים בשימוש במילה מוסר. הרי מי כמוכם יודע לעשות פלסתר ממושג זה.

ברוך גיען, הרצליה

● ● ●

גסותו של מראיין

יורשה לי להתייחס בחומרה רבה לצורה בה ראיין ירון לונדון, בתוכנית עלי כותרת, את דן אלמגור. הגזים המגיש וברוב חוצפתו כינה את דן אלמגור (ביום ג', ה־15 בנובמבר) כ„סכס מאנייאק". וזאת מפני שדן עורך את התוכנית המצויינת ערוגות החשק, שלכל הדיעות פרקה הראשון הוגש בטוב־טעם.

צר לי, אך גסות רוחו למרואיינים אינה מוסיפה מאומה לתוכנית. לדעתי על רשות־השידור לשקול מחדש מציאת מחליף ל־ירון. כמו כן מחובתו של האיש להתנצל בפני דן אלמגור בפומבי על התבטאות גסה זו.

יוסי צרפתי, גבעתיים

● ● ●

עיסקה מעורפלת

לפני כארבע שנים הוחלף שמו של רחוב ברמת־גן ממבוא רוקח לרחוב בדנר, על שם אליעזר בדנר. על שום מה נקרא הרחוב ע"ש אליעזר בדנר ז"ל? מבירור שערכתי אצל המקורבים לראשי העיר הסתבר לי כי נעשתה פה עיסקה מעורפלת עם בנו של המנוח, מקס בדנר. הוא התחייב לאפשר לעיריה להרוס מיבנה בלתי־חוקי שהוקם בזמנו, וכתמורה לנדיבותו תקרא העיריה רחוב על שם אביו המנוח.

הכך ייעשה? הינתן פרס לאנשים שעברו על החוק?

הנני אב לבן שנפל בחזית במילחמת יום־הכיפורים. אני תושב רמת־גן מזה

מכתבים

שלושים שנה. בני, שנתן את דמו בגבורה למען המולדת לא זכה לשום הנצחה בעירו (בממדים שמעבר לרגיל) אבל אדם שעבר על החוק ובנה מיבנה בלתי־חוקי, שהיה יצרן נעליים מקורב לצמרת עיריית רמת־גן, מונצח לעיני כל. האם לעיריה כבר אין קריטריונים מוסריים מינימאליים לקביעת שמות לרחובות העיר?

דמי בני זועקים אלי.

מ.ב., רמת־גן

● שמו של הכותב שמור במערכת.

● ● ●

עזרה למשפחת נבון

הכתבה שפורסמה בעתונכם (העולם הזה 2096) על מישפחת נבון ועל בעיותיה ב־מושב בית־נחמיה הזכירה לי מקרה שאירע לפני כשנתיים וחצי, שיש בו כדי להאיר את מה שהתרחש במושב.

הייתי אז מדריך חברתי של גרעיני נח"ל. ערכתי מפגש גרעין בחסותו של מר נבון. עם ערב, כאשר החברה הכינו את ארוחת־הערב, הגיעו למקום שלושה ביר־יונים שהודהו כשכנים במושב. הם קראו לעברנו: „עבריינים, פושעים! אם לא תהיו בשקט, נכה אתכם!"

הם החלו לדחוף את אחד הנערים וקראו לו „פושע". אותם נערים משרתים כיום בצה"ל ביחידות נבחרות, רובם קציניים ומ"כים. האם אלה הם הפושעים הראויים למכות?

אותו בחור שהיכו ודחפו וכינו בשם „פושע" נהרג לפני כחצי שנה בעת מילוי תפקידו בצה"ל.

מכיר אני את רוב באי בית משפחת נבון ואיני מכיר ביניהם אלא נערים ש־מישפחת נבון ניסתה לשקמם. קורא אני לקוראי העתון ולכם שיעשו הכל למען לא תעזוב משפחה זו את ארצנו ואת מושב בית־נחמיה. אם לא למענם, הרי למען עשרות הנערים שהם משקמים.

עזרו, אל תדברו, כי הזמן קצר. כל המעוניין לעזור, יפנה לאבי, ת.ד. 679, ראשון־לציון.

אבי סוקולסקי, ראשון־לציון

● ● ●

זהירות הגורילה!

העולם הזה (2099) ייחס לי לצערי סיפור (במדור שידור — השדרן תקף גורילה) שלמעט שמי המיפיע בו ללא שיבושים, היה מלווה פסיפס של עיוותים — מן הסתם פרי חקירה מאומצת.

מזה חודשים אחדים איני כתב של התחנה שאליה שוייכתי באדיבותו של כתבכם, גלי צה"ל, אלא כתב־חוץ של תח־נת רדיו אירופית.

להוציא את שירותי הצבאי לא לבשתי מדים ואיני איש צבא כפי שמנסה כתבכם לגייסני.

אלי נחמיאס*

פסיפס של עיוותים

לא ניסיתי להכניס מכשיר הקלטה מ־חורי שולחן האורחים המצריים, שהגיעו ללוד לפני בואו של סאדאת, אלא ראיינתי את ראש הטקס המצרי שישב בקצה השולחן — ובעודני מראיין נגררתי מא־חור ונדחפתי על־ידי איש־ביטחון עד כי אף לא עלה בידי להפסיק את מכשיר ההקלטה שקלט את צעקותיו של זה הא־חרון. כתוצאה מכך פרץ ויכוח ער, אך מכאן ועד „התנפלות בגידופים קולניים ובמכות" על איש־הביטחון המיוחס לי על־ידי הכתב, רב מאוד המרחק.

עד היום לא פגשתי עיתונאי שיגיב אחרת בהיותו מופרע בעבודתו בנסיבות דומות, וצר לי אם התקבל הרושם אצל מישהו כאילו תקפתי איש־ביטחון.

כתבכם, המחלק ציוני התנהגות, שכח מן הסתם להצטייד בעיקרון־יסוד לא רק הולם, אלא המחייב עתונאי להעמיד דב־רים על דיוקם.

אלי נחמיאס, תל־אביב

* בתקופת שירותו ככתב הטלוויזיה הישראלית בפארים.

● ● ●

הביקור לא נשמט

אינני יכול שלא להגיב על הדברים שפורסמו בהקשר אלי בגיליונכם האחרון, (העולם הזה 2099) במדור שידור. זכותו של כל עיתון לחוות דיעה ולמתוח ביקורת — וחובתו לדאוג שהמידע עצמו יהיה בדוק ומהימן.

הקטעים הנוגעים לחלקי בסיקור ביקור סאדאת בישראל בטלוויזיה לא היו נכונים מבחינה עובדתית בשום פרט ואפשר היה לחסוך את הטעויות אילו נשאלתי בעוד מועד. פדי להבהיר אדגיש מחדש:

● דברי סאדאת בתשעה בנובמבר צוטטו במהדורת מבט לחדשות, מייד ו־באופן מלא. רק שטות היא לומר שנשמט עניין הביקור בכנסת משום שסאדאת דיבר ערבית מדוברת.

● לא אמרתי שגנרל גאמסי מכין הפי־כה נגד סאדאת. ההיפך הוא הנכון. העלינו אפשרות, כהשערה, שגאמסי איננו בין מקבלי פניו של סאדאת משום שהוא עסוק באבטחת המישטר.

כל הדברים נתונים לבדיקה ולבירור.

אהוד יערי
מי לא הבין?

דומני שזכותי לבקש שהעולם הזה יתקן במקום שקילקל.

אהוד יערי, ירושלים

קראנו בעיתונכם ידיעה ונדהמנו להבין מתוכה כאילו מר אהוד יערי אינו מבין השפה הערבית המדוברת. איננו מבינים איך קבעתם במאמר שלכם כאילו הוא אינו בקי בידיעת הערבית המדוברת. ב־משך שנים רבות, והמיפגשים הרבים עמו הוכיח לנו אהוד יערי שהוא יודע את השפה הערבית, גם הספרותית וגם המדו־ברת.

בתור קוראי העולם הזה אנחנו מבקשים מכם לתקן את העוול שגרמתם לאדם ה־שולט בשפה הערבית על בוריה ולדחות את הביקורת שמתחתם עליו במאמרכם הנזכר. והלוואי שירבו כמוהו.

מיכא ערביד, חמים ערביד, יוסוף מדבק, עלי יתום, יפו

● **העולם הזה** מצטער על שבגלל לחץ הזמן והנסיבות בעת ביקורו של אנואר אל־סאדאת בישראל, אירעו תקלות בדיווח וכן לא ניתן היה לאמת את כל המידע שזרם למערכת. **העולם הזה** שמח לתקן את העיוות בדיווח לגבי השדרן אלי נח־מיאס והפרשן לענייניים ערביים של ה־טלוויזיה, אהוד יערי, ועימם הסליחה.

365 ימים חופשיים בשנה

טמפון או־בֶּה, הטמפון הקטן הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחפשית, 365 ימים בשנה.
תוכלי ללבוש מכנסונים קצרים והרוקים, חצאית מיני, או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.
טמפון o.b. קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק.

טמפוני o.b. בעלי כושר ספיגה ענק
הטוב בעולם; להשיג ב־3 גדלים;
נורמל: למרבית הנשים
אקסטרה: לנשים עם דימום רב.
והחידוש העולמי האחרון!
טמפוני מיני לנערות, לבתולות
ולנשים עם דימום מועט.

חדש! אריזה חסכונית של 40 טמפונים + שי — ארנקון פלסטי לנשיאת 3 טמפונים בארנק.

o.b.
או־בֶּה
הטמפון בעל כושר הספיגה הטוב בעולם

ברסום מלניק

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

רובקס
המתנה השימושית ביותר

אף אחד לא יכול לשיר כמו מיכל טל.
חוץ מהסטריאו שלה.

מיכל טל אוהבת מוסיקה טובה. קל לנחש זאת.

קל גם לנחש שלגבי מיכל טל פירוש הדבר הנאה כפולה:
כזמרת מצליחה בעלת קול מיוחד ונעים אוהבת מיכל גם לשמוע וגם להשמיע את השירים האהובים עליה.

"כשאני רוצה לדעת כיצד שומע אותי הקהל באולם אני מעדיפה להאזין במערכת הסטריאו S.G. 2650 של נשיונל. אני פשוט מכניסה קסטה לטייפ הסטריאופוני, לוחצת על כפתור ובבת אחת אני שומעת את עצמי שרה בקול צלול, ברור, וחד בדיוק כפי שהוא נשמע בהופעה חיה".

אולם, מיכל טל איננה מאזינה רק לעצמה. כזמרת מקצועית היא אוהבת שירי עם ובלדות מכל העולם.

"עם נשיונל", אומרת מיכל, אני מאזינה למוסיקה הנפלאה הזאת ומרגישה כאילו קֶאט סטיבנס, דון מקלין או ג'ון בֶּאֵז נמצאים בחדר האורחים שלי".

וכדי לארח את מיכל טל בחדר האורחים בבית צריך לעשות בדיוק מה שמיכל עושה בעצמה. להאזין לה במערכת הסטריאו S.G. 2650 של נשיונל.

National

צעד קדימה אל המחר.

S.G. 2650

מגבר 60 וואט • רדיו AM/FM/FM/ Stereo
טייפ דק סטראופוני עם תא קסטות הידראולי •
פטיפון אוטומטי • זוג רמקולים 2Way משובחים.

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric.

הנדון:

להחליט!

מחמד אנוואר אל־סאדאת אמר לנו זאת במלים עדינות: „בכל הכנות אני אומר לכם, עליכם לקבל החלטות קשות."

יש לחזור על כך בצורה בוטה יותר:

אנחנו עומדים לפני ההחלטה הלאומית הקשה ביותר מאז היינו שוב לאומה בארץ הזאת.

יש לומר את הדברים בבהירות ברוטאלית. הבה נוותר על מלים יפות כגון „רגע האמת", „חשבון־נפש לאומי", „הכרעה היסטורית". הבה נאמר את הדברים בצורה הפשוטה ביותר:

אנחנו עומדים לפני ההחלטה הלאומית הגדולה ביותר מזה אלפיים שנה.

אז, בימי הקהיליה היהודית הפורחת של הבית השני, היה עלינו להחליט אם להשלים עם העולם כפי שהוא, עולמה של האימפריה הרומאית, או למרוד בו. חרף האזהרות של אנשי־השלום דאז, שנשמרו בכתובים, החליט העם לצאת למרד — מרד חסר־שחר, חסר־תוחלת, מטורף. התוצאה היתה חורבן ביתנו הלאומי ואלפיים שנות דמעות.

עתה עומדת לפנינו הכרעה דומה. תוצאותיה יקבעו את גורל עמנו לדורות רבים.

■ ■ ■

ההחלטה העומדת לפנינו היא פשוטה, ויש להציגה במלוא פשטותה.

כך עשה אנוואר אל־סאדאת בכנסת.

מוצע לנו שלום. לא שלום בעלמא, לא שלום מטושטש וגמיש, אלא שלום בתנאים מפוייטים.

ואלה התנאים:

הראשון — הכרת העמים הערביים בקיומה, ובחוקיות קיומה, של מדינת־ישראל, להלכה ולמעשה.

השני — כינון כל סידורי־הביטחון הנעולים על הדעת, שאינם קשורים בסיפוח שטחים.

השלישי — החזרת השטחים הכבושים (כן, בה"א הידיעה!) ושיבת ישראל לגבולותיה, גבולות ה־4 ביוני 1967.

הרביעי — כינון מדינה פלסטינית לצד ישראל.

זהו השלום המוצע. אין אחר. לא יהיה אחר.

לשלום הזה יש לומר: „הן" או „לאו".

■ ■ ■

לשמע הרבה דיבורים על „נקודת־מוצא", אשר תשתנה „בהמשך המשא־ומתן", מאחר ש„הכל פתוח למשא־ומתן", ו„כאשר נשב נדון בדברים", וכו'.

אלינא תהיה לאיש אשלייה: אלה הם כירבורים. תנאי־יסוד אלה לא ישתנו. אין הם יכולים כלל להשתנות. כי הם טבועים בהחותו של המצב.

אם כן, ישאל השואל, לשם מה המשא־ומתן? אם אלה הם תנאים אולטימאטיביים, במה יש לדון? לשם מה ללכת לקאהיר? לשם מה להתכנס בז'נבה?

זוהי שאלה של בור או של דמגוג.

יש ויש בכמה לדון — נושאים לא־ספור.

כי אחרי קבלת ארבעת העקרונות הנ"ל, מתעוררות כימעט אין־סוף של בעיות לגבי כל אחד מהם. למשל:

● **כל הבעיות הקשורות ביציאת מציאות של שלום** — גבולות פתוחים, מעבר חופשי ביבשה, באוויר ובים, יחסים דיפלומטיים, יחסים מיסחריים, הצטרפות למיסגרות מרחביות, הפיכת הליגה הערבית לליגה מרחבית (או „ליגה שמית"), כינון שוק מרחבי משותף.

● **כל הבעיות הקשורות בסידורי ביטחון.** כאן יש כימעט אין־סוף של אפשרויות, החייבות להידון בהשתתפות אנשי־מיקצוע. אל־סאדאת עצמו הזכיר כמה אפשרויות, כגון ערובות בינלאומיות, תחנות התראה, כוחות או"ם, הסכמי־הגנה עם המעצמות או עם מעצמה אחת. פרשננו הצבאי בנימין עמידרור העלה, מעל עמודי שבועון זה, קו־מחשבה שונה לחלוטין: הגבלת הכוחות הצבאיים בכל המדינות העלולות להשתתף בעימות פוטנציאלי, נוסף על הגבלת החימוש. מי־שהו אחר יכול להעלות רעיון של הקמת כוחות משולבים נוסח נאט"ו.

● **כל הבעיות הקשורות בהתוויית הגבול הסופי.** „החזרת כל השטחים הכבושים" היא עיקרון. בפועל יהיה צורך, על דעת שני הצדדים ולשם פיתרון בעיות מעשיות, להזיז את הגבול הסופי בשני הכיוונים, קילומטר פה וקילומטר שם, לשם שיפור עמדות טאקטיות, סלילת כבישים, איחוד כפרים ואדמות, וכו'. מן הסתם תעלה בעיית הקשר האכסטריטוריאלי הייבשתי בין עזה לחברון.

● **כל הבעיות הקשורות בכינון מדינה פלסטינית.** טיב היחסים המיוחדים בינה לבין ישראל, בינה ובין עבר־הירדן. איך לשמור על אחדותה ופתיחותה של העיר ירושלים, למרות שהחלק המיזרחי שלה יחזור לריבונות ערבית ויהיה בירת פלסטין. מי יקבל לידיו את השילטון במדינה זו בשלב הראשון, ובאיזו דרך. אילו הסדרי־ביטחון, הסדרים כלכליים הסדרי־תנועה מיוחדים יקומו בינה ובין ישראל.

● **כל הבעיות הקשורות בסידורי הפליטים.** לאן יחזרו הפליטים. מה יהיה דין רכושם שנשאר בישראל. התביעות שתעלה ישראל כלפי מדינות הערביות השונות, לגבי הרכוש שהותירו שם היהודים שעלו לישראל.

● **כל הבעיות הקשורות בציוץ.** משך הזמן של הביצוע. מתי בדיוק יומשם כל פרט. אם יהיו שלבים, ואם תהווה השלמת השלב האחר תנאי לפתיחת השלב השני. תוך כמה זמן יתבצעו הנסיגות, למשל, ולמשך כמה זמן יתקיימו סידורי־הביטחון המיוחדים.

כל אחת מן הבעיות האלה יכולה להעסיק את טובי המוחות מזה שני הצדדים במשך שבועות וחודשים (ואם ירצה מישהו למשוך את העסק, גם במשך שנים).

■ ■ ■

לש כמה לדון. יש על מה לדבר. אולם אין כל משמעות לדיבור זה, אם לא יוסכם מראש על עקרונות־היסוד.

לכן דרושה הכרעה לאומית.

אצלם ואצלנו.

אצלם — הכרעה לאומית למען הפיכת כל שלושה ל„לאווים" של חרטום ל־שלושה „הנים" — הן מו"מ עם ישראל, הן הכרה בישראל, הן שלום עם ישראל.

אצלנו — הכרעה לאומית למען שבירת שני ה„לאווים" של „הקונסנזוס הלאומי" והפיכתם לשני „הנים" — הן שיבה לגבולות הקודמים, הן מדינה פלסטינית.

אצלם כבר נמצא תהליך ההכרעה הלאומית בעיצומו. בבואו לישראל, צעד אנוואר אל־סאדאת את הצעד המכריע. העם המצרי הלך עימו. שאר עמי ערב, ובראשם העם הפלסטיני, חייבים עתה לבוא אחריו.

סאדאת מול בגין בירושלים: כן או לא!

אצלנו עדיין לא התחוה ההכרעה. עדיין מנסים להתחמק ממנה.

אולם רגע ההכרעה מתקרב במהירות הבזק. לא נוכל להתחמק ממנו. העולם לא יניח לנו להתחמק.

מוחמד אנוואר אל־סאדאת לא יניח לנו להתחמק.

■ ■ ■

צריכים להחליט.

מי יחליט?

התשובה הפורמלית היא: הממשלה תחליט, באישור הכנסת.

אך כרגע התשובה המעשית היא: מנחם בגין יחליט.

מנחם בגין הוא ראש־הממשלה. הוא הרכיב ממשלה, על סמך תוצאות הבחירות האחרונות.

אולם אותן בחירות נערכו לפני המבול. בבוקרו של אותו היום, ה־17 במאי 1977, לא חלם אדם אחד בישראל על ביקורו של אל־סאדאת בישראל, על המהפכה הכבירה שחולל נשיא מצריים, על קירבת ההכרעה הלאומית העומדת לפנינו.

אמנם, גם אז אמרנו לציבור הישראלי שזוהי ההכרעה העומדת לפנינו. אולם אז לא היה הציבור מסוגל לשמוע את קולנו. השלום נראה רחוק־רחוק. שטיפת־המוח הרשמית שיכנעה אותו ש„אין עם מי לדבר", ש„אין צורך להחליט".

בהצבעה לכנסת התשיעית מילא עניין השלום תפקיד שולי.

עכשיו שונה המצב לחלוטין. צריכים להחליט. ובראש ממשלת־ישראל עומד מנהיג שלא קיבל מנדאט להחליט. על אחת כמה וכמה לא קיבל מנדאט להחליט נגד השלום, למען האידיאולוגיה של ארץ־ישראל השלמה.

עם ישראל חייב עתה להחליט. אך לפני שהוא מחליט, הוא חייב להחליט איך להחליט, מי יחליט.

■ ■ ■

שש לשאלות האלה שלוש תשובות אפשריות.

התשובה הראשונה היא: יש לתת הזדמנות למנחם בגין.

האיש עומד על פרשת־דרכים. לפניו הבחירה הגדולה ביותר של חייו.

הוא יכול להיכנס להיסטוריה כאיש שהביא את השלום לישראל. הוא יכול לזכות בתהילה העילאית ביותר שיכול מדינאי לזכות בה: שבבוא הרגע התעלה מעל לעצמו, נטש את המושגים שבהם הבקיאחזק בהיסטוריה.

זוהי הזדמנותו הגדולה, החד־פעמית. מי יתן וילך בדרך זו. אז נרכין את ראשנו לפניו ביראת־כבוד.

אין לי שמץ של ספק שזאב ז'בוטינסקי, גיבור נעורי, היה הולך בדרך זו.

■ ■ ■

אם לא יקח מנחם בגין בדרך זו, תוך דבקות קנאית באידיאלים מיושנים, שהם נחלתו של מיעוט בעם, קיימת האפשרות השניה.

אפשרות זו אומרת: פירוק המיסגרות הפוליטיות הקיימות, והקמת ממשלה חדשה.

בכנסת זו יש רוב יוני. הידרדרות מוסרית ופוליטית במשך שנים רבות, בהנהגת פוליטיקאים קטנים, גרמה לשיבוש המערכת ולהשתעבדות המחנה השפוי לקבוצות־שוליים קיצוניות.

בהתייצב לפנינו הצורך להחליט החלטה היסטורית, יש סיכוי לפירוק מיסגרות מלאכותיות כמו הליכוד, המערך, ד"ש והמפד"ל.

אם יסתבר, בשבועות הקרובים, כי מנחם בגין לא יטול לידיו את תפקיד עושה־השלום, יהיה חייב כל אחד מ־120 חברי־הכנסת התשיעית לשאול את עצמו: איך אמלא אני את התפקיד המוטל עלי? איך אשא אני באחריות ההיסטורית לגורל עמנו?

התוצאה צריכה להיות: כינון ממשלה חדשה, שתכלול את כל היסודות הפוליטיים המוכנים לעלות על דרך השלום — השלום המסויים שהפך אפשרי.

יתכן שתקום קואליציה חדשה של מיפלגות — כגון הליברלים, המערך, ד"ש. יתכן שכך המיפלגות תתפרקנה, ותקום קואליציה לאומית של חברי־הכנסת מכל הסיעות, אומרי־הן. ראש־הממשלה הבא יהיה אז האיש שייך בראש.

זוהי האפשרות השנייה.

■ ■ ■

שנה תשובה שלישית, והיא עדת מאחרי ומעל לכל תשובה אחרת: **על כף המאזניים מונח גורלו של העם. העם כולו צריך להחליט.**

הוא יכול להחליט בדרך של בחירות־בזק, שבהן יתייצבו לפניו שני מחנות בילבד — מחנה של אומרי־הן ומחנה של אומרי־לאו. הוא יכול להחליט בדרך של מישאל־עם. כל אחת משתי הדרכים טובה.

עם־ישראל אינו יכול להפוך את עצמו לקהל של צופים במישחק כדורגל, חיושב על הבימות ומריע לשחקנים־כוכבים. הכדור המתגלגל על המיגרש הזה הוא עתידו־ראל עצמו.

■ ■ ■

לא תיתכן שום התחמקות מן האחריות להחלטה. כי ההתחמקות היא עצמה החלטה — החלטה נוראה.

למען עמנו, למען מדינתנו, למען עצמנו, למען דם הבנים. למען חדורות הבאים — ואראש דתי מותר להוסיף: למען השם! — החליטו!

מאת אורי אבנרי

2 מאמר

קובי ניב

„יוסף, האוכל מוכן. יוספון, יוספית, יוספאל — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„כל העיתון עם השטויות האלו של סאדאת", אמר כשהתיישב לשולחן.

„אמרו בחדשות שהוא יבוא בשבת," אמר יוספון.

„שטויות. זה הכל תכסיס. הוא מכין מילחמה. הוא רמאי גדול, הערבי הזה," סיכם יוסף, „שלחת את הטוטו ז"

„כן."

„יופי. השבוע הפרס הגדול הוא שתי מיליון. את שומעת, יוספה, יצחק קנה אוטו חדש, משהו לוקסוס, שילם איזה מאה אלף לפחות. מה יש מנה אחרונה ז"

„תפוזים."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות אמר ראש־הממשלה שנשיא־מצריים יבוא לביקור ממלכתי במוצאי שבת.

„אתה רואה," אמר יוספון, „אמרתי לך שהוא יבוא."

„שטויות," אמר יוסף, „הוא לא יבוא. הסברתי לך — זה הכל תכסיס. אתה אל תאמין לאף מילה של הערבי הזה. זה הכל שקרים. הם תמיד אומרים משהו אחד ועושים משהו אחר."

„אבל גם בגין אומר שהוא יבוא."

„אומר, אומר. הוא משחק את המישחק, הוא לא פרייר. אבל הוא לא יבוא, הוא ערבי. רק סכין בגב הוא ייתן לך, זה הכל. עכשיו כולם לישון. יאללה !".

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„זה הכל שטויות. אי־אפשר להאמין לערבים האלו. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספית, יוספון, יוספאל — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„כל הכבוד לבגין," אמר כשהתיישב לשולחן, „באמת שיחק אותה."

„אבא, עכשיו יהיה שלום ?", שאלה יוספית.

„נו בטח, מה את חושבת, אחרת סאדאת לא היה בא לכאן. בגין יודע בדיוק מה שהוא עושה."

„עכשיו נשחק איתם כדורגל ?", שאל יוספאל.

„כן, ונראה להם מה זה. הם ילמדו אצלנו מה זה כדורגל. הם יראו את אורי — הם ישתגעו," הסביר יוסף, „גמרנו. שמעת מה שסאדאת אמר — לא עוד מילחמה. גמרנו, אין מילחמות יותר."

„אבל נצטרך לתת להם משהו."

„אתה תסמוך על בגין. הוא ייתן להם בדיוק מה שצריך וגמרנו. זהו זה, יהיה שלום. הם שניהם גברים לעניין, בגין וסאדאת, אין אצלם בעיות. מילה זה מילה. שמעת אותם — לא עוד מילחמה. זהו. מה יש מנה אחרונה ז"

„קומפוט שזיפים."

„טוב. יוספון, לך תפתח את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות הודיעו ראש־הממשלה ונשיא־מצריים שלא עוד מילחמה.

„אתה רואה," אמר יוסף, „אמרתי לך — גמרנו עם המילחמות."

„אבל אם הוא כן יעשה מילחמה ז" שאל יוספון.

„הוא לא יעשה. זהו זה. הוא גבר לעניין. הוא לא שקרן. אצלו מילה זה מילה. אמר — אמר. זהו. וגם בגין לא פרייר. זהו. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„שיחק אותה בגין. הנה הביא שלום. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספאל, יוספון, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„כלום לא יצא מזה, כלום," אמר כשהתיישב לשולחן.

„פגשתי היום את גברת יצחק במכולת," אמרה יוספה, „היא לא אמרה לי כלום."

„כן, היום בעבודה הוא גם בא בז'אקט חדש. אני חושב שזה הכל מהבורסה. הוא עשה משהו עם „ירדן," אמר יוסף, „כלום לא יצא מזה. אפילו בבורסה הכל יורד. אני חושב שאני ימכור, אם זה ככה. יכלו לפחות לעשות לו איזה ג'סטה, אני יודע, לוותר על אל־עריש, או משהו כזה, אבל כלום !"

„אולי נתנו לו משהו בשקט ז" שאלה יוספה.

„שום דבר. אפילו לא הזמין את בגין. כלום לא נתנו לו. מה יש מנה אחרונה ז"

„יש קלמנטינות."

„טוב. לכי תפתחי את הטלווייזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות ניתחו הפרשנים את המאורעות.

„זה הכל בבלת," אמר יוסף, „אם היה יוצא מזה משהו, אז סאדאת היה מזמין את בגין. לא הזמין — סימן שלא יצא כלום !"

„אבל אנחנו עוד לא יודעים הכל," אמר יוספון.

„מה שאנחנו יודעים זה מספיק," סיכם יוסף, לא יצא כלום. לא בשקט, ולא בחשאי, ולא בטיח. כלום. עכשיו כולם לישון, יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„כלום לא יצא מזה, שום־דבר. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספית, יוספאל, יוספון — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„כל הכבוד לבגין. סידר את זה בשקט, אבל כמו שצריך," אמר כשהתיישב לשולחן.

„מה ז", שאלה יוספית.

„הוא סידר עם סאדאת את הכל. הם גמרו הכל בשקט. זה הכל מסודר. בשקט, אבל מאה אחוז. גם ככה בגין כמעט לא יתן לסאדאת כלום, וסאדאת יסכים להכל. אין לו ברירה עכשיו."

„למי ז", שאל יוספאל.

„לסאדאת," הסביר יוסף, „בגין תפס אותו חזק, והוא לא יכול לצאת מזה. הוא יעשה איתנו שלום, אם ירצה ואם לא ירצה. וגם הנפט שמצאו זה אומר. הנה, עכשיו הכל בבורסה קופץ. עוד מעט נהיה כולם מלייאנים. מה יש מנה אחרונה ז"

„ליפתן פירות."

„טוב. יוספאל, לך תפתח את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות דיברו על כל מיני עניינים.

„מה יש אחרי זה ז", שאל יוסף.

„אחרי זה זה הסידרה עם האישה הזאת," אמר יוספון.

„למה הם הפסיקו עם „עני ועשיר" ? הם לא בסדר הטלוויזיה הזאת," אמר יוסף.

„באמת היה יופי „עני ועשיר", מותח ועצוב וחכל," אמרה יוספה.

„אולי עוד יחזירו את זה," אמר יוסף, „כשיבוא השלום. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„זה הכל מסתדר. בגין יעשה לו שלום, לסאדאת. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספון, יוספאל, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„מלוכלך הסאדאת הזה," אמר כהתיישב לשולחן „ממש ערבי."

„היום במכולת בא איזה ערבי ודיבר עם גברת יצחק," אמרה יוספה.

„הוא ממש מלוכלך, הסאדאת הזה," אמר יוסף, „ערבי נשאר ערבי, אין מה לעשות. נותנים לו אצבע — רוצה את כל היד. הנה בגין נותן לו ויתורים בלי סוף, אפילו מוכן לשכור את שארם־א־שייח לחמישים שנה, אבל הסאדאת הזה, כמו ערבי „הוא רוצה הכל. ניתן לו את שארם־א־שייח, ירצה את אילת. ניתן לו את יריחו, ירצה את פתח־תיקווה."

„אולי לא ירצה," אמר יוספון.

„אין דבר כזה. ככה זה ערבי. ומה — שנסמוך עליהם אולי ז הנה, הערבי שלנו, שעושה לנו ספונג'ה בעבודה, פתאום לא בא יותר. מה יש, מה קרה ז כלום. ככה זה הערבים. אסור לסמוך עליהם אף פעם. רק להרוג אותנו, זה מה שהם רוצים. מה יש מנה אחרונה ז"

„אשכוליות עם סוכר."

„טוב. לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות הסבירו את הסחטנות המצרית.

„אתם רואים," הסביר יוסף, „אמרתי לכם — רק להרוג אותנו הם רוצים. לא שלום ולא בטיח. אני תמיד אמרתי את זה — אין, עם ערבים אין מה לדבר. באים עם חיוכים, עושים את עצמם כאילו רוצים שלום, אבל בעצם כל מה שהם רוצים זה רק שתסתובב ויכניסו לך את הסכין בגב. זה הכל. עכשיו כולם לישון .יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„מסריחים הערבים האלה, בחיי. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספית, יוספאל, יוספון — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„גמרנו. זה גמור. יש הסכם," אמר כשהתיישב לשולחן.

„מאה אחוז," המשיך יוסף, „נתן לו בגין הצעה שהוא לא יכול לסרב לה. זהו, מאה אחוז. גמרנו, יהיה שלום."

„היום במכולת גברת יצחק לא אמרה לי שלום," אמרה יוספה.

„זהו, יהיה שלום מאה אחוז. סאדאת הוא בן־אדם

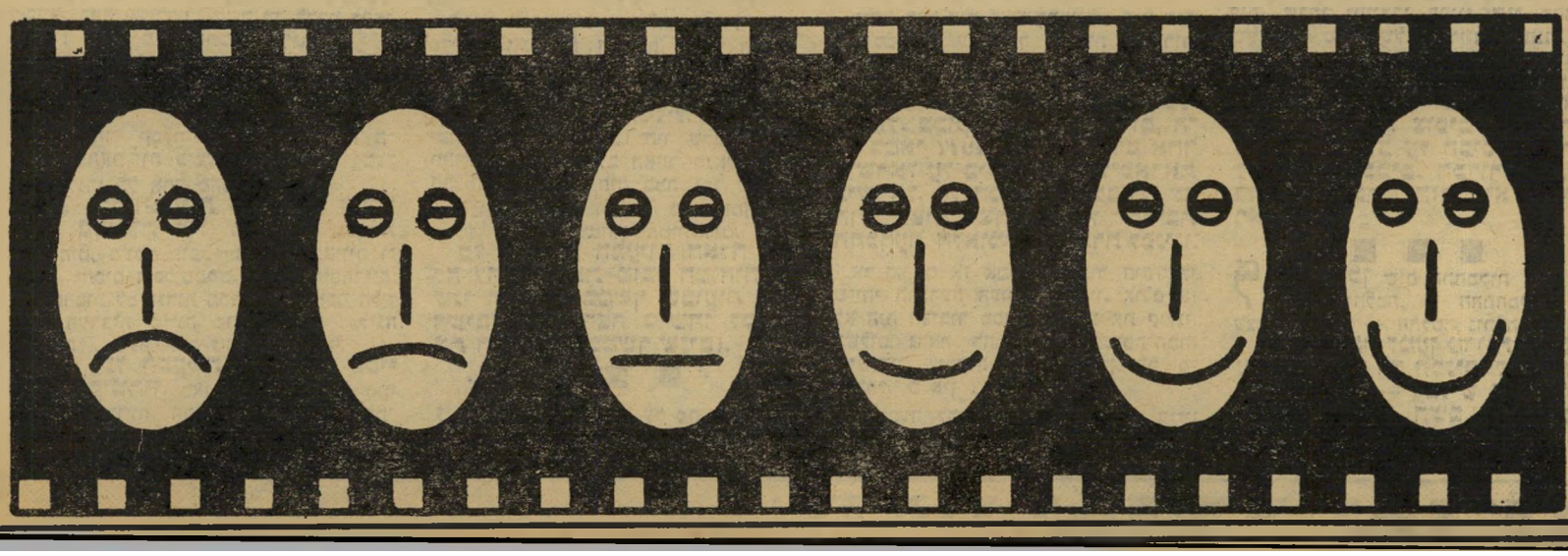

מדע בדיוני

קובי ניב

פיקח והוא יעשה איתנו שלום. הוא באמת בסדר הסא־דאת הזה. הוא מבין עניין. וגם בגין הוא מנהיג עולמי, הוא באמת אדם גדול, בגין. כולם בעבודה אומרים את זה."

„אז עכשיו נוכל לנסוע לפירמידות ?" שאל יוספאל.

„בטח, רק אני יקנה את הפרייבט החדש, נתפוס איזה שבת וניסע. אין בעיות. מה יש מנה אחרונה ?"

„סלט פירות."

„טוב. יוספאל, לך תפתח את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות פירטו את תוכנית השלום הישראלית.

„אמרתי לכם," אמר יוסף, „זהו. מחר חותמים וגמר־נו. אין פה מה לעשות יותר. שיחק את זה בגין כמו אלוף. אין, סאדאת מוכרח להגיד כן. והוא יגיד. הוא יותר חכם ממה שחושבים. הוא ערמומי גדול, סאדאת. הוא יודע שיותר הוא לא יקבל, אז הוא יקח את מה שיש לו. גמרנו."

„אז ניסע לפירמידות ?", שאלה יוספית.

„גמרנו, נוסעים בשבוע הבא. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„שלום יהיה, שלום. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספון, יוספאל, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„תרגיל טוב מאד," אמר כשהתיישב לשולחן, „טוב מאד."

„של מלמיליאן ?", שאל יוספון.

„מלמיליאן שחקן גדול, אבל תאמין לי — בגין יותר טוב ממנו," אמר יוסף, „אתה מבין, זה הכל תרגיל. כמו שמלמיליאן קופץ מעל הכדור ונוימן בועט. אותו דבר, אבל יותר טוב. אתה מבין — בגין אמר לערבים „לא רוצים לא צריך" והלך. למה ? למה שהוא יודע שהם יחזרו. כמו ילדים הם יחזרו. הם יתחננו. ואז בגין יסכים והם יחתמו על השלום. כמו ילדים טובים הם יחתמו. בגין רק צריך לשבת ולחכות והם כבר יבואו. זה בטוח. הם יצעקו קצת כמה ימים וזהו. אחרי זה הם יבואו ויחתמו. זה ממש תרגיל שיגעון. מה יש מנה אחרונה ?"

„תפוחי עץ עם בננות."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות הודיע ראש־הממשלה שהוא מחכה לטלפון.

„אתם רואים, אמרתי לכם," אמר יוסף, „עכשיו כולם ייראו שהערבים סתם עקשנים טפשים, והם בעצמם ייראו שהם טיפשים ותוך שבוע, מקסימום שבועיים, הם יחתמו על הכל. אתם עוד תיראו. מה יש אחרי זה ?"

„דראמה," אמרה יוספית.

„עוד פעם השטויות האלו," אמר יוסף, „איפה ,עני ועשיר' איפה ?"

„זה היה יופי ‚עני ועשיר'. חבל שהם הורידו את זה, הטלוויזיה תזאת," אמרה יוספה.

„העיקר שהם רוצים שישלמו להם את האגרה," אמר יוסף, „עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„הם יבואו, הם יחתמו. יחיה בסדר. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספית, יוספון, יוספאל — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„אנטישמים," אמר כשהתיישב לשולחן, „אנטי־שמים."

„מי ?", שאל יוספאל.

„כולם אנטישמים, כולם."

„יש גוי אחד שקונה אצלנו במכולת," אמרה יוספה.

„כל הגויים האלו רק רוצים להשמיד את העם היהודי. הם בדיוק כמו הערבים. הם כולם אנטישמים, כל העולם. כולם אותו דבר," אמר יוסף, „עכשיו הם כולם מאשימים את ישראל שאנחנו פוצצנו את המשא ומתן. שאנחנו נוקשים. שאנחנו לא רוצים לוותר. הם היו תמיד נגדנו. אין, גוי תמיד יהיה נגד היהודי. זה אצלם בדם. יש אצלנו בעבודה אחד שחי עם גויים, הוא יודע. הוא בעצמו אמר לי את זה. הם כולם אנטישמים, כל הגויים."

„העולם כולו נגדנו," אמרה יוספית.

„נכון, העולם כולו נגדנו. מה יש מנה אחרונה ?"

„יש פומלות."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות חביאו דיווחים מהעולם.

„זהו זה," אמר יוסף, „הם כולם אנטישמים. שונאים את היהודים בדם. זה הכל בגלל שהם רוצים את הנפט של הערבים המסריחים האלו. מוכנים למכור אותנו בשביל הנפט. להשמיד אותנו."

„העולם כולו נגדנו", אמר יוספאל.

„בדיוק. תמיד הם נגדנו. בגלל שהם אנטישמים. בדם הם אנטישמים."

„העולם כולו נגדנו," אמר יוספון.

„כן, כן. כל העולם נגדנו. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„העולם כולו נגדנו. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספאל, יוספון, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„טוב מאד," אמר כשהתיישב לשולחן, „טוב מאד."

„של מלמיליאן ?", שאל יוספון.

„מלמיליאן שחקן גדול, אבל תאמין לי — בגין יותר טוב ממנו," אמר יוסף, „אתה מבין, זה הכל תרגיל. כמו שמלמיליאן קופץ מעל הכדור ונוימן בועט. אותו דבר, אבל יותר טוב. אתה מבין — בגין אמר לערבים „לא רוצים לא צריך" והלך. למה ? למה שהוא יודע שהם יחזרו. כמו ילדים הם יחזרו. הם יתחננו. ואז בגין יסכים והם יחתמו על השלום. כמו ילדים טובים הם יחתמו. בגין רק צריך לשבת ולחכות והם כבר יבואו. זה בטוח. הם יצעקו קצת כמה ימים וזהו. אחרי זה הם יבואו ויחתמו. זה ממש תרגיל שיגעון. מה יש מנה אחרונה ?"

„תפוחי עץ עם בננות."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות הודיע ראש־הממשלה שהוא מחכה לטלפון.

„אתם רואים, אמרתי לכם," אמר יוסף, „עכשיו כולם ייראו שהערבים סתם עקשנים טפשים, והם בעצמם ייראו שהם טיפשים ותוך שבוע, מקסימום שבועיים, הם יחתמו על הכל. אתם עוד תיראו. מה יש אחרי זה ?"

„דראמה," אמרה יוספית.

„עוד פעם השטויות האלו," אמר יוסף, „איפה ,עני ועשיר' איפה ?"

„זה היה יופי ‚עני ועשיר'. חבל שהם הורידו את זה, הטלוויזיה תזאת," אמרה יוספה.

„העיקר שהם רוצים שישלמו להם את האגרה," אמר יוסף, „עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„הם יבואו, הם יחתמו. יחיה בסדר. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספאל, יוספון, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„תרגיל טוב מאד," אמר כשהתיישב לשולחן, „טוב מאד."

„של מלמיליאן ?", שאל יוספון.

„מלמיליאן שחקן גדול, אבל תאמין לי — בגין יותר טוב ממנו," אמר יוסף, „אתה מבין, זה הכל תרגיל. כמו שמלמיליאן קופץ מעל הכדור ונוימן בועט. אותו דבר, אבל יותר טוב. אתה מבין — בגין אמר לערבים „לא רוצים לא צריך" והלך. למה ? למה שהוא יודע שהם יחזרו. כמו ילדים הם יחזרו. הם יתחננו. ואז בגין יסכים והם יחתמו על השלום. כמו ילדים טובים הם יחתמו. בגין רק צריך לשבת ולחכות והם כבר יבואו. זה בטוח. הם יצעקו קצת כמה ימים וזהו. אחרי זה הם יבואו ויחתמו. זה ממש תרגיל שיגעון. מה יש מנה אחרונה ?"

„תפוחי עץ עם בננות."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות חביאו דיווחים מהעולם.

„זהו זה," אמר יוסף, „הם כולם אנטישמים. שונאים את היהודים בדם. זה הכל בגלל שהם רוצים את הנפט של הערבים המסריחים האלו. מוכנים למכור אותנו בשביל הנפט. להשמיד אותנו."

„העולם כולו נגדנו", אמר יוספאל.

„בדיוק. תמיד הם נגדנו. בגלל שהם אנטישמים. בדם הם אנטישמים."

„העולם כולו נגדנו," אמר יוספון.

„כן, כן. כל העולם נגדנו. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„העולם כולו נגדנו. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

„יוסף, האוכל מוכן. יוספאל, יוספון, יוספית — לשולחן ! האוכל מתקרר !"

יוסף קיפל את העיתון וקם מהכורסא.

„תרגיל טוב מאד," אמר כשהתיישב לשולחן, „טוב מאד."

„של מלמיליאן ?", שאל יוספון.

„מלמיליאן שחקן גדול, אבל תאמין לי — בגין יותר טוב ממנו," אמר יוסף, „אתה מבין, זה הכל תרגיל. כמו שמלמיליאן קופץ מעל הכדור ונוימן בועט. אותו דבר, אבל יותר טוב. אתה מבין — בגין אמר לערבים „לא רוצים לא צריך" והלך. למה ? למה שהוא יודע שהם יחזרו. כמו ילדים הם יחזרו. הם יתחננו. ואז בגין יסכים והם יחתמו על השלום. כמו ילדים טובים הם יחתמו. בגין רק צריך לשבת ולחכות והם כבר יבואו. זה בטוח. הם יצעקו קצת כמה ימים וזהו. אחרי זה הם יבואו ויחתמו. זה ממש תרגיל שיגעון. מה יש מנה אחרונה ?"

„תפוחי עץ עם בננות."

„טוב. יוספית, לכי תפתחי את הטלוויזיה, זה כבר מתחיל."

בחדשות חביאו דיווחים מהעולם.

„זהו זה," אמר יוסף, „הם כולם אנטישמים. שונאים את היהודים בדם. זה הכל בגלל שהם רוצים את הנפט של הערבים המסריחים האלו. מוכנים למכור אותנו בשביל הנפט. להשמיד אותנו."

„העולם כולו נגדנו", אמר יוספאל.

„בדיוק. תמיד הם נגדנו. בגלל שהם אנטישמים. בדם הם אנטישמים."

„העולם כולו נגדנו," אמר יוספון.

„כן, כן. כל העולם נגדנו. עכשיו כולם לישון. יאללה !"

אחרי הטלוויזיה הלכו גם יוסף ויוספה לישון.

„העולם כולו נגדנו. לילה טוב," אמר יוסף והלך לישון.

„לילה טוב," אמרה יוספה והלכה לישון.

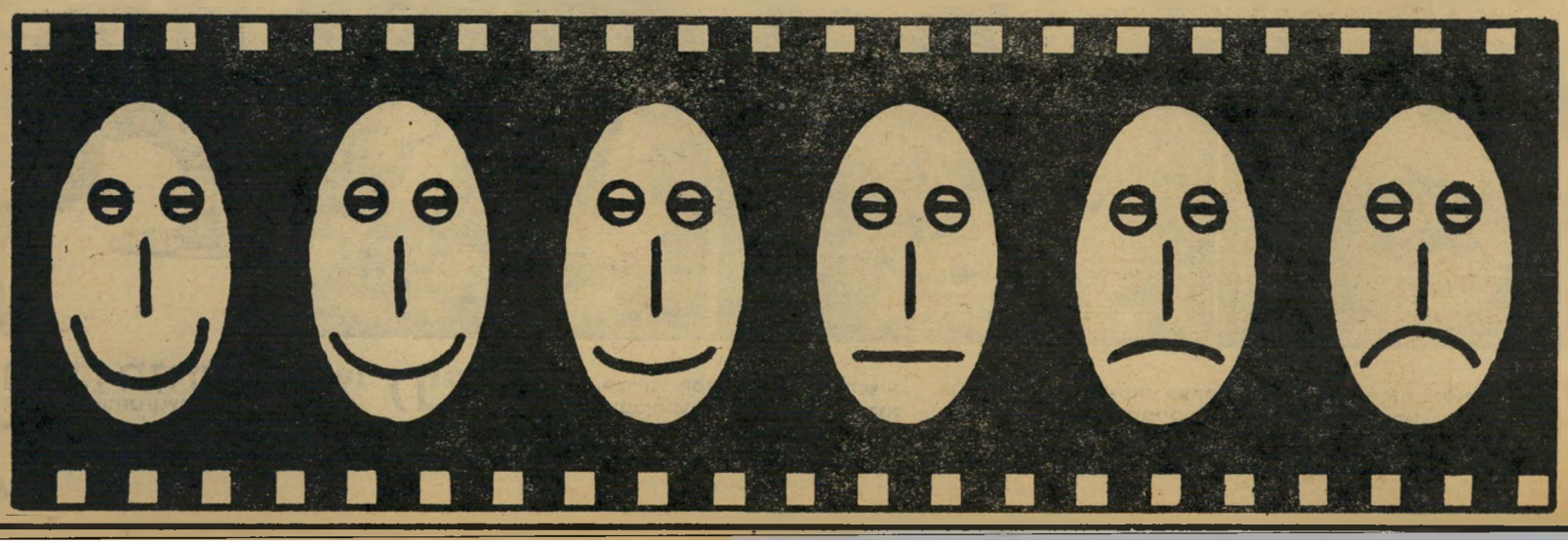

מה ענה מוטה גור לסאדאת, ומה אמרה נינה קציר על גרבי הנשיא המיצרי

ברברה וולטרס ריאיינה את משה דיין שעה קלה אחרי שהגיעה לישראל לסיקור ביקורו של הנשיא סאדאת. ברברה התאפרה בחדר האיפור של אולפני „הרצליה", שם צולם הראיון. מייד לאחר־מכן נכנס לחדר דיין כדי להתאפר. וולטרס נשארה בחדר, אולם משעמד דיין להסיר את הרטייה מעל עינו הבחין בכך, ומיהר לצאת את חדר האיפור.

■ מדוע לא נפגשה ח"כ ר"צ **שולמית אלוני** עם נשיא מצריים, אנוואר אל־סאדאת? אלוני, ביחד עם ח"כ הל"ע **גידעון האוזנר**, היו אמורים לפגוש בסאדאת אחרי הח"כים של סיעת שלי. הם חיכו בסבלנות לתורם, אולם כשנכנסו לחדר, ואלוני עמדה לפגוש בדברים אל הנשיא המצרי, דחף אותה מנכ"ל משרד ראש־הממשלה, **אליהו בן־אלישר**, בגסות, וצעק לעברה ולעבר ח"כ האוזנר: „החוצה!" האוזנר היה המום מכדי להבין את המתרחש, ואילו אלוני עלתה ללישכת סיעתה ופרצה בבכי. יותר מאוחר הצטרפה לסיעת המערך, במהלך שיחתו של סאדאת עימה.

■ מפיק הטלוויזיה **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום** אמר כי לראות את מסיבת־העיתונאים, שקיימו ראש־הממשלה **מנחם בגין** והנשיא המצרי היה כמו לראות את סיר **לורנס אוליביה** ואת **דודו דותן** מופיעים על במה אחת. הוא לא פירש מי הוא מי.

■ לפני תחילת מסיבת־העיתונאים בגין־סאדאת ישבו העיתונאים וצפו בשני מקלטי־טלוויזיה שהוצבו באולם, בפגישתו של סאדאת עם חברי הסיעות בכנסת. כשדיברה **גולדה מאיר** והסכימה, בפעם הראשונה, כי קיים עם פלסטיני, לא התאפק העיתונאי **צבי טימור** וקרא: „מה היא אמרה על הפלסטינים — הם נחמדים או לא נחמדים?"

■ כשנסתיימה מסיבת־העיתונאים, לא יכול העיתונאי הצרפתי הנודע **אריק רולו** להסתיר את אכזבתו. הוא אמר לעמיתיו הישראליים, **עמוס קינן ואמנון קפליוק**: „חשבתי שבגין יהיה דה־גול. אבל הוא לא דה־גול, והוא לא מסוגל להיות דה־גול!"

■ מזכירות הסיעות בכנסת זכו לכבוד מיוחד בשעת נאומו של סאדאת באולם המליאה. על דעת הרוב הוחלט כי המזכירות תשבנה ביציע־המכובדים, על כסאות מיוחדים, שעליהם יירשמו שמותיהן. אחד שלא התחשב בכתוב על הכסאות היה יועצו של ראש־הממשלה לענייני תפוצות, **יהודה אבנר**, שהתיישב על כיסאה של מזכירת ל"ע, **יפה סירון**. כשהעירו לו על כך התעלם מן ההערות והמשיך לשבת במקום שישב, גרם לצפיפות ולאי־נוחות. מזכירת ר"צ, **נאוה חוי**, לא התאפקה ובאמצע נאומו של ראש־הממשלה קמה ועזבה את היציע.

■ רק מעטים שמו לב לדראמה קטנה שהתחוללה באולם הכנסת, שעה קלה לפני בואו של סאדאת. הראשון לציון, הרב **עובדיה יוסף**, נכנס לאולם. סדרן הוביל אותו למקום שיועד לשני הרבנים הראשיים — בשולי האולם, בתא שבו יושבים, בדרך כלל, מזכירי הסיעות. הרב התיישב, אך לפתע ראה את מתחרהו, הרב האשכנזי **שלמה גורן**, עולה ליציע המכובדים ותופס מקום ליד **ישראל ישעיהו**, מי שהיה יו"ר הכנסת, מאחורי היועץ המישפטי **אהרון ברק** ומבקר־המדינה **יצחק נבון־צאל**. מייד קם יוסף ממקומו, עלה גם הוא ליציע המכובדים וחיפש מקום ליד גורן. המקום היחידי היה בגוש שיועד לפמליה המצרית. וכך קרה שהראשון־לציון ישב מאחורי מצרי וליד מצרי, כשמעבר רחב מפריד בינו לבין גורן.

■ רעיית הנשיא, **נינה קציר**, ידועה כמי שאינה חוסכת את שבט לשונה. כשפגשה בנשיא סאדאת אמרה לבעלה, הפרופסור **אפריים קציר**: „רואים עלין שהוא בא לישראל בלי אשתו! המכנסיים שלו קצרים מדי, ורואים לו את הגרביים."

■ כל אחד יודע שהנשיא המצרי פגש, ברדתו מהמטוס, ברמטכ"ל, רב־אלוף **מרדכי** („מוטה") **גור**, ואמר לו: „אתה רואה, לא בילפתי!" לעומת זאת לא התפרסמה תשובתו של מוטה, שהיה נרגש ומבולבל, ושהשיב על דברי הנשיא: „Yes Sir!".

■ בשעת הראיון המשותף שהעניקו ראש־הממשלה והנשיא המצרי לשדרנית־מיליון־הדולאר **ברברה וולטרס**, החליט בגין לשבור את הקרח ואמר לסאדאת: „אני אתן את הטון בראיון." הוא קם ונשק לוולטרס על הלחי. סאדאת, לעומת זאת, נשאר יושב במקומו והחל עוקץ את וולטרס, כשהוא חוזר ואומר לה שהיא תעשה הרבה כסף מהראיון המשותף שלו ושה ראש־הממשלה. וולטרס ענתה מה שענתה, כשהיא מזכירה שלנשיא סאדאת יש מטוס פרטי ולה אין. סאדאת לא נשאר חייב: „את יודעת מה, ברברה? אני מסכים שנתחלק בכסף, שתרוויחי מהראיון הזה, חצי־חצי, ונקנה ביחד מטוס פרטי משותף."

■ אחד האנשים המרוצים ביותר במרכז התיקשורת היה העיתונאי המצרי **גמאל סנהוד**, שליח העיתון המצרי אל־אהראם באיראן. סנהוד לא הפסיק להלל ולשבח את אמצעי־התיקשורת שהועמדו לרשותו, אך יותר מכל שיבח את הישראליות: „כל הזמן שוראלים אותי אם אני מבסוט. אני מבסוט חאלס, אבל אני הכי מבסוט מהישראליות. שמעתי שיש לכם נשים יפות, אבל אף פעם לא ידעתי עד כמה הן יפות. אני לא אשכח לכתוב בעיתון שלי שהן הנשים היפות בעולם!"

■ לפופולריות רבה זכו כתבי העיתונים המיזרח־ירושלמיים. עיתונאים ישראליים ואנשי טלוויזיה, שחיפשו בנרות עיתונאים מצריים, עטו על כל דובר ערבית. המחזה חזר על עצמו כל הזמן: צוות טלוויזיה מצלם בשקדנות עיתונאי אל־אהראם, ומייד חזרו למישחק השחמת המרתק אשר ניהלו ביניהם.

טומי לניד מעורכי „מעריב" המתין לבואו של הנשיא המטוס בילה טומי את זמנו במישחק שחמת עם אחד העיתונאים הזרים שציפה גם הוא. כשהגיע המטוס העירו את תשומת ליבם לעובדה שהוא חג בשמיים. הם הרימו את עיניהם, חביטו בו

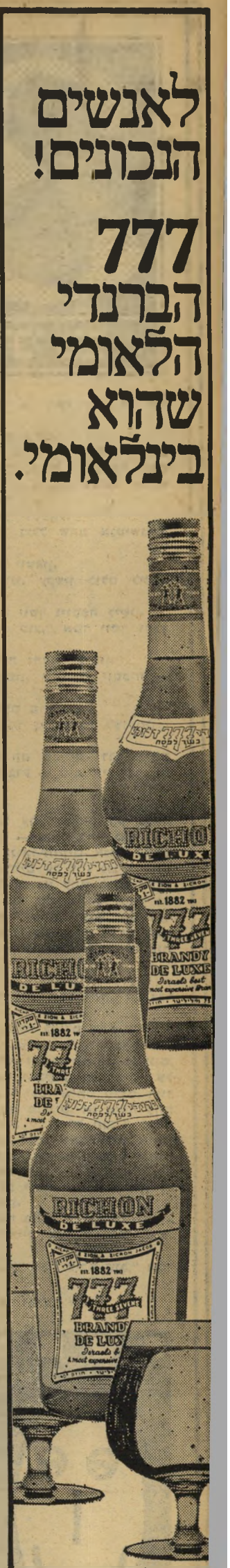

אנשים

תונאי ערבי המעביר ידיעות בערבית למערכת עיתונו, או צלמים ישראליים עטים על דובר־ערבית. בדרך כלל נמ־נעו הכתבים המיזרח־ירושל־מיים לתקן את טעותם של העיתונאים הישראליים. רק אחד מהם, **פואד ג'אבר**, כתב העיתון אל־אנבא, לא התאפק: „דחילכום, חבר׳ה, תרדו ממני! אני לא מקאהיר! אני מירושלים!״

■ יועץ ראש־הממשלה ל־ענייני עיתונות, **דן פתיר**, הסתובב במרכז התיקשורת ב־ירושלים שמח וטוב־לב, והר־אה בגאווה לכל מי שנקרה בדרכו מעטפה שהוצאה במ־יוחד לרגל ביקורו של סאדאת, ועליה חתימתו האישית של ה־נשיא, עם הקדשה לדן פתיר.

■ ידע רב ביחסי המיסחר בין ישראל ללבנון הפגין ה־אביה, סמוק כולו: „אני לא פיטרתי, הוא התפטר לבד.״ הבת: „לא נכון, אמרת לאמא שאתה תפטר אותו, כי אתה יותר חזק ממנו בטלוויזיה!״

■ מחווה ספונטאני של שימחה גילה הסאטיריקן־הפז־מונאי **יעקב** („יענקלה״) **רוטבליט**. מייד עם היוודע דבר בואו של סאדאת לירו־שלים כתב יענקלה, ששירו שיר לשלום נאסר בזמנו ל־השמעה בגלי צה״ל, שיר ל־שלום מס׳ 2. הוא כינס קבו־צת זמרים באולפן־הקלטה, הק־ליט את השיר, נסע איתו ל־בניין הטלוויזיה בירושלים, מסר את סרט־ההקלטה למפיק **דן בירון**, ביקש שישמיעו במיסגרת התוכנית עוד להיט.

■ יושבי קפה־הבוהימה טעמון בירושלים הפגינו את שימחתם לרגל בואו של סא־דאת לישראל בצורה מקורית. נערכה מגבית בין יושבי ה־קפה, שבעליו **מרדכי קופ**, נמנה על אנשי גוש אמונים, ואילו לקוחותיו הם ברובם אנ־שי שמאל. קנו צבעים, וה־צייר **אורי שכנר** צייר את הדגל המצרי על חלון־הראווה של הקפה. אולם שעה קלה אחרי שעזב הנשיא המצרי את ירושלים הזמין קופ מנקה־חלונות, שניקה את חלון־ה־ראווה מציבעי הדגל. מחאו־תיהם של יושבי־הקפה לא עזרו. אמר קופ: „צריך שה־חלון יהיה נקי, בשביל לצייר בעוד חודש, את הדגל הירדני!״

■ **יצחק צ'צ'יק** בן ה־88, מי שהיה אחד מפועלי הדפוס הראשונים של היומון הארץ, שהחל את הופעתו ב־חודש יוני 1919, ושימש כפו־על־דפוס בעיתון במשך 34 שנים, עד לפרישתו לגימל־אות, נזכר השבוע בימים ש־בהם היה **זאב ז'בוטינסקי** עורך העיתון. גילה צ'צ'יק לכתב הוותיק של הארץ, **שמ־עון סאמט**: „אחד מתחבי־ביו של ז'בוטינסקי היה מיש־חק־כדורגל חובבני, ואני הייתי בין המשחקים איתו בספורט הכדורגל.״ סאמט מביא גם סי־פור מפי פועל־דפוס אחר של הארץ שגילה כי ז'בוטינסקי, בהיותו טרוד מאוד בפוליטיקה נהג לעיתים, כאשר דחק הז־מן, לקרוא את מאמריו לעיתון ישר לאוזני סדר־האותיות ב־דפוס, תחת לכתוב אותו.

■ לצלם השבועון הגרמני שטרן בישראל, **שבתאי טל**, היה הסבר מקורי כיצד עלה במוחו של אנוואר אל־סאדאת הרעיון לבוא לישראל ולפגוש את **מנחם בגין**. מספר טל: „זה התחיל אחרי שסאדאת ראה את תלוש המשכורת של מנחם בגין. הוא צילצל לנשיא רומניה, **ניקולאי צ'אושסקו** ואמר לו: ,שנינו חולי־לב, שני־נו עניים, שנינו לא יכולים לג־מור את החודש עם המשכורת. בוא תסדר לנו שנקבל את פרס נובל לשלום ותפתור לנו את הבעיות.״

■ הבדיחה האחרונה המה־לכת במיסדרונות מישרד־האו־צר: שר־האוצר לשעבר, **יהו־שע רבינוביץ'**, פגש בשר־האוצר **שמחה ארליך** ושאל אותו: „האם עוד מזכירים או־תי במישרד־האוצר?״ השיב לו ארליך: „אותך לא, אבל את אמא שלך...״

■ פסוק השבוע שייך ל־ראש־הממשלה לשעבר, **גול־דה מאיר** שאמרה: „אינני יודעת אם לבגין וסאדאת מגיע פרס נובל... אבל פרס האופקר בטח מגיע להם.״

משה מיזרחי

במאי הקולנוע הישראלי זוכה עתה בתהילה בפאריס בזכות ביום הסרט „כל החיים לפניו״, לפי סיפרו המפורסם של אמיל אז׳אר. בתמקיד הראשי מככבת השחקנית הצרפתיה סימון סניורה. בתמונה נראה מיזרחי בהצגת־הבכורה של סירטו עם מיכל בת־אדם (מימין), סימון סניורה (משמאל) והילד הערבי סמי אל־איובי, המשחק גם הוא בסרט.

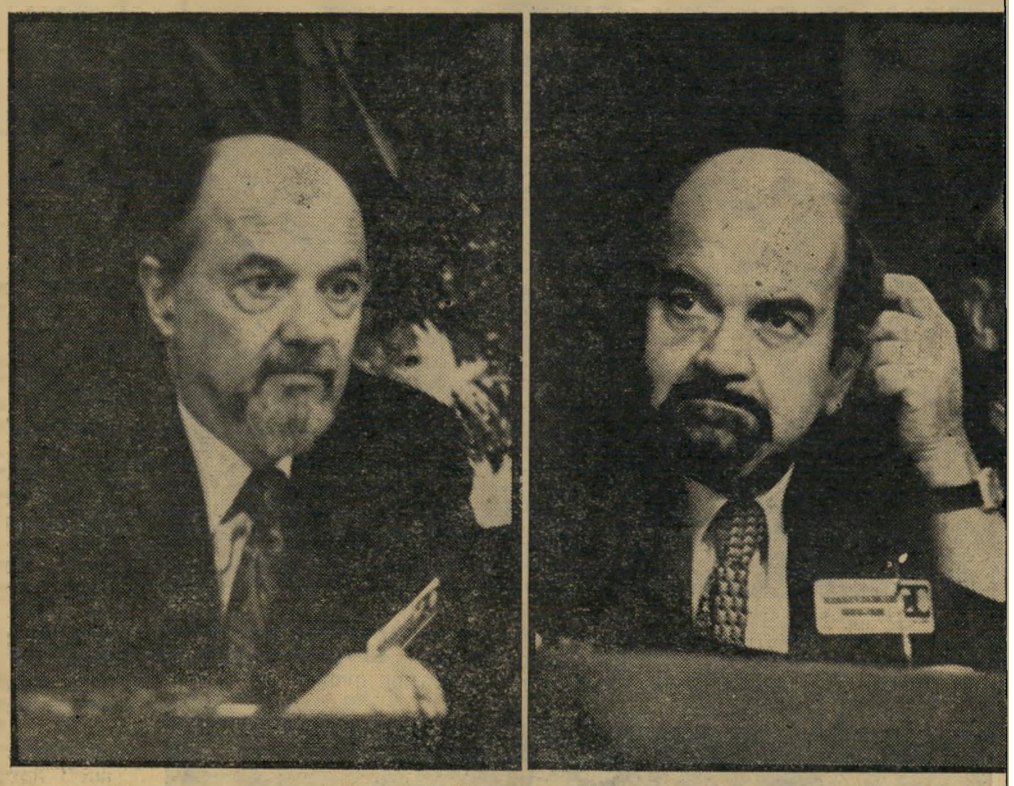

ויטוריו אוריליה

הוא מנהיג קומוניסטי איטלקי, חבר הפרלמנט, הדומה להפליא לדויד שחם (משמאל), אחד מעורכי הירחון „ניו אאוטלוק״. בוועידה, שנערכה על־ידי הירחון בשבוע שעבר בתל־אביב, ניגש אורח חשוב מארצות־הברית אל אוריליה, טפח לו על כתפו ושאל אם הוא זוכר את שיחתם האחרונה. האיטלקי המופתע אמר שאינו זוכר. כעבור כמה דקות ראו שחם אותו האורח, ניגש אלו ובירכו. תמה האמריקאי: „הרי לפני רגע אמרת שאינך מכירני!״

נשיא המצרי ביום השני ל־ביקורו בארץ. היה זה כאשר דיפדף בג׳רוזלם פוסט, נתקל במודעה שתיכנן הפירסומאי **יהודה כותן**, האומרת It's Time For Peace, החת־תומה על־ידי חברת דובק, יצ־רנית סיגריות טיים. אמר ה־נשיא: „הם מייצרים את ה־סיגריות שלהם מטבק ערבי אותו הם קונים בלבנון.״

■ ביקורו של סאדאת לא שינה כהוא־זה את תוכניותיו של המפיק החדש של עלי כותרת, **ירון לונדון**. ביום בואו של סאדאת לירושלים כינס לונדון בבניין הטלוויזיה ישיבת־מערכת, שארכה, למ־גינת ליבם של המשתתפים בה, כארבע שעות תמימות. יום קודם לכן התקיימה ב־ביתה של עורכת ההפקה **ורד ברמן** ארוחת־צהריים לכבודו של המפיק המפוטר, **חנינא אמוץ**. כשהכל ישבו מסביב לשולחן שאלה לפתע בתו בת ה־8 של לונדון: „אבא, למה פיטרת את חנינא?״ השיב לה

קירק דוגלאס

שהה בחודש שעבר בישראל לצורך צי־לומי הסרט הזעם. תמונות מתוך ה־סרט החלו להתפרסם לפני תום הצילומים בעיתוני העולם. בתמו־נה: דוגלאס עם שני ניצבים ישראליים, שגילמו בסרט מחבלים.

משה גת

פתח השבוע בגלריה תל־אביבית תערוכה של ציורים המוקדשת לנושא השלום. רק במקרה נקבע מועד התערוכה שבוע אחרי ביקור סאדאת בישראל. את הציורים בתערוכה, שבכולם מופיע מוטיב השלום, צייר גם במהלך השנה האחרונה. את הציור המרכזי בתערוכה, הנראה בתמונה, חשב גם להגיש במתנה לנשיא אנוואר אל־סאדאת. אולם הציור, שערכו 80 אלף לירות, נרכש על־ידי מוזיאון תל־אביב.

סבא אנוואר

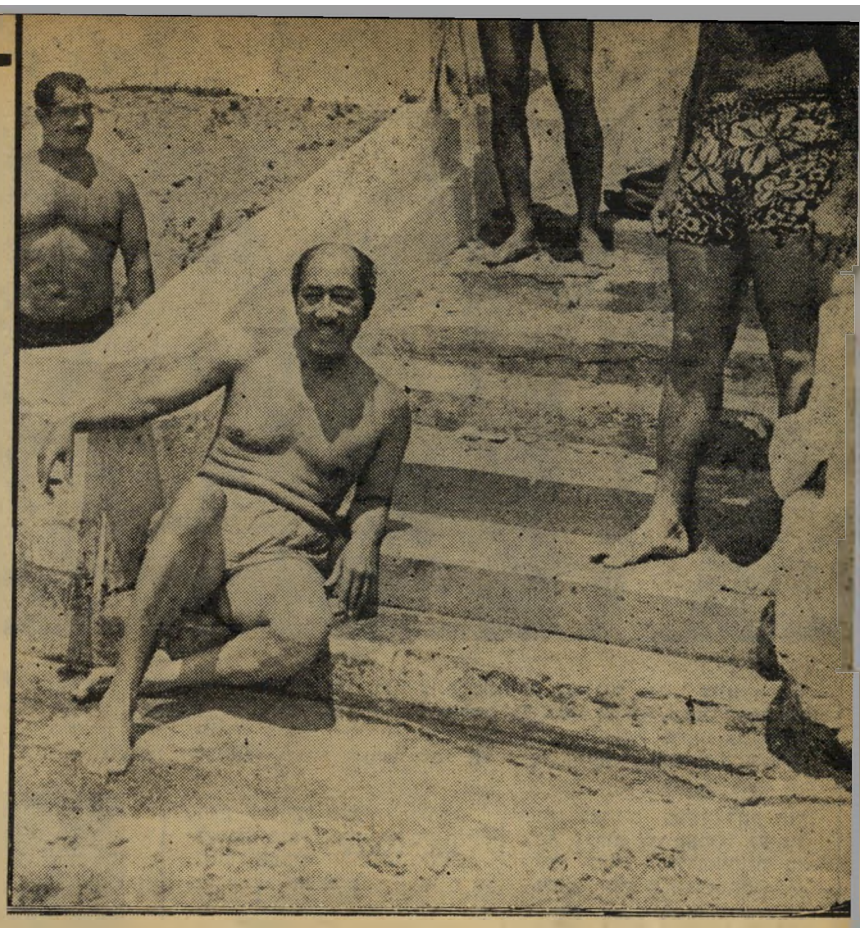

מישמר צמוד

לא רק בעת ביקורו בישראל היה אנוואר אל־סאדאת מוקף בשומרי־ראש שסוככו עליו בצפיפות. גם כשהוא יורד אל הנילוס, כדי לעסוק בספורט החביב עליו, השחייה, מצטרפים אליו שומרי־ראשו.

ג'יהאן וביוטי

ג'יהאן סאדאת בחדר קבלת האורחים הרישמי שלה בארמונו של סאדאת בקאהיר. לידה רובץ על הספה כלבם, המכונה ביוטי. מאחוריה תמונותיהם של נשיאי גרמניה וצרפת והשאה הפרסי (במרכז).

בלי ג'יהאן

אנוואר אל־סאדאת (במרכז) בסעודת מלכים שנערכה לכבודו בעת ביקורו בבון בהשתתפות הצמד המלכותי הספרדי, חואן קרלוס וסופיה. רעייתו ג'יהאן לא נלוותה אליו גם הפעם, כמו בביקורים אחרים.

"א יפה ג'יהאן? מדוע היא לא באה?" שאלו העתונאים שהתקבצו בשבוע שעבר בנמל־התעופה בן־גוריון לקבל את פני נשיא מצריים.

עד לרגע בו נחת מטוסו של סאדאת בישראל סרח גל של ניחושים סביב רעייתו של הנשיא המצרי: תבוא או לא תבוא?

כאשר הופיעה דמותו החייכנית של סאדאת על כבש המטוס, היו שהרחיקו את מבטיהם אל מעבר לגבו, כאילו חיפשו שם דמות נשית מוכרת, זו של הגברת הראשונה של מצריים. היא לא היתה שם.

אחר־כך, במשך ימי הביקור, היתה זו אחת השאלות הנדושות ביותר שהופנו לעבר העתונאים המצריים ואנשי ממליית הנשיא. אפילו כמה משרי־הממשלה לא התאפקו והתעניינו בנימה של אכזבה: מדוע היא לא באה?

"נבצר ממנה לבוא." היתה התשובה הלאקונית האחידה. אלה שהתעקשו לדעת מדוע לא באה ג'יהאן היפה עם בעלה קיבלו הסברים מסוג "היא עסוקה בלימודיה באוניברסיטה," או "יש לה בעיות משפחתיות." רק ביום השני של הביקור, בעת שסאדאת נשא את נאומו בכנסת וסוכנויות הידיעות העבירו את החדשה כי לסאדאת נולדה נכדה מבתו נואה — שילדה לו גם את נכדו הראשון שריף — נדמה היה כי הנה נמצאה התשובה להיעדרה של ג'יהאן. "היא ישבה ליד מיטת בתה בשעת הלידה," הסבירו המצרים.

ההתעניינות בג'יהאן האם (גם שם בתו הצעירה של סאדאת הוא ג'יהאן) היתה מובנת. מאז הגיע סאדאת לשלטון היתה רעייתו, הצעירה ממנו ב־12 שנה, חלק בלתי נפרד מהתדמית שיצר לעצמו כאיש־משפחה מובהק.

הפופולאריות של ג'יהאן הגיעה לשיאה בעקבות מלחמת יום־הכיפורים, בעת ש־חגגה את יום הולדתה ה־43. המאורע הפך לחג לאומי. ג'יהאן עבדה ללא ליאות בבתי־החולים הצבאיים. העתונים המצריים היו גדושים בצילומים שלה כשהיא סועדת את פצועי המלחמה.

גם התייצבותה למאבק גלוי נגד אנשי הדת המוסלמיים של אל־אזהר כדי להנהיג רפורמה בחוקי האישות ולהעניק זכויות לאשה המצריה, סייעו לתדמיתה. היא זכתה בכינוי "אם הגיבורים."

אפילו בישראל גאתה הפופולאריות שלה אחרי המילחמה. למעשה הקדימה ג'יהאן את בעלה במחווה כלפי ישראל. היה זה כאשר שיגרה מכתב לאלמנת־מילחמה יש־ראלית שזכה לפירסום כלל עולמי.

ג'יהאן, בת לרופא מצרי ואם אנגליה, נולדה באיזור אל רוזה בקהיר. משפחתה היתה מעוטת אמצעים השתייכה לבורגנות הזעירה. היא הכירה את סאדאת כשהיתה בת 14. בגיל 16 ביקשה להינשא לו. הוריה התנגדו. סאדאת היה אז קצין צבא נשוי ואב לילדים. אולם אחרי שהת־גרש סאדאת מאשתו הראשונה, גרמניה במוצאה, נישאה לו ג'יהאן למרות הת־נגדות הוריה.

תדמיתה של ג'יהאן היפה והמשכילה, חביבת כלי־התיקשורת, השתנתה בתחילת השנה הנוכחית, כאשר פרצו במצריים המהומות על רקע הקיצוץ בסובסידיות. רוב חיצי הביקורת הופנו נגד ג'יהאן. בין שאר הסיסמאות שנשאו המפגינים ניתן היה למצוא סיסמאות כמו "יא ג'יהאן אל שעב ג'וען" — הוי ג'יהאן העם רעב, או "פן אל פטור, יא סקנת אלקוסור" — איפה ארוחת־הבוקר שלנו יא שוכנת הארמונות?

תפנית זו ביחס העם המצרי אל ג'יהאן היתה תוצאה של רינונים ממושכים בשנים האחרונות. סאדאת עצמו הוא אדם צנוע, בדומה למנחם בגין, שמלבד הופעתו הה־דורה וחליפותיו היקרות, מתרחק מחיי מותרות. אבל כאשר השיא את שתי בנו־תיו הגדולות, לובנה ונואה, נפוצו השמו־עות כי ג'יהאן דאגה להן לדירות־פאר. העובדה כי השיאה את כל בנותיה לבני

מישפחה שכזאת

אנוואר אל־סאדאת מבלח חופשת סוף־שבוע עם משפחתו במעונו שבאיסמעיליה. אשתו ג'יהאן משחקת עם הנכד שריף, כשמאחוריהם ניצבים שלוש בנותיהם, חתנו בנו ג'מאל.

חיוך לכלה

אנוואר אל־סאדאת מחייך לעבר בתו הצעירה, הקרויה בשם אמה, ג׳יהאן, במסיבת חתונתה שנערכה בחודש ינואר השנה. בעלה של הבת הוא מהנדס במיקצועו. במסיבת החתונה השתתפו אישים מפורסמים, לאו־דווקא מתחום המדיניות, כמו עומר־שריף והכדורגלן הגרמני פראנץ בקנבאואר.

הנכד הראשון

ג׳יהאן סאדאת, רעייתו של נשיא מצריים, עם נכדם הראשון, שריף, בנה הראשון של בתם נוהא. גם סאדאת, כמו מנחם בגין, מרבה להצטלם בחברת בני מישפחתו, כאב וסבא מסור.

עשירים עוררה התמרמרות בקרב מעריצי הפרולטריים. בתה הבכורה, לובנה, נישאה לצאצא של אחת המשפחות העשירות במחוז הולדתו הכפרי של סאדאת.

בתה השניה, נוואה, נישאה לבנו של יו״ר הפרלמנט המצרי, סיד מרעי, ראש משפחה גדולה של בעלי אחוזות. בחתונה השתתפו גם איל־הספנות היווני אונאסיס ומלך לוב המודח, אידריס.

הבת הצעירה ג׳יהאן נישאה בחודש ינואר השנה לבנו של הקבלן העשיר עוסמאן אחמד עוסמאן, שר־השיכון בממשלת מצריים, המכונה בפי העם „הכריש״. חתונתה נערכה בפאר רב שצרם את עיני העם המצרי. כתוצאה מכך נאמר על ג׳יהאן האם כי אינה מתייחסת ברצינות לרעיונות שיחרור האשה שהיא משמיעה ומחפשת אחר כסף.

ייחסו לה את אימוץ מינהגי חצר־המלוכה המצרית בעבר וטענו כי שאיפתה היא להתייחס אל אצולת־הכסף המצרית, שהשפעתה עדיין רבה בחברה המצרית.

בידור מזרחי

רקדנית־בטן מצריה משתעשעת בנענועי חמוקיה את אורחי החתונה הגדולה שערך סאדאת לבתו הצעירה ג׳יהאן, שנישאה בתחילת השנה בהיותה בת 16 בלבד. מאחורי הרקדנית נראים הכלה והחתן.

ג׳יהאן עצמה דחתה את ההאשמות, טענה כי כל בנותיה נישאו מתוך אהבה ולא מתוך שיקולים אחרים וכי לא היא שבחרה להם את חתניהן. אלא שהצהרתה זו לא התקבלה באימון רב. בחברה המצרית עדיין מקובל שהאמהות הן הבוחרות לבנותיהן את החתנים.

ג׳יהאן מייחסת את גל השמועות סביבה לאורייבי סאדאת. „יש לי רק שני אוייבים,״ הצהירה לא מכבר, „הקומוניסטים והקנאים הדתיים.״

אבל מאז הפכה ג׳יהאן מטרה לביקורת חברתית, ממעט סאדאת להופיע עמה בי־אירועים פומביים. במקום תדמית הבעל, המלווה תמיד על־ידי רעייתו. הוא אימץ לעצמו את תדמית הסב הטוב והסבלני, המשתעשע עם נכדיו. וזו אולי גם הסיבה שמעריציה הישראליים של ג׳יהאן נאלצו לוותר על חברתה בעת הביקור ההיסטורי.

שריף באוויר

ג׳יהאן סאדאת, רעייתו של הנשיא המצרי, משתעשעת עם נכדה שריף, מעיפה אותו באוויר, בעוד בעלה צופה בהם בחצר חווילתו שבאיסמעיליה. לידם נראים בתמונה הבת הצעירה ובעלה.

שב חמש דקות במקומי...

שב חמש דקות במקומי, ותראה אם אפשר לנסוע בתנועה ה„מטורפת"
בעיר הזו... שב חמש דקות במקומי, ותראה באיזה תנאים אני עובד...
הבן נא את מצבי.

תודה.

ג ם

„חמישה ימים מתוקים במאי"

(ספר המתח של ארנון הדר)

א ז ל

הודות להתנפלות הלקוחות על המדפים בגלל חשש מהעלאת מחירים. נותרה כמות מצומצמת של ספרים בכריכה קשה. פנה להוצאת תמוז או לחנויות הספרים המובחרות ותוכל ליהנות מספר מתח משובח (ומקורי).

* * *

באותה הזדמנות תוכל להשיג את שאר ספריו של **ארנון הדר** — ובמחירים של לפני יום השישי המפורסם — להזכירך: „הפלגה" — „שניים" — „טבעת של שתיקה" — „זאב בודד בחצר עוינת"

הוצאת תמוז מאחלת לך קריאה נעימה...

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

החיטי פז

חדרי־סלון שינה ואוכל

ד ר ו ש ה

בעלת הופעה מוכשרת, אחראית ורצינית למופע בלתי־שיגרתי

אפשרות ללא נסיון קודם.
טל. 03־223795, גם בשבת.

ארומור

צפוי דלתות וקירות

רובקס

המתנה היפה ביותר

מורלה

השפתים המעוצבים כיצירת אומנות

תן טרמפ לחייל

ריפוי בהלם חשמלי

שעון כריטי רציני צייר את אנוואר אל־סאדאת כיורשו של משה רבנו, העובר את ים־סוף בייבשה, בין שתי חומות־מים.

עיתון אמריקאי תיאר אותו בדמות יונה, המביאה את בירכת־חג־המולד המסורתית בנוסח מתוקן („שלום עלי אדמות — רצון טוב לישראל!") כשהיא עפה מעל לראשי העולם הערבי המקלל והמגדף.

עיתון צרפתי הראה אותו כמורה בכיתה, המלמד את תלמידיו מהן העובדות הגיאוגראפיות של המרחב: מצריים, ישראל, פלסטין.

כימעט ולא היה גבול להמצאות צייירי־הקאריקטורות וכותבי־המאמרים ברחבי העולם. נשיא מצריים ריתק את דימיון העולם כפי שלא עשה איש מזה זמן רב.

אך הציור הנכון ביותר היה צריך לתאר את אנוואר אל־סאדאת כמחלך על חבל רק, בגובה עצום, ללא רשת־ביטחון. על אדם כזה אסור דבר אחד: להיעצר במקום. הוא יכול להישאר על החבל רק כל עוד הוא נע קדימה.

זהו בדיוק מצבו של הנשיא. אחרי שקיבל על עצמו סיכון נדיר, בבואו לירושלים,

„שלום עלי אדמות, רצון טוב לישראל" (רות, „וושינגטון פוסט")

אין הוא יכול להפסיק. הוא מוכרח לשמור על תאוצת־ההתקדמות — לא רק כדי להגיע למקום חפצו, אלא גם כדי להישאר בחיים.

מאות מיליוני בני־אדם, המסתכלים בנשימה עצורה בתעוזתו, יודעים זאת. יריעה זו מחווה לחץ כביר על ממשלת־ישראל. ולחץ זה ייך ויגבר משבוע לשבוע.

צעד רב־חכליתי

ה שבוע עשה אל־סאדאת את צעדו הדרמאתי השני, כדי לשמור על התאוצה. כמו הצעד הראשון, העיד גם צעד זה על תנופה, על דמיון ועל מעוף — כל התכונות החסרות לממשלת ישראל.

כמו צעדו הראשון, היה גם צעד זה רב־תכליתי. הוא נועד לחשוף כמה וכמה יעדים שונים כעת וכעונה אחת.

בנאום דרמאתי הוא הזמין את כל מדינות העימות, את אש"ף, את שתי המעצמות

מאת

אורי אבנרי

הגדולות ואת ישראל להיוועד בקאהיר, כדי לדון בנושאים המהותיים של הסיכסוך, כהכנה לוועידת־ז'נבה.

כאשר הודיע על יוזמתו, היה ברור לו כי סוריה ואש"ף לא יוכלו לבוא, ביגלל עמדותיהם; כי ירדן ולבנון קרוב לוודאי לא תוכלנה לבוא; וכי בואה של בריתי־המועצות בנסיבות אלה הוא כימעט בלתי־אפשרי.

ההזמנה לא היתה, איפוא, אלא הסוואה לחזמנת נציג ישראלי לקאהיר, בהשתתפות ארצות־הברית, ובדרג נמוך מזה של ראשי־מדינה או ראשי־ממשלה.

מה היו היעדים של צעד זה? אחדים מהם גלויים לעין:

„הי, מה קורה?" (הרבלוק, „ניו־יורק טיימס")

● לשמור על התאוצה, תוך יצירת אירוע נוסף שירכז את תשומת־לב כלי־התיקשורת העולמיים.

● לקיימו בדרג שיאפשר במהלך הדברים הסלמה נוספת, תוך יצירת אירועים בדרג של ראשי־ממשלות.

● להסגין מחדש כי היוזמה נתונה כל־כולה בידי מצריים, וכי כל הגורמים האחרים — וביכללם ישראל — נגררים אחריה.

● להוציא את המעצמות הגדולות מן המישחק, ולשים את הדגש על ההידברות־העימות הישירים בין הצדדים.

● להגביר באופן הדרגתי את הלחץ על ממשלת ישראל, תוך חשיפת עמדתה הסרבנית לגופם של העניינים.

● להגביר את אמינותו בדעת־הקהל העולמי.

● להוכיח לעולם הערבי כי לא נעצר על־ידי תנועת ההתנגדות, וכי אינו מייחס לה כל חשיבות.

● להמשיך בשבירת המוסכמות של הסיכסוך הישראלי־ערבי.

המעצמות - החוצה

מ כל המגמות האלה, יתכן כי המעניינת והחדשנית ביותר היא זו המובילה לסילוק ההתערבות של המעצמות.

רק חציה של מגמה זו גלוי לעין. אין אל־סאדאת מסתיר את רצונו לסלק את בריתי־המועצות מכל השפעה במרחב. הוא מדבר עליה בזילזול תהומי, כשהוא מונה את כל חטאיה כלפי מצריים. למעשה האשים אותה בכך שרצחה את גמאל עבד־אל־נאצר, כשהותירה אותו חסר־אונים וחסר־נשק מול ישראל, בתקופת מילחמת־ההתשה.

פחות גלוייה המחצית השנייה של המגמה. אך היא חשובה לא פחות.

היו ימים כאשר דיבר אל־סאדאת על קיסינג'ר בלשון „הנרי ידידי". אולם אין ספק כי באותם הימים עצמם הצטברה בליבו טינה גוברת והולכת כלפי האיש וכלפי ממשלתו, על שביזבזו את השנים היקרות במישחקי־סרק של „צעד־אחרי־צעד," וסירבו לטפל בשורשי הסיכסוך. כמו כל אדם נבון הגיע נשיא מצריים למסקנה כי נשיא ארצות־הברית אינו מסוגל ו/או אינו רוצה להפעיל לחץ אמיתי על ישראל, מתוך חשש מפני הלובי היהודי.

לכן, בתנועה נועזת אחת, נטל אל־סאדאת את היוזמה לידיו — והפך את ארצות־הברית למעין משקיפה.

גם מצב זה תואר בקאריקטורה מוצלחת בעיתון אמריקאי: הדיפלומטיה של המעצמות (קרי: של ארצות־הברית) עומדת מאחרי המון אנשי העיתונות והטלוויזיה, כשמרחוק מתנופפים דיגלי ישראל ומצריים. הדיפלומט שואל את העיתונאים: „מה קורה?"

כאשר פתח הנשיא ביוזמתו, הקפיד להדגיש שוב ושוב כי הגיע להחלטה זו לבדו, מבלי להתייעץ עם איש. היה זה גם רמז ברור מאד שארצות־הברית לא היתה שותפה לעניין.

שונה לגמרי היתה התנהגותו של מנחם בגין. כאשר נודע על יוזמת אל־סאדאת, מיהר בגין לשגר מיברק נלהב לנשיא ג'ימי קארטר, להודות לו בהבלטה על חלקו במעשה. היתה זאת מחווה פיקחית: מצבה הפנימי של ממשלת קארטר הוא בכי רע. קארטר זקוק להישג מדיני כלשהו, כמו אוויר לנשימה, כדי להוכיח שאינו כישלון גמור. בגין הגיש לו הישג על טס של פירסומת. בכך רכש לו בגין את הכרת־התודה של הנשיא האמריקאי. אך הדבר לא עזר לנשיא. עיתוני אמריקה כימעט התעלמו מן המיברק, ביודעם שהתוכן כוזב. כתביהם במרחב דיווחו להם, מפי הנשיא המצרי, כי לארצות־הברית לא היה שום חלק ביוזמה.

מבחינה זו היתה יוזמתו של אל־סאדאת הצהרת־עצמאות של מצריים. כשם שלא שיתף את המעצמות בהחלטתו לפתוח במילחמת

(המשך מעמוד 21)

יום־הכיפורים, כן זה שיתף אותן בהחלטתו לפתוח במיתקפת־השלום.

למגמה זו יכולות להיות תוצאות מרחיקות־לכת. התמיכה האמריקאית היא אחד הקלפים החזקים ביותר המצויים בידיה של ממשלת־ישראל. ככל שיקטן חלקה של ארצות־הברית בבמהלכים, כן יקטן גם כוח־המיקוח של ממשלת ישראל.

אין ספק שעובדה זו לא נעלמה מעינו של אל־סאדאת.

אמר סאדאת בנאומו בקאהיר: „כוחות־העל וכל שאר הכוחות טרקו לפנינו את שערי השלום."

אילו היתה לישראל הנהגה לאומית המוכנה והמסוגלת לדבר ישר אל לב העולם הערבי, ולהגיע להסדר ישוב וכולל עימו, היתה תפנית זו של סאדאת מעניקה לה את ההזדמנות ההיסטורית לכך.

שלום כפוי - על־ידי מי?

אם אין אל־סאדאת מאמין עוד בשלום כפוי מטעם ארצות־הברית, על איזה לחצים הוא סומך?

הנשיא המצרי אינו מסתיר זאת. הוא דוגל בשלום כפוי — אך לא שלום שייכפה על־ידי המעצמות או המעצמה, אלא על־ידי היוזמה המצרית עצמה, באמצעות דעת־הקהל העולמית, ודעת־הקהל הישראלית עצמה.

לשם כך המציא סאדאת שיטה פוליטית חדשה, שיטה שעליה יש לו זכות־ראשונים.

בעידן המודרני, כל מדיניות נעשית לעיני הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות. אולם סאדאת המציא שיטה של מדיניות הנעשית על־ידי הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות.

הפומביות אינה פועל־יוצא של מדיניותו. המדיניות כולה נעשית לשם הפומביות. על־ידי מעשיו, מיקד סאדאת את תשומת־הלב של העולם כולו ביוזמת־השלום המצרית. הוא התפאר בכך בגלוי. „מאות מיליונים," כדבריו, ראו אותו בירושלים הערבית, במיסגד אל־אקצה. מאות־מיליונים שמעו את נאומו בכנסת. מאות־מיליונים עקבו אחרי נאומו בקאהיר. מאות־מיליונים יצפו במשא־ומתן שיתנהל בימים הקרובים בקאהיר.

אותם מאות־מיליונים יסתכלו גם במנחם בגין, ויתבעו ממנו תשובות.

זהו לחץ, שלא היה עדיין כדוגמתו בסיכסוך הישראלי־ערבי. סאדאת הביא לכך שהסיכסוך יעמוד במרכז המחשבה העולמית. הוא עירב בסיכסוך מיליוני בני־אדם בארצות רבות. ככל שיימשכו אירועי יוזמתו — ומנוי וגמור עימו להאריך זמן זה ככל האפשר, על־ידי יצירת אירועים נוספים — כן יתמקדו זרקורי העולם על התשובה — או חוסר־התשובה — של בגין.

עד כה ביקשו כל ממשלות ישראל למנוע מצב כזה. הן ביקשו לדחות את ההכרעות, להתחמק מתשומת־הלב, להימנע מן הצורך לתת תשובות. כל זאת ביגלל סיבה אחת פשוטה: התשובה היחידה שהן היו מוכנות לתת לא יכלה להתקבל על דעת העולם.

ישנו קונסנזוס עולמי לגבי פיתרון הסיכסוך. מבחינה זו, אין כימעט הבדל בין ארצות־הברית וברית־המועצות, בין העולם הראשון והעולם השלישי. קונסנזוס זה אינו משותף רק לדיפלומטים, אלא גם לכלי־התיקשורת, לעיתונאים, לכל המעמד המשכיל ברחבי העולם, המעצב את המדיניות של הממשלות.

עם הבדלים קטנים של הנוסח — למשל, בין ג'ימי קארטר לבין אנדרי גרומיקו —

„מצריים, ישראל, פלסטין..." (קונק, „לה מונד")
העובדות הגיאוגרפיות של המרחב

מבוסס קונסנזוס זה על כמה עקרונות, שהפכו כימעט מובנים־מאליהם:

- הכרה בישראל, קבלת ישראל כעובדת־קבע מוגמרת וחוקית, נורמאליזציה של היחסים בינה ובין ארצות־ערב.
- מתן סידורי־ביטחון סבירים לישראל.
- נסיגה ישראלית מכל השטחים, או כימעט מכל השטחים („שינויים בלתי־מהותיים").
- מדינה פלסטינית.

ישראל חורגת מן הקונסנזוס הזה בשני העקרונות האחרונים. הערבים חרגו ממנו, עד כה, בשני העקרונות הראשונים.

על־ידי הפניתו החדה, התאים אל־סאדאת את עצמו (ואת כל ההולכים אחריו) לעקרונות הראשונים, ולא רק על־ידי קבלה דיפלומטית, על־ידי עשיית מעשים חד־משמעיים, המשכנעים והמלהיבים את העולם.

עתה תואמת עמדתו של אנוואר אל־סאדאת בדיוק את הקונסנזוס העולמי. עמדתה של ישראל נוגדת את הקונסנזוס הזה.

מגמתו של סאדאת היא להראות זאת לעולם בצורה חותכת, שאינה משתמעת לשתי פנים, כדי להפעיל על ישראל את כל הלחצים העולמיים האפשריים.

מלכודת השלום

מה מעניינת היא איך נכנס מנחם בגין למצב כזה.

בגין חורג מן הקונסנזוס העולמי עוד יותר מקודמיו, גולדה מאיר ויצחק רבין. הוא המציא „קונסנזוס לאומי". הנוגד בדיוק נמרץ את הקונסנזוס העולמי: לא מדינה פלסטינית, לא נסיגה לגבולות הקודמים או לקירבתם.

מבחינת המדיניות ארוכת־הטווח שלו, אסור היה לבגין להיענות ליוזמת סאדאת. הוא היה צריך להחניקה באיבה. הוא עשה את ההיפך. מדוע?

ייתכן מאד שבגין פעל באופן אינסטינקטיווי, על־פי תחושה אישית. סאדאת נתן לו מתנה אישית עצומה. הוא העניק לו הישג מדיני כביר. המנהיג הערבי הראשון המבקר בישראל בא דווקא אל מנחם בגין. בגין, שנחשב כל ימיו כמחרחר־מילחמה, יכול היה להופיע בדמות מביא־השלום. מבחינה פוליטית־פנימית, חיזקה הפרשה את מעמדו של בגין לאין־שיעור. יריביו מריעים לו. הוא יכול היה להתחלק עם סאדאת בפיר־סומת העולמית הכבירה — ואיזה פוליטיקאי יכול לעמוד בפני פיתוי זה?

אולם הישג כביר זה שהעניק סאדאת לבגין, לא היה אלא פיתיון למכודת.

בגין נכנס למכודת־השלום.

אין לו שמץ של סיכוי לשכנע מישהו בעולם שאסור לישראל להחזיר את הגדה ועזה. איש לא ישתכנע שאסור להקים מדינה פלסטינית. תימרוני אש"ף יכולים לבלבל את היוצרות לזמן־מה, אך העיקרון של זכות הפלסטינים להגדרה עצמית, למדינה משלהם ולהנהגה משלהם יישאר כעיקרון מובן מאליו בעיני העולם.

חיבוקו של סאדאת הוא, מבחינה מסויימת, חיבוק של דוב. הוא שופע כנות. הוא שופע אהבה. הוא שופע רוח פשרנית אמיתית ומרשימה. אולם זהו חיבוק שאי־אפשר להיחלץ ממנו, מבלי להינזק.

בעוד ימים, שבועות או חודשים יעמיד אנוואר אל־סאדאת את מנחם בגין לפני המצב הגרוע ביותר שניתן להעלותו על הדעת: בגין

מנכ"ל בן־אלישר (עם המישלחת המצרית)
לפי התסריט של מי?

יצטרך להחשיב, לעיני מאות מיליוני בני־אדם חשובים בעולם, אם הוא מוכן לעשות שלום על פי העקרונות המקובלים על העולם כולו, או לסרב.

הסירוב, במיקרה זה, עלול לעלות במחיר גורא: בידוד גמור, הינתקות מחלק חשוב של העם היהודי, התרחקות מארצות־הברית, דרום־אפריקניזציה של ישראל.

ה„כימיה" המפורסמת לא פעלה בין בגין לסאדאת, או לא היתה חשובה. האם יש משמעות — מודעת או לא־מודעת — לכך שסאדאת לא הזכיר את השם מנחם בגין אף פעם בנאומו בקאהיר, שבו הזכיר את „עזרא וייצמן", משה דיין ומוטה גור?

בגין עצמו סבור, כנראה, שיוכל „לשחק אותה", להלאות את סאדאת, לנצל את הסיכסוכים בינו ובין הערבים האחרים, ולהגיע בסופו של דבר לשלום נפרד עם מצריים ואולי גם לשלום נפרד עם סוריה, על־חשבון הפלסטינים. לבגין לא איכפת להחזיר את כל סיני והגולן, שאינם שייכים ל„נחלת אבותינו".

אין ספק שזהו היעד של המדיניות הרישמית, הן של בגין, הן של דיין.

האם יש לכך סיכוי?

למי שמצוי בענייני־ערב, התשובה יכולה להיות רק: לא. המציאות הערבית, הפוליטית והנפשית, פשוט אינה מאפשרת זאת.

הסלמה הדרגתית

אז מה זו תעמוד במיבחן המציאותי תוך זמן קצר.

עם פתיחת הדיונים בקאהיר, בעוד כמה ימים, יקבל התהליך כולו תנופה חדשה. הופעת הישראלים הראשונים על אדמה מצרית תחשמל שוב את העולם. תהיה זאת הפגנה של שלום, שתעשה רושם עמוק בכלי־התיקשורת. הכל יעריצו את אומץ־ליבו של השליט המצרי.

לא היה דרוש אומץ־לב לממשלת ישראל כדי לקדם פני מנהיגים מצריים על אדמת ישראל. היה דרוש אומץ־לב למצרים לבוא לישראל ולשבור בכך עולם שלם של מוסכמות.

אותה מידה של אומץ־לב תהיה דרושה למצרים כדי לארח ישראלים על אדמתם.

השאלה היא: מדוע קבע הנשיא המצרי שהדיונים בקאהיר יהיו בדרג נמוך־יחסית?

מדוע לא הזמין את בגין, או לפחות את דיין?

יכולה להיות לכך רק סיבה סבירה אחת, והיא מלמדת על הצפוי בעתיד.

כאשר מתחילים בדרג נמוך, ניתן לקיים את המתח. הדבר מאפשר הסלמה הדרגתית. אחרי דיוני הפקידים, ייתכנו דיונים של שרי־החוץ. לאחר־מכן ייתכן ביקור של מנחם בגין בקאהיר. כל אירוע כזה יזכה בסיקור כביר בכלי־התיקשורת.

זוהי ההסלמה שסאדאת רוצה בה. הוא רוצה לבנות בהדרגה את הציפייה של העולם. ככל שיגבר המתח, כן יגבר בעולם חוסר־הסבלנות, שיופנה כולו כלפי ישראל. העולם ירצה לדעת מה מוכן מנחם בגין לתת כתמורה.

לכך שואף אנוואר אל־סאדאת, והוא מוביל לקראת מצב זה ביד בטוחה של כמאי־אמן, המכיים עתה מיבצע מדיניתעמוקתי מתוחכם שאין לו אח ורע.

כאשר יעלו מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, אליהו בן־אלישר, והיועץ המישפטי של מישרד־החוץ, מאיר רוזן, למטוס שיוביל אותם לבירת המדינה הערבית הגדולה ביותר, הם ימלאו תפקיד שנקבע להם בתסריט זה.

את שם המישחק קבע סאדאת עצמו, באחד מראיונותיו לעיתוני העולם השבוע. הוא קבע כי השיטה שלו היא „ריפוי בהלם חשמלי".

במדינה

העם

ענק בין גמדים

נבחרי העם הגיבו על ההזדמנות ההיסטורית בהתנצחות קטנונית משפילה

יוזמת השלום של נשיא מצריים פעלה כבמטה־קסם על דעת־הקהל הישראלית. תוך שבוע אחד, הוכיח סקר מוסמך, עלה שיעור המאמינים בישראל בנכונותה ורצונה של מצריים לכונן שלום עם ישראל מפחות מ־50% ליותר מ־80%.

אולם נבחרי העם נשארו מנותקים מהעם. התרוממות הרוח ותחושת המאורעות ההיסטוריים לא השפיעו עליהם. כאשר נערך השבוע בכנסת דיון מדיני על ביקורו של אנוואר אל־סאדאת בישראל, נראה כי מרבית הח"כים חיים על פלנטה אחרת. רק בודדים מהם התעלו מעל יצר ההתנצחות וההתנגחות. רובם עסקו בשיסוע עור הדוב וחלוקתו בטרם נצוד.

נימה של התנשאות. את הטון הכללי קבעה ח"כ הליכוד גאולה כהן. הח"כית בעלת הדיעות הלאומניות הקיצוניות נבחרה לשאת את דבר סיעתה אחרי נאומו של ראש־האופוזיציה, שמעון פרס. גאולה צפתה כנראה שנאומו של פרס יהיה ביקורתי וכי הוא יתקוף את ממשלת הליכוד, הכינה נאום תשובה תוקפני.

פרס הכין לה הפתעה. הוא דיבר כאילו הוא עצמו ניצב בראש ממשלת הימין, הגן על עמדותיה בהתלהבות גדולה יותר משל בגין. אבל גאולה לא שינתה את נאומה המוכן. היא פתחה בפולמוס קטנוני מגוחך על תרומתה של ממשלת הליכוד לשלום ברמה שאילצה אפילו את חבריה לנטוש את האולם.

אחריה לא נותרו עוד מחסומים. הוויכוח המדיני שהיה אמור להכשיר את דעת העם לימי ההכרעה הגורליים המצפים לו, גלש לפסים של קנתרנות וצייקנות ברמה של עסקני מיפלגות מדרג ד'. אפילו ראש־הממשלה, בנאום התשובה שלו, נסחף באווירה הכללית, לא הצליח לבלום את נימת ההתנשאות בדבריו.

היה זה מחזה משפיל ומבזה שלא הורסיף כבוד לכנסת. על רקע ההתגמדות הכללית וההתגוששות הפנימית העלובה של נבחרי העם, בלטה דמותו של האיש שיזם את המהלך המהפכני. אל מול בני שיחו הפוטנציאליים נראה סאדאת השבוע כענק בין גמדים.

יחסים מרחביים

הם יתחבקו שוב

מדוע מתנהג אש"ף כפי שהוא מתנהג כיום יוזמת סאדאת?

אחת התעלומות, בעיני הציבור הישראלי, היתה השבוע התנהגותו של אש"ף. נראה היה כאילו פועל אש"ף במתכוון כדי לעזור למנחם בגין לבודד את האירגון הפלסטיני, ולדחוף את אנוואר אל־סאדאת לקראת הסכם מצרי—ישראלי נפרד.

אין ספק שיאסר עראפאת הסכים מראש ליוזמת סאדאת. הוא ישב באולם הפרלמנט המצרי כאשר הכריז עליה סאדאת. הוא מחא כף לנאום, או לפחות לחלקים ממנו. סאדאת האמין, כנראה, כי הסכמת אש"ף מונחת בכיסו.

אולם כאשר חזר עראפאת לביירות, הוא הצטרף, אם כי בהיסוס בולט, לחזית המתנגדים.

היו לכך כמה סיבות:

● ההתנגדות הקיצונית של הסורים. הצבא הסורי הוא צבא־כיבוש בלבנון, שבה נמצא הבסיס הטריטוריאלי היחידי של אש"ף וצבאו. אין אש"ף חייב לרקוד לפי החליל הסורי, אך גם אין הוא יכול לפעול בניגוד מוחלט לרצון הסורים.

● אי־היכולת להסביר להמוני הפלסטינים מדוע מכיר סאדאת בישראל, בשעה שישראל ממשיכה שלא להכיר בפלסטינים ובזכותם למדינה משלהם. נראה כי עראפאת הבין שבשלב זה לא ניתן לשכנע את אנשיו, אירגוניו והמוניו בנכונות היוזמה. בטלוויזיה הישראלית ניראה עראפאת נואם לפני קבוצה של פידאיון, כשהוא קורא: „איננו מבינים את מעשיו של סאדאת... אין לנו פתרון לחידה זו...“

● הסכמתו של סאדאת שלא להזכיר בירושלים את השם אש"ף, כדי להימנע מעימות מיידי וחריף עם מארחיו.

סכין בגב? במשך דור שלם לחמו הפלסטינים להשתחרר מן האפוטרופסות של ממשלות־ערב. תהום של אי־אימון מפרידה בין ההנהגה הפלסטינית ובין המדינות הערביות. הפלסטינים משוכנעים כי כל מנהיג ערבי יהיה מוכן למכור אותם, אם אך יוכל. מאבק הפלסטינים מתמקד בתביעתם לקבוע בעצמם מי ייצגם.

סאדאת פגע בקודש־הקדשים של התנועה הפלסטינית. כאשר הציג עצמו כמי שמדבר בשם הפלסטינים, וכמי שנוטל לעצמו את הזכות לקבוע מי מייצג אותם. לגבי כל פלסטיני, זהו עלבון צורב.

משום כך היה העימות המצרי־פלסטיני בלתי־נמנע. אך אין להסיק מכך שזהו עימות סופי, או ממושך.

כבר היו דברים מעולם. סאדאת וערפאת התנגשו ביניהם, כאשר הניח סאדאת ל„שנת ההכרעה“ לעבור, מבלי לפתוח במילחמה. הם התנגשו בשנית, כאשר הסכים סאדאת למחוק את הסעיף הפלסטיני מהסכם־הביניים השני שלו עם ישראל. בכל פעם באה ההתפייסות אחרי הריב.

לא כדאי לו. סאדאת הוא איש נבון. הוא אמר לישראל כי אין ערך לשלום, אם הפלסטינים לא יהיו שותפים לו. פשוט לא כדאי לעשות שלום כזה.

אין ספק שזה ברור לחלוטין לסאדאת. הוא מנסה עתה ללחוץ על אש"ף. הוא רוצה שאש"ף יעזוב את החזית הסורית ויקבל את מרותו. הוא רוצה שאש"ף יניח לו לפי שעה לדבר בשם הפלסטינים, כך שלא יינתן לבגין לפוצץ את יוזמת־סאדאת ביגלל הסירוב לשבת עם אש"ף.

אלה הן דרישות קשות. עראפאת אינו יכול להסכים להן, ברגע זה. סאדאת מפעיל עליו לחץ, גם באמצעות עסקני הגדה והדיבורים על הנהגה אלטרנאטיווית. אך בסופו של דבר יתחבקו סאדאת ועראפאת שוב. מי שחושב אחרת, משלה את עצמו.

הממשלה

האלכימאי

מה מאחרי תעלומת יחסו הצונן של סאדאת אל דיין?

„הכימיה האישית“ — הנוסחה המאגית שהוכנסה לז'ארגון ולשימוש פעיל מאז עליית הליכוד לשילטון — פעלה להפליא בין ראש־הממשלה מנחם בגין לבין נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת. דימיון ברקע הביוגראפי, במנטאליות, באמונה בהשגחה העליונה ובכוחן של מילים אצל שניהם, הפיל את המחיצות מהרגע בו נפגשו.

אבל הכימיה לא עבדה בין סאדאת לבין משה דיין. כבר בפגישתם הראשונה, בנמל־התעופה בלוד, כאשר לחץ סאדאת את יד שר־החוץ, הסתבר כי לא היתה שמורה עימו אימרה מהסוג שהכין מראש עבור אישים ידועים אחרים. סאדאת הסתפק ב־קריאה: „משה, משה!“

גם במיפגשים הבאים ביניהם, במהלך ביקורו של סאדאת, ניצבה מחיצה אישית בין השניים. סאדאת לא הפגין כל יחס מייוחד אל דיין. גם כאשר שוחח עימו, היה זה תמיד בנוכחות אחרים. עדי ראייה ציינו כי בניגוד לאמונה הרווחת כי „רק דיין יודע איך לדבר עם הערבים“, היה יחסו של סאדאת כלפיו גס ומנוכר.

בניגוד בולט ליחס זה, הפגין סאדאת יחס הפוך דווקא כלפי שר־הביטחון עזר וייצמן. הוא שוחח עימו ארוכות ביחידות, גילה כלפיו יחס לבבי חם, הצהיר בפומבי „אני אוהב את העייזר הזה!“, זיכה אותו בלעדית בנשיקות פיו. עזר שבר את הקרח כאשר אמר לסאדאת: „על ההפתעה שהכנתם לנו ביום־הכיפורים מגיע לכם כל הכבוד.“

ספקות וחשדות. לא היה זה עניין של מאגיה או כימיה. אלה המכירים את אישיותו של הנשיא המצרי קובעים כי הוא מפוכח, ערמומי ושקול מכדי ללכת רק אחרי נטיות לבו. מאחרי היחס החם אל עזר והצונן כלפי דיין, טענו, חייב להסתתר שיקול צלול.

סאדאת הכין היטב את שיעורי־הבית שלו לפני שהגיע לישראל. הוא למד בפרטי פרטים את רקעם של כל מנהיגי ישראל ואת סדר חשיבותם. ככל הנראה, העריכו המומחים, הגיע למסקנה כי דיין אינו מייצג איש מלבד את עצמו וכי עזר הוא בעל הסיכויים הטובים לרשת את ראש־הממשלה במקרה שיארע לו משהו. את הקשר האישי טרח לפיכך סאדאת לקשור עם ראש־הממשלה ועם מי שעתיד להיות יורשו בתפקיד.

נראה כי דיין הבחין בכך. תגובתו לא איחרה לבוא. היא היתה שונה מזו של וייצמן, שדיבר על הצורך שלא להחמיץ את ההזדמנות ההיסטורית. בהופעותיו הפומביות הפגין דיין אנטגוניזם מסויים כלפי סאדאת, למרות שדיבר על „הכרעות קשות“ המצפות לממשלה ולמיפלגות.

עברו של דיין, כבעל ניסיון עשיר בטיפוד יוזמות שלא תאמו את דיעותיו ושלא הציבו אותו במרכזן, הוא שהותיר כנראה את סאדאת חשדן וספקן כלפיו. כשהיה נדמה לו שדיין מטיל ספק בכנות ויתורו על האופציה הצבאית, לא היסס להגיב על כך בראיון פומבי, תוך הדגשה כי הוא אינו נוקט בשיטות של הונאה בתחום האישי־מוסרי, דבר שאינו שולל ממנו את הזכות לנקוט בהטעיות במישור המדיני.

היה זה רמז דק כמו פיל, אחד האיתותים שבוודאי נקלטו על־ידי דיין. התוצאה האפשרית: ניסיון של דיין לבסס את עצמו בראש אלטרנטיבה בתוך הקואליציה, מול המחנה של בגין ווייצמן.

הנשיא סאדאת עם שר־הביטחון וייצמן
פנייה ישירה ליורש

הבורסה

אתה והנפט

התנהגותה של הנהלת הבורסה במה שקורה סביב גילוי הנפט באי־טור, היא דוגמה לחוסר אחריות. הנהלת הבורסה כבר הטעתה מספר פעמים את הציבור בהודעות בלתי־מדוייקות על חלקה של חברת „ירדן“ בבאר הנפט שהתגלתה והיא עושה זאת שוב.

ללא בדיקה התקבלה הודעת „ירדן“ כי הגדילה את חלקה בחברה הזרה, המפיקה את הנפט באי־טור לעשרה אחוזים. ניתן היה להבין מהודעה זו כי לירדן 10% מזכויות הנפט באי־טור. כתוצאה מכך החלה ריצה מטורפת אחרי מניות „ירדן“.

בבדיקה מדוקדקת הועלו העובדות הבאות:

● הקידוח באי־טור מבוצע על ידי חברת „נפטון“ שלה 25% מזכויות הנפט במקום. שאר הזכויות שייכות לממשלה באמצעות חברת־הנפט הלאומית.

● קבוצת „נפטון“ מורכבת ממספר חברות אמריקאיות. החברה של לו ברנט, שהיא המשקיע העיקרי בחברת „ירדן“, קרויה „מונט קריפט“. ל„מונט קריפט“ רק 20% בחברת „נפטון“. מסתבר לפיכך כי ל„ירדן“ יש רק 10% מתוך ה־20% של „מונט קריפט“ ולא כפי שניתן היה להבין בטעות 10% מ־25% הזכויות של „נפטון“.

אכן, הדבר נכון — יש כיום ל„ירדן“ כחצי אחוז בלבד בזכויות ההפקה באי־טור ולפיכך אין כל הצדקה להסתערות על מניותיה.

כדאי לדעת כי בעשרת הימים האחרונים מכר האיש החזק של „ירדן“, דוד סופר, כמויות ניכרות של מניות „ירדן“ בבורסה.

לעומת זאת מעלימים מהציבור עובדות לגבי חברת „נפטא“ שלה מוטחים בחוזה 2.5% מכל ההכנסות מהפקות הנפט והגז שנמצאו או ימצאו בישראל, כולל הקידוחים הימיים עובדה זו מבטיחה ל„נפטא“ הכנסות גדולות יותר מאשר ל„ירדן“.

לפני כמה ימים החליטה הנהלת „נפטא“ לחלק דיווידנד במזומן של 30% שהם 11 מיליון ל"י. משום מה לא פורסם כי נותרו לחברה רווחים בסכום 24 מיליון ל"י שהם 60% נוספים המיועדים לחלוקה בשבועות הקרובים.

ירידות השערים בבורסה בימים האחרונים נבעו בעיקר מצמצום האשראי למשקיעים ע"י הבנקים, בגלל מאזני סוף השנה. זה הוציא מהבורסה את כל אלה שהימרו בכסף הבנקים וגרם לירידת השערים.

יש לצפות שהירידות תעצרנה לקראת סוף השנה האזרחית כאשר בבורסה ישארו רק בעלי ההון העצמי.

צפויות ירידות נוספות במניות הבנקים, ששעריהן על לאחרונה בצורה בלתי סבירה. גם במניות חברות הביטוח צפויה ירידה נוספת.

המשקיע הנבון יעביר בשעה זו חלק מהשקעותיו למארקיוויינים וימתין לכניסה מחודשת לבורסה בעוד כחודש, בעשהשערים יתייצבו על בסיס חדש.

למי מבקש להשקיע במניות שאינן קשורות בנפט מומלץ להשקיע במניות בנק „איגוד“ וחברות הביטוח „סקוריטס“ ו„אריה“. „אריה“ הגדילה את הונה הרשום ותנפיק אמיסיזכויות בתחילת השנה הבאה. „אריה“ הרוויחה השנה כ־10 מיליון ל"י רווח תפעולי ועוד 60 מיליון ל"י כרווח הצמדה.

האיש שהוצג בעיתונות כדמות־מפתח וכאחד המנהיגים של הפשע המאורגן בישראל הוריע דרך כתב „השולם הזה" שהוא דורש להעיד לפני ועדת שימרון ולחשוף לפניה את כל הידוע לו

שעומד בראש ממלכת הפשע בארץ. הוא סיפר כי בנו בן החמש־עשרה חדל לדבר איתו בגלל פירסומים אלה, כיוון שחבריו בבית־הספר התנכלו לו.

היה זה אחרי שכהן נאלץ לעזוב את בראזיל. הוא סיפר במרירות כי כאשר קיבלו שילטונות בראזיל משילטונות יש־ראל תשובה כי אין להם דבר נגד יעקב כהן, נדהמו, שהרי לפי העיתונות הוא היה צריך להיות בעל תיקים רבים במיש־טרה. בסופו של דבר הוא נקנס בחמישים דולר על שנשאר בבראזיל אחרי שפקע תוקפה של הוויזה שלו. הפירסומים בברא־זיל אילצו אותו לקחת את אשתו ובנו באמצע שנת הלימודים, לעבור לאמריקה.

הוא ישב מולי שעה ארוכה, גולל כל מה שאירע לו ושאל מה יוכל לעשות כדי לבלום את שטף הפירסומים המחשידים. במשך כל השנים הללו לא עשה דבר, מכמה סיבות. ראשית, עורך־הדין שלו, אדם פרוסט, יעץ לו בעבר שלא להגיב וכך ייפסקו הפירסומים מאליהם. ואכן, במשך עשר שנים, מאז סידרת הכתבות של רן כיסלו, בהארץ, לא אוזכר שמו של אשראי, הגיש המועדון תביעה בבית־מיש־פט לונדוני, קיבל פסק־דין המאפשר לו לגבות את הכסף מכהן. על סמך פסק־דין זה הוציא נגדו המועדון צו איסור יציאה מן הארץ בבית־מישפט ישראלי, עד שישולם החוב. כעת אין כהן יכול לבוא לישראל, כיוון שאם יבוא — יופעל הצו נגדו.

השר בורג אישר

א חרי שכהן הסביר לי כל זאת, אמר כי הוא מוכן להיחקר בכל מקום שהוא, על־ידי כל אחד, אפילו על־ידי המישטרה, לענות בגילוי־לב על כל השא־לות ולהיבדק גם במכונת־האמת. כיוון שבאותה עת מונתה ועדת שימרון, שאלתי אותו אם יסכים להיחקר על־ידה. הוא הסכים מייד, וייפה את כוחי לנהל משא־ומתן בשמו עם הוועדה על הופעה לפניה.

מייד אחרי שהגעתי ארצה נפגשתי עם יושב־ראש הוועדה, עורך־הדין שימרון, וסיפרתי לו על נכונותו של כהן להופיע לפניו. שימרון ביקש לאפשר לו להתייעץ עם חברי הוועדה, ובין השאר לבדוק אם כדאי לנסוע לאירופה להיפגש עם כהן, שכן הסברתי לו שיעקבל"ה אינו יכול לבוא לישראל. כעבור ימים אחדים הודיע שימרון כי חברי הוועדה ממליצים על הפגישה באירופה, ולא נותר אלא להביא את הדבר לידיעת שר הפנים וה־מישטרה, הד"ר יוסף בורג. סיכמנו כי הפגישה תתקיים בלונדון, בבית מלון ולא במוסד ישראלי כלשהו, כדי למנוע משי־כת תשומת־לב. הסכמנו לשמור את הע־יין בסוד כמוס, מחשש להדלפה העלולה לסכל את הפגישה.

הודעתי את הדברים בטלפון לכהן, שבא תוך יומיים ללונדון והמתין לפגישה. אלא שהעניין נידחה בשבועיים, ביגלל המהפך הכלכלי, שאירע בינתיים בארץ, עד שהת־פנה השר בורג להיפגש עם שימרון ולא־שר את הפגישה. בסופו של דבר הכל אושר, וסיכמתי עם שימרון כי נצא ללונ־דון ביום הרביעי שעבר, הוא בטיסה של בי־אי־איי ואני באל־על, כדי שאיש לא יחשוד כי יעדנו אחד. ההסוואה היתה כה מוצלחת עד שאפילו מנהל שירות שלום, מייק פינחסי, שראה כל אחד משנינו לחוד (המטוסים המריאו מלוד בהפרש של דקות) לא קישר בין שנינו.

בהגיעה ללונדון יצאתי מייד למלונו של שימרון, רואל גארדן, וסיכמנו כי החקירה תתקיים בבוקר המחרת.

כאשר ישבנו יחד בלובי של המלון, הבהיר שימרון לכהן כי החקירה כמוה כמתן עדות בבית־מישפט, כי בסיומה עליו לחתום על תצהיר מחייב, וכי כל עדות שקר היא עבירה פלילית. כהן חזר והבהיר כי הוא מוכן לחקירה במכונת־האמת. שימ־רון הסביר כי ניסה לארגן חקירה כזו בלונדון, אך החלים לוותר ביגלל קשיים טכניים שצצו. כאשר עלו השניים לחקירה ואני המתנתי להם, הגיע לפתע צוות הטלוויזיה הישראלית שגילה את דבר הפ־

יעקבל"ה מדבר

ב לובי המהודר של מלון רואל גארדן הלונדוני נפגשו ביום החמישי שעבר שני ישראלים. הם לחצו איש את ידי רעהו. כעבור שעות ספורות בישרה הטלוויזיה הישראלית כי יושב־ראש ועדת הבירור לפשע המאורגן, עורך־הדין ארווין שימרון, טס בהסתר ללונדון, שם נפגש עם איש־עסקים ישראלי, כדי לגבות ממנו עדות שתעזור לוועדה בעבודתה.

כתב של הטלוויזיה בלונדון, מיכה לי־מור, לא נקב בשמו של איש־העסקים. בכך הוא נענה לבקשת שימרון, שהסביר כי פירסום מוקדם של שם העד עלול לחבל בחקירה. שלא כמוהו, מיהר הכתב לעניניי פלילים של הארץ, אבי ולנטין, ופירסם את שמו של האיש, למרות שידע מדוע לא עשתה כך הטלוויזיה.

פגישה בשדרה השישית

כ שוחצו שני הישראלים ידיים, לא ידעו שפגישתם תעורר עניין בישראל. איש־העסקים היה יעקב כהן, הידוע בכי־נויו יעקובל"ה, שטס ללונדון במיוחד לפ־גישה. שימרון טס אף הוא במיוחד מיש־ראל, בלוויית איש היחידה המרכזית לבי־לוש במחוז תל־אביב רב־פקד אברהם בן־צבי.

אחרי שנפגשו ישבתי עימם בלובי של המלון, כדי להבהיר פרטים אחרונים לפני שיעלו לחדרו של שימרון, (מיספר 735) שם הותקן ציוד הקלטה, שבאמצעותו נו־עדה להחל חקירה רישמית. כהן היה עצבני במיקצת, נרגש, אולם נחוש בהח־לטתו וסוכם כי ישתדלו לסיים את החקירה עד לשעה אחת בצהריים ואם לא יהיה לה המשך, ייפרדו. ואילו אם יהיה צורך בהמשך החקירה, ייצאו לארוחת־צהריים וימשיכו בחקירה לאחר־מכן.

תחילת הסיפור חודשיים קודם־לכן, ב־פינת השדרה השישית והרחוב ה־46 בניו־יורק, כאשר טיילתי והצצתי בחלו־נות־הראווה וחיפשתי מיסעדה לאכול צה־ריים. היה זה בעיצומה של החקירה ש־ערכתי בניו־יורק, בדבר הכספים שקיבל השר יצחק מודעי מחברת רבלון אינטר־נשיונל.

לפתע ראיתי מולי דמות מוכרת ש־החזיקה בידה עיתון ישראלי, זיהינו זה את זה מייד. היה זה יעקבל"ה כהן, ש־אותו היכרתי מפגישות בישראל בקפה אכסודוס, שם נהג לשבת מדי יום בשעות הצהריים, ללגום כמויות אדירות של אס־פרסו ולנהל משם את עסקיו.

כהן שמח לראותני, וישבנו לאכול צה־ריים. הוא אכל מזון דיאטתי מיוחד, מאחר שהוא סובל ממחלת הסכרת. כהן דיבר על הפירסומים האחרונים בישראל בנושא הפשע המאורגן, בעיקר בעיתון הארץ, שקשרו את שמו בעניין זה והציגוהו כמי כהן. עתה, מששב הארץ להציגו כדמות מפתח בעולם התחתון הישראלי, השתנה המצב.

הצעתי לו שיגיש תביעות על הוצאת דיבה, ובכך יטהר את עצמו. הוא הסביר כי אינו יכול לעשות זאת, מסיבה פשוטה. לפני כשנה ביקשה ממנו אישיות ישרא־לית מכובדת שישחק בשבילה בקאזינו, כאשר ההפסד והרווח יהיו של האישיות בניכוי 20 אחוזים לכהן. כיוון שהיה מקו־רב לאותו ישראלי, הסכים. אך הוא הפסיד סכום נכבד, כ־75 אלף לירות שטרלינג. הישראלי הבטיח כי ישלח את הכסף מיש־ראל, אולם לא עשה זאת. כהן שלח אליו שליחים, וזה דחה אותם בלך־ושוב. בעלי מועדון ההימורים באו אל כהן בת־ביעה שישלם, וסירבו לקבל את הסבריו כי היה רק נציגו של הישראלי וכי את הכסף עליהם לתבוע מהלה. כיוון שמועדון הימורים, לפי החוק הבריטי, מנוע מלתת

בנוכחותו של יגאל לביב (מימין, ולמטה) משוחח יעקבל'ה (באמצע) עם שימרון

גישה, אולי ביגלל קירבת המלון לשגרירות ישראל בלונדון.

בשעה אחת בצהריים ירד כהן מן החדר, יצא מן המלון בשקט. מיכה לימור, איש הטלוויזיה, לא זיהה אותו. דקות אחדות לאחר־מכן ירד שימרון, והשיב קצרות לשאלותיו של לימור. באותו ערב שידרה הטלוויזיה את הראיון עם שימרון והעניין כולו התפרסם ברבים.

בשיחה פרטית עם ידיד אמר שימרון אחרי החקירה, כי תוכנה עמד בניגוד גמור לכל מה שחשב או ידע קודם־לכן, וכי הדברים שאמר כהן, ההוכחות והעובדות שמסר, עומדים בסתירה מוחלטת לכל מה שנכתב בארץ באחרונה. הוא דיבר ארבע שעות תמימות, ועתה תצטרך הוועדה לבדוק כל פרט שאמר. דבר אחד ברור: אם תשוכנע הוועדה בנכונות המידע שמסר, לא יהיה מנוס מפירסום הדבר במסקנותיה.

ויהלומים

כהן הציג עצמו בעדותו כאיש־עסקים שמזה חמש־עשרה שנים מתרחק מכל הקשור בפשע, וגם בתקופה שקדמה לכך עסק בעיקר במימון מועדוני־הימורים ובהפעלתם. היו לו הכנסות ניכרות, ואלה איפשרו לו לעבור בהדרגה לעסוק במתן הלוואות למפעלי תעשייה ולסוחרים. כאשר שונו החוקים והעיסוק במועדוני־קלפים הפך עבירה פלילית, חיסל כהן את כל קשריו עם המועדונים שלו, התרכז בעיקר במימון עסקים בהיקף גדול ובמיסחר ביהלומים.

עסקיו וקשריו הבינלאומיים התרחבו. הוא התיידד עם גדול סוחרי היהלומים בבראזיל, בנימין זמל מסאו־פאולו, ולפני שלוש שנים טס עם נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, למשא־ומתן עם זמל על הקמת בורסת יהלומים בבראזיל ועל רכישת יהלומים לישראל משם.

מזה שנים הוא יושב לסירוגין בבראזיל, ניו־יורק או לונדון, מנהל עסקים ענפים, בעיקר ביבוא ויצוא, או במימון עסקות בין מדינות.

שימרון ורב־פקד בן־צבי ידעו כל זאת, והפגיזו את כהן בשאלות מפורטות ביותר. האם הוא מכיר איש זה או איש אחר? מדוע ניראה במקום פלוני עם איש אלמוני? על כל שאלה נתן כה תשובה מיידית תוך פירוט כיצד ניתן למצוא הוכחה למה שאמר. תשובותיו הדהימו את חוקריו, שבאו עם שעורי־בית מוכנים. הנחקר והחוקרים הגיעו למסקנה כי אם אכן דובר כהן אמת, יש יד נעלמת המכוונת את כל הפירסומים נגדו.

אם תשתכנע הוועדה כי יעקבל'ה כהן אינו קשור בפרשות שבהן הוחשד בפירסומים השונים, יש לחפש אחר מי שעומד מאחריהן.

דוגמה אחת היא פרשת ההונאה האדירה בדרום־אפריקה, שנעשתה בידי ישראלים וגרמנים. בידי המישטרה היו עדויות והודעות כאילו כהן הוא שעמד מאחרי העניין, והדבר גם פורסם בהארץ. באחת ההזדמנויות, כשאיש־עסקים ישראלי נתפס כחשוד בקשר עם מישלוח המחאות מזוייפות לצורכי התרגיל הדרום־אפריקאי, נכתב בעיתונות כי הוא היה שליחו של כהן.

כהן הוכיח לוועדה במפורט, לדבריו, כי אינו קשור בנושא זה, ואינו יכול להיות קשור בו. לטענתו התברר לוועדה כי אם אמת בפיו, יש לחפש אחר איש־המפתח האמיתי.

היו רגעים רבים שבהם הפסיק שימרון להקליט את דבריו של כהן, לבקשתו. היה זה כשהוא סיפר כיצד עשה את כספו ומהו היקף עסקיו. הנתונים שמסר סייעו אף הם, לטענתו, להוכיח כמה רחוק הוא מכל מעשה פלילי.

כהן לא מסר לשימרון שמות ולא הפליל איש. הוא טרח רק לנקות את עצמו מכל חשד. אולם, אם השילטונות ישוכנעו כי אין הוא קשור בפלילים, יהא עליהם להתרכז בחיפושים אחר אדם אחר שעמד מאחרי מעשים אלה.

משום כך ביקשה הוועדה, ואף קיבלה, את הסכמת הממשלה להארכת פעולתה. יש לקוות שכתוצאה מכך יצליחו חבריה לעמוד על זהותן של הדמויות שמשכו בחוטי הפשע בישראל.

יגאל לביב ■

חמש יריות אקדח שמו קץ לחיי האיש שהפך אגדה

סחה רצה לצאת החוצה ולברר מה ארע. בוסי תפס אותו בכתפו ואמר לו: „שב בשקט, זה לא עניין שלנו."

אל בית החולים יוספטל הגיע מיקי אפרג'ן כשהוא שרוט בגבו מיריית אקדח. המישטרה שהועקה ניסתה להוציא לשווא מאפרג'ן מי ירה בו. ידידיו של בוסי יודעים לספר כי ימים מספר קודם לכן קרא אליו בוסי את אפרג'ן וצעיר אילתי נוסף והציע להם ל„העלם" למספר שבועות, כי יש מי שמחפש אותם. השמועה בעיר מספרת כי שני אלה היו קשורים בצורה זו או אחרת למעצרו של שמעון („כושי") רימון בגרמניה וכי חבריו של כושי הגיעו למסקנה כי היתה להם יד בהלשנה על כושי.

ניידות המישטרה שנזעקו בגלל היריות החלו לפטרל ברחובות אילת, בעיקר ליד הצמתים המרכזיות של שעות הבוקר המוקדמות, קפה פינתי והדראגסטור.

סמוך לשעה שש יצאו בוסי וחבורתו מהמועדון של יעקב כדי ללכת לביתם. עוד הם מתעכבים ליד המכוניות, ומשוחחים עם שלושה שוטרים שניסו באותה עת לגלות מי ירה באפרג'ן, הגיח ממורד הרחוב פילו.

בוסי ראה את פילו ואת עיניו עם המבט המשונה. „תסתלק מכאן," הוא אמר לפילו והפנה את גבו. „אמא שלך הזדיינה עם ערבים," קרא לעברו פילו.

כל מי שנכח במקום קפא על עמדו. לא היה אחד שלא ידע כי הדבר המקודש ביותר לבוסי הוא זכרה של אימו. תמונתה של האם ליוותה את בוסי לכל מקום, והוא לא הפסיק לדבר עליה.

אולם בוסי התאפק ולא השיב לפילו. באותו רגע כיוון פילו את אקדח הברטה שלו לעברו של בוסי ופתח באש. נשמעו שלוש יריות בזו אחר זו. בוסי קרס תחתיו ונפל על הכביש. שלושת השוטרים עמדו במרחק של כארבעה מטר מבוסי ופילו. הם שלפו את אקדחיהם, אחזו אותם בשתי ידיים כמו סטארסקי והאץ' אך כיוונו אותם הצידה, דווקא לעבר ידידיו של בוסי, שעמדו מהצד. פילו מיהר לעבר בוסי המתבוסס בדמו. הוא ירה עוד שני כדורים אל עבר הגבר עצום הממדים ששכב על הכביש. נקישת האקדח הששית הוכיחה לכולם שאין לפילו יותר כדורים.

בוסי בליל חתונתו עם נעמי אדווה, שנערכה בחיפה. בוסי היה דמות קלאסית של גברתן אלים, בעל נשמה של ילד, והתפרסם בעיקר בארבע ערים בארץ: רחובות, עיר מולדתו; תל־אביב, העיר בה בילה מיספר שנים וניסה להתאקלם בה; חיפה, העיר שבה היה יחד עם נעמי ואילת, העיר שם השתקע לפני שנים. הוא כונה „המלך של אילת", ושם גם מצא את מותו.

הבריון בעל לב הזהב

אילת כולה שבתה. אלפי אנשים ניצבו לאורך שדרת התמרים, החל מהשעה שלוש אחר הצהריים, כשהם ממתינים. מלבד רעש המכוניות החולפות כמעט ולא נשמע כל רחש, האנשים שוחחו זה עם זה בשקט. הילדים שהצטופפו היו גיבורי היום: „בוסי היה החבר הכי טוב שלי," השוויץ ילד אחד בפני חברתו בת ה־6. „אבא שלי דיבר פעם עם בוסי," השיבה לו הילדה.

לוא היה בוסי עצמו מנסה, בעזרת הבימאי פרדריקו פליני, לביים את הלווייתו של בוסי, הם לא היו מצליחים לעשות זאת בצורה יותר הולמת, מאשר ההלוויה שנערכה ביום הראשון האחרון. אלפי תושבי אילת שהצטופפו במדרכות שליד המסלול, בין בית החולים יוספטל לבין בית הקברות, הצטרפו למאות רבות של „אורחים" מתל־אביב וחיפה שבאו במטוסים ובמכוניות לעיר הדרומית.

נראה כי כולם הגיעו בזמן להלוויה, מלבד בוסי עצמו. ארונו שהיה צריך להגיע בטיסה מהמכון הפאתולוגי באבו־כביר בשעה שלוש אחר הצהריים הגיע רק בשעה 5.30 לפנות ערב. מסע ההלוויה ההמוני יצא מבית החולים כאשר העיר כבר היתה שרויה בחשיכה. אורות המכוניות והתאורה שאולתרה בבית הקברות הפכו את ההלוויה למיוחדת במינה. מיוחדת כמו סיפור חייו ומותו של בוסי תנאי („בוסי") סחה.

שופט האגרופים

יד השישי האחרון, ליד קפה פינתי שבמרכז העיר היה ככל לילות השישי של בוסי בשנים האחרונות. הוא עשה את חשבון הקופה במילק־באר שלו, ויצא בסביבות חצות הליל למועדון הלילה דראגסטור, של אחיו יעקב. לאחר שעה של שתיה ושיחות־מועדון עם ידידים בדראגסטור, הבחין בוסי לפתע כי במועדון השתרר שקט מוזר. הוא הפנה את פניו לעבר הדלת וראה דמות ידועה בעיר, כשהוא עומד בפתח הדלת ופניו זבות דם. ג'וני, כמו רבים אחרים באילת היה ידידו של בוסי. משך תקופה ארוכה עבד ג'וני במועדון לילה שהיה שייך לבוסי, הדג הכחול.

ג'וני ניגש מיד לשולחן לידו ישבו בוסי, אחיו יעקב, ושותפו של בוסי במועדונו וידידו הטוב מוריס („פילו") פילוס. „היכו אותי והם ממתינים בחוץ."

השלושה מיהרו החוצה. בוסי ידוע כבר שנים רבות בקרב עולם הלילה של אילת כבורר, משכין שלום ופוסק אחרון.

בחוץ נפגשו השלושה עם אלה שהיכו את ג'וני. בוסי ניסה לברר את התקרית, כשהוא עושה זאת בדרך המיוחדת לו, קללות ואגרופים. פילו ניסה להתערב: „תן לי, אני אסדיר את זה," הוא אמר לבוסי. „אתה תסתלק מכאן, אני אברר את העניין," השיב לו בוסי. פילו לא ויתר על תפקיד הבורר המכובד. בין השותפים־והידידים התפתחה תיגרה מילולית שהסתיימה במישפט מסכם של בוסי: „מאניאק, תסתלק מכאן." רם קופר, בעל מסעדה אילתי ידוע, שעמד אף הוא בסביבה, ניגש אל פילו והציע לו להסתלק מהמקום, לפני שתפרוץ תיגרה בין הבוררים, ופילו אמנם עשה כן.

ה„משפט" של בוסי הסתיים בחבטה אדירה שהוא הנחית על אחד ממכיו של ג'וני והקבוצה כולה חזרה אל תוך המועדון, כדי להמשיך לשתות ולבלות. לכולם היה ברור כי בזאת נסתיימה התקרית.

שעות אחדות לאחר מכן שמעו יושבי המועדון מיספר יריות. יעקב

ניסיון ההתאבדות

בוסי עם מרלן בליל נישואיהם. מאז נשא אותה לאשה נרגע, והפך לאדם מתון ושקט הרבה יותר.

למרות פירסומים בעיתונים לא ניסתה מרלן, אשתו של בוסי, להתאבד. בתמונה נראה ידידיו של בוסי סחה ידעו לספר כי

באותו רגע זינק יעקב, אחיו של בוסי לעברו של פילו. הוא זינק עליו חזיתית, פילו היכה אותו בקדקודו עם האקדח. השוטרים ניצבו עדיין בצד, נדהמים. רק כשהחל פילו לצעוק: „בואו תעצרו אותי. שחררו אותי מיעקב," התעוררו השוטרים.

בוסי הועבר לבית החולים. על פי בדיקה ראשונית נראה היה כי הוא יצא מכלל סכנה, וכך אמנם בישרו הרופאים למשפחה. ארבעה כדורים פגעו בו ברגליו וכדור אחד קצת למעלה מרגל ימין. „לכל היותר הוא יישאר משותק ברגל אחת," אמרו הרופאים לאשתו מרלן. בשעה 10 בבוקר, כאשר היה כבר ברור למאות מידידיו, שצבאו על דלתות בית החולים כי בוסי ניצל, יצאה לפתע קריאה דחופה לתרומות של מנות דם. כעבור שעה יצא הרופא אל מרלן והודיע לה: „בוסי איננו."

החטא ועונשו

מ הרגע בו נפוצה באילת השמועה כי בוסי מת, כאילו והתחשמלה העיר. עוד האנשים מנסים לעכל את מותו של בוסי וכבר נפוצו שתי שמועות נוספות: האחת שמרלן אשתו ניסתה להתאבד, שמועה שהתבררה אחר־כך כלא נכונה, והשניה שמלכה ניסתה להתאבד.

מלכה היתה דמות מוכרת באילת כצל צמוד לבוסי. השם שניתן לה בעיר היתה „מלכה העבד". נאמנותה לבוסי הזכירה נאמנות של עבד נרצע לאדונו. היא היתה עוזרת בית בביתו של בוסי וניקתה את המועדונים שהיו שייכים לו. כאשר היתה מסיימת מלכה את עבודות הניקיון, היא

זוג יונים

בוסי עם אשתו הראשונה נעמי אדווה, שעליה נהג לומר גם אחרי גירושיהם: „היא האהבה הגדולה של חיי."

תמיד היתה מחפשת לעצמה תעסוקה נוספת הקשורה בבוסי, או לידו. לפני חודשים אחדים היה משבר ביחסים בין מלכה לבוסי. חלומה של מלכה היה לעשות ניתוח פלסטי באפה. היא ביקשה מבוסי כסף עבור הניתוח אולם בוסי סרב לתת לה: „זה שטויות." הוא אמר לה „את בסדר ככה."

מלכה החליטה לעזוב אותו. היא פנתה לאנשים שונים באילת וביקשה שיעסיקו אותה. כולם, שידעו את כושר עבודתה של מלכה, רצו בה אך השיבו לה: „קודם תעבדי במקום אחר ואחר כך תבואי אלי, אני לא רוצה שבוסי יחשוב שלקחתי אותך ממנו." מלכה נשארה עם בוסי. כשנודע לה שמת פרצה בבכי וקראה: „אני לא יכולה לחיות בלי בוסי," וניסתה להתאבד.

כדי להבין מדוע רעשה אילת וגעשה הארץ עם מותו של בוסי סחה, כדי להבין מי האיש שזכה לכך כי למעלה מ־12 אלף איש ישתתפו בהלוויה שלו, צריך היה להכיר את בוסי.

בוסי נולד בשכונת שעריים שליד רחובות. הסופר משה סמילנסקי, אביו של ס. יזהר, אשר היה מיודד עם משפחת סחה, העניק לו את השם בוסתנאי. משפחת סחה היתה משפחה מפורסמת בערי הדרום. אמו היתה בת למשפחה מטולאית מושרשת בארץ ואביו חיים היה אב טיפוס לאגדה שנקשרה סביב שמו של בוסי אחר כך: אגדת השרירים. חיים היה אלילם של ערביי הסביבה, בעיקר בגלל כוחו הפיסי העצום. במאורעות של שנת 1936 נעלם לפתע חיים ומאז לא נתגלו עקבותיו. בוסי, בן הזקונים במשפחה התלונן תמיד כי „לאבא אפילו אין קבר שנוכל לעלות אליו."

בוסי הצעיר נקשר לאמו. בהיותו נער הוא עמד כמובן בראש כנופיית ילדים בשעריים, כנופיה שערכה קרבות־נערים עם בני תנועת השומר הצעיר של העיר העיר רחובות הסמוכה, מלחמות של מקלות ואבנים, כפי שכל נער עבר אותן.

היתה זו אימו שריסנה אותו מדי פעם בפעם. כאשר נדקר באחד מקרבות הילדים בן השומר הצעיר על־ידי אחד מבני כנופייתו של בוסי, בתקרית בה לא היה בוסי, המלך של שעריים, נוכח כלל, היתה זו אימו שהסבירה לו כי רצח הוא דבר אסור. בוסי איתר את הנער הדוקר והביא אותו למשטרה.

כמה שנים לאחר מכן נעצר בוסי עצמו על־ידי המשטרה. הוא הואשם באונס קטינה נשפט וקיבל ארבע שנות מאסר. עד היום משוכנעים רבים מידידיו ומבני משפחתו כי לא בוסי היה האנס וכי הוא כיסה על בן־אדם קרוב לו במיוחד.

כאשר שהה בבית סוהר, החליף בוסי את תוארו ממלך שעריים למלך הכלא. באחד הימים פרצה קטטה בכלא בה היה מעורב בוסי. הוא הועמד שוב לדין. בבית המשפט העיד אחד מקציני המשטרה שחקרו בפרשה. „הוא משקר," התפרץ בוסי, קפץ לעבר דוכן העדים וחבט באותו קצין חבטה עזה שהעיפה אותו מקצה אחד של האולם לקצה האחר. הקצין שבר את חוט השדרה שלו ובוסי נדון לעוד שלוש שנות מאסר.

לאחר שבע שנים יצא בוסי מהכלא. „בית הסוהר היה האוניברסיטה שלי," היה בוסי חסר ההשכלה הפורמאלית נוהג לומר. אולם זה לא היה מדוייק. ההשכלה של בוסי היתה בוסי עצמו. בוסי היה טיפוס של אוטודידקט. הוא בלע ממש ספרים, כשהתנ"ך הפרטי שלו היה החטא ועונשו של דוסטוייבסקי והספרים האהובים עליו היו כאלה של מדע פופולארי. הוא לימד עצמו שפות ושלט בארבע שפות: עברית, אנגלית, צרפתית וגרמנית, כשהוא מצליח לדבר כל אחת מהן ללא שגיאות ובהיגוי הנכון.

שני אחיו הגדולים של בוסי, יעקב, שעסק בעסקי חיי הלילה של תל־אביב ועמוס שהפעיל את שריריו בעסקי אחיו, נתנו לבוסי את הכיוון. הוא עזב את רחובות ועבר לתל־אביב. במהירות רבה הפך להיות מלך חיי הלילה של תל־אביב. הוא פתח מועדוני לילה ובארים ועשה חיל בעסקים. באותה תקופה הכיר בוסי את מלכת הבהמה החיפאית, נעמי אדווה.

הרומן בין נעמי לבוסי היה מרכז ההתעניינות בשיחות חיי העולם התחתון של שתי הערים, חיפה ותל־אביב, ואצל הבוהמה של שתי ערים, אליהם היו גם בוסי וגם נעמי קשורים. מדי פעם בפעם, היו מופיעים השניים גם בכרוניקה העתונאית ובמדורי הרכילות. למרות האהבה הגדולה ששררה בין שניהם, היו פורצות לעיתים תיגרות אלימות של קינאה בין בני הזוג.

בוסי ניסה לעבור לחיפה אולם בגלל מערכת היחסים המיוחדת ביותר בינו לבין נעמי הוא עזב את העיר ועבר לאילת. היתה זו אהבה ממבט ראשון בין אילת לבוסי, אולם שוב, בגלל היחסים עם נעמי חזר בוסי לתל־אביב.

הוא ניסה לפתוח בארים. משטרת תל־אביב, אשר ידעה על קשריו של בוסי עם העולם התחתון, אם כי גם מפקדי המשטרה מודים כי בוסי לא השתייך אליו, ניסתה לגייס אותו לחיל המלשינים שלה. בוסי סרב: „תעשו את העבודה המלוכלכת שלכם בלעדיי." השוטרים לא ויתרו: „אם לא תהיה מלשין, לא תקבל רישיון!"

בפעם הראשונה בחייו הופיע בוסי בבית המישפט כתובע ולא כנאשם. הוא הגיש צו־על־תנאי נגד המישטרה. לא עזרו עדויותיהם של חבריו מהבוהמה התל־אביבית, האדריכל אלדר שרון, הפסל יגאל תומרקין והעיתונאי עמוס קינן כי הבאר של בוסי הוא „מקום מפגש לאינטלקטואלים." המשטרה הצליחה לשכנע את בית המשפט כי המקום הוא מפגש ל„טיפוסים מפוקפקים," ובוסי נאלץ לסגור את הבאר ולחזור לאילת.

באילת הצליח בוסי תוך שבועות מספר, ולאחר תיגרות וחבטות רבות, הפכה אילת לעיר רגועה יותר ושוטריה נשמו לרווחה. בוסי הטיל סדר בעולם התחתון המיוחד של אילת, המורכב מעבריינים צפוניים שהוגלו, גלו או ברחו לדרום הרחוק.

חנות נעליים בספרד

א ירת כוכה צפתה במסכת הידידות הנרקמת בין פילו לבין בוסי. פילו היה שרת במועדון של בוסי כשתפקידו העיקרי לחלק תה לאלה שאינם שותים אלכוהול ולנקות את הרצפות. הדמיון היחיד בין שני גברתנים אלה היה הסתכויותיהם התכופות עם החוק בגלל תיגרות ומכות. נראה כי בשטח זה עלה פילו אפילו על בוסי והוא בילה חודשים רבים בבתי־סוהר ובתחנות מישטרה.

בכל פעם שנעצר פילו היה זה בוסי שדואג לפרנסת מישפחתו של פילו. כאשר חגג בנו של פילו את בר המצווה שלו, היה זה בוסי ששילם עבור הטכס המפואר. כאשר נסע בוסי לטיול לחוץ־לארץ, הוא מינה את פילו להיות מנהל המועדון. כשחזר העניק לפילו שותפות בעסק, כאות תודה על כי שמר על המועדון.

באותה תקופה הוא הכיר את מרלן. היא היתה חברה שלו משך שנים רבות, גם בתקופה בה היה נשוי לנעמי. בוסי היה חולה ניקיון. ביתו והעסקים אותם ניהל הבהיקו ממש והיה צריך למרק אותם מדי יום ביומו. מרלן, בחושים הבריאים שלה, הבינה כי כך תצליח לרכוש את ליבו ולההפך מעוד אחד ממאות הידידות של בוסי לגברת סחה. היא היתה זו שהקפידה כי הבית יהיה נקי, היא ניהלה את עסקיו, התרוצצה בין הבנקים, שילמה משכורות ורכשה סחורה.

מדי פעם היה בוסי עורך גיחות לתל־אביב. הוא היה מופיע בכרם התימנים ובמועדוני הקלפים כאשר אלפי לירות בכיסו, וחוזר לאילת לאחר שהפסיד את הכל. „את כל הכסף שבוסי היה מרוויח בקלפים באילת, הוא היה מפסיד בתל־אביב," היו מספרים על בוסי.

בחודשים האחרונים נרגע בוסי כמעט לגמרי. שוב לא תגרות, לא חבטות, ולא אותם מעשים שבעיני בוסי וחבריו נראו כמעשי קונדס ובעיני האחרים כבריונות. „נמאס לי כבר מהחיים האלה," הוא סיפר לידידיו, „נמאס לי כבר כל לילה לשתות. נמאס לי להיות המלך של אילת. נמאס לי שכל רגע באים אלי ואומרים לי ,אהלן בוסי'. אני נוסע מכאן."

לבוסי היה ידיד טוב בספרד, מוריס, מי שהיה בעל הספניש קולוני בירושלים. בוסי נסע אליו פעמיים לביקורים קצרים במדריד ובנסיעה האחרונה שלו הציע לו מוריס לבוא ולהשתקע בעיר. מוריס רכש עבור בוסי חנות נעליים במדריד ובעוד שבועות מספר היו אמורים בוסי ומרלן לעזוב את אילת ולעבור לספרד.

„אם הוא היה נוסע קודם, הוא היה היום חי," מירר בבכי בעת ההלוויה של בוסי אחד מידידיו.

שתי אהבות

נשים וויסקי היו שתי האהבות הגדולות של בוסי סחה. לנשים הוא התייחס כמו ג'נטלמן אמיתי, ולמרות שנהג לשתות כמויות עצומות של ויסקי, כמעט מעולם לא השתכר ושמר על צלילות־דעת.

בעלה של הדוגמנית הזוהרת שלו בתחום היחסים האינ

מלכת המים 1976

אורלי חידה, כפי ש־הכיר אותה הציבור לראשונה, על בימת **היכל התרבות**, כאשר נבחרה כמלכה. לידה עמד בגאווה אביה, שלמה, שהוא צבעי במיקצועו. כשהקדישה הט־לוויזיה סרט תעודי לאורלי, **להיות מלכה**, גנב אביה את ההצגה. כשנאלצה אורלי לעזוב את בית בעלה, היה בית אביה מקום מקלטה.

בדרך אל החופה

בליל נ... מאושר ... ידעה בביטחה לאן תוביל אותה הדרך החד...

חידה מתגר

ה שוטרות בתחנת־המישטרה ב־רחוב הרכבת בתל־אביב הצטופפו ב־כניסה לחדר, הביטו בהערצה בעצירה היפהפיה. בכל קומות הבניין עברה השמועה כאש: עצרו את אורלי חידה.

כמה ימים לפני־כן הסתכלו אותן השוטרות בדוגמנית עדינת־הפנים בנסיבות שונות לגמרי. אורלי חידה, מלכת־המים 1976, דוגמנית מצליחה ומארגנת של תצוגות־אופנה, הופיעה בתצוגה מיוחדת עבור־רן.

לפני כמה חודשים לכדה אורלי את דימיון הציבור, כאשר היתה גיבורת הסרט התעודי להיות מלכה בטלוויזיה — שהוגדר, על־ידי מומחים לקולנוע, כסרט הטוב ביותר שהפיקה הטלוויזיה הישראלית מעודה. אז נתגלתה כצעירה עצובה, תקיפה ועדינה, הלוחמת בתוצאות ילדותה הקשה. מה שאירע לה מאז יכול היה לשמש עלילה לסרט נוסף, ארוך עוד יותר.

ביוני השנה נישאה אורלי לצעיר ממושקף, איש־עסקים לעת־מצוא, אבישי הראל. אומרת אורלי, בגילוי־לב אופייני: „לא אהבתי אותו, אבל הוא הבטיח לי ביטחון, והוא אהב אותי. הי־כרתי אותו רק חודש אחד לפני־כן. הוא ראה אותי בתצוגת אופנה."

הביטחון הוא שאיפת חייה של הצעירה, שגדלה בעוני. הוריה נפרדו כשהיתה ילדה בת 10. והיא התגלגלה במוסדות ובקיבוצים מבלי שהיה לה אי־פעם בית אמיתי. אביה הצבעי גר לבדו בתנאי דוחק ביפו. אחיה הצייר נכה, קטוע שתי ידיו. גם כשהחלה מסתדרת כדוגמנית, אחרי שבחירתה כמלכת־המים הוציאה אותה מאלמוניותה, היו חייה של אורלי קשים ביותר. הנישואין עם הראל, שפיזר סביבו דיברים על סכומי־עתק, הבטיחו גאולה מן המאבק היומיומי המר.

החופה נערכה וזכתה בפירסום (העולם הזה 2079). **אורלי חידה, הכלה הזוהרת נכנסה לדירה מרוהטת יפה ברחוב דובנוב היקר בתל־אביב. נראה היה כאילו הגיעה המלכה הצעירה אל המנוחה ואל הנחלה.**

מכות עם נבוט

א ך היה זה רק נדמה. המלכה חסרת־ניסיון לא ידעה כי בעלה ידוע היטב למישטרה — בעיקר בשמו הקודם, אבישי ערפלי. הוא ישב בכלא בשתי ארצות — ישראל וארצות־הברית. בארץ נשפט, בשובו, על עבירה שביצע לפני נסיעתו, כך שהיה בבחינת עבריין נמלט. לפני־כן היה נשוי במשך חודשיים, שבהן נכנסה האשה להריון. הוא נשפט לשנת־מאסר וישב תישעה חודשים בכלא מעשיהו. כששוחרר, נקבע שעליו לקבל טיפול פסיכיאטרי לצורכי שיקומו.

במהרה התברר מדוע. כימעט מן הרגע הלה היו אלה נישואין מוזרים. לאורלי הסתבר כי בעלה החדש הוא אדם בלתי־יציב, בעל מצבי־רוח מתחלפים. תקופות של שלווה התחלפו במריבות קיצוניות, בדרך־כלל על עניינים של מת־בכך. עסקיו היו סתומים בעיניה. מפעם בפעם קנה לה מתנות יקרות, אך מאידך הציג לה דרישות שהדהימו אותה. מעולם לא ידעה אם יחזור הביתה במצב־רוח עליז או קודר. היו סצינות של קינאה. כשהקהל בתצוגות התלהב ממנה, יצא הראל מכליו.

כרטיס הביקור

של אורלי הדוגמנית מציין כי עיניה ירוקות, שערה שאטני. אורלי מספרת כי רק הדוגמניות החדשות והצעירות שמות רגל זו לזו, בעוד שהדוגמניות הוותיקות התייחסו...

טוענת אורלי כי בעלה ... כאשר הקהל חיבב אות...

לפני שלושה חודשים היה נדמה כי הסאה הת... שה. אבישי הראל הגיש תביעה לגט ברבנות. או... עצמה, שלא ידעה על כך, היתה מוכנה לפרידה שקט... בהכמה הדדית ובתנאים הוגנים. אבישי טען, כסי... לגט, שאינו מסתדר עימה.

השבירה

אבישי הראל שובר את הכוס בחתונה. נעבור חודש ביחד נשבר הכל בבת־אחת.

רם למעצרה במישטרה, והיא טענה בבית־המישפט: ההתנגדות

יים היתה בלתי־נסבלת

איה של אורלי לאבישי הראל, כאשר קרנה רה כי הגיעה סוף־סוף אל הביטחון. היא לא זו. הנישואין נערכו בווילה של ידידים.

שת

ואז, לפתע, פרצה סערה.
באחד הימים בשבוע שעבר פרצה מריבה בין בני־הזוג. הסיבה: אבישי התכונן לשכור וילה מפוארת בהרצליה־פיתוח, במחיר 3500 ל"יל חודש. כתנאי

ו אליה יפה, השתדלו לעזור לה. בתביעה הפריע לה בתצוגות, קיבל התקפות של קיאה, וכי ביגללו נמנעו מלהזמינה להופיע.

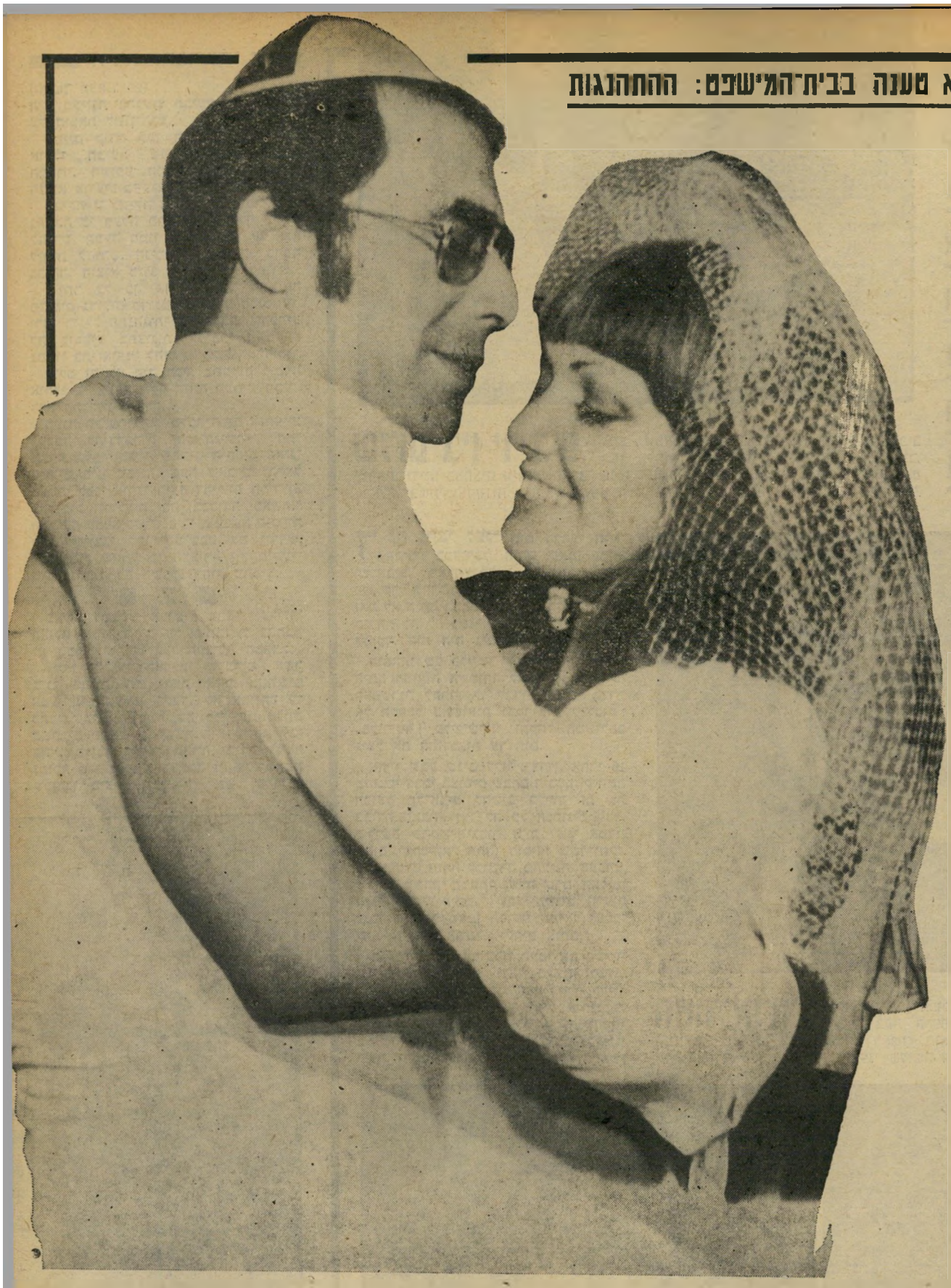

חיבוק של אהבה

הרגע המאושר, אחרי שהרב הודיע שהזוג נשוי. אז עדיין לא ידעה אורלי חידה כי לבעלה יש עבר פלילי עשיר, וכי ישב בכלא בישראל ובארצות־הברית. היא גם לא ידעה כי היה נשוי לפני שש שנים, והתגרש מאשתו כעבור חודשיים בילבד. בתביעתה טענה כי בעלה מרוויח 100 אלף לירות לחודש.

תבעו המשכירים שבבית יגור זוג מסודר. אבישי התפאר בכך שאשתו דוגמנית מפורסמת. המשכירים טילפנו לאורלי כדי לוודא את הדבר. אורלי אמרה להם את האמת: „אני עומדת להתגרש."

כשנודע הדבר לבעלה הוא נתקף זעם מטורף. הוא לקח נבוט שהביא מאפריקה, היכה את אורלי בכל חלקי גופה.

היא מיהרה אל עורך־הדין שלה, מרדכי שורר, וזה יעץ לה לגשת למישטרה. ה־שוטרים שלחו אותה לרופא, שבדקה ותתם על תעודה המעידה כי נמצאו בגופה סימני חבלות.

השבוע ניגשה אורלי אל מישרדו של בעלה, בחברת מונדוס טורס שהוא אחד מבעליה, וביקשה ממנו כסף כדי לשכור לעצמה דירה, כפי שהבטיח. הוא סירב והתחיל לצעוק עליה בנוכחות הכל. אורלי צילצלה למישטרה, אך זו לא הגיעה. כשהחלו העובדים לעזוב את המישרד להפסקת־צהריים, חששה אורלי להישאר לבדה עם בעלה. היא לקחה את תיקו כדי לאלצו להיענות לתביעתה. היא חשבה שיבוא אחריה. כאשר לא בא, לקחה את התיק אל עורך־הדין שלה.

אבישי התלונן מייד במישטרה על גניבת התיק. בשתיים בלילה עצרה המישטרה את אורלי בבית אביה, על־פי תלונת הבעל.

בני־הזוג נפגשו בתחנת המישטרה. אבי־שי התלונן כי אורלי גנבה ממנו תיק ובו 7000 לירות במזומנים ומיסמכים שו־נים. הוא גם התלונן כי היא „רוקנה את הדירה", וכי בני־משפחתה לקחו משם הכל.

כבוד האשה

אורלי שיבה יכלה להתקשר עם עורך־הדין שלה בשעות הלילה. התגובה ב־זעם. היא לקחה את המיסמכים שהיו שייכים לה, כגון תעודות המוכיחות למי הבעלות על המכונית, לקחה גם את מכשירי הטל־ויזיה והסטריאו שניקנו, לדבריה, בכספה. אשר ל־7000 הלירות, קראה אורלי: „זוהי עלילה שפלה!"

החוקרים הקשיבו לשניהם. הם שאלו את המחשב המישטרתי, וזה פלט תשובה מעניינת: לאורלי חידה עבר נקי מכל רבב, ואילו לאבישי הראל 42 תיקים בחש־דות של מירמה ומעשים בלתי־כשרים אחרים.

„האם אתה מוכן להיבדק במכונת־ה־אמת?" שאלו החוקרים את הראל.

הוא ויתר על התענוג, וגם על תלונתו. אורלי חידה שוחררה מייד. „לא היה לי היכן לישון," אמרה. „לא היה לי איפה להיות, לטלפן, לעסוק בעסקים שלי. זה היה נורא." בינתיים הלכה להתגורר ב־דירת אביה בבת־ים.

בכך לא נסתיימה דרך הייסורים של הנערה רדופת־הגורל. כעבור יומיים פיר־סם ידיעות אחרונות ידיעה גדולה על מעצרה־כביכול של מלכת־המים. הידיעה הביאה, באריכות, את כל הטענות של בעלה. אורלי לא נשאלה כלל, ולא ניתן לה להציג את הצד שלי בפרשה. הכותרת: „בעלה של מלכת־המים לשעבר מאשים אותה במעשי מירמה, זיוף וגניבה." עתה

(המשך בעמוד 30)

חידה מתגרשת

(המשך מעמוד 29)

היא מעיינת בהגשת תביעה נגד העיתון על הוצאת לשון־הרע.

יומיים קודם לכן הגיש פרקליטה של אורלי תביעת מזונות לבית־המישפט המחוזי. השופט המחוזי אריה אבן־ארי הוציא צו־עיכוב־יציאה־מהארץ נגד הבעל.

תביעה זו מכילה חומר־נפץ. אורלי טענה בה כי בעלה מרוויח 100 אלף לירות לחודש, תבעה ממנו מזונות בסך 20 אלף לירות לחודש. הנימוק: הזוג חי ברמה גבוהה, הוציא כ־35 אלף לירות לחודש.

יתר על כן, אורלי אמנם הרוויחה סכומים גדולים כדוגמנית, אולם הכנסותיה ירדו ביגלל התנהגותו של בעלה, שהפריע לה להופיע בתצוגות. לדיברי התביעה, נמנעו בתי־אופנה להזמינה בשל הטרדותיו.

אולם זה לא היה הכל. בתביעה סיפרה אורלי כי בעלה תקף אותה פעמים רבות, ללא התגרות מצידה.

טענה תביעתה של מלכת־המים הזוהרת: „קדמה להידרדרות יחסי־הנישואין התנהגות בלתי־נסבלת בתחום היחסים האינטימיים בינו לבינה, שעה שאבישי הראל העמיד לפני אורלי חידה דרישות חמורות, מעליבות ופוגעות בה בכבודה כאשה.״ התביעה קבעה כי יש בידי התובעת הוכחות לכך, שיוצגו לבית־המישפט אם יידרש.

האושר, שחמק מן הצעירה ירוקת־העיניים, ניראה לה השבוע רחוק מתמיד.

■ ■ ■

כאשר נתבקש אבישי הראל על־ידי העולם הזה להגיב על העובדות בכתבה זו, מסר לפירסום את התגובה הבאה:

„מאז ומתמיד האמנתי שדברים אשר בינו לבינה הם נחלת אותם האנשים המעורבים בעניין בלבד. לא אתייחס לכתבה שכולה השמצה גסה ומרושעת, מלוה בשקרים ססגוניים. הדבר הוא מתחת לכבודי. תגובה מצידי תהווה ירידה לרמה נמוכה של הטענות בכתבה זו. אני מאמין שכוחנו ביצירה ובבנייה, ולא בהריסה ובהשמצה. לא ניסיתי לפגוע באורלי מעולם ולא אנסה לפגוע בה בעתיד. אני מאחל לה, ותמיד איחלתי לה, הצלחה בכל מעשיה. אך אם הדרך להצלחה ולפירסום סוגה בהוצאת כביסה מלוכלכת קבל עם ועולם, ואם הדרך היא בפירסום שקרים, הרי שלעולם לא אסכים לדרך זו. אני אסדיר את ענייני עם אורלי בין כתלי בית־הדין הרבני, או בין עורכי־הדין המערבים בעניין. לא נותר לי אלא לקוות שהאנשים שאני קשור איתם בעסקים או בידידות אישית והלקוחות שלי יתייחסו לכתבה זו באור נכון ובדרך המשתמעת ממנה.״

חבל שאבישי הראל לא מצא לנכון להגיב על העובדות לגופן והסתפק בדברים כוללניים.

חידה בתצוגה
האושר היה מוקדם מדי

הדרבי התל־אביבי בכדורסל הפך החמודדות בין שני כוכבי כדורסל אמריקאים בישראל והוליד אליל חדש באלופת אירופה - מכבי תל־אביב - בדמותו של בוב פליישר

שלום בין יריבים

דייב ניומארק (מימין), כדורסלן הפועל תל־אביב ובוב פליישר (משמאל) כדורסלן מכבי תל־אביב, לוחצים ידיים במחצית מישחק הדרבי שנערך השבוע, כאשר התוצאה היתה עדיין כימעט שקולה. בשתי התמונות משמאל נראים דייב ובוב כשהם מנתרים בקליעה לעבר הסל.

דקה וחצי לפני תום הדרבי התל־אביבי בכדורסל הורה מאמן מכבי תל־אביב, ראלף קליין, לשחקנו, בוב פליישר, לרדת מהמיגרש. אילו לא עשה זאת לא היתה רבבת הצופים שחזו במישחק סולחת לו. לא מפני שפליישר שיחק גרוע. להיפך, הוא היה גיבור המישחק.

הוצאתו של פליישר לפני תום המישחק היתה המחוה השמורה לאלילים. זו היתה האפשרות להריע לו לבדו, ללוותו בדרך אל הספסל בתשואות ובקריאות קצובות: „פליי־שר! פליי־שר!״ והקהל המשולהב ניצל את ההזדמנות עד תום.

אחרי שבע שנים ללא ניצחון, אחרי 16 מיפגשי דרבי רצופים שבהם הובסה, קיוותה הפועל תל־אביב להשיב בלילה זה את כבודה האבוד. היו לה כל הנתונים לכך. שלושה שחקני־תיגבור זרים (שני אמריקאים ומכסיקאי אחד) הופיעו בשורותיה. מכבי טרם חזרה לכושרה מהעונה שעברה. שניים משחקי־המפתח שלה טרם החלימו כליל מפציעותיהם. „שבע השנים הרעות נגמרו,״ אמר מאמן הפועל שמואל יעקבסון. „הלילה אנחנו לוקחים אותם.״

תיקוותיו של יעקובסון תאמו את חששותיו של מאמן מכבי, שהיו בעצם תיקוות. „הלוואי שנפסיד היום,״ אמר ראלף קליין, „זה הדבר היחידי שעוד יציל אותנו ב־מישחקי גביע אירופה.״ קליין קיווה שהפסד במישחק יוקרה, אבל חסר־חשיבות בליגה, ינער את כדורסלניו וימריץ אותם למאמץ עילאי בשבוע שלאחר מכן, כאשר יתקבל מכבי בביתו.

הטוריאדור

בוב פליישר, הכוכב החדש של אלופת אירופה, מכבי תל־אביב, בעת ההפסקה במישחק, בפוזה של לוחם־שוורים המנפנף בגלימה מול השור, כאשר הוא קולט מגבת הנזרקת לעברו. בפעם הראשונה מאז הגיע לישראל לפני שלושה חודשים הפגין פליישר את יכולתו השבוע.

מבט אחד

עיניהם של ניומארק ופליישר נישאות לכיוון אחד, אל סל מכבי תל־אביב שלעברו קלע דייב ניומארק, שחקן הפועל, כשפליישר חוסם את דייב בגופו.

אישית לוחצת

ניומארק נינוח ופליישר בכוננות מלאה, בעת המתנה לקליעת־עונשין. פליישר שמר אישית לוחצת על ניומארק.

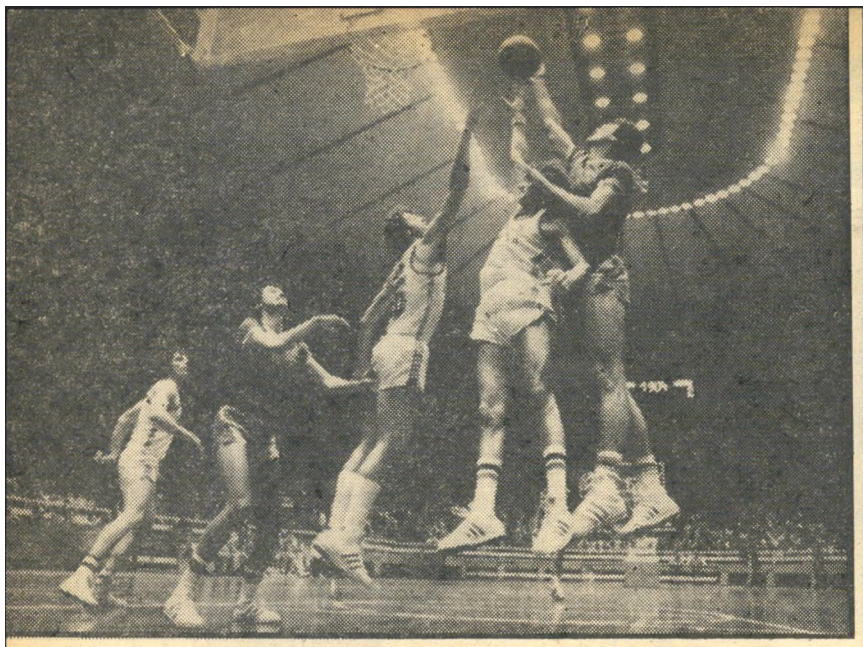

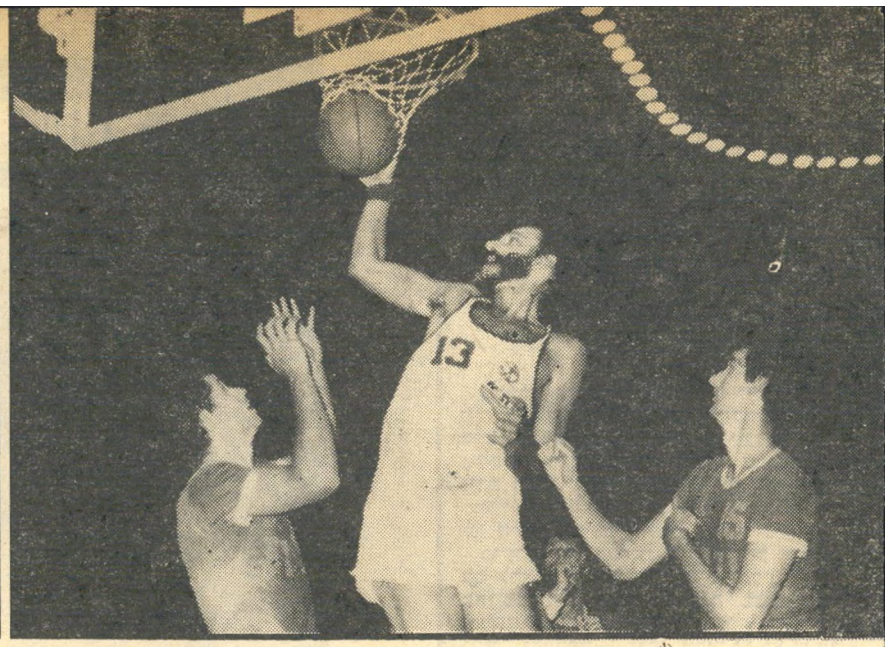

דו-קרב הדולארים

הטורניר הבינלאומי במדריד. מישחקו ה־מסורבל והמגושם של הסטודנט לרפואה, שעשה הפסקה בלימודיו כדי לשחק מעט כדורסל ולצבור כסף, היה בחודשיים האחרונים חסר ברק.

„שוב רימו אותנו, קנו חתול בשק," זעקו אוהדי מכבי. נדמה היה כי למרות החוזה השמן שנחתם עימו לא יהיה לו מקום בחמישיה הראשונה.

בלילה של הדרבי גילה בוב פליישר את הכדורסלן שבו. הוא היה משכמו־ומעלה לא רק בקומתו, אלא גם במיפגן היכולת שלו. ככל שהתפתח המישחק כך התפתח גם פליישר. כעבור דקות ספורות כבר לא היה ספק: הוא גיבור המישחק.

הוא היה מצויין בהתקפה, נפלא בהגנה. זה היה היום שלו: קליעות מכל מצב, חטיפות כדורים, מסירות פז, ניתורים אדי־רים בהתקפה. בהגנה הוא נתן קונצרט שכמות לא ניראה מזמן על מיגרשי ה־כדורסל בארץ. בחוש עיתוי בלתי־רגיל ידע לזנק כדי לקלוט 17 כדורים חוזרים, ולבצע שש חסימות לכדורים שכבר ניראו מפרפרים ברשת מכבי.

קרב היוקרה בין שתי הקבוצות התל־אביביות הפך דו־קרב אישי בין ניומארק לפליישר. למרות יתרון 15 הס״מ של ניו־מארק, היתה ידו של פליישר על העליונה. ניומארק קלע אמנם יותר סלים, אבל נאלץ לנטוש את המיגרש עם חמש עבירות תשע דקות לפני הסיום. מכבי ניצחה בהפרש של 15 נקודות (90:75) ופליישר קנה את עולמו כאליל חדש.

כאשר החל המישחק נראה היה כי הפועל עשתה השנה עיסקה טובה יותר. היא התחייבה לשלם לניומארק 15 אלף דולר לשנה (מלבד הוצאות ודיור). מכבי חתמה עם פליישר על חוזה של 50 אלף דולר.

ומי שלא הבין מה פירוש ההפרש של 35 אלף דולר בין שני כדורסלנים, שלכאו־רה עומדים על אותה רמה, יכול היה לתפוס זאת רק בסוף הדרבי הזה, שהיה הדרבי של בוב, ומי שראה את הדרבי הזה ראה ״ח כל הליגה.

גוש קרח דייב ניומארק, כו־כבה של הפועל תל־אביב, צופה במישחק מן הספסל אחרי שהוצא בגלל חמש עבירות. הוא מחזיק במגבת גוש קרח צמוד אל שריר ידו, כדי להמריץ את מחזור הדם.

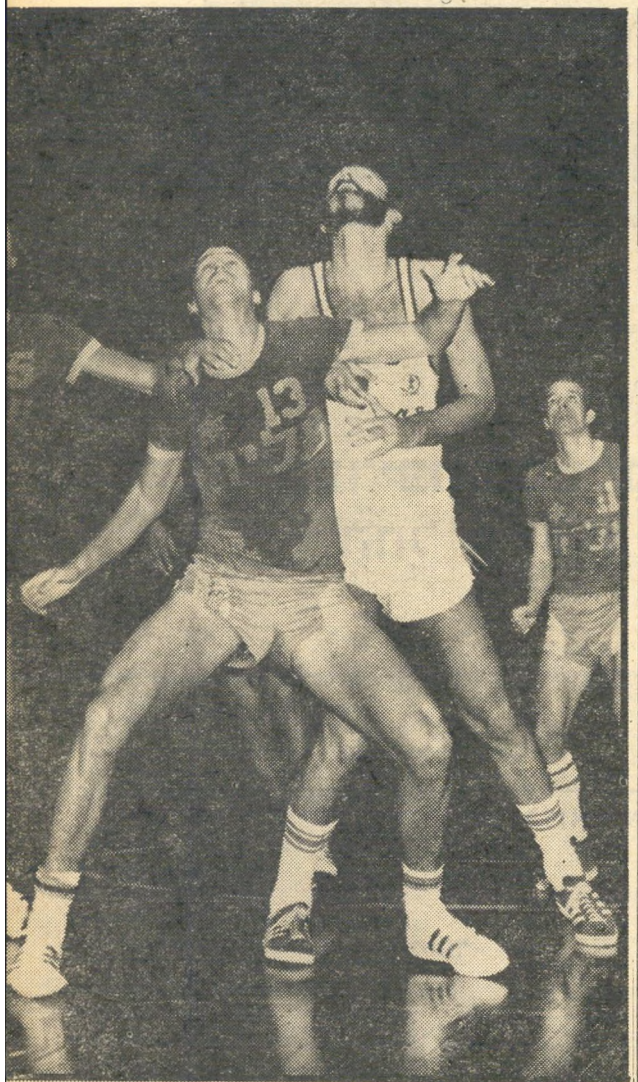

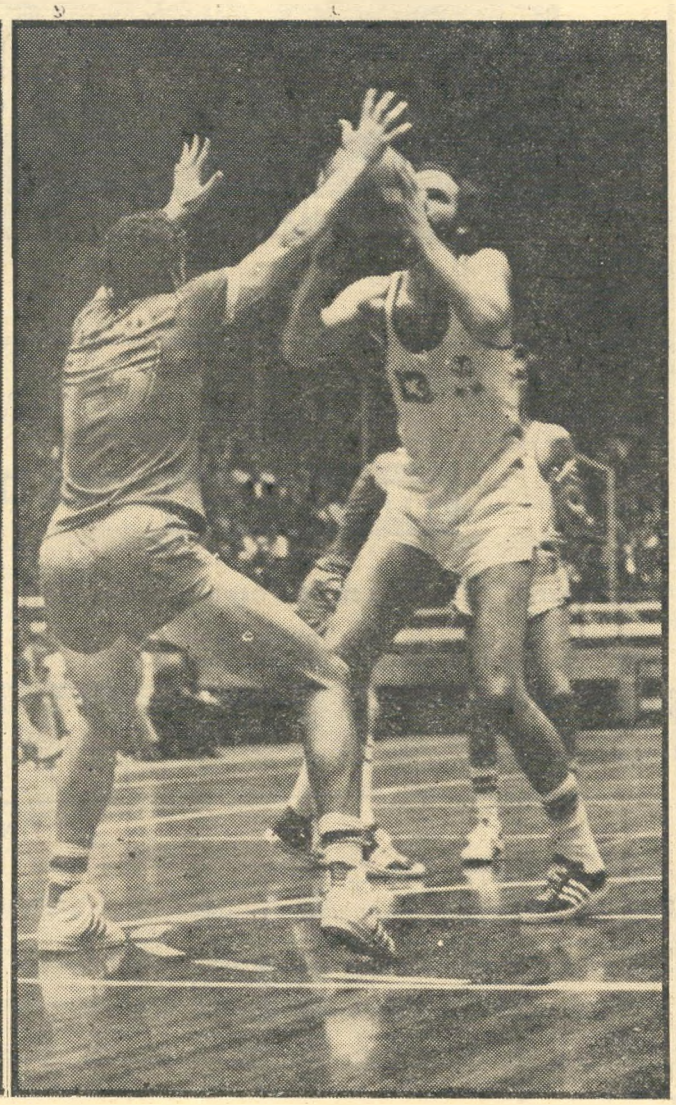

שני מספרי 13 כמו צמד רקדנים ניצבים פליישר וניו־מארק, כשפליישר מרים את ידיו על־מנת למנוע מניומארק ניסיון קליעה. שניהם לבשו את החולצה מיספר 13.

הקצב החוסם זה הכינוי שבו זכה בוב פליישר, שחקן החיזוק האמריקאי, שקנה את אהדת הקהל. **צילם: שלמה פתר**

לקראת הטורניר שבו תנסה מכבי להגן על תואר אלופת אירופה.

במשך מחצית המישחק נדמה היה כי ציפיותיהם של שני המאמנים יתממשו. יעקובסון אומנם הורה לשחקניו לשחק מישחק מבוקר, להאט את הקצב כדי ל־הוציא את העוקץ ממישחק ההתפרצויות המהיר המאפיין את סיגנונה של מכבי, אבל שחקניו לא נשמעו לו. הם נסחפו לסיגנון המישחק המכבי, וכאשר הצליחו בו — שכחו את כל האזהרות המוקדמות. פעמים רבות הובילו ביתרון, ונדמה היה שהם שועטים לקראת הניצחון הנכסף.

סייע להם בכך כוכבם, דייב („היהודי הארוך ביותר") ניומארק, שהשקיע כל אחד מ־219 הסנטימטרים שלו במישחק. הוא התגלה הפעם במלוא יכולתו, הלהיב את אוהדי הפועל שאחרי הרבה שנות דממה שוב דירבנו את קבוצתם לניצחון. אלא שגורם אחד לא הובא בחשבון: בוב פליישר.

שחקן התיגבור של קבוצת מכבי, שנר־כש משורות הקבוצה האיטלקית סניידרו־אודינה, שבה קלע בממוצע 25 נקודות במישחק, היה עד לאותו ערב האכזבה המרה של מכבי. הוא לא השתלב במישחק הקבוצה, היה „חושך" במישחקיה במיסגרת

עיתונות

פרשי הפרשנות

מה אמרו הפרשנים הנהבים ערב ביקורו של סאדאת?

מהרגע בו נגעה כף רגלו של אנוואר אל־סאדאת על אדמת ישראל החלה התחרות הגדולה. העיתונאים, הפרשנים למיניהם ושאר מעצבי דעת־הקהל התחרו ביניהם במתן שמות מפוצצים יותר ובתיאור מרגש ככל האפשר של האירוע. לשם כך לא היתה דרושה חוכמה גדולה.

כישרם של הפרשנים המדיניים למיניהם לראות את תמונת־המצב הנכונה ולנתח מצבים מדיניים, מתגלה מעיון קצר בעיתוני השבוע שקדם לביקור, בימי הגישוש וההתהייה — יהיה ביקור או לא יהיה?

אשליות ילדותיות. תחת הכותרת „עוד חזון למועד" טרח שלמה שמגר מידיעות אחרונות לצנן את התלהבותו של העם בישראל. שבוע ימים לפני המיפגש ההיסטורי כתב שמגר: „בטוחני שבאמתחתו של ידידי רחבעם עמיר, ראש הטכס, כבר מונחת בשעה זו תוכנית מפורטת..." לאחר שהוא מונה בליגלוג את סדר יומו של הנשיא סאדאת בירושלים כביכול הוא פוסק: „...סליחה אבל אני סקפטי. קשה לי להיות שותף להתלהבות הפוקדת את העם בישראל נוכח נכונותו של אנוואר אל־סאדאת לשאת את חזוננו בציון..."

הוא ממשיך בספקנותו, „אינו יכול בשום פנים ואופן לפתוח את מהלכי עשיית השלום במיזרח־התיכון. ביקור כזה יכול אך ורק להוות את גולת הכותרת של התהליך ההיסטורי. אם נשגן זאת היטב, נחסוך מעצמנו אשליות ילדותיות ואכזבות מבישות. דיינו אם בשלב הבא ייפגשו בגין וסאדאת בז'נבה — וגם בכך מותר לפקפק."

„הערבים בכלל ונשיא מצריים בפרט, הם רבי־אומנים בלהטוטים מילוליים מסנוורים," גילה שמגר שמסיים את רשימתו באזהרה נוספת: „...כשמבשר סאדאת על אפשרות דילוג שיכנוע' אלינו — זו השעה לעמוד על המישמר ולהתייחס אליו בכבדהו וחשדהו'."

החדש והישן. אראל גינאי הוא פרשנו המדיני הוותיק של ידיעות אחרונות וניתוחיו על מהלכים מדיניים שהתרחשו ויתרחשו, ממלאים את דפיו של יומון זה משך שנים רבות. במאמר ארוך מעל עמודו הראשון של המוסף לשבת ביום שישי, שבוע לפני הביקור, הוא מציין כבר בפתיחה: „...לא רבים הסיכויים כי משהו קונקרטי ייצא מההצהרה התיאטרלית כלשהי, של המנהיג המצרי..."

גינאי מסיים את מאמרו באופן חד משמעי: „אכן זה אידיאל נאה. אבל אם הוא בכלל ניתן להגשמה, הרי זה בעוד זמן רב, רב מאוד. וקשה להאמין שהוא יתגשם בזמן שנראה בכלל לעין, או לפני שיפרוץ עימות חם חדש באזורנו!"

לשיא של חוסר מעוף התעלה הפובליציסט הימני צבי שילוח, ממקימי „התנועה למען ארץ־ישראל השלימה", אחד מנושאי דיגלה ועורך ביטאונה. ב־15.11.77 הוא פירסם בידיעות אחרונות רשימה נגד רעיון השלום של סאדאת ובה הוא קובע כבר בכותרת: „הציבור לא היה שותף להתלהבות שבה קידמה הממשלה הכרזת סאדאת — ובצדק." בגוף הרשימה מספר שילוח: „שמים וארץ — והכרזתו של נשיא מצריים בפרלמנט המצרי בדבר נכונותו לבוא לכנסת בירושלים. ראש ממשלת ישראל הגיב מייד באהלן וסהלן; הממשלה קידמה בברכה את ההצהרה ואף החליטה לאפשר לסאדאת לבוא במגע עם הסיעות בכנסת; אייבי נתן התנדב להביא את נשיא מצריים בספינתו מקאהיר לירושלים ולהחזירו בשלום לקאהיר; לעיתונות ולאמצעי התקשורת האלקטרוניים בארץ ובעולם נמצא עניין לענות בו."

„אלא שדומה כי הציבור בארץ נשאר משום מה אדיש למדי" קובע הסוציולוג החובב שילוח וממשיך: „ההרי אין ספק שדווקא הציבור הישראלי הוא זה שצריך היה לצאת מכליו לשמע עצם נכונותו של שליט מצריים להתדיין עימנו בצינורות הרישמיים."

„מה קרה איפוא?" שואל שילוח ומייד משיב בשם העם: „הציבור אינו כל כך דיפלומטי כמו הגורמים הרישמיים, אינו שת ליבו במיוחד לתרגילים ביחסי ציבור

(המשך בעמוד 34)

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.11.77

	לשנה בלירות				לחצי שנה
	מחיר העתון	הוצאות משלוח	מ.ע.מ.	ס"ה	ס"ה
• דמי המנוי בארץ	385	+ 35	+ 50 =	470	250
• לכל ארצות תבל בדואר רגיל	385	+ 95	+ 57 =	537	280
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר					
• לאירופה	385	+ 130	+ 62 =	577	300
• לארה"ב, קנדה	385	+ 217	+ 72 =	674	355
• לאוגנדה, ניגריה, תאילנד	385	+ 229	+ 74 =	688	360
• למקסיקו	385	+ 223	+ 73 =	681	355
• לדרום-אפריקה, ונצואלה	385	+ 299	+ 82 =	766	400
• לברזיל, יפן, אוסטרליה	385	+ 391	+ 93 =	869	450
• לפנמה	385	+ 343	+ 87 =	815	425

אתה והלירה

סקוריטס: נגד הזרם

כאשר תיסחרנה באמצע השבוע מניות האמיסיה החדשה של סוכנות הביטוח „סקוריטס", יעלה הביקוש על ההיצע. יהיה זה ציון דרך בהיסטוריה של מנהל החברה, **יעקב הראון**. ההנפקה מציעה לציבור 6,250,000 מניות רגילות בנות לירה, במחיר של 250%, יחד עם אופציה. הרוצה לרכוש אותן יצטרך לרכוש יחידות שכל אחת מהן מורכבת מ־100 מניות רגילות ו־25 אופציות.

תשקיף החברה מלמד כי הונה הנפרע הוא 18,750,000 לירות. כל מניות ה־חברה מוחזקות בידי יעקב הראון ומש־

ד"ר הראון
פרס לפושעים

פחתו. תמורת מכירת שליש המניות תקבל החברה 14,600,000 לירות המיועדות ל־הרחבת העסקים. אולם לא זוהי מטרת ההנפקה.

„סקוריטס" נוסדה בשנת 1943, והיא מעסיקה עתה 90 עובדים. בשנת 1976/77 היו הפרמיות שקיבלה 105 מיליון לירות. החברה עוסקת בעיקר בביטוחים אלמנ־טאריים, עם התמחות בביטוח תעשייתי. הדו"חות הכספיים של החברה מראים כי בשנת 1977 היה הון החברה וקרנותיה 21.2 מיליון לירות. כן תחזיקה החברה 30.6 מיליון לירות בניירות ערך סחירים, 13.5 מיליון במזומנים בבנקים ו־33.7 מיליון רשומים לזכותה אצל חברות ו־סוכני ביטוח. סך כל המאזן היה 88.4 מיליון לירות.

הכנסות החברה לשנת מאזן זו מעסקי ביטוח הגיעו ל־19 מיליון לירות. ההכנסות מניירות ערך — 8.4 מיליון לירות. סך כל ההכנסות היו 27.2 מיליון לירות ברוטו, על מאזן של 88.4 מיליון לירות.

ההוצאות היו 6.4 מיליון לירות וההכנסות הנקיות לפני מס היו 18.5 מיליון לירות. אחרי ניכוי מס נותרו לחברה רווחים נקיים של 7.7 מיליון לירות. בשנת 1966 הגיעו הרווחים הנקיים לאחר מס ל־4.5 מיליון לירות, על מאזן של 55 מיליון לירות.

הדו"חות מגלים כי החברה מרוויחה יותר מחצי לירה למניה של לירה לשנה. הרווחים מצטברים בחברה ומשלמים עלי־הם מס־הכנסה כבד. לכן הבעיה של בעל החברה היא כיצד להוציא את הרווחים במינימום מס. אם יחלק דיבידנד לעצמו ישלם מס־הכנסה בשיעור הגבוה ביותר. עד כה הלך בדרך של השקעות בניירות ערך, באמצעות הלוואות מכספי החברה. בעל החברה הראון מחזיק במחצית הון המניות של חברת הברוקרים „הראון את לביא".

יעקב הראון משך לזכותו הלוואות מ־„סקוריטס" בתקופות שונות בסכומים ה־עולים על 4 מיליון לירות בשנת 1976 ויורדים לפחות ממיליון בשנת 1977. הוא היה חייב לחברה „הראון את לביא" 2.1 מיליון לירות לתאריך התשקיף. הרווחים של יעקב הראון מעסקי ניירות הערך הנעשים באמצעות „הראון את לביא" יכולים להיות פטורים מכל מס — תלוי בהיקף.

אולם כדי להבטיח רווחים ניכרים פטו־רים ממס, עושות הפירמות בארץ רישום של מניות החברה בבורסה לניירות ערך, ואז ההכנסות ממכירות המניות פטורות ממס לפי החוק. לפני הרפורמה ניתן היה לרשום את המניות בשער גבוה, ועם מכירתן לציבור נהנה המוכר מפטור מלא. הדבר נוצל על־ידי בעלי המניות של „עלית". לכן נקבע ברפורמה כי ישולם מס על ההפרש בין השווי ההיסטורי של המניה לבין הרישום בבורסה. עתה עוק־פים תקנה זו על־ידי רישום מניה במחיר נמוך, ואחר מעלים את שערה בבורסה. על ההפרש בין מחיר ההנפקה למחיר המכירה בבורסה יש פטור מלא ממס.

ליעקב הראון ביוגראפיה עשירה. הוא למד בסלובקיה בכיתה אחת עם ראש ממשלת צ'כוסלובקיה ומזכיר המפלגה ה־קומוניסטית, **גיאורג הוסאק**, ומדבר עליו בחמימות בלתי רגילה. אביו היה מנהל חברת ביטוח בסלובקיה. הוא גדל בתקופת עליית הנאציזם, לכן הוא מסרב לבוא במגע עם עולם העסקים הגרמני. ב־1938 הוכתר כדוקטור למשפטים יחד עם הוסאק. היה פעיל בתנועה הרביזיו־ניסטית, אירגן מסע של שלוש אוניות מעפילים של בית"ר, ועל אחת מהן עלה בעצמו לישראל. בארץ התגלה כשחקן כדו־רגל טוב וקבוצות בית"ר רבו עליו.

להראון דעות אנטי־מימסדיות. הוא מתנגד בחריפות להלבנת הון, וסבור כי בכך יינתן פרס לפושעים. המהפך הכל־כלי האחרון פגע, לדעתו, קשות בשכבות החלשות, שאותן יש לפצות מייד.

האמריקאים חוקרים את מודעי

ועדת ניירות הערך האמריקאית איש־רה, במכתב לכתב „העולם־הזה", כי קיב־לה את מכתבו בעניין התשלומים ששיל־מה חברת „רבלון" לשר **יצחק מודעי** וכי החלה בחקירה רשמית. הודעת הוועדה באה בעקבות הפירסומים ב„העולם־הזה" על התשלומים הלא־חוקיים שחב־רת „רבלון" שילמה לשר האנרגיה ו־התשתית. גם היועץ המשפטי לממשלה, פרופסור **אהרון ברק**, הורה לחקור האם קיבל מודעי תשלומים בלתי־חוקיים מ„רבלון".

הפירסומים ציינו, כי לפני היבחרו כיהן מודעי כחבר־כנסת וכנשיא „רבלון" בישר־

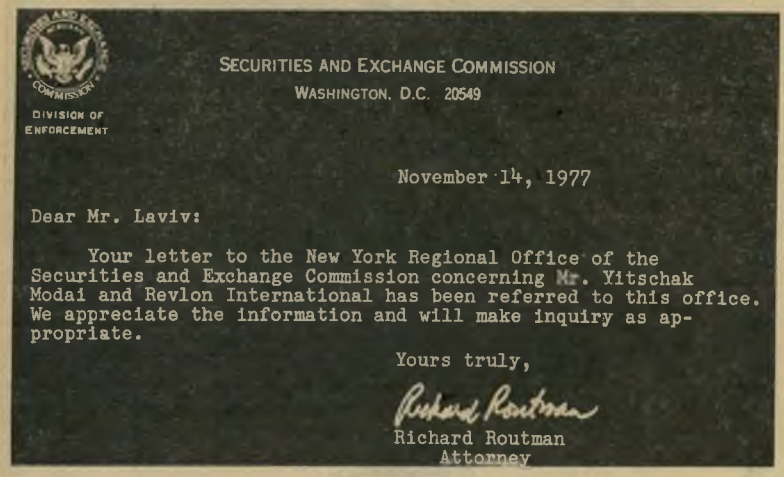

SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION
WASHINGTON, D.C. 20549

DIVISION OF ENFORCEMENT

November 14, 1977

Dear Mr. Laviv:

Your letter to the New York Regional Office of the Securities and Exchange Commission concerning Mr. Yitschak Modai and Revlon International has been referred to this office. We appreciate the information and will make inquiry as appropriate.

Yours truly,

Richard Routman

Richard Routman
Attorney

מיכתב ועדת ניירות הערך האמריקאית
תשלומים לשר

היהלומים הנוצצים

נשיא בורסת היהלומים, **משה שני־צר**, רואיין ב„מעריב", ונראה כי הוא לא הבין בדיוק מה שאמר. לדבריו:

● אין שכר חודשי לפועל יהלומים. הוא עובד בקבלנות.

● כתוצאה משינוי שער הלירה תהיה תוספת הרווח של היהלומנים מעל ל־מיליארד לירות! מובן מאליו לדבריו ש־העובדים ישותפו ברווחים אלה.

● ענף היהלומים יכניס השנה לקופת המדינה 275 מיליון דולר; זהו ענף „שלא נזקק מעולם לעזרה ממשלתית, להשק־עות ממשלתיות, להלוואות."

● היהלומנים מתנגדים לרישום ספ־רים לא כדי להסתיר את הכנסותיהם הגדולות מעיני האוצר ולהימנע מתשלום מס־הכנסה אמיתי. הם עושים זאת מפני שהענף רוכש יהלומי־גלם בסוד, מייד שניה, ללא ידיעת סנדיקאט היהלומים הלונדוני. מכירת יהלומים גמורים נעשית בסודיות, כאשר ארצות רבות אוסרות על ייבוא יהלומים. לכן שולחים את הסחו־רה לכתובת סמויה בארץ אחרת, ורק הכסף מגיע תמיד בזמן, כמובטח.

עד כאן דברי שניצר. ומה אומרות ה־עובדות?

● השנתון הסטאטיסטי החדש, בהוצ־את ממשלת־ישראל, מוסר בעמ' 338 כי בתעשיית היהלומים היו בשנת 1976 12.3 אלף עובדים שכירים. השכר הממוצע ל־שכיר בתעשיית היהלומים היה אשתקד 2,454 לירות לחודש. שכר זה היה אחד הנמוכים במשק. אחד מן השניים: או ששניצר מטעה את קוראיו או ששנתון מזייף את העובדות.

● מכיוון שהעובדים לא שותפו ברווי־חים קודם לכן, אין סיבה להניח כי ישות־פו ברווחי המהפך.

● דו"ח בנק ישראל לשנת 1976 מוסר, כי קרן היהלומים גדלה במשך השנה ב־56%. קרן זו מעמידה אשראי ממשלתי ביביתי של 8% לערך, במטבע זר, לרשות ענף היהלומים. היקף האשראי שניתן ליהלומנים בריבית נמוכה עד כדי גיחוך היה 3 מיליארד לירות. מכאן ש־משה שניצר או דו"ח בנק ישראל מטעים את הציבור.

כמה ימים לפני הראיון פורסמה ב־שבועון רב־היוקרה „ביזנס־וויק" כתבה על סנדיקאט היהלומים הלונדוני ועל נשיאו הרי אופנהיימר. בכתבה סופר על העלאת מחירי יהלומי־הגלם של הסנדי־קאט בממוצע של 17%, כאשר מחיר אבני המלט בהן שולטת ישראל הועלה ב־40%. הסיבה שפורסמה בגלוי היא ש־ישראל קונה עתה אבני מלט בשווקים שונים בעולם, כמו אנטוורפן, במחיר הגבוה ב־35% ממחיר הסנדיקאט. הסנ־דיקאט החליט עתה להגביר את רכישת המלט מן המקור הראשי — ברית־המוע־צות — ולשלם לה תוספת מחיר וכך ל־מנוע מכירות אבנים אלו שלא באמצעו־

נשיא אופנהיימר
מדינת מבריחים

תו. מכאן שהסודיות של שניצר יזועה ואין כל סיבה להסתירה על־ידי אי־רישום ספרים. אשר למכירות המלוטש, מצהיר נשיא הבורסה כי התעשיה מבריחה יהלו־מים לארצות שונות, ובניגוד לחוק, ודורש מממשלת ישראל לסייע למבריחים.

ספק אם ישראל רוצה להתפרסם כ־מדינת מבריחים, דוגמת פאראגווי. מה גם שאין כל צורך לרשום בספרים את שם הקונה, אלא רק את המחיר ששילם. מכך בדיוק חושש שניצר. הסיבה: רצון שלא לשלם מס־אמת.

חוזה חדש לייבוא בשר

משלחת משרד התעשיה, המסחר וה־תיירות, בראשות **עודד ארז** חתמה על חוזים באמריקה הדרומית לרכישת 10,000 טונות בשר קפוא במחיר ממוצע של 1,350 דולר לטונה. 8,000 טון ייובאו מארגנטינה ועוד 2,000 טון מאורוגוואי. כמות שולית של כ־500 טון תיובא מקוסטה־ריקה על חשבון חוזה ישן. הממשלה מוכרת בשר זה לסיטונאים במחיר של 30 לירות ל־קילו, ללא מס־ערך־מוסף. מחיר זה כולל רווח של 4.00 לירות לטונה לממשלה, אחר ניקוי כל ההוצאות.

הממשלה מייקרת בכוונה תחילה את מחירי הבשר הקפוא, כדי לעודד רכישת עופות קפואים שמחירם עולה כל העת בגלל ביטול הסובסידיות. בינואר 1978 תבטל הממשלה עוד סובסידיה לעוף ה־קפוא ומחירו יתייקר בעוד 8 לירות ל־קילו. במקביל היא תייקר את מחיר ה־בשר הקפוא בשיעור דומה.

המחסור בכבד קפוא, שנוצר עקב שבי־תת עובדי הנמלים באמריקה עומד ל־הסתיים. השבוע מגיע ארצה משלוח של 100 טון כבד קפוא מארגנטינה ובשבוע הבא יגיע משלוח נוסף של 150 טון מ־ארצות־הברית.

פת במקום ארליך

כאשר פתח „בנק הפועלים" סניף חדש במאנצ'סטר, אנגליה, הוזמן שר־האוצר **שמחה ארליך** לטכס הפתיחה. ארליך הודיע כי אינו יכול לבוא, שלח כממלא מקומו לא את השר הכלכלי השני ב־חשיבותו, **יגאל הורביץ** אלא את שר־השיכון **גדעון פת**.

אגב, עוזרו האישי של פת, **חנוך שגב**, פורש בימים אלה מתפקידו, אחרי תקופת כהונה קצרה. הוא פונה לעסקים פרטיים — ייבוא של צרכי משרד.

השבוע בטוטו

מינימום הפרס הראשון
1,750,000
כולל העברה
כלל הפרסים
3,500,000
כולל העברה

ספורט-טוטו

המועצה להסדר ההימורים בספורט

למרות
המהפך הכלכלי
מחיר העמוד
לפירסום ב־
השולם הזה
הוא רק
4,800
ל"י

במדינה

(המשך מעמוד 32)

וגם רוצה, כנראה, לחסוך עצביו מפני אכזבות. הציבור חש שכל העניין הוא ‚כאלם פאדי׳ * או כפי שהיו אומרים בדור שלפני המדינה: ‚אראבישע שטיק׳ ** או ברוח טובה — פנטזייה.״

אף אחד מאלה לא טרח לפרסם אפילו מילה אחת של התנצלות בפני ציבור קורא־יו, בתום הביקור.

פשעים

עלייתו ונפילתו של מסיקה

המישטרה טוענת כי סוף־סוף הצליחה לכוד את אחד מפוחרי ההוראין הגדולים של תל־אביב

אנשי המישטרה לא הצליחו להסוות את חיוכיהם. „הפעם הוא נפל אצלנו חזק, הוא לא ייצא מזה, הוא יאכל אותה עד הסוף!״ הם הביטו בסיפוק בארבעת החשוד־דים שישבו על ספסלים נפרדים באולם המעצרים, כשמבטיהם מתמקדים על אחד מהם, צעיר שחרחר ומוצק, בעל שיער קצר ומתולתל וזיפי־זקן בני יומיים — עמוס מסיקה.

חבר של „שץ.״ שמו של עמוס מסי־קה הוזכר בשנה האחרונה בקשר עם כמה מפרשיות הפשע המרכזיות שהעסיקו את מישטרת מחוז תל־אביב.

עד לפני כשנתיים נחשב דג־רקק בעולם התחתון התל־אביבי, והתקלוויתיו עם ה־חוק היו בעיקר על רקע עבירות רכוש, פריצות קטנות וגניבות רכב. לפני כשנ־תיים הוא התפרסם כשנעצר יחד עם גד („שץ״) פלום, כחשוד ברצח שימעון („צי־צון״) גילקרוב בתחנת ספורטוטו בתל־אביב.

מאז רצח ציצון היה ידוע שהמישטרה מחפשת הזדמנות להושיב את שץ ואת מקורביו מאחרי סורג ובריח. הזדמנות כזו נקרתה לבלשי היחידה המרכזית לפני כשנה. בליל ה־8 בדצמבר 1976 נעצרו שץ ועמוס מסיקה עם שניים מחבריהם, שמעיה אנג׳ל ומיקו לויה, סמוך לצריפו של מסיקה בכפר־שלם. הם הסתודדו שם ונעו באופן שעורר את חשדם של בלשי מחלק־הסמים שצפו על הצריף. הבלשים, ובראשם רס״ר אלי דדון, זינקו ממחבואם, עצרו את הארבעה, ערכו חיפוש יסודי באיזור וגילו סליק באדמה ובו כמה כלי־נשק וכמות של חשיש.

הבלשים היו משוכנעים שהפעם יעלה בידם להושיב את שץ וחבורתו, אלא שנכונה להם אכזבה. עורכי־הדין דויד מו־עלם, משה רום ושלמה תוסיה־כהן, הצליחו לערער את הקשר שבין הנשק והסם שנת־גלו ברשות הרבים — לבין ארבעת הנא־שמים. השופטת המחוזית הדסה בן־עיתו זיכתה אותם בתחילת השנה מכל אשמה.

מסיקה שוחרר רק אחרי שלושה חודשי מעצר, ואחרי שהועמד לדין בגין בנייה בלתי־חוקית. אך לא לזמן רב. במיסגרת השיטה שפיתח קצין־המודיעין לשעבר סגן־ניצב סמי נחמיאס, הפך מסיקה „יעד מישטרתי״ והושם עליו מעקב צמוד.

היעד המישטרתי. „הוא אחד ה־ליוויתנים,״ נהגו אנשי המישטרה להצ־היר, „ואנחנו עוד נמצא אותו ונשים אותו במקום המתאים.״

בחודשים האחרונים נעצר מסיקה פע־מיים: פעם בחשד של החזקת נשק יחד עם שותפו למעצר הנוכחי, יעקב ברנס, ופעם נוספת בחשד של הטרדת עדים ואיומים. בשתי הפעמים שוחרר כעבור כמה ימי מעצר מבלי שהוגש נגדו כתב־אישום.

שותפו למעצרים האחרונים היה יעקוב ברנס שאחיו, נתן ברנס, עומד כיום לדין באשמת קשירת קשר לביצוע רצח. עמוס מסיקה ויעקוב ברנס הם חלק מרשת גדולה להפצת הרואין.״ הצהיר נציג המישטרה, רס״ר רפאל בראונשטיין, לפני תשופט ראובן זיו ביום השישי האחרון. „יש לנו ראיות חותכות לכך. מאיר שרעבי היה שותף שלהם בעיסקת ההרואין.״

נגד הצעיר הרביעי בחבורה — דוד והבה — לא היו כל ראיות חותכות, אך

(המשך מעמוד 34)

* מילת גנאי בערבית שפירושה דברים בטלים, שטויות!

** ביידיש: חתיכת ערבי.

ארומור
צפוי דלתות וקירות

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

רובקס
המתנה השימושית ביותר

אלפסי – מלך ישראל

הארי פסמן, יהודי־אמריקאי ממוצא רוסי, טוען כי הוא צאצא ישיר של דויד המלך

לכל אדם בישראל כדאי מאד בימים אלה להביט על עצמו בראי ולבדוק אם תווי פניו מזכירים את אלה של הרמב"ם ו/או של דויד המלך (כפי שצוייר על־ידי רמברנדט) ו/או המונה־ליזה מפורסמת. אם ימצא דימיון כלשהו, יש לו סיכוי סביר להיות מוכתר אי־פעם כמלך ישראל. הסיכויים לזכות בתואר זה גדולים במיוחד אם אותו אדם נושא שם־משפחה כמו: שפירא, אשכנזי, הלר, אפשטיין, ריבלין, לוין, דיין, שניאורסון, קארו, אלפסי, קצנלבוגן, רוטנברג, ווהאל, מורגנשטרן, ויטאל או במברגר.

למרבה הצער לא מדובר בינתיים ב־נשים. לאשה נותר רק להתאמץ, למצוא חתן מלכותי ולהפוך למלכה בתוקף נישואין.

מי שיגלה תווי־פנים מתאימים והוא גם נושא בשם־משפחה מתאים, יצטרך ל־התמודד על התואר עם הארי פסמן, יהודי חביב בן 48, המכנה עצמו כ„מועמד יורש־העצר למלכות", ואשר מקדיש את כל מחשבותיו ומירצו לרעיון המלוכה בישראל.

רעיון המלוכה מקנן עמוק במוחו. נותר לו רק לנסות ולהפיצו ברבים בקרב אלה שלא יודעים עדיין איזה גן־עדן מצפה לאנושות בעידן המלוכה החדש. עיברית הוא יודע ככה־ככה, עובדה שלא עוזרת לו להפיץ את רעיונותיו יוצאי־הדופן.

מקורו במישפחת אלפסי, שעברה ממרוקו לספרד ומשם נדדה לגרמניה, ושינתה אז את שמה לפסמן. אחרי ששמע סיפור דומה גם מפי סבתו מצד אמו (ההורים היו דודנים), החליט הארי הצעיר לצרף את „אלפסי" לשמו, ולנסות לגלות את ה„שורשים" של מישפחתו. לאחרונה קבע שמו הפרטי פשוט מדי, והוא מנסה לשכנע את מכריו לקרוא לו „ה־ארי" („ארי" ב־ה"א הידיעה).

האב עסק במיסחר חלקי־מתכת ישנים, והארי זוכר ש„לא היינו עשירים, אבל לא היה חסר בבית שום דבר, לי ולאחי הצעיר." אבל „אבא עבד קשה ולא היה לו זמן לחנך אותנו. אמא היתה עסוקה, ואני הייתי כמו יתום. לא היה קשר ביני לבין ההורים, כמו בבתים אחרים. זה רק מזל, או גורל, שהצלחתי לחנך את עצמי. ברור לי, שלפני שנולדתי היתה כבר תוכנית מיוחדת בשביל העתיד שלי, מבלי שידעתי על זה."

אינפקציה באוזניים ויבלות ברגליים

אחרי פיום לימודיו בביה"ס התיכון בקולומבוס, אוהיו, התגייס הארי, לד־בריו, לחיל־הים האמריקאי. אחר־כך למד במשך שנתיים בפוקלטה לרפואה באוניבר־סיטת פרייבורג, בשווייץ, עד שלפתע הופ־סקה מילגת־הלימודים שלו — „עד היום לא ברור לי מדוע" — והוא נדד לגרמניה. לעבוד לא היה צריך, כיוון שתשלום חודשי צנוע הגיע אליו בקביעות מטעם הצבא האמריקאי. וזאת בגלל שתי סיבות: הארי הצליח להוכיח שהוא השתחרר מן הצבא עם אינפקציה באוזניים, כתוצאה מרטיבות, ויבלות כרוניות ברגליים, בגלל שלא הצליחו למצוא לו נעליים מתאימות. „טענתי שזה מפריע לי לרקוד," הוא מספר, „והרופא קיבל את זה."

אבל לעומת זאת, גם באנגלית, שהיא שפת־אמו, אין הוא מצליח תמיד להסביר את עצמו.

דירה ומכונית — בחינם

כך מסביר הארי פסמן את חזונו הפרטי:

„במקום נשיא יהיה לנו מלך. שליש מהשילטון יהיה בידיו, שליש בידי הכנסת ושליש בידי בית־המישפט. הכנסת תמשיך להיות כמו היום, עם כמה שינויים שלא ידועים לי כרגע, כשהמטרה היא שיהיו בה נציגים משנים־עשר השבטים. יהיו בכנסת מומחים שיקבעו לאיזה שבט משתייך כל אדם בארץ.

„הכנסת תבחר את המלך, שחייב להיות מבית דויד, משבט יהודה. הוא צריך להיות טהור, וצריך לסבול כפי שהמלך דויד סבל. הסבל יעניק לו ניסיון בחיים, וכך יוכל להבין את הבעיות של העם. צריך שיהיה חכם, וצריך שיהיו לו פנים יפים, סימטריים, כמו בציור של רמברנדט. המלך יכול להיות נשוי, ואשתו יכולה להיות מלכה.

„לפי המצב האישי שלי אני מתאים להיות המלך. היום אין הרבה אנשים שמוצאם טהור מבית דויד. אולי אחד ממיליון. היום יש הרבה מעורבים. אני לעומתם, טהור במאה אחוז, גם מבחינה רפואית. אני דומה בפנים לרמב"ם, שאמר על עצמו שהוא צאצא טהור לרבנים מבית דויד המלך. ואני גם דומה לדויד של רמברנדט, וגם למונה־ליזה — בשפתיים, באף ובעיניים. גם החיוך שלי מזכיר אותה, אבל היא אשה ואני גבר.

„אם יש מישהו אחר שיותר מתאים ממני, לא אתנגד לו. העיקר הוא, שתבוא מלכות ישראל. אז תיפתרנה כל הבעיות של המדינה — בחוץ ובפנים. כל העולם מחכה לזאת, וזהו התפקיד שלנו לעשותו. עד שאנחנו נעשה את התוכנית הזאת, כל העמים יהיו נגדנו, כמו היום. המרכז המוראלי יהיה בירושלים, וכל העמים יתנו לנו דרך־ארץ — כל עם לפי הטבע שלו. סוף־סוף גם הם יעשו מלכות, כמו אצלנו. אנחנו המרכז. מכל העולם יבואו לכאן לקונפרנסים. מלכות ישראל תהיה כמו מחשב והיא תביא שלום ואושר. מחשב זה מכשיר שעובד בלי טעות, וכך תהיה גם מלכות ישראל — בלי טעות. זוהי זחילתה של אוטופיה, בשביל כל העולם. ואחרי שאנחנו נהיה מלכות מסודרת ילך אחרינו כל העולם. כל העמים יהיו עם אחד. זו האוטופיה של כל הנביאים בתנ"ך, והרבה אנשים אינטליגנטים מסכימים ל־רעיון המלכות שלי."

ביום השישי האחרון פירסם פסמן, ב־הוצאה לא־צנועה של 6,000 לירות, מודעות גדולות בשלושה עיתונים יומיים, בהן הזמין תומכים ואוהדים, בעיקר בני מיש־פחות מזרע דויד המלך (שפירא ושות'), לכנס של התנועה למען מלכות ישראל, בבית־אגרון בירושלים. בשעות הבוקר של הכנס מקווה המיועד למלכות לנאום בפני עיתונאים, חברי־כנסת, פרופסורים וראשי־עיריות, ואילו בשעות הערב יטיף ל„מלוכה עם דמוקרטיה מודרנית" באוזני קהל ה־מאות שיתקבץ במקום. כך הוא מקווה.

במודעות יש תוספת ממריצה בזו הלשון: חברות בתנועה מקנה לאלף החברים הרא־שונים זכות למימון דירה, חנות או מכונית — חינם, בעת שתקום המלכות. המלך לעתיד כבר רואה בדימיונו את ההמונים הנידחפים להירשם, אבל הוא מעדיף לא להיכנס בשלב זה לפרטים כיצד תמומשנה ההבטחות המרגינות הללו. הכל „לפי המצב," הוא פוסק.

פסמן עלול להתאכזב אם לא יגיעו לכנס שלו לפחות 500 איש, בעיקבות המודעות הנ"ל, הפירסום ברדיו ומישלוח אלף הזמ־נות אישיות לאנשים־חשובים־מאד.

הארי פסמן נולד בניו־יורק, להו־רים ממוצא רוסי. סבו מצד אביו סיפר לו שאחד מענפי אילן־היוחסין המישפחתי

כמו דויד המלך

על־מנת להוכיח את דימיונו לדויד מלך ישראל המקורי, הצטלם הטוען לכתר המלוכה בישראל, הארי אלפסי־פסמן, לפני שנים מיספר בדמותו של דויד, כפי שהוא מופיע בציורו המפורסם של רמ־ברנדט. לטענתו מוכיח הדימיון בינו לבין המלך המצוייר כי הוא־הוא יורשו האמיתי.

אחרי הרבה שנים של מחשבות על הארץ והגיגים על היהדות, הגיע אליה פסמן־אלפסי־מבית־דויד, בשנת 1953. ב־משך שנה למד תורה באחת מישיבות ירושלים, ולבסוף החליט שזה לא בשבילו. „רציתי להצליח שם, אבל לא יכולתי, זה היה כמו מינזר," הוא אומר. „איך אפשר לשבת כל היום על מקום אחד? אפילו הרמב"ם אמר שלימוד בישיבה זה לא דרך יהודית. כל אחד צריך ללמוד עם עצמו."

הוא התגורר ברחביה, בדירה שקיבל בעזרת מישרד־השיכון, עד שהחליט למכור אותה כדי שיהיה לו כסף לדברים חשובים יותר: הוצאת ספרים וחוברות על הנושא שהתחיל להעסיקו — מלכות ישראל. סיפרו בעיקבות המלך דויד לשער הזהב, בגירסה עיברית ואנגלית, עלה לו 40,000 לירות. עם יתרת הסכום התחיל לשחק בבורסה, וגם שכר לעצמו דירה קטנה.

איש המלכות עדיין רווק. „היו לי חב־רות," הוא מגלה, „אבל משהו תמיד הפריע לי להתחתן. אשה יפה, בת של בנקאי עשיר מקנדה, רצתה שנחייה קודם איזה תקופה ביחד לפני שנתחתן, אבל לא הסכמתי וניפרדנו. היי חטא אפשר לחיות עם אחרות, לא עם האשה שלך! אחר־כך היתה אחת שלא רצתה ללכת למיקווה. כשהיא הסכימה לבסוף, אני לא רציתי, כי התעייפתי מהוויכוחים.

„היתה גברת עשירה, שהיה לה לב קשה. לא רציתי להתחתן רק בשביל הכסף. היתה אחרת שאמרה שלא מסכימה שאבזבז כסף על הוצאת ספרים. בעצם, כל הזמן רציתי להתחתן, כי אני אוהב בחו־רות. מאד, אבל ככה זה יצא, שלא התחתנתי. אם הייתי נשוי, לא היה לי זמן היום לעסוק במלכות ישראל."

בכנס בירושלים מתכוון הארי אלפסי־פסמן לבחור במנהלי סניפים, כדי לארגן את התנועה המלכותית בערי ישראל, להשיב בהרחבה על כל השאלות שיוצגו בפניו, ולגבת מכל אדם סך של 12 לירות דמי־חברות. סכם לא גדול, אם מדובר בהקמתה של מלכות בישראל.

(המשך מעמוד 34)

המישטרה ביקשה לעוצרו בשל קשריו ההדוקים עם מסיקה.

„אני לא מוכן שהדיון יתחיל עד שרום יבוא,״ קרא מסיקה לעבר השופט. הוא התכוון לעורך־הדין משה רום, הפרקליט שייצגו בכל מישפטיו. אלא שאת הפרקליט רום לא ניתן לאתר, ותחתיו הוזעק עורך־דין אחר ממישרדו — סמי יונה. אחרי שעות של המתנה החל המאבק המישפטי על בקשת המעצר, שנמשך יותר מ־שעתיים.

הקונה היה בריש. רס״ר בראונשטיין סיפר לבית המישפט שהארבעה נעצרו בתום עיקוב ממושך, ואחרי שסוכן מישטרתי שהצליח לרכוש את אמונם קנה מהם הרואין במישקל 13 גרם שתמורתו שילם 29,000 לירות. אלא ששיטרי הכסף סומנו, לדיברי איש המישטרה באבקת־זרחן כך, כשנעצרו הארבעה, ניתן לגלות בנקל בעזרת בדיקה מעבדתית פשוטה, את המסלול שעבר הכסף. לטענת המישטרה היה שרעבי זה שהביא את הסם מהמחבוא ומסרו ללקוח־השוטר. הכסף עבר לידי ברנס ונתפס אצל מסיקה. אלף לירות מתוכו נתפסו ברשותו של והבה.

החקירה הנגדית של עורך־הדין סמי יונה היתה ממושכת. בסיכומיו הוא טען שה־עיסקה כולה היתה מבויימת. מסיקה עמד למכור את מכונית הפלימוט שברשותו והכסף ניתן לו כדמי קדימה. „אלף לירות הוא נתן לוהבה שביצע עבורו עבודות בינוי,״ טען הפרקליט ועמד על כך שבעת המעצר היה מסיקה במכונית ושאר החשודים לא היו איתו. לדבריו, אם נתגלה זרחן על בגדיו שלי ברנס הרי זה הגיע לשם אחרי מעצרו, בעת שחוקרי המישטרה נופפו לעברו בשטרות הכסף המסורמנים. השופט זיו החליט לבסוף לעצור

חשוד מסיקה בבית־המישפט
הכסף היה בכיס

את מסיקה וברנס ל־15 יום, את שרעבי לשיבעה ימים ואת והבה לארבעה.

מי יושיב את מי? בלשי מחלק הסמים לא הסתירו את גאוותם. „הפעם הם יישבו!״ אמרו שוב ושוב.

„זה לא היה פשוט,״ סיפר מאוחר יותר אחד מהם, „החברה האלה הם זהירים וכדי להגיע אל הבוסים הגדולים צריך לעבוד הרבה ולעבור הרבה מתווכים.״

„גם כאשר מסכמים כבר על עיסקה,״ הסביר אחד הבלשים, „לוקח זמן רב עד שהם מביאים את החומר. ה׳בוס׳ נכנס רק לעיסקות גדולות. בעת העיסקה הוא נוסע לכיוונים שונים, מחליף מכוניות ועושה תרגילי־הטעייה רבים. בינתיים הוא שולח מישהו אחר אל המחבוא כדי שיוציא את החומר. צריך הרבה סבלנות, אבל הפעם היתה לנו.״

שונה היתה דעתו של עורך־הדין משה רום. לדעתו, הכרזותיה של המישטרה מוקדמות, וגם אם „בישלו״ את העסק היטב עדיין אין לראות את מסיקה וברנס כאילו כבר הורשעו בדין. „תהיינה עוד הפתעות רבות בבית־המישפט,״ מכריזים שני הצדדים.

גרטרוד קראוס, שנפטרה השבוע בגיל 78, היתה כוהנת המחול

מותה של הכוהנת הגדולה

1930 ציור של גרטרוד קראוס בצעירותה, שנעשה בידי הצייר הווינאי ארתור שטדלר. כבר אז היתה גרטרוד רקדנית ידועה, והציור הודפס על גבי גלויה שהופצה ברבים.

1957 גרטרוד קראוס פורטת על פסנתר במיפגש רקדניות להקתה שנערך בביתה של הזמרת יפה ירקוני. לפני שלמדה מחול, למדה גרטרוד קראוס באקדמיה למוסיקה.

קן הד המאות שבא להשתתף בטכס הלווייה של הרקדנית והכוריאוגרפית הידועה גרטרוד קראוס, לא כלל קרובי משפחה של המנוחה. האמנית — מחלוצות המחול בארץ — שנפטרה ביום רביעי שעבר בגיל 78 משתף־דם במוח, היתה אשה בודדה. אחותה היחידה, המתגוררת עם בעלה בלוכסמבורג, לא הספיקה להגיע לארץ לטכס הקבורה.

מסיבת הרקדניות גרטרוד קראוס (למטה מימין) בחברת בנות להקת המחול שלה לפני 30 שנה. בתמונה נראות עימה (עומדות, מימין לשמאל): רינה דווידסקו, יפה ירקוני, הרקדן פרד לנוקס. יושבות (מימין לשמאל): רחל טליתמן, ורדה גולדמן, נעמי אליסקובסקי ופנינה. (למטה): ורדה קני.

באולם הכניסה של היכל התרבות בתל־אביב, שם הוצב ארונה, ולאחר מכן בבית העלמין בקריית־שאול, התקבצו ידידיה הרבים, מעריציה, ביניהם הרבה רקדנים ושחקנים, תלמידים־לשעבר ומעט התלמידים שהיו לה בימיה האחרונים. דברים לזכרה נשאו ראש־העיר, שלמה להט, מנהלת המחלקה למחול באקדמיה למוסיקה בירושלים, חסיה לוי, לאה פורת מהמועצה הציבורית לתרבות ואמנות והשחקן יצחק שילה. את מילות הקדיש השמיע אמן־הקריאה וידידה הקרוב יהודה ארן. „גרטרוד היתה חושבת שזה היה מעמד יפה,״ אמרה חווה גבעול, תלמידתה לשעבר ומזכירתה ב־25 השנים האחרונות, „היא היתה שבעת־רצון מהכבוד שחלקו לה.״

גרטרוד קראוס נולדה בווינה ועלתה לארץ ב־1935. „לפני נסיעתה שאלנו אותה למה היא עולה לארץ,״ מספרת תלמידתה מאותה תקופה וכיום מורה למחול. „ידענו שהיא לא היתה ציונית במיוחד. היא אמרה שלמרות שאיננה ציונית, היא יהודיה, ויש לה הרגשה שהיא שייכת לארץ־ישראל.״

לפני שהתחילה לרקוד, בגיל 21, למדה גרטרוד באקדמיה למוסיקה של וינה. את לימודיה מימנה באמצעות נגינה על פסנתר בבתי־קולנוע, בעת הקרנתם של סרטים אילמים. היא עברה זמנים קשים כאשר התחילה להורות מחול — שכן לי־מוד מחול לא היה נפוץ אז והורים לא

גרטרוד קראוס בתנוחות־ריקוד שעיצבה כמחול ארץ־ישראלי בתחילת שנות ה־40

מיהרו לשלוח את ילדיהם ללמוד ריקוד. מעולם לא ניזקקה לשירתו של פסנתרן בשיעוריה, היא הצליחה לשלב את הנגינה עם הוראת המחול.

„כאשר עזבה אותנו נשארנו אנו, התלמידות, כמו עדר ללא רועה," מספרת תלמידתה, „הסתובבנו בין מורים אחרים, ולא הצלחנו למצוא תחליף. היא היתה חביבה מאוד, אם כי נתונה לעיתים למצבי־רוח, כמו כל אמן גדול. לכסף לא היה שום ערך בעיניה. בכל דבר חיפשה תתף באחד מכיתות המחול שלה," מספרת אורנה. „היא לא הזכירה אף פעם את עניין התשלום ועודדה אותי בנבואה שפעם אשתלב בתיאטרון בארץ. היא היתה אשה גדולה, נהדרת, בעלת אינטלקט חריף. כל מי שעבד בשטח אמנות הבמה וראה אותה — הושפע ממנה. מצער רק שבזמנו לא היו תנאים מתאימים ללהקות מחול."

הרקדנית נמוכת־הקומה, שלא נישאה מעולם, חלקה את דירתה שברחוב פרוג בתל־אביב עם ידידתה אלזה שרף, מורה למחול שהגיעה לארץ מווינה שלוש שנים אחרי גרטרוד. מותה הפתאומי של אלזה, לפני כעשר שנים, השפיע עליה קשות. לפתע נשארה לבדה. „אני לא אדם שצריך מישהו לידו כל חמש דקות," אמרה כעבור זמן לתלמידתה וידידתה, הרקדנית רותי מוזיקנטסקי, „אנשים חושבים שאני סובלת מזה, אבל אני יכולה להיות הרבה עם עצמי."

למרות שהמשיכה להורות עד ימיה הרק את העניין והסיפוק. לולא היתה לה תמיד מזכירה, לא היה נותר לה דבר."

תמונה אחרונה גרטרוד קראוס בחברת חווה גבעול, מזכירתה במשך 25 השנים האחרונות, בעת טכס החתונה של בתה של חווה, ליאור (מימין). פרט לתמונה זו, אין לחווה אף תמונה יחד עם הרקדנית.

צעדי ג'אז לפני המוות

ב אשר השחקנית אורנה פורת עלתה לארץ מגרמניה, בשנת 1947, לא ידעה עיברית והתקשתה למצוא עבודה בתיאטרון. „גרטרוד הזמינה אותי להש־

העולה תמונה של גרטרוד קראוס שצולמה זמן קצר אחרי שעלתה לארץ, בשנת 1935. למרות שלא היתה ציונית, חשה בצורך לעלות לארץ.

ריקוד חסידי

כשלראשה מיגבעת ושערותיה משמשות כתחליף לפיאות, הו־פיעה גטרוד בשנת 1946 בריקוד חסידי.

אחרונים — שבוע לפני מותה הדגימה צעדי ג'ז באקדמיה למוסיקה בירושלים — היו לה התלבטויות בקשר לכך. „היא אמרה לי פעם שאיננה יודעת אם המאמץ ללמד שוב ושוב הוא כדאי," סיפרה השבוע רותי. „גרטרוד טענה שהאנשים לא קולטים את האמנות שלה כפי שהיא מנסה להעבירה הלאה, אבל למרות זאת היה לה צורך חזק ללמד ולתת מעצמה. היא היתה כמו מעיין נובע, וההוראה היתה בשבילה אתגר אישי. גם כשהיתה חולה וכבר בקושי עמדה על רגליה, בשנים ה־אחרונות, לא עלה בדעתה להפסיק ללמד. הוויתור על כך נראה לה כמו המוות.

„היא היתה מאוכזבת מהופעות מחול בארץ. אמרה שלאנשים אין מה להגיד, ושאלה בשביל מה הם מבזבזים כל־כך הרבה כסף. לפעמים היתה מוסיפה שה־תפאורה יפה... לעומת זאת התלהבה מה־חומר האנושי בארץ, אמרה שיש כישרו־נות ויש עם מי לעבוד, אבל צריך אמן שיידע לגלות ולפתח את מה שיש."

בשנות השיא של פזעילותה הופיעה גרטרוד קראוס עם להקתה בהצגות של האופרה הישראלית ובקונצרטים של ה־תיזמורת הפילהרמונית. היא יצרה את הכוריאוגרפיה בהצגות תיאטרון ובמופ־עים שונים בקיבוצים. הבמאי־מפיק מנחם גולן שיתף איתה פעולה בתקופת היותו מדריך לדראמה בקיבוצים.

„היא הקדישה את כל חייה לאמנות," אומר גולן, „יש לה, לדעתי, חלק עצום ביצירת מה שנקרא המחול הישראלי. אני לא יודע מה נתנו לה הערכה מספקת. נראה שבשנים האחרונות היא נדחקה לקרן־זווית. שנים אחרי שעבדנו יחד היתה מגלה עניין במעשי, אמרה שהיא עוקבת אחרי מה שקורה איתי. נשארתי מעריץ שלה, ביחוד של הכושר והאי־שיות הדינאמית שלה."

בשנת 1951, כאשר אבנר חזקיהו היה עדיין עולה חדש ושחקן בלתי־מוכר, צפ־תה לו גרטרוד קראוס עתיד מבטיח בתי־אטרון. „היא היתה אשת תיאטרון מוש־למת, עם הבנה עצומה למוסיקה, לתיפאו־רה, לכל דבר," אומר חזקיהו, „היתה לה תפיסה לא־רגילה, עם הרבה הומור." גם השחקן יעקב בודו, שנשלח לפני 25 שנים לסטודיו שלה, יחד עם חברים נוספים בלהקה הצבאית שבה שירת, נמנה עם מעריציה. „היא היתה מורה יוצאת מן הכלל וקפדנית מאוד," ניזכר בודו בעת הלווייתה. „דרשה מאתנו שתוך שבוע נדע לרקוד בצורה מושלמת. השפאגאטים שאילצה אותנו לעשות היו הורגים אר־תנו..."

עיני ילדה וחיוך תמים

ה זמרת יפה ירקוני היתה חניכתה של גרטרוד מגיל תשע, במשך 12 שנה. יפה, שבאה ממישפחה חסרת־אמצ־עים, למדה אצלה בחינם וגרטרוד אף

(המשך בעמוד 40)

„החיים צריכים להימשך!" היתה סיסמתה
דך חדש בחייה - והפכה אשת־יחסי
לחיות –

הרגע הנורא ביותר

אילנה רומנו נתמכת בהלוויית בעלה. היא היתה שרוייה במצב של עירפול־חושים משך ארבעים־ושמונה שעות. למען הילדות החליטה להיות חזקה ולהתגבר על האסון הכבד.

ב־5 בספטמבר 1972 היתה אילנה רומנו, עקרת־בית צעירה ואם לשלוש בנות, בדרכה למספרה. למחרת היה אמור בעלה, מרים־המישקולות יוסף רומנו, ספורטאי מצטיין ושליח ישראל לאולימפיאדה. שתי בנותיהם, אושרת בת החמש ורוחה בת הארבע, היו בגן. הבת השלישית, שלומית בת ארבעה החודשים, ישנה במיטתה בבית ובייבי־סיטר השגיחה עליה. אילנה עשתה סידורים אחרונים לפני היציאה מהבית. הרדיו במיטבח ניגן. לפתע הופסקה התוכנית המוסיקלית. הקריין הודיע כי מחבלים השתלטו על בניין המגורים של הספורטאים הישראליים במינכן. השעה היתה תשע בבוקר, ומאותה שעה ועד עצם היום הזה חיה אילנה רומנו בצילו של אותו מאורע טראגי, ששינה את חייה מן הקצה אל הקצה.

עד אז היתה האשה הנאה, בעלת העיניים החומות הגדולות מפונקת. היו לה אומנם שלוש בנות אך בעלה יוסף, שלו היא קוראת עד היום בחיבה יוסי, נשא אותה על כפיים. אילנה רומנו מעולם לא שילמה חשבונות. היו לה עוזרת צמודה, וחשבון פתוח בבנק. היא לא הטריחה את עצמה לקניות. הבעל עשה זאת עבורה. היא קיבלה כוס קפה למיטה, ואם התחשק לה פיצה בארבע לפנות בוקר, מיהר למלא אחר מבוקשה.

„החיים חייבים להימשך!"

מה קרה לאשה הקטנה שחסתה בצילו של בעלה כל השנים, ולפתע עמדה נוכח נסיבות טראגיות? איך התגברה על הבעיות? כיצד שיקמה את חייה?

מספרת אילנה רומנו: „יום אחרי ההלוויה, כשישבתי עדיין שבעה בבית הורי בעלי, ביקשתי לראות את הילדות. ברגע שהן הופיעו בפתח החלטתי להיות חזקה, לקחת את עצמי בידיים. דולות הלכן לגן, עבדתי בתל־אביב וגרתי בהרצליה. אבל הגרוע מכל, העבודה לא עניינה אותי."

את העניין מצאה אילנה בתחום שונה לגמרי. מכל אלמנות טרגדיית מינכן היא הידועה ביותר. את מירב מירצה וזמנה השקיעה בטיפול בבעיותיהן של המשפחות השכולות, עבדה בהתנדבות באירגון נפגעי

תחילת הקאריירה

אישל אילנה כאשת יחסי ציבור היתה; שלא בכוונה, במיסגרת עבודתה להנצחת זכר חללי מינכן. במיסגרת זו נפגשה עם עיתונאים, שלחה מיברקים לראש הממשלה, שר־החוץ וי"ר הכנסת, אירגנה משלחות, פטיציות והפגנות ורכשה לעצמה ניסיון רב.

עם טינה

אילנה רומנו עם טינה צ'ארלס, זמרת הדיסקו הבריטית שביקרה בישראל, שלה הצליחה לארגן כיסוי עיתונאי נרחב, להפגישה עם ראש־הממשלה, לארגן לכבודה מסיבות ואף בעיטה בכדורו של כוכב בית"ר ירושלים אורי מלמיליאן. אלא שטינה, הסובלת מאימת קהל, לא עמדה בהתחייבויותיה הרבות, ואילנה לא תמיד הצליחה להביא אותה לפגישות אותן יזמה עבורה.

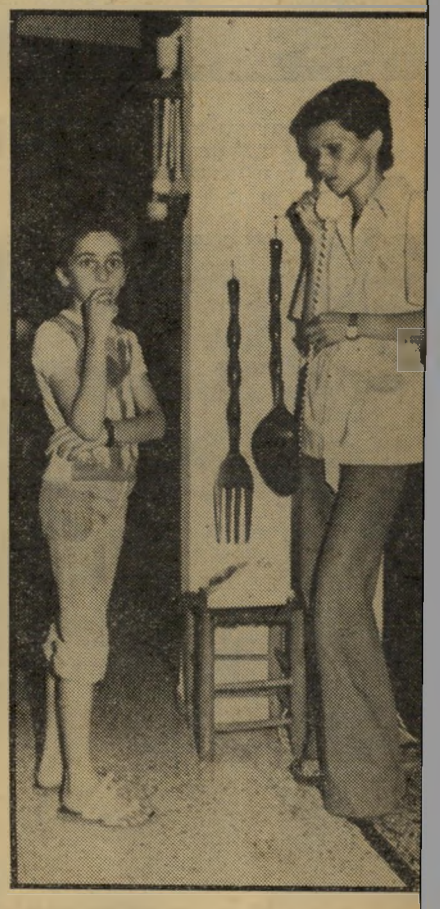

האלמנה

אילנה רומנו מתנערת מן האומללות הכרוכה בכינוי זה. לדבריה, על כל אלמנה לשקם את חייה למען עצמה ולמען ילדיה, ולא לחיות בצל האסון הכבד כל ימי חייה.

של אילנה רומנו, אלמנת מינכן. היא פתחה
צ'יבור למוסדות ולכוכבים־אורחים

בבל מחיר!

הסגנון החדש אילנה רומנו כיום, חמש וחצי שנים אחרי האסון, אשה נאה ומטופחת, עם חבר קבוע וחיי חברה פעילים וקאריירה חדשה כאשת־יחסי־ציבור. „במאבק להמשך החיים אני ניצחתי," היא אומרת.

אשת יחסי־הציבור אילנה רומנו ליד שולחן עבודתה ברירתה שבתוכנית למ"ד. תוך זמן קצר הצליחה לרכוש לה מוניטין, וכבר נטלה על עצמה עבודות נוספות, בפתיחת הקאריירה החדשה שלה.

ההצלחה הגדולה במיסגרת עבודתה הראשונה כאשת־יחסי־ציבור הצליחה אילנה להפגיש את הזמרת טינה צ'ארלס עם ראש הממשלה מנחם בגין, ביום שבו מסך לשנריר האמריקאי את האיגרת המזמינה את הנשיא סאדאת לבקר בישראל. לקישכת ראש־הממשלה נכנס אז גם שר־החוץ משה דיין והוצג לפני הזמרת (באמצע: האמרגן שמואל חוגי).

זכר קורבנות מינכן החלה אילנה רומנו מנהלת חיי חברה מלאים. שנתיים אחרי הטראגדיה עזבה את דירתה בהרצליה, עברה לדירה גדולה בתוכנית למ"ד. הלשונות הרעות החלו מתגלגלות. אילנה רומנו האלמנה, היתה אשה צעירה ויפה, שיצאה בחברה ולא הסתובבה עם פרצוף של תישעה־באב. מספרת אילנה: „להיות אלמנה זה לא פשוט. קשה להיות אם ואב ביחד, עם כל האחריות המתחלקת בדרך־כלל בין שני אנשים והנופלת פיתאום רק על כתפייך שלך.

„כשהתאלמנתי, הייתי בהלם, המושג אלמנה זיעזע אותי, הייתי אומללה, חסרת־אונים. לא ידעתי אפילו לשלם חשבונות. אני תמיד רק טיפלתי בילדים ובעלי סידר הכל. והנה, פיתאום נפלו עלי עשרות דברים. זה התחיל בחשבון המים ונגמר בחינוך הילדים, ובין זה לזה היו המון דברים כמו הדאגה לכלכלת הבית ואירגונו. ואני, שלא ידעתי מה זה להיות לבד לילה אחד בימי חיי, מצאתי את עצמי לבד לגמרי. ואם לא די בזה, אז התחילו לשונות רעות, אנשים שעינם צרה. ולרכילות הרי אין סוף.

„מה לא אמרו עלי. וזה לא יהיה נכון להגיד שלא התייחסתי, הייתי פגיעה מאד, לקחתי ללב. כבר מהחודש הראשון דיברו. יצאתי עם חברה לקפה בשעות הערב המוקדמות, זה הפך סקאנדאל. קניתי אוטו, התהפך העולם. כשעברתי דירה, שנתיים אחרי האסון, בכוונה להינתק מהסביבה הקודמת שלי, חשבתי שהרכילות ייפסק. טעיתי. היא נמשכה, ועוד איך. גם בתוך החברה הישנה שלי ושל בעלי ריכלו עלי, לא מרוע לב אלא מחוסר־אובייקטיביות. החברה הכירה אותי כאשתו של יוסי, והיא לא היתה מוכנה לקבל אותי לבד.

„אחרי האסון התחלתי להכיר אנשים חדשים. אלה היו אנשים שונים מאלו שהכרתי קודם. היו בהם אנשי בוהמה, עיתונאים וגם ספורטאים. יצאת לבלות, אירחתי אנשים והלשונות הרעות המשיכו לרכל. אמרתי לעצמי: העולם בנוי ככה, אין מה לעשות, אני צריכה להשלים. אני באמת לא כועסת על אותם האנשים, אני אפילו יכולה להבין מה הרגיז אותם, דבר אחד השתדלתי: שהרכילות לא תפגע בילדות, אבל זה לא עזר לי. אנשים היו רעים הם תפשו את הילדות וחקרו אותן מה קורה אצלנו בבית. אבל הילדות חונכו לא להוציא החוצה מה שקורה בבית.

„בינתיים פסקה הרכילות. מזה זמן־מה יש לי חבר. החברה הבינה שאי־אפשר יותר להתעלל בי, שכעת אני מוגנת. אשה שהיא לבד לא מצליחה לשמור על שמה הטוב אפילו תשב בבית ולא תוציא את אפה החוצה. אבל ברגע שיש לידך גבר, כל היחס של החברה אליה משתנה. זוהי עובדה.

„אני רואה היום דברים בצורה שונה לגמרי ממה שראיתי אותם לפני חמש שנים. לדעתי, אלמנה צריכה קודם כל להתחזק ולדאוג לחיי היום־יום שלה, לשים את האסון במקום המכובד שלו הוא ראוי.

(המשך בעמוד 40)

הולם למאבקן של האלמנות להנצחת יקיריהן. אילנה רומנו, במודע או שלא במודע, הפכה אשת־יחסי־ציבור מצטיינת לאלמנות מינכן.

שנתיים הקדישה אילנה לעבודתה זו, שהיא רואה בה מלאכת קודש. ואז נטלה על עצמה משימה חדשה. היא מספרת: „נטלתי על עצמי את משימת אולימפיאדת מונטריאול. לקחתי שנת שבתון מעבודתי, וטיפלתי רק בנושא מונטריאול, ניהלתי מילחמה פנימית נגד מוסדות בישראל שהתנגדו לייצוג של המשפחות השכולות במונטריאול, ומילחמה חיצונית נגד הוועד האולימפי כדי שיאשר דקה דומייה לזכר הקורבנות במשחקים. לא זכיתי במאבק נגד הוועד האולימפי, אך זכיתי בדבר אחר, אני ושאר הנציגים היינו במונטריאול. ראו אותנו שם, הוכחנו שאנחנו לא שכחנו ושלא ניתן לעולם כולו לשכוח, הענקנו ראיונות עיתונאיים, התראיינתי בטלוויזיה בראיונות מחוף אל חוף, נדהמתי כשפגשתי עיתונאי שלא ידע מה בדיוק קרה במינכן.

בד בבד עם פעולתה למען הנצחת

הכוהנת הגדולה

(המשך מעמוד 37)

שילמה את דמי נסיעותיה באוטובוס. הל־הקה, עם גרטרוד כסולנית הקבוצה, הו־פיעה ביצירות קלאסיות, באופרות כרי־גולטו, כרמן והליצנים, ובאופרות כעט־לף וסילבה.

„היינו להקה נהדרת," מספרת יפה, „לא ייאמן מה שהיא עשתה מאיתנו. אני חייבת לה עד היום את צורת הע־מידה שלי על הבמה. כשהופענו במחנות צבא, בפני חיילי הבריגדה היהודית, בימי מלחמת העולם, היא לא הירשתה לנו לרדת מן הבמה אחרי ההופעה. היא הר־גישה אחריות כלפי הורינו ופחדה שנצא עם חיילים. אם רצו לרקוד איתנו — זה היה צריך להיות על הבמה, ותחת הש־גחתה.

„היה לה אופי חזק. היא התעקשה שכל דבר ייעשה בהתאם לרצונה, אחרת היתה משתוללת. היתה כנה מאוד. בהצגה לא־טובה בתיאטרון היתה יוצאת באמצע, כשהיא מפליטה בקול־רם קללה בגרמ־נית. למרות שנותיה הרבות בארץ, דיב־רה בשגיאות, ולפעמים התקשתה להביע את עצמה בעברית. מצד שני נהגה להפ־תיע אותנו מדי פעם במילים ‚מפוצצות'.

„גרטרוד היתה מפוזרת. היא יכלה לש־אול ‚מישהו ראה את הארנק שלי ?' כא־שר הארנק היה תלוי על זרועה. היו לה עיניים כחולות כשל ילדה ‚וחיוך ילדותי תמים. למעשה היתה נאיבית, ‚קנתה' כל דבר, אבל אם גילתה ששיקרו לה, היתה רותחת מכעס.

„אף פעם לא טיפחה לעצמה יחסי־ציי־בור. כאשר דיברתי איתה על אפשרות שתופיע בתוכנית הטלוויזיה חיים שכ־אלה אמרה שהיא לא אוהבת מצלמות.

„עם רוב התלמידים שמרה על קשר. אחד מהם, הרקדן־כוריאוגרף יונתן כר־מון, העריץ אותה שנים ונהג להתייעץ איתה בכל דבר. הוא אפילו לקח אותה למופע הראשון שלו באולימפיה בפא־ריס."

יפה כואבת את מותה של גרטרוד: „כל זמן שהיא חיה היתה לי הרגשה שחיי בתור ילדה הם כאן, קרוב אלי, ברחוב פרוג. יש לי עכשיו הרגשה כאילו לקחו ממני את הילדות שלי."

פועלה של גרטרוד קראוס זיכה אותה בפרס ישראל בשנת 1966. לפני שנה זכ־תה באזרחות־כבוד של עיריית תל־אביב, וכן בדרגת פרופסורה מטעם האקדמיה למוסיקה בירושלים. תוך זמן קצר תיוחד לה פינה מכובדת במוזיאון והארכיון ה־ישראלי לתיאטרון, במרכז תל־אביב. חו־דש לפני מותה ריכזה גרטרוד תמונות, קטעי עיתנים, פלאקאטים ומיכתבים, והע־בירה אותם למנהל המוזיאון, השחקן יהו־דה גבאי, שהיה גם ידידה האישי.

טבעת גדולה

לפני 15 שנה רכשה גרטרוד קראוס בית ערבי משופץ בכפר־האמנים עין־הוד, ובסופי־שבוע נהגה לנסוע לשם כדי לפסל ולצייר. תערוכתה הראשונה והאח־רונה, שנערכה לפני שנה בתל־אביב, לא זכתה לביקורות נלהבות, והדבר ציער אותה. אבל היא יכלה להתנחם בכך שכל התמונות והפסלים נמכרו.

לפני כארבע שנים לקתה בליבה, ומדי פעם אושפזה לתקופות ארוכות בבתי־חו־לים. את הסטודיו שלה שברחוב דיזנגוף נאלצה למכור. ימים אחדים לפני מותה גילתה לידידה שהיא מרגישה כי מותה קרוב, אבל ביקשה ממנה שתתלווה אליה למסע־קניות של בגדים, נעליים ותכשיט אחד — טבעת גדולה.

שעה לפני שאיבדה את הכרתה עדיין ישבה עם מזכירתה בבית־הקפה התל־אביבי הקבוע שלה, דיצה. כאשר חשה ברע, עזבו השתיים את המקום. דקות אח־דות אחרי שנכנסו לדירה התעלפה גרט־רוד. היא נפטרה כעבור יומיים בבית־החולים איכילוב, מבלי שהכרתה תשוב אליה.

בחודשים האחרונים החלה כותבת את האוטוביוגרפיה שלה. עתה יצטרך מישהו אחר לסיימה.

נעמי רון

לחיות בכל מחיר

(המשך מעמוד 39)

אבל אסור לה להפוך את האסון למטרה. היא מוכרחה להמשיך לחיות. היא לא מוכרחה להתחתן שנית, היא צריכה לחיות את חייה, להתאוורר, לנשום אוויר נקי. רק כך היא תגרום אושר לילדיה. אלמנה גם לא צריכה להיכנס לפאניקה של נישו־אין מחדש. היא חייבת כל הזמן להעסיק את עצמה.

„הכאב קיים. צריך ללמוד לחיות איתו, לבטא אותו בבית — לא בחוץ. החברה לא אוהבת את הכאב, לא אוהבת אנשים אומללים. אני, באופן אישי, העדפתי ש־ירכלו עלי ויספרו סיפורים, מאשר שירח־מו ויגידו: אומללה. כשאני רואה אלמנה שנהנית מהאומללות שלה, אני מייד מס־בירה לה שזוהי טעות עקרונית.

„במאבק — אני ניצחתי!"

„לאלמנות יש המון בעיות. גם עם מישפחת הבעל, ואני לא מא־שימה איש. אני יכולה להבין איך מרגישה המישפחה כלפי האלמנה ברגע שהיא מפ־תחת עצמאות. הם מרגישים כאילו רכושם נלקח, ותמיד צצות בעיות. אך ברוב ה־מיקרים אין ברירה, וחייבים להחליט: החיים הפרטיים — או מישפחת הבעל.

„אם אלמנה מכירה גבר, היא צריכה לחיות איתו. על אחת כמה וכמה אם יש לה ילדים. הוא צריך לחיות עם ילדיה, לראות אם הוא מסתגל לחיי מישפחה לפני שהם כורתים ברית של חופה וקידושין. הילדים יקבלו כל גבר בשימחה. אחרי הכל, הם מצפים לאדם שיש לו סמכות. הם רוצים אבא בבית. כשלעצמי, אם אתחתן, זה לא יהיה בשבילי אלא בשביל הילדים. אם הילדים לא יסתדרו עם הגבר שלי, קשה לי להאמין שאתחתן איתו."

ובינתיים, עד שתתחתן — אם בכלל — מנהלת אילנה רומנו חיי חברה פעילים, מטפלת בשלוש בנותיה ומטפחת את ביתה. אולם את חלומה הגדול הגשימה רק ב־שבועות האחרונים. היא פתחה בקאריירה חדשה, כאשת יחסי־ציבור. עוד בעת הטי־פול בנושא הנצחת חללי מינכן גילתה שיש בה תכונות שהן יסודיות לכל איש יחסי ציבור, ולפני כחודש ימים הציע לה האמרגן שמואל חוגי, שהכיר את בעלה המנוח, לארגן את יחסי הציבור של זמרת־הדיסקו טינה צ'ארלס.

אילנה קיבלה על עצמה את העבודה „בחיל ורעד", לדבריה, עברה מרחץ זיעה עם כל טלפון שעשתה כדי לארגן את יחסי הציבור. אך טבילת האש הראשונה עברה בהצלחה. טינה צ'ארלס קיבלה כי־סוי נרחב בעיתונות וברדיו, וגם הטלוויזיה גילתה בה עניין, אך האמרגן חוגי סירב לאפשר לזמרת להופיע בטלוויזיה.

אולם את השיא שברה אילנה כאשר אירגנה לטינה צ'ארלס, זמרת בריטית אלילת גילאי העשרה, פגישה עם ראש הממשלה מנחם בגין, באותו יום שבו מסר את האיגרת המפורסמת ובה ההזמנה לנשיא סאדאת לבקר בישראל לידי ה־שגריר האמריקני סם לואיס.

איך עשתה זאת? מספרת אילנה: „הת־קשרתי עם שליש של ראש הממשלה, אל"מ אפריים פורן, שאותו אני מכירה מפעילותי באירגון אלמנות מינכן, והצע־תי להפגיש את בגין — שגם אותו אני מכירה מפעילות זו — עם טינה. כעבור כמה ימים התקבלה תשובה חיובית. הגענו ללישכת ראש הממשלה ובגין קיבל אותה בלבביות עצומה. הוא הציע לי להעביר לה את מילות השיר ירושלים של זהב. באותו רגע נכנס גם שר־החוץ, משה דיין, ללישכה, ובגין הציג את טינה לפניו. הוא התנהג כמו אבא טוב. לא מעניינת אותי הפוליטיקה ולא הצבעתי בשביל בגין בבחירות, אבל אני ממש אוהבת אותו. הוא איש חם, כמו אבאל'ה טוב."

מיבצע טינה צ'ארל'ס הסתיים, ואילנה רומנו משנסת עתה את מותניה לקראת מיבצעי יחסי־ציבור פרסום לכוכבים חד־שים העומדים לפקוד את ישראל. יחד עם זאת נטלה על עצמה את עבודת יחסי הציבור לתיאטרון חיפה, ואת כל עבודתה היא מנהלת באמצעות דרך הטלפון ב־ביתה. היא מרוצה, וילדיה מרוצים.

אילנה רומנו שיקמה את חייה, ורק ה־לשונות הרעות עודן מתגלגלות. אך היא מסכמת: „ידברו להם האנשים כאוות נפשם, במאבק להמשך החיים הנורמליים שלי — אני ניצחתי!"

שרית ישי

זה עתה הגיע
PENTHOUSE
SPECIAL EDITION
NOVEMBER 77
★ Pet Of The Year

הפצה בלעדית
סטימצקי

גיטרות ✶ אקורדיונים
כלי־נשיפה ✶ אורגנים
מיתרים ✶ תופים
השאלה ♦ מכירה ♦ תיקונים
גינזבורג מוסיקה
אלנבי 48 (ליד רח' גאולה) ת"א,
טל: 03-57773
נוסד ב־940ת

ביוריתמוס
(השעון הביולוגי)
מעתה תוכל לקבל את תרשימי הביוריתמוס שלך מנותחים ע"י מחשב.
(המחירים כוללים מ.ע.מ. ומשלוח)
● מחיר נתוח ל־3 חדשים — 56. ל"י
● מחיר נתוח לחצי שנה — 89. ל"י
● מחיר נתוח לשנה — 152. ל"י
שלח/י את תאריך הלידה שלך וצרף שיק על הסכום המתאים לפקודת ג.ד.י. שירותי פרסום, ת.ד. 39799 ת"א

רובקס
המתנה שבהישג ידך

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! ל

בישולים

קרם בוואריה עולמי

אף מיסעדה בארץ אינה מעיזה לפתוח שעריה ללקוחות לפני שהצטיידה בחוזה עם חברה המספקת לה טרי, ישר מהשטנץ, בוואריה עתירת ידע, עם מירב חידושי הפלסטיקה, הגומי והתמציות. שמועה מספרת על סוכנים החורשים את כל המיזללות הנידחות, עם תיק ג'יימס בונד ביד ובתוכו בוואריה בודדת.

במיקרה שבעל המיסעדה אינו משתכנע בנקל, הם פותחים את תיק הג'יימס־בונד, ומטילים את הבוואריה בכוח לריצפה. הבוואריה מנתרת ומקפצת כמו משוגעת — אבל לא מתפרקת. אחר־כך הם נושכים אותה מסביב — ואפילו לא נשארים סימני שיניים. זהו מחזה מרשים מאוד — ותמיד, בסופו, בעל המיסעדה משתכנע. כל שעליו לעשות עם בוא הקליינט השוקק לבווארייתו הוא: נשיפות קלות להסרת האבק, ושיפשוף נמרץ על המיכנסיים להשגת הברק הרצוי.

אבל יש גם בוואריה אחרת: קיצפית. חלומית. מירקמה אחיד, קפוא בלא יותר מדי ז'לטין ולא פחות מדי. בוואריה שביציה לא ניקוות לשיכבה צהובה בתחתית, וקציפתה דלילה למעלה. מין קינוח נהדר שכזה:

- לסיר רחב ושטוח שופכים כוס וחצי חלב רגיל (לא מעוקר בגלל הטעם שאינו מתאים לבוואריה) + שקית אחת אבקת ז'לטין 14 גרם. (אדרי מוכר במישקל הזה — שתי שקיות כאלו באריזה אחת) + רבע כוס סוכר + קורט מלח. מרתיחים תוך בחישה מתמדת עד שכל הז'לטין נמס. מורידים מהאש.
- מערבבים לתוך זה בבחישה ארבעה חלמונים, ומניחים בצד לצינון לשעה. כאשר המירקם מקריש למצב נוזל רירי צמיג מעט —
- מקציפים במיקסר את ארבעת החלבונים הנותרים + פחות מחצי כוס סוכר, לקציפה מאד־מאד נוקשה. בעזרת כף גומי מערבירים לצלחת, ומפנים את הקערה עבור:
- שקית אחת שמנת מתוקה צוננת מאד להקציף.
- להגליש לקערת המיקסר את קצף הביצים מהצלחת, ולערבב בתנועות קיפול. להוסיף את עיסת החלב הצמיגה צהובה, ולערבב. כאשר כל התערובת מקבלת גוון אחיד, שופכים לקערה מלבנית (רוחב שפת הדפנות בערך 16 על 30 ס"מ) מרופדת צפוף בביש־קוטים פחות או יותר שלמים, מורטבים בחלב.
- מפזרים על הקרם למעלה 100 גרם אגוזים קצוצים דק, ומדביקים על פני העסק כולו ניילון במהודק, למניעת התייבשות וקליטת ריחות המקרר. שמים במקרר למשך יום ולילה, ורק אז זה ראוי לאכילה. הציפון משנה ומשפר את הטעם ללא הכר.

מוציאים מנות בעזרת כף־טיגון שטוחה, ורק לפני ההגשה משחררים מלמעלה על כל מנה סירופ שוקולד קנוי.

הערות:

- לא להוסיף שום תמציות וניל, רום, או שקדים כדי לא לפגום בטעם.
- ברוב הבוואריות מתרכזת בתחתית שיכבה צהובה. הדבר נגרם עקב עירבוב תערובת החלב עם הקצפת כשהחלב עדיין נוזלי. המתנה עד לקרישת תערובת החלב למצב נוזלי רירי צמיג מונעת את התופעה, ומאפשרת השגת מירקם אחיד.
- לא כדאי לזרז את תהליך ההקרשה במקרר — כי אין בקרה על תהליך ההיצמגות. דקה מיותרת — והתערובת מקרישה מדי ומתערבבת אחר־כך בגושים. אם בכל זאת מתעקשים, וקורה הברוך, מתקנים על־ידי חימום מחדש. הז'לטין יימס שוב למצב נוזלי. אבל לא להרתיח, בגלל החלמונים שכבר מצויים בפנים.
- עוצמים את העיניים, וחושבים על כל האלפים שבעצם הרגע הזה אוכלים קש וסבורים שזה בווריה. זה משפר את הטעם אפילו עוד יותר.

ביאור:

למי שנדפקה עוגת הגבינה הביתית:

- **חום האפייה לא היה נמוך מספיק.**
- **משך האפייה לא הספיק.**

אם התנור חם מדי למאפה — נוצר קרום כהה למעלה, והתוך נשאר דייך. אם גם התוך וגם המאפה נשארו בהירים, יש לחגיר מעט את החום, ולהאריך את משך האפייה. זה יוצא אף אחוז.

רגע חושבים

מיקסר הפוך

את הפטנט הבא אינני מעזה לכתוב תחת הכותרת „פטנטים" — כי הוא אפילו לא פטנט. הייתי מגדירה אותו כתת־פטנט לפטנט קיים.

הפטנט הקיים הוא המדף הנשלף יחד עם המיקסר מארון המיטבח. שיכלול עולמי, נוח ופרקטי, אלא שגורעים מיעילותו. בעיקבות תצלומי־הפירסומת השתרשה ההעמדה התצוגתית הלא־הגיונית של המיקסר, כשהקערה פונה לחלל המיטבח. השד עדיין לא נורא כל־כך כאשר נזקקים לקערה בלבד, למטרות הקצפה. אבל העבודה נהפכת למשהו לולייני־חלמאי, בלתי־אפשרי, כאשר נזקקים למסחנות למיניהן — שאותן יש להרכיב מלפנים. יד אחת דוחפת אז את הבשר, ויד שנייה באוויר תומכת בסיר לקלוט את הקציץ. אם נוסף על הכל מצלצל גם הטלפון, ההיסטריה מושלמת.

רעש המערבל, הצרחות על הילדים שירימו את האפרכסת, וצילצול הטלפון, נותנים סיכום של בערך שמונת אלפים דציבלים רעש, והרי בן־אדם משתגע מהרבה פחות.

ובכן, את כל הבלאגן מפסיקים באחת עם סיבובו של המיקסר ב־180 מעלות, כך שהקערה תפנה אל כיוון מישטח השיש. ניתן להעמיד את הסיר על השיש, הידיים מתפנות, ואת הרגשת ההקלה שמשיגים — יכול להרגיש רק מי שהתענה בסירבול הקודם.

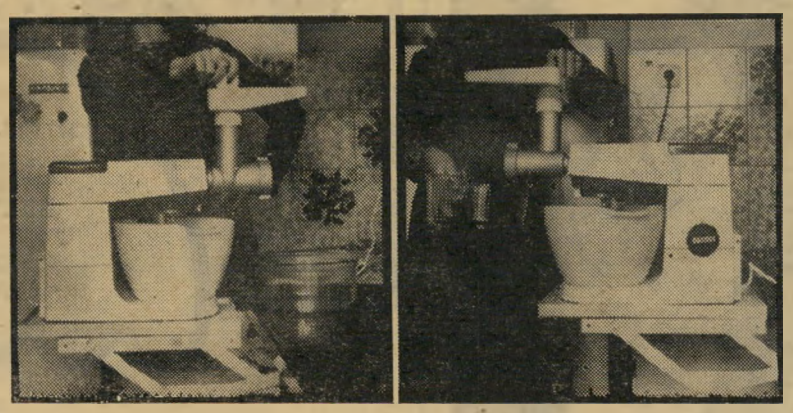

לא נכון

נכון

שיכלול קטן — הקלה עצומה

טעם החיים

קרמבולה

ברחוב בן־יהודה בתל־אביב, בקטע שבין שדרות בן־גוריון ופרישמן, מצויות אולי שתי חנויות ירקות בסך־הכל שבהן ניתן להשיג את הפרי המוזר קרמבולה. הירקנים מאד־מאד אוהבים את הקרמבולות שלהם ולא מוכנים להפרד מהן אלא אם כן משלמים להם כחמישים ל"י ל־קילו — פיצוי על עוגמת נפש, טירחה וחסך. בהתחשב כי תמיד תיתכן בקהל לקוחותיהם אשה מעוברת — הם מקוזזים את הסלם.

לשאלה כמה עולה קילו, הם עונים משהו כמו „שמינית הקילו בתשע ל"י." זה נשמע כל־כך פעוט. בסכום הזה מקבלים שתי קרמבולות גדולות, ואחת צ'ופצ'יקית ל־

פרי מוזר ונהדר
כמו יהלום

ילד. הטעם של הפרי מיימי־חמצמץ־מתק־תק־רענן, עם גוון טרופי משגע. אבל — וזה אבל גדול — בשום אופן אסור לאכול את הפרי אם אינו בשל לחלוטין. הוא חמוץ אז יותר מחומצת לימון.

אין לי שום אינפורמציה על מוצאו של פרי נהדר זה, היכן מגדלים אותו, מה הוא אוהב, למה וכמה. הירקן שיחרר לי אינפורמציה ברבע פה, והיה מלא חששות כרימון שייוודע לי מקום המיכרה שבו הוא חופר את יהלומיו.

יכולתי לכתוב למישרד החקלאות — אבל חששתי שעד בוא התשובה ייעלמו הקרמבולות מהשוק. הצלחתי לקלוט שאת הפרי מגדלים באחד הקיבוצים ליד רחובות, והוא נמכר בשוק הסיטונאי רק לירקנים היודעים את הסיסמה.

אם מי מהקוראים יודע פרטים כלשהם על הפרי, אנא לשגר מידע זה למערכת. גם אנא לא להיבהל ממחיר הקילוגרם. השקעה של תשע לירות בשביל סיפוק הסקרנות היא בכל־זאת קטנטנה.

בריאות

כיצד להיפטר מגידולים וכיחמי לידה

ד"ר ד. ק. ג'ארוויס, האורים־התמים בשטח הרפואה העממית־טיבטונית, מספר בסיפרו רב־המכר על הישגים מדהימים בריפוי וסילוק פגמים שונים, בעזרת שמן הקיק.

הרופא מעיד על אנשים אשר צמחה להם, או היתה להם, יבלת, חזיה נעלמה לחלוטין אחרי שהחלו למרוח, לפי עצתו, שמן קיק בוקר וערב, תוך שיפשופים נמרצים לתוך העור. תוך פירקי זמן של חודש עד שישה שבועות נעלמו הגידולים לחלוטין, והותירו עור חלק. את השמן יש לשפשף אל תוך העור, בעזרת האצבע, בערך 20 פעמים, כדי שהשמן יחדור — בוקר וערב, בהתמדה.

אותו הטיפול יש להעניק לכיתמי לידה, לכיתמי־הכבד" — אלה כיתמי הזיקנה המופיעים על פניהם וידיהם של אנשים מזדקנים.

אומר הרופא הנודע: „לולא ראיתי במו־עיני, לא הייתי מאמין שהיו אי־פעם כתמים."

זה המקום להזכיר את ד"ר שלוה מרודי, שעלה לישראל מגרוזיה. הוא הביא עימו חומר רפואי למריחה על גידולים — גם סרטניים — של העור. ימים אחדים אחרי מריחת החומר נעלמים הגידולים לחלוטין. החומר מבוסס על „תרופת סבתא" שרווחה ברפואה העממית של גרוזיה. בארץ השלים הרופא את מחקריו ועבדתו בבית־החולים שיבא בתל־השומר, שם הצליח לפתח ולייצר את החומר בצורה סינתטית. עד לפני כחצי שנה עבד בבית החולים דונולו שביפו, שם ריפא מוחלט גידולים שהופיעו במקומות שונים על גוף חוליו אסירי התודה. לפני כחצי שנה ארז את מישפחתו ועקר לבזל שבשווייץ. את כתובתו ניתן לברר בקונסוליה השווייצית.

איך ניצל ה„טון" של אילת

ישבנו כמה חברים במיסעדה אילתית. בשולחן לידנו התמקמה חבורה רעשנית, שהקימה שאון כמו עדר בגונים מיוחם. כולם צווחו שם בצחוקים שאגניים, וחפגינו תרבות ישראלית מעודנת.

כאשר לא יכולנו יותר, ביקשנו בחיוכים — כדי לא להשבית את השימחה — אם אפשר לארגן משהו בקשר לווליום.

„תשמע," הרצין פתאום הז'לוב הראשי בלי שום רלוונטיות לבקשה, „אתם באים פה לכמה ימים — אני גר פה. בינתיים אנ'י נותן פה את הטון, כן ז" אמר, וחתחיל מתנדנד לכיוונינו במגמות ברורות.

קונסיליום מהיר דן בשאלה אם לפרק אותו באורח מונע וחינוכי, או להשאירו במצב הצבירה הרגיל.

ערימת השומן המאיימת, השפוכה הרמטית בתוך מיכנסיים, צימצמה בינתיים רווחים. העדיפות המיספרית היתה שלנו, ויכולנו להרשות לעצמנו להיות נדיבים. אבל חינוך זה חינוך.

היה זה קצל"ה, האחראי, שעורר לבסוף את הנימוק הנוקב:

— „אסור לגעת בו בשום אופן" — קבע, „אפילו אם הוא מתגרה. חס־וחלילה קורה לו משהו, אילת נשארת בלי „טון"!

אילת בלי „טון" בעטיינו, דבר כזה לא יכולנו לשאת על המצפון.

עשינו קולות של שטיח, והכל עבר בשלום.

המראה הגברי

הלבנים של HOM אידיאליים באקלים הישראלי: רכים, נוחים — וגבריים. עם לבנים של HOM אתה רענן ונינוח בכל שעות היום. להשיג בכל חנויות ההלבשה המובחרות.

PETIT HOM
מציע לילדים ולנוער
מגיל 4 עד 16.

HOM

מציעה טוב יותר Amva אמבה

קולנוע

סרטים

הסרט שמתנו

העתיק סאדאת

בשורה גדולה וחשובה הונצחה על סרט, לפני למעלה משנה, והמפיצים הי־ אכזריים שמרו אותו במרתפים ולא הראו אותו לעם היושב בציון. מדוע? מפני שהבשורה נראתה להם מגוחכת. אך הי־ מאורעות של הימים האחרונים הוכיחו כי הבשורה אכן מציאותית, ומשום כך הוצא הסרט מן המרתף, אוורר כראוי ועלה מיד על המסכים.

הבשורה: הערבים מדברים עם הישי־ ראלים, בסרט שנקרא התנקשות בשגריר (או, כפי שקראו לו במקור: האיש הבא).

וכדי שיובן במה מדובר: ארצות ערב מתכננות תעשיה פטרו־כימית שתאפשר לירושלים. גם העובדה שהשגריר הנאור הוא שון קונרי, שבדמות מיודענו ג׳יימס בונד הוכיח כבר כי אין אשה היכולה לעמוד בפני קסמיו ואין סוכן המסוגל להתייצב מול אקדוחיו, גם זו אינה מצי־ חיקה. כי קונרי הוא שחקן כישרוני בהח־ לט, שהוכיח כבר שהוא מסוגל להרבה יותר מאשר חלוקת מיטה עם בלונדיות מצופות זהב. והרעיון שקיימת מאפיה ער־ למית של יצרני נפט, אשר האינטרס שלה הוא לשמור על המצב הפוליטי והכלכלי הקיים בעולם ולמנוע שינויים, גם עובדה זו אינה מצחיקה כלל ועיקר.

אבל מכאן ואילך זה מתחיל, אולי שלא בכוונה, להיות קומדיה. זהו בן השי״ך לפי מיטב המסורת של רודולף ולנטינו. ההשקפה הנושנה, שכל מה שמבדיל בין אירופי לערבי הוא הכאפיה, מקבלת כאן תוספת כוח. השגריר הוא גם טוען מומחה, ולמרות שחייו בסכנה מתמדת, הוא גורר אחריו את צבא שומריו האישיים כדי לערוך קניות אצל ירקן מסויים בגרינין־

שר־החוץ המעודי (קונרי) נואם באו״ם
— בדעת ארצי להכיר בישראל —

שון קונרי ב„התנקשות בשגריר״
— ולנהל שיחות ישירות!״

וילג׳, רק במיקרה הוא שוכח להזמין בק־ בוק דום פריניון שהוא חובה בכל סירטי בונד. ומה היה אומר על כך הנביא שאסר משקאות חריפים?

חוץ מזה, אם רוצים לדעת למה משול מנהיג ערבי נאור, יש בסרט תשובה נח־ רצת: לקינג קונג. באחת הסצינות המוק־ דמות מתבונן השגריר בטלוויזיה שעה שי־ היא מציגה את הגירסה הישנה והמפור־ סמת של קינג קונג, והוא צופה דווקא בסצינת הסיום, כאשר האיש שגילה את הגוף הענק אומר: „לא המטוסים הרגו את קונג, אלא האשה.״ רמז ברור למה שעתיד לקרות לשגריר עצמו.

לולא היה הסרט מתיימר לעסוק בנושא כה בוער, אפשר היה אולי לדבר על המ־ שך קו המחשבה של הבמאי ריצ׳רד סא־ ראפיאן, העוסק בכל סרטיו באנשים ה־ הולכים נגד הזרם. בסרטים קודמים, צנו־ עים יותר (הנקודה הנעלמת) הוא הצליח להישאר צמוד לנושא שלו, הפעם הוא גורר לתוך הסיפור את הדפוסים המשומ־ שים והעייפים של סרטי המתח והריגול הנוצצים.

נגד הומוסקסואלים ונשים

אלה הן שלוש הנפשות הפעולות בסרט חדש בשם יום מיוחד. לכאורה, אין זה מפתה ביותר לראות ולשמוע שיחה אינ־ סופית בין שני אנשים ומקלט. ואף־על־ כן־כן, יום מיוחד הוא אחד הסרטים ה־ מעטים שהצליח, לעורר את התפעלותה של הביקורת — בפסטיבל קאן, בפסטיבל לוקארנו ובבתי־הקולנוע של פאריס, שם זוכה הסרט בהצלחה מיסחרית.

אפילו העובדה כי הגבר הוא מרצ׳לו מאסטרויאני והאשה היא סופיה לורן איננה ערובה להצלחה. הם, אמנם כוכבים המעוררים הערצה גדולה אלא שהזיווג ביניהם לא הניב תמיד את הפרות המ־ קווים. ולראייה פיתויים, שהוצג בשנה שעברה בישראל (ונבחר על־ידי העולם הזה לאחד הסרטים הרעים של השנה).

מלון-מועדון שורש

צעירים וצעירות-ברוחם
מוזמנים לסופי שבוע
סוערים בחג החנוכה.
המחיר —.495 ל״י לאיש
(לא כולל מע״מ)
כולל נשף ביום ו׳, טיול לים המלח.

שורש
מלון · מועדון

פרטים והרשמה:
רון נסיעות

מלון-מועדון שורש ד.נ. הרי יהודה טל. 02.528030

קובעים יותר מכל מרכיב אחר, את איכות המערכת.

רמקולי KEF

מפיצים מכוננים: „מלופי״, ערלוזורוב 32, ת״א, טל. 283782—03

מה עוד שביום מיוחד משתמשים בשני האלילים הללו בדיוק בתפקידים הפחות מתאימים להם. מאסטרויאני, אב־טיפוס של הגבר קוטל־הנשים, הופך להומוסכ־סואל. וסופיה לורן, התגלמות הזוהר ה־נוצץ והחושניות האיטלקית, הופכת לעק־רת־בית, שאינה מסירה מעליה את החלוק המרופט, והיא מטופלת בלא פחות מ־שישה ילדים. ואם לא די בכך, שחקן המישנה העיקרי בסרט, היחידי המעז לי־טול מהם את תשומת־לב הצופה, הוא מקלט־רדיו, המופעל בקולי־קולות מת־חילת הסרט ועד לסופו.

ולמרות הכל, זה מצליח. ואולי יש בכך תעודת־בגרות לאמנות הקולנוע, הפורצת לפעמים את הדפוסים הקבועים שבנתה לעצמה, ומעזה להגיש ללקוחותיה חומר למחשבה, שבעצם צורת ההגשה שלו מ־ציאו מן התיגרה. כאן קרה משהו, אם מאסטרויאני אינו משכיב בחורה בגלגל הראשון ועם ללורן אין מחשופים עד הטבור.

כפי שרומז השם עצמו, הסרט מתרחש כולו תוך יממה אחת. זהו יום בתחילת חודש מאי 1938, כאשר אדולף היטלר בא לבקר אצל עמיתו, בניטו מוסוליני, ברומא. כל דייריי בית־דירות ענק בפרבר רומאי יוצאים לחוצות העיר, כדי להקביל את פני האורח הנכבד, ובבית נותרים שלושה אנשים בלבד: מנהלת־המשק של הבית, האחראית עליו כשהדיירים מחוצה לו ומשום כך אינה יכולה לעזוב; אנ־טוניאטה, עקרת־בית בשנות השלושים ל־חייה, עייפה ומדוכאת שנשארה בבית אח־רי ששלחה את בעלה ושישה ילדיה, ו־גאבריללה, קריין־לשעבר ברשות־השידור, המתכונן להתאבד אחרי שפוטר מעבו־דתו בשל סטיותיו המיניות.

„הסרט מספר על דיכויים של שני אנשים שונים בתכלית, ששניהם קורבנות של האלימות המופעלת על חיי הפרט על־ידי הפאשיזם," מסביר הבמאי אטורה (דראמה של קינאה) סקולה הרוכש לעצמו באחרונה חוג רחב של מעריצים באי־טליה ובמערב אירופה בכלל. הרקע לסי־פור אמיתי, וסקולה חיפש בקפדנות אחר כל התעודות והמיסמכים שיכלו לשחזר עבורו את היום ההיסטורי ההוא.

קיטעי היומנים מופיעים כמבוא לסרט, ואילו כל שאר הפרטים מספקים הקריינים ברדיו הפתוח כל העת, שעצם נוכחותו היא מעין השלכה סמויה של המציאות החיצונית על חייהם של שני הגיבורים. „אני הייתי אז בן שבע," נזכר סקולה. „כמו כל בני גילי הייתי אחד מבני הזאבה (תנועת־הנוער הפאשיסטית) והמתנתי ב־שולי הכביש, משעות הבוקר המוקדמות, לתהלוכה שבראשה צריכים היו לעבור שני האישים החשובים. כל אותו יום היה יום קסום באמת, ולקולות שבקעו מתוך הרדיו היה חלק נכבד ביצירת האווירה."

פרצוף מכוער. היו לסקולה שתי מט־רות נפרדות: האחת, כפי שציין במסיבת־עיתונאים בקאן, היתה להראות שאיטליה של שנות ה־30 לא היתה מדינה שנחנקה תחת מגפו של מוסוליני, אלא אומה ש־מרביתה תמכה בשליטה. „הפאשיזם היה

אדוך ופריקנר: עליצות מאקאברית

מי שבכל זאת רוצה להתייחס לסרט ברצינות, יכול לראות בו שוב את התמונה העגומה של החלשים המסוכ־סכים כל־כך ביניהם, עד שלא יצליחו לעולם להתארגן יחד כדי להיות חזקים. בומבר ופגאניני (מריו אדורף ופילו פריקנר) הם כישלונות, כל אחד בפני עצמו, יחד יש להם סיכוי להיות חזקים, ועצם העובדה שאינם מסוגלים להת־אחד משרתת את החזקים, שאיש אינו מסכן את שיל־טונם. כך היה, וכך יהיה לעולם.

הומור

החלשים והמסוכסכים

בומבר ופגאניני (גורדון, תל־אביב, גרמניה) — ניקוס פראקיס הוא אומנם יליד אלכסנדריה, מ־מוצא יווני, אבל הוא חי בגרמניה מזה 15 שנים. למראה סירטו הראשון אין ספק שהאיש ספג היטב את האווירה של מולדתו החדשה. כי סרט זה הוא מעין תערובת פרו־עה של ברטולד ברכט שירד מן הפסים, עם הומור של בית־קברות מן הנוסח שהיה מקובל בגרמניה אחרי מילחמת־העולם הראשונה. כל זה מעורבב יחד על־ידי טבח מטורף שמתעניין יותר בצבע התבשיל מאשר בטעמו.

זהו סרט שאפשר למצוא בו הכל, מסאטירה על הקול־נוע הגרמני החדש ועד למחאה חברתית קיצונית, מבדיחות תפלות מפוקפקות לזוועות שמקלקלות את התיאבון, מפא־רודיה על סירטי פשע ועד לבעיטה בעכוזיהם של בעלי הממון.

די לעיין לרגע בתקציר הסרט: בומבר ופגאניני הם שני שודדים שלומיאלים הפורצים כספת ללא אישור העולם התחתון. הכספת מתפוצצת קצת יותר מדי. השוד מסתיים בכישלון מוחלט כשבומבר מאבד את ראייתו, ופגאניני את השימוש ברגליו. זהו הבסיס לקומדיה, שבהמשכה אפשר לראות את בומבר דוחף את פגאניני בכיסא־גלגלים, את פגאניני מכוון את הרובה ואת בומבר יורה, ועוד כל מיני הברקות מן הסוג הזה. לפעמים זה מצחיק בערך כמו עיוור שמחליק על בננה, אבל זה הדבר האחרון שיכול להפריע לפראקסיס, הממשיך בדרכו בעליצות מאקאברית.

קלינט איסטווד — דייסה צינית

משתמש בפניו הקפואים של קלינט איסטווד, בתעלוליו המסוממים־למחצה של דונאלד סאתרלנד, בהתפרצויות ה־זעם של טלי סאבאלס וביומרנותו האדירה של קארול או'קונור (בימים שלפני הכל נשאר במישפחה) כדי לספק הרפתקה מבדרת, עם דימעה תורנית לנופלים בדרך.

מלחמתי

לשכוח את המילחמה

הנועזים בעורף האוייב (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — אם מישהו יכול לתאר לעצמו את מילחמת־העולם השנייה כחינגה גדולה ועליזה, עם כמה רגעים מצערים של אובדן חיי אדם, אבל לעומת זאת עם הרבה הווי והרפתקאות, ואפילו עם קצת דון־קישו־טיות, הרי הסרט הזה נוצר במיוחד עבורו.

זהו סיפורה של קבוצת חיילים שמגלה, במיקרה, כי לגרמנים יש מאגר גדול של מטיליזהב אי־שם, בעיירה צרפתית. ומאחר שהחייל הפשוט מצפצף על האסטרטגיה של הגנרלים ועל האידיאלים של הפוליטיקאים, אבל הוא מאד מעריך את הזהב שיכול לספק את כל מבוקשו, פו־רצת היחידה את קווי הגרמנים, באומץ לב ובתושיה שלא גילתה מעולם, בקרבות הרגילים, מתגברת על כוחות עדי־פים, ועל ציוד משוכלל משלה, ומשתלטת על הזהב. וכאשר, בסצנת חשיא, הזהב כימעט נשמט מידיהם, אין הם בו־חלים בשיתוף פעולה עם האוייב, שמקבל גם הוא נתח מן המטילים, כדי שלא להפריע למיבצע כולו. גם החייל הגר־מני, כמו האמריקאי (מדוברכאן ביחידה האמריקנית), מחשיב את הזהב מעל לכל הערכים האחרים שמציעים לו מפקדיו.

את הדייסה הצינית הזאת מגיש הבמאיב ריאן (הנשרים נחתו עם שחר) האטון בחיוכים רחבים, כשהוא

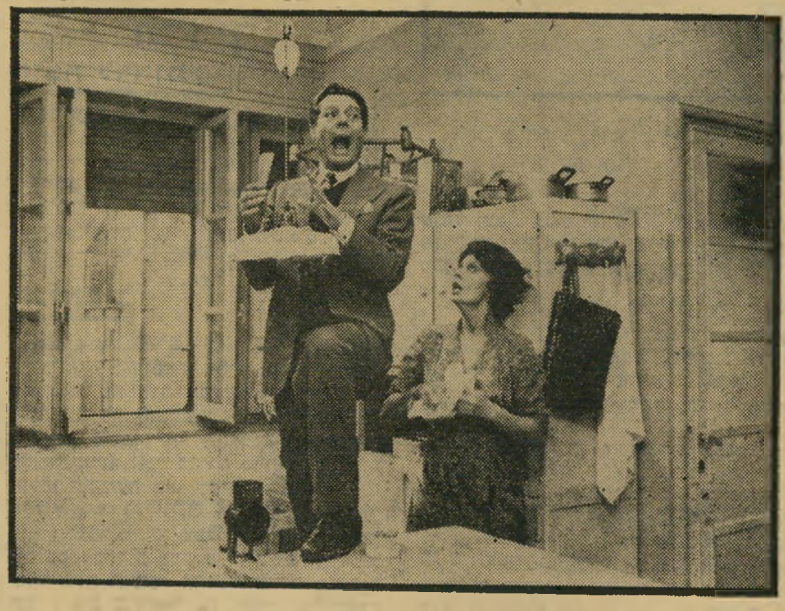

סופיה לורן ומרצ'לו מאסטרויאני ב„יום מיוחד"
שני האלילים בתפקידים הפחות־צפויים

יותר מתופעה פוליטית. הוא היה תופעה פסיכולוגית שמצאה הדים בחלק נכבד מאד של האוכלוסיה האיטלקית," טוען סקולה. „בכך עורר את רוגזם של אנשי שמאל, המשתדלים מזה שנים רבות לטעון כי הפאשיזם היה נטע זר שניכפה על־ידי מיעוט מטורף קטן על הרוב הגדול. אבל, כדברי סקולה, זה אינו בהכרח סרט היסטורי. „אולי הפאשיזם אינו שולט עוד באיטליה," הוא אומר, „בכל אופן לא כ־מישטר פוליטי, אולם השקפת החיים ה־פאשיסטית חיה וקיימת, והיא חושפת את פרצופה המכוער בעיקר כשמדובר ביחס אל אלה השונים מן הרוב."

זאת מנסה הסרט להבהיר באמצעות היחסים שבין שתי הדמויות המרכזיות בו. ציפור נמלטת מן הכלוב של אנטוניאטה ומגיעה לדירתו של גאבריללה („אפילו ה־ציפור שבויה, כמו האנשים בסרט שלי. כל מה שהיא יכולה לעשות הוא לעוף עד לחלון שממול," מסביר סקולה). כך מכי־רים השניים זה את זה, וההיכרות נראית תחילה טיבעית ומובנת. מלווה בחששות של עקרת הבית האפורה, ובניסיונות המ־דוקדקים של הגבר הנאה. עד שהרישמיות נושרת אט־אט, והצד האנושי שבשניים צף ועולה. עד שמתברר לאנטוניאטה כי גאב־ריללה אינו כמו כולם — הוא אוהב גב־רים. וזהו חטא שאין עליו כפרה בעולמה של אנטוניאטה, האוספת תמונות של הדו־צ'ה ומעריצה כל מילה שיוצאת מפיו ורואה בהומוסכסואליות משהו שבין כולרה לרצח אם.

אבל באותו רגע היא שוכחת כי הסדר המופלא של הדוצ'ה הוא שכופה עליה את החיים בין ארבעה קירות, את הכניעה המוחלטת לבעלה הגס והאנוכי, את עבדות־הנצח למשפחה ואת הוויתור על אישיות משלה. וכאשר דווקא הכופר הנורא, ה־חולה האנוש, הוא המעורר בה את הכבוד העצמי, את הרצון להיות אדם בזכות עצמו ולא שלוחה של אחרים, היא מצ־ליחה להתגבר על מחסומי הדיעות ה־קדומות שהושתלו בה למשך יום אחד בלבד.

המצב לא השתנה. „לא היה קשה לי להתחפש בדמותה של אנטוניאטה," טענה סופיה לורן כאשר נשאלה מדוע נטלה את התפקיד לעצמה. „אנטוניאטה היתה תמיד חלק בלתי־נפרד ממני. כל מה שהייתי צריכה לעשות הוא להניח לה לפרוץ."

עורה ממשית ביותר לצורך זה הגיש לה הבמאי סקולה. „האמנתי בו," מספרת לורן," וסמכתי עליו כאשר עיצב את

(המשך בעמוד 44)

יצירתו החדשה של

אינגמר ברגמן

פנים אל פנים

בכיכובה של

ליב אולמן

בכורה ארצית | תל־אביב „אורלי" 4.30, 7.00, 9.30 | חיפה „רון" 4.00, 6.30, 9.00

בצבעים הניצה קרטי גלובוס-האחים אלה

דפוס נוה שאנן

עבר לרחוב

יסוד המעלה 15

ממשיך לשרת את לקוחותיו לפי מיטב המסורת תהידע בעבודות דפוס

הזמנות לשמחות * פנקסי חשבונות לפי התקן החדש * עבודות משרדיות

שירות מיוחד לבתי דפוס

לבעלי בוטיקים וסיטונאים

הגיעו שמלות וחצאיות תוצרת SHELANA, חולצות SIMON

מבחר עשיר של דגמים וצבעים.

MARY QUANT: גרבי אצבעות, גרבי מגף.

„פופלי" בע"מ יבואני אופנה

POPLI Ltd. Import Fashion

תל־אביב, רחוב מאפו 25,

טלפונים: 231143, 227784, 230334

רובקס

המתנה שבאופנה

מורלה

הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

תן טרמפ לחייל

קולנוע

(המשך מעמוד 43)

הצורה החיצונית של הדמות באורח שונה כל־כך ממה שהקהל רגיל לראות בי. עשיתי כל מה שאמר לי לא משום שהרא צועק וכופה את הוראותיו, אלא משום שהוא לוחש ומדרבן..."

ואם מדובר בצורה החיצונית, הרי זוהי אחת המעלות הבלתי־רגילות בסרט זה. אין זה סרט שחור־לבן וגם לא סרט ציבעוני, אלא משהו שבין השניים. פסקואלינו די־סאנטיס הצליח להשיג גוונים מיוחדים ובלתי מקובלים של הצבעים, המעניקים לסרט מצד אחד את המראה הכהה והאפור ההולם את הדמויות, ומצד שני את החריפות ההדרמאטיות של שחור־לבן, לדוגמה: סצנת־הפתיחה של הסרט, בחצר ניראה אפור רדום וחסר עניין, והצילום בית הדירות שבו הכל עדיין ישנים, הבית כאילו בשחור־לבן, עד שהמצלמה מגיעה לפתע לדגלים, האיטלקי והנאצי, וצבעיהם האדומים כאילו קורעים את המסך.

★★★ **הגבר שאהב נשים** (סטודיו, צרפת) — פרנסואה טריפו מקדיש שיר הלל זה למין הנשי, אותו הוא מצלם באהבה ובהערצה גלויה לעין בכל רגע ורגע. לכל מי שאוהב נשים ויודע לגלות את הקסמים המיוחדים שבכל אחת מהם.

★★★ **האדמה הטובה** (פאר, ארצות־הברית) — סרט בן 40 על איכר סיני ראשתו, שנלחמים באדמה ובבצורת ובעולם סביבם ומגיעים אל הצמרת. היום זה ניראה רגשני, ומיושן ובמקצת, אבל אין כמהו לחולי נוסטאלגיה, וכמה סצינות בתוך הסרט, כמו פשיטת הארבה על שדות האיכרים, עוצרות נשימה עד היום.

ירושלים

★★★ **שחק אותה סם** (סמדר, ארצות־הברית) — וודי אלן מתיעץ עם רוח אלילו, האמפרי בוגארט, בכל פעם שהוא

שחקנים זורן ומאסטרויאני ב„יום מיוחד"
מוסוליני מת והיטלר איננו —

זורן בלי איפור —
— והפאשיזם חי וקיים!

מנהל רומן, בקומדיה שבה מסתמנים כבר כל שגיונותיו של אלן, אשר הגיעו לאחר מכן, לידי מיצוי מלא ב„אני הול".

★★★★ **צ'ארלי ואריק** (בית אבא חושי, ארצות־הברית) — השודד העצמאי האחרון נגד מימסד הפשע ומימסד החוק גם יחד. סרט מבוים בוירטואוזיות על־ידי דון סיגל, עם וואלטר מתאו באחד מתפקידיו הטובים.

חיפה

★★★ **על רווקים, נשואים וגרושים** (שביט, צרפת) — ארבעה גברים, בגיל העמידה, והרפתקאותיהם הרומנטיות הסתויות, בקומדיה שנונה של איוו רובר, הנעזרת בקסם האישי של שחקניו הראשיים: ז'אן רושפור, ויקטור לאנו וקלוד בראסר.

מן הקפדנות הרבה שבה מעוצבת בצורתו החיצונית של הסרט, מתגעות המצלמה המרתקות ומן השילוב המוחלט של כל המרכיבים ליחידה אחת, אפשר להבחין ביד אחת ששלטה היטב בכל המלאכה. ומעבר לאתגר שבשיתופם של סופיה לורן ומארצ'לו מאסטרויאני, בניגוד לתדמיות המקובלות שלהם, יש לו מטרה מוגדרת יותר: „רציתי להראות שהפאשיזם עדיין קיים — בבתים, במישפחות, נגד הנשים, נגד ההומוסכסואלים, נגד כל יוצאי־הדופן. וגם אם מוסוליני כבר מת, והיטלר איננו, המצב עדיין לא השתנה בהרבה."

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — המיסתורין של קספר האוזר, הגבר שאהב נשים, תשוקה אפלה, פנים אל פנים, רחוב הסטר, רוקי.
ירושלים — שחק אותה סם.
חיפה — חלף עם הרוח, צ'רלי ואריק, פנים אל פנים, על רווקים, נשואים ..ובוגדים.

תל־אביב

★★★★ **פנים אל פנים** (אורלי, שוודיה) — רופאה פסיכיאטרית עומדת בפני פשיטת רגל מקצועית ורגשית ומגיעה על סף התאבדות. סרט מעמיק של אינגמר ברגמן שחוזר אמנם על דברים שאמר קודם, אבל בצורה מרתקת, עם ליב אולמן שמגיעה כאן לשיא חדש.

★★★★ **תשוקה אפלה** (צפון, צרפת) — גבר מזדקן נופל בתוך רשת קסמיה של ספק בתולה ספק זונה, שמפתה ודוחה אותו בעת ובעונה אחת. סאטירה מבריקה של לואיס בוניואל על מצבו של האדם בימינו, מבחינה רגשית, חברתית ופוליטית גם יחד. עם פרננדו ריי.

במדינה

חוק

אין אונס

אשה נשואה אינה יכולה להאשים את בעלה באונס

האשה סתרת־השיער ופרועת־הבגדים התפרצה לתחנת־המישטרה כשהיא מייבבת: „הוא אנס אותי! הוא אנס אותי!" היומנאי ניסה להרגיעה, הישקה אותה בכוס מים ורק אז ניגש לגבות את עדותה. „את מכירה את האיש?" שאל.

„כן," השיבה האשה, „זה היה בעלי."

השוטר הניח את העט מידו. „מצטער," אמר, „לא נוכל לקבל את תלונתך. החוק מאפשר לו לעשות זאת."

תיקון חפוז. עד לפני כחצי שנה יכלו נשים בישראל להגיש נגד בעליהן תלונות על אונס. סעיף 152 לפקודת החוק הפלילי קבע כי ניתן להאשים באונס „כל אדם הבועל אשה, שלא כחוק, נגד רצונה." ההגדרה חלה גם על הבעל.

בחודש מאי 1977, בשיאה של מילחמת הבחירות, בתקופת המעבר שבין הכנסת השמינית לכנסת התשיעית, כינס ח"כ המפד"ל, הד"ר זרח ורהפטיג — מי שכיהן בשבר כשר־הדתות בממשלת־ישראל — את ועדת החוקה־חוק־ומישפט של הכנסת, שבראשה עמד, בנוכחות קומץ של חברי הוועדה שהתפנו להשתתף בישיבה, אושר שינוי בסעיף הנ"ל של החוק הפלילי.

הנוסח החדש של החוק קובע כי ניתן להאשים באונס „כל אדם הבועל אשה, שאינה אשתו, נגד רצונה."

שינוי זעיר זה, שבגלל סערת מילחמת הבחירות לא זכה בתגובה ציבורית, יצר מצב הפוגע בזכויות הפרט של האשה. בעזרת החוק עלולה כיום כל אשה נשואה בישראל להוות מטרה לאונס ברוטאלי יומיומי מצד בעלה, מבלי שיהיה ניתן להעמידו לדין.

סטודנטים

השכלה גבוהה

הקמפוס צוחק

מיושב־ראש הסתדרות הסטודנטים

מזה שבועיים מתפקעים מצחוק מאות סטודנטים במידשאות הקמפוס של האוניברסיטה העברית בירושלים, שעה שהם מבחינים ביושב־ראש הסתדרות הסטודנטים.

הסיבה לגלי הצחוק היא מיברק ששלח היו"ר, בני כשריאל, תלמיד שנה ג' ב־יחסים בינלאומיים וסוציולוגיה. המיברק

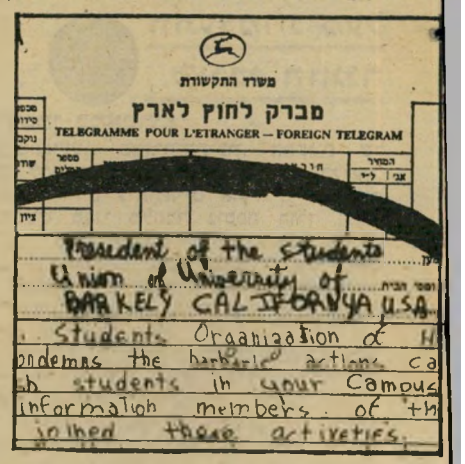

המיברק של כשריאל
שגיאות־כתיב ליו"ר

מגנה „בכל לשון של גינוי את מעשי הברבריות והברבריות בעשים בסטודנטים יהודים בקמפוס בברקלי", והוא מוען לפי הכתובת: BARKELY CALIFORNYA.

סטודנטים רבים מציעים לשלוח את הישיב־ראש שלהם ללימודי השתלמות באנגלית. הסיבה היא שגיאות־כתיב במען המיברק אותו שלם כשריאל. הכתובת הנכונה היא: BERKELEY CALIFORNIA.

העתק מצולם של המברק פורסם בשער עיתון הסטודנטים פי־האתון.

תשבץ העולם הזה 2100

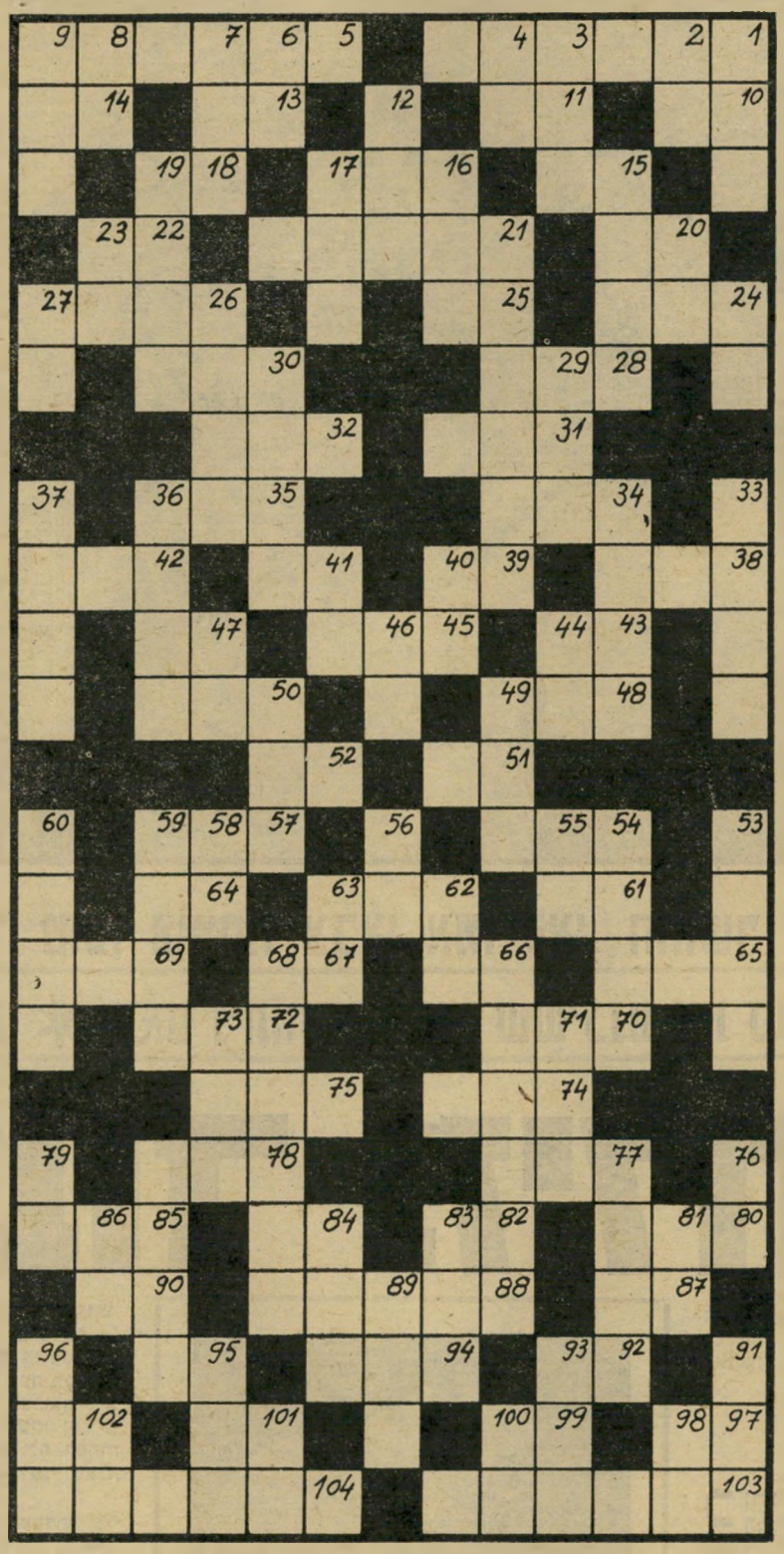

מאוזן:

1. מבורכים; 5. מבני דויד; 10. בוא הלום!; 15. חדר באונייה; 16. ... ומגוג; 18. תווית; 20. סחוב!; 21. גנטיקה; 22. נהר באפריקה; 24. מכינויי האלוהות; 25. כעס גדול; 26. מקום ללינת לילה; 28. בהמת־משא; 30. אשפה; 31. חוכן מוגבה; 32. דומה ל־; 34. ללא; 35. מתאים; 38. מן ההפרקים בבוף; 39. ריקבון; 41. מיניסטר; 42. בתשאלה: עלוב־נפש; 43. מונח בתורת החשמל; 45. מיכסה הפתח; 47. המרחק ההקצר ביותר בין שתי נקודות; 48. מישכן הבקר; 50. קשר סוס לעגלה; 51. גבבה; 52. שוטר גדודי (ר"ת); 54. מין אבן רכה; 57. אבן יקרה; 61. קריאת יגון; 62. מתוח מעל מים סוערים; 64. מסולם הצלילים; 65. ייסורים; 66. הקלף הגבוה ביותר; 67. לא כבד; 69. דג נהרות; 70. נוכח; 72. סיום; 74. בכי; 75. ציפור נפוצה; 77. נוגה; 78. זה הוא (הפוך); 80. כר מירעה; 82. מילת בקשה; 84. נועם, יופי; 85. משקה עשוי דבש; 87. מתגורר; 88. מין איל; 90. גוף; 92. שאין נשמה באפו; 94. אחי האב או האם; 95. בית הציפור; 97. קידומת הולנדית; 99. גוף שני נקבה; 101. מן המצעים; 102. כינוי; 103. מילת שוורים; 104. יישוב בשרון.

מאונך:

1. מלבוש; 2. עליך לרשת!; 3. מן הרהיטים; 4. מצבת־זיכרון; 6. מילת שלילה; 7. מין קוץ; 8. ודי בלי סוף; 9. עיר קדושה למוסלמים; 12. זכר בבקר; 15. צלולוזה; 16. עצם; 17. מימטר; 19. גילגל; 20. רוח רעה; 21. אמנון ותמר היו כאלה; 23. מילת תנאי; 24. בלוטת־הנקה; 26. פתיחה; 27. דגל; 29. אולם; 30. ציפור־שיר; 33. כנף העוף; 34. הבן הראשון; 36. לכאן; 37. מכלי העבודה; 40. משתחווה; 41. אחוריים; 44. צאן קדושים; 46. מכשף; 47. ידית; 49. פנצ'ר; 50. מן הגפיים; 53. אחות הבעל או האשה; 54. חבל בארץ; 55. מכינויי האלוהות; 56. בן־אדם; 58. מגופה; 59. ששרים אותו; 60. מגרמי השמיים; 62. מחוסכים; 63. בילבד; 66. ג'ינג'י; 68. איש הלגיון; 71. רך בצאן; 73. מאמר; 76. הגיע; 77. שוטף; 79. מן הגפיים; 81. יום־טוב; 83. יחידי; 84. קצה חד; 86. מלכסיקון הבקר; 89. ליקוי; 91. מחלקי הרגל; 93. תושב תאילנד; 95. עיר גדולה; 96. נגס; 98. מילת זירוז; 100. תיבת־דואר (ר"ת); 101. כיוון ש־; 102. דורון.

קשקשת 2100

קשקשת 2098

● סוס שעבר מהפך.
אברהם טר, עין־כרמל

● אליה וקוץ בה.
אלי שריר, ת.ד. 11449, תל־אביב

● הסוס שיוציא אותנו מהבוץ הכלכלי.
משה בן־נאים, רח' ריינס 5,
משה בן־נאים,
רח' ריינס 5, הרצליה

● „אלאדין, תפסיק לשחק ותכניס אותו חזרה לבקבוק!"
דדי תבלין, רח' גזר 6, תל־אביב

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותר תמתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת", ת. ד. 136, תל־אביב.

בין הזוכים יוגרלו פרסים: שתי מנות בשווי —.50 ל"י (חמישים לירות) כל אחת, באחד מסניפי רשת הפיצריות רימיני בתל־אביב.

PIZZERIA
RIMINI
מסעדות איטלקיות
תל־אביב, כפר אתרים טל. 288800
תל־אביב, כפר מלכי ישראל 4, טל. 263987
תל־אביב, רח' אבן־גבירול 24, טל. 266177
תל־אביב, דיזנגוף 93 טל. 221681
חיפה, רבי הנציאים 20, טל. 640201
חיפה, דרך רופין טל. 252654
ירושלים, רח' יפו 43 כשר
ירושלים, חמלך ג'ורג' 15 כשר
רמלה, רח' חרצל 102
אילת, מרכז התיירות
חדש
חדש!!!
בן־יחידה 262
פינת דיזנגוף
טל. 459070
PIZZERIA 1977 המוצר הנבחר

„דויד הפך גולייתי!" טוען מומחה צבאי אמריקאי, החושף את מאזן הכוחות בין ישראל למדינות־ערב ✷ האם ניתוח זה הוא ששיכנע את סאדאת לצאת בהכרזה:

לא עוד מילחמה!

„לא עוד מילחמה!" הכריז נשיא מצרים, אנואר אל־סאדאת, בעת ביקורו ההיסטורי בישראל.

האם נבעה הצהרה זו משאיפה כנה לשלום, או ממסקנה מפוכחת שהתעצמותה הצבאית של ישראל הגיעה לממדים כאלה שבעתיד הנראה לעיין אין שום סיכוי לצבאות־ערב לגבור עליה בשדה־הקרב? או שמא חושש נשיא מצרים כי ישראל, תחת שילטון ממשלת־הליכוד, עלולה לפתוח במלחמת־מנע כדי להשמיד את צבאות־ערב, לפני שאלה יפתחו במלחמה יזומה?

התשובה המדוייקת לתפנית שהתחוללה בעמדתו של סאדאת אינה ברורה בשלב זה. אולם פרשנים צבאיים אמריקאים נחושים בדעתם כי עוצמתה הצבאית האדירה של ישראל עתה ועד לטווח של שמונה שנים לפחות, היתה גורם חשוב בהערכת־המצב של סאדאת.

בחודשיים האחרונים מתנהלת בארצות־הברית מערכה חשאית המיועדת להוכיח כי התעצמותו של צה"ל היא הרפה מעבר לצרכי ההגנה של ישראל. ידיעות ומאמרים, המתפרסמים בכתבי־עת שונים, מתבססים על אותם נתונים, נוקטים באותם מונחים וחותרים לקראת אותם רעיונות, עד שגם מי שאינו מומחה צבאי יכול להיווכח שיד מכוונת אחת מסתתרת מאחרי כולם.

למשקיפים בישראל אין ספק כי פירסומים אלה נעשים במיסגרת מיתקפת לוחמה־פסיכולוגית של הפנטאגון על דעת־הקהל האמריקאית, במטרה להכשיר את הקרקע לקיצוץ הסיוע הצבאי לישראל. אולם נתוני הערכת מאזן הכוחות בין צה"ל לצבאות־ערב מעתה ועד לשנת 1985, כפי שהופיעו בפירסומים אלה, יש בה אולי גם כדי להבהיר מדוע עשוי מנהיג כמו סאדאת להגיע למסקנה כי אין סיכוי למדינות־ערב לגבור על ישראל בדרך הצבאית.

הניתוח המפורט והיסודי ביותר בתחום זה פורסם בגיליון חודש אוקטובר של הירחון הצבאי ארמד פורסס ז'ורנאל, שהוא בטאון רשמי למחצה של חילות היבשה והצי של הצבא האמריקאי ונמצא בהשפעה ישירה של הפנטאגון. הניתוח מופיע במיסגרת מאמר שכותרתו היא „כמה יותר זה יותר מדי?", שנכתב בידי אנתוני קורדסמן, לשעבר אחד הפקידים הבכירים בפנטאגון. כמה נתונים, מיספריים בעיקר, מתוך ניתוח זה, פורסמו בשעתו בעיתונות הישראלית. אולם הערכותיו ומסקנותיו של קורדסמן, כפי שהן מובעות במאמרו, יש בהן כדי להצביע על השיקולים שהביאו אולי את סאדאת, בין השאר, לנטוש את דרך המלחמה.

אנתוני קורדסמן, האיש שערך את מאזן הכוחות בעבר, בהווה ובעתיד בין ישראל למדינות ערב, כיהן כעוזר אזרחי לסגן שר־ההגנה האמריקאי רוברט אל־סורה וכמזכיר אגף המודיעין במישרד ההגנה. קורדסמן, בוגר אוניברסיטת שי־קאגו והארוארד, היה בצוות היועצים של מישרד ההגנה לענייני מודיעין ובי־טחון בינלאומי. מחקרו פורסם ב„ארמד פורסס ז'ורנאל", הביטאון הרישמי למחצה של זרועות היבשה והצי בצבא ארצות־הברית.

התעצמות מעל לצרכי ההגנה

כתב קורדסמן במאמרו:

המטוטלת מתנועעת במזרח־התיכון. התקוות של החורף האחרון להסדר שלום ערבי—ישראלי כלשהו, הולכות ונמוגות ודיווחים עיתונאיים אחרונים מצביעים בבהירות כי החשש מפני מלחמה נוספת הולך וגדל.

הפעם, על כל פנים, הגורם הבלתי מייצב עלולה להיות ישראל, לא הערבים. בעוד מומחים אמריקאים מרכזים את תשומת־ליבם בפגיעותם של המנהיגים „המתונים" של מדינות העימות הערביות, יצרה הפוליטיקה הישראלית את מנחם בגין.

מיפנה זה בפוליטיקה הישראלית מעניק למאזן הצבאי הערבי—ישראלי, פירוש חדש ושונה. ארצות־הברית לא תוסיף עוד לחמש ישראל שעוצמתה הצבאית עשויה להוביל לרצון ישראלי להתפשר על שלום. היא עלולה למצוא את עצמה מסייעת לישראל, שתשתמש בכוחה הצבאי כדי להנציח את שליטתה על שטחים ערבים כבושים, בניגוד למדיניות ארצות־הברית, ותסתגר במל־חמה קרה בלתי מוגבלת עם הערבים. במקרה הגרוע עלולה ארצות־הברית למצוא את עצמה קשורה לבן־ברית שישתמש בכוחות צבאיים בניסיון לפתור את בעיית אש"ף או להרוס את הכוחות הצבאיים של מדינות־ערב כל עוד הם חלשים.

למעשה, דנו כבר כמה מיועציו הבכירים של בגין בעבר, בגרירת סוריה למלחמה באמצעות פרובוקציה כתירוץ להשמדת הכוחות המשתפרים שלה, לפני שיהוו איום. הם דנו לאחרונה במלחמה נוספת כאפשרות סבירה כדי „לסייע" לנוצרים בלבנון נגד אש"ף, והם אף סייעו באופן פעיל לאתיופיה העויינת במלחמתה נגד סומאלי ונגד המורדים הערבים בתוכה.

העמדות החדשות של ישראל מאיימות על האינטרסים האיסטרטגיים של ארצות־הברית ובנות בריתה. (כאן

מפרט קורדסמן את ההשלכות החמורות העלולות להיווצר אפילו מעימות מוגבר בין ישראל לערב, ללא מלחמה.)

השינוי במאזן הצבאי מאז מילחמת אוקטובר משאיר מקום מועט לתקווה שישראל תירתע מהכוח הערבי; שתוצאותיה של המילחמה ישמרו לפחות על הכבוד הערבי; או שהמילחמה לא תתרחב לממדים חמורים יותר של אבידות בנפש ובציוד.

ישראל אינה יותר מדינה קטנה המוקפת מכל עבריה בשכנים בעלי כוחות גדולים. זוהי מדינה מיליטאריסטית שההתעצמות הצבאית שלה גדלה הרבה מעבר לצרכי ההגנה שלה.

הרבה מהפרטים של התעצמות זו מועלמים מעיני הציבור. הם קשורים בשינויים איכותיים באימון הישראלי, בלוגיסטיקה, במבצעים וכן בתחזוקה, בכוננות ובטכנולוגיה — שהם גם יקרים וגם משמעותיים, ושאין להשוותם כלל ליכולת של מדינות־ערב.

המאזן השתנה לטובת ישראל

הכוח הצבאי הישראלי גדל מ„דויד" ל„גוליית" בין השנים 1948 ל־1977.

(כאן מנתח קורדסמן את יחסי הכוחות והאבידות בין ישראל לצבאות־ערב בכל המילחמות עד למילחמת יום־הכיפורים).

גם ישראל וגם מדינות־ערב שיקמו את אבידותיהם ב־1973 עד לשנת 1976. קשה להשוות את יחסי ומיבני הכוחות, משום שהציוד הצבאי השתנה ממלחמה למלחמה, אבל הנתונים מצביעים על כך שהאיזון השתנה לטובת ישראל מאז מלחמת אוקטובר... ישראל היתה מסוגלת לתקן במהירות את הבעיות שהתגלו במלחמה ועשתה זאת מייד לאחריה. היא למדה את לקחי המלחמה במהירות וביעילות. ב־1976 נפתרו כל הבעיות שהתגלו בצה"ל במהלך המלחמה.

לרוע המזל לא לוו שינויים אלה בהבנה ציבורית. בישראל ובארצות־הברית, של העובדה כי מרבית הבעיות שהתעוררו במלחמת אוקטובר נוצרו כתוצאה של ליקויים־עצמיים ולא נבעו מהשיפור בתיכנון הערבי או בנשק הערבי... לא תיכנון הרכש של צה"ל ולא תיכנון הסיוע הצבאי האמריקאי, אינם לוקחים בחשבון באיזו מידה היטו הרפורמות בצה"ל את המאזן לטובת ישראל.

פיתוח של כלי־נשק חדשים, מאז מלחמת אוקטובר, איפשר לישראל לתקן את חוסר האיזון הקודם בשילוב הזרועות. ישראל רוכשת כמויות גדולות של ארטילריה והגנה אנטי־אווירית קרקעית משופרת וכן תחמושת להשמדת טנקים מהאוויר הדרושה לשיקום היעילות של חיל־האוויר שלה.

הערבים, לעומת זאת, היו מסוגלים עד כה לבצע רק שיפורים מוגבלים בכוחם ועדיין חסר להם הציוד הדרוש. מאזן הנשק המסופק עתה נוטה להעדיף את ישראל.

שינויים אלה הובילו למאזן חדש במזרח־התיכון.

יש שתי צורות הערכה של הכוחות הערבים. האחת, המייצגת את ההערכה בה משתמשים רוב המומחים האמריקאים, משוה את כוחה של ישראל לאלה של סוריה ומצרים. היא יוצאת מהנחה שירדן תציב במלחמה הבאה רק כוח סמלי, כמו באוקטובר 1973, כדי לא להסתכן בהרס כוחה הצבאי. היא מניחה גם שהכוח הקולקטיבי שהערבים יכולים להציב אינו יכול לעלות על כוחן המשותף של מצרים וסוריה, מפני שחלק ניכר ממצבת הכוחות של שתי מדינות אלה אינו כשיר, בשל תנאי התחזוקה שלו, ואינו ראוי לקרב בגלל תנאי האימון והכוננות, או שהוא מרותק מסיבות בטחון־פנים.

מדינות כמו עיראק או ערב־הסעודית יכולות להציב למערכה אפילו מספר אוגדות, אבל לא ארמיות שלימות. להוציא מספר אוגדות עיראקיות, כל יתר צבאות־ערב לוקים בחוסר ניסיון, באימון, בשיטות לוגיסטיות מפגרות ובמחסור בפיקוד ופיקות.

סאדאת בעת ביקור בצבאו

אלה הן גבוהות כל כך שהן מותירות את ישראל מחוסנת באופן יחסי מאיומים אמריקאים שלא לצייד מחדש, כפי שעשתה אהרי מלחמת אוקטובר.

מטרות ההתעצמות הישראלית נקבעו לראשונה בבקשה שהוגשה לארצות־הברית ב־1974 וכונתה „מטמון ב'." מעולם לא נמסר עליהן במלואן, אבל הן מגיעות למיספרים הבאים:

	1976	1980	1986
אוגדות שריון	8	11	13
חטיבות ממוכנות	9	10	12
טנקים	3,200	3,300	5,000
טילי נ"ט	3,300	9,200	11,000
מטוסי קרב	550	650	750
ספינות טילים	18	24	30

ארצות־הברית לא קיבלה מעולם את נקודת ההשקפה של תוכנית „מטמון ב'" לגבי האיום או צרכי הסיוע וההתעצמות של ישראל. יחד עם זאת היא לא הגיעה גם מעולם למסקנות באשר להבדלים האיכותיים שבין צבאות ישראל וערב והעדיפה במקום זאת לבסס את צרכי העזרה של ישראל על הראיה האמריקאית של עוצמת איום של כוחות עימות ערביים בעתיד.

תוכניות משלוחי נשק אמריקאים הנובעות מכך לא פורסמו, אבל הן עדיין בממדים שלא יאמנו. כדי להעמיד את צרכי הרכש של ישראל בפרספקטיבה המתאימה די לציין כי בין 86—1976 רוצה ישראל מארצות־הברית טנקים בכמות כפי שארצות־הברית עצמה מחזיקה במיסגרת נאט"ו.

לעומתן מחזיקה ישראל ביכולת גבוהה את כל מיבנה הכוח הקרבי שלה כשהוא מוכן, הבריאה אותו להשגת דרגה גבוהה של אחידות ויש לה רק מעט מהליקויים האיכותיים הפוגמים בצבאות־ערב.

ישראל משתמשת במאזן שונה לחלוטין בתביעות העזרה שלה. היא מביאה בחשבון את כל הכוחות הערביים העיקריים ולא את האיום הצבאי העיקרי. התוצאה היא הגדרה של דרישות ישראליות ל„הגנה", המעניקות לישראל את היכולת לפתוח במיתקפה נגד מצרים, סוריה, ירדן או לבנון, לפני שהמעצמות הגדולות תוכלנה להתערב, או לפני שחרם נפט יהיה אפקטיבי. תביעות לא ברור כמה מתביעותיה של ישראל תתמלאנה על־ידי ארצות־הברית, או כיצד יפצו רכישות הנשק הערביות את העוצמה הערבית במדינות העימות. אבל הערכה שמרנית מצביעה על כך שישראל עשויה להגיע לשיוויון כמותי עם כוחות הקרקע המשולבים של מצריים וסוריה.

לישראל יש עתה גבולות ברי־הגנה אמיתיים וקווים מבוצרים, בניגוד להגנת הנייר שהיתה לפני מילחמת יום־הכיפורים. זה מגביר במידה ניכרת את האפשרויות האופנסיביות של ישראל.

הערכות קודמות של המאזן הצבאי מראות שהסיוע האמריקאי מעניק לישראל אפשרויות צבאיות חדשות בעוד שלגבי צבאות־ערב יש לו השפעה מעטה. מספרי כלי־הנשק המופיעים בטבלה של מאזן הכוחות המשוער ל־1980 מצביעים על כך שהסיוע האמריקאי המתוכנן לישראל הוא מעל ומעבר לצורך המוגבל של אבטחת בטחון ישראל.

הם מצביעים גם על כך שארצות־הברית תיצור לישראל שיש לה כל האפשרויות לפתוח במילחמה התקפית.

- לישראל יהיה הנשק לכסות את החזית הירדנית ובאותה שעה לתקוף את סוריה ומצריים. היא תשיג את היכולת לפתוח במלחמת־בזק ולהכריע את צבאות־ערב לפני שהמעצמות תוכלנה להתערב.
- לישראל תהיה כל הניידות הדרושה לחי"ר ול־ארטילריה לחדור או לאגף את צבאות־ערב, לכתרם ולהשמידם.
- השיפורים בארטילריה הישראלית ובכוח התקיפה האווירי שלה יאפשרו לצה"ל להתגבר על הגנת הנ"ט הערבית ולחסל את מערכת ההגנה האווירית שלהם.
- לישראל יש עתה מלאי תחמושת ל־30 ימי לחימה לפחות. ככל הנראה יש לה הרבה יותר מזה. כל משלוח נשק אמריקאי חדש משחרר את התלות הישראלית בחימוש מחדש אמריקאי ומפחית בהתמדה את היכולת האמריקאית לרסן את הפעילות הישראלית.

הערבים, לעומת זאת, נתונים במצב שונה לחלוטין. סוריה שקועה בלבנון. לצבא המצרי סופקו רק צרכי ההצטיידות־מחדש המינימאליים וקיים ספק באשר לערכו התיפעולי של רוב ציודה הצבאי. עיראק ולוב מנותקות ממדינות העימות יותר מאשר פעם. הערבים השתפרו אומנם מאז 1973, אבל לא באותה מהירות כמו ישראל.

מבט מעבר למיתרס

עד כאן ניתוח מאזן הכוחות שנעשה בידי קורדסמן. בהמשך מאמרו בירחון הצבאי האמריקאי, מנתח המומחה הצבאי את ההשלכות הפוליטיות הנובעות מהתעצמותה האדירה של ישראל, במיוחד תחת שלטון ממשלת הליכוד, מטיף בגלוי להגבלת הסיוע הצבאי לישראל לניצולו לשם הפעלת לחצים על ישראל במישור הפוליטי.

רוב המיספרים עליהם מסתמך קורדסמן בניתוחו, הם מיספרים גלויים, שפורסמו גם קודם לכן על־ידי מוסדות־מחקר שונים בבריטניה ובארצות־הברית. אבל כאשר מומחה צבאי של הפנטאגון לשעבר הוא הבורר מתוך שפע הפירסומים נתונים מסויימים דווקא, יש לראות בכך מעין אישור כי נתונים אלה הם הקרובים ביותר למציאות גם להערכת הפנטאגון.

מאמרו של קורדסמן פורסם אומנם במיסגרת מסע של לוחמה־פסיכולוגית המיועד להכשיר את הקרקע להגבלת הסיוע הצבאי לישראל — ובשל כך כבר עורר תגובות נזעמות מצד יהודי ארצות־ברית — אבל יש בו היטב חשוב אחד לפחות: הוא מבהיר כיצד נראית התעצמותה הצבאית חסרת־התקדים של ישראל בשנים האחרונות מהעבר השני של המיתרס — אם בעיני בני־הברית האמריקאים, או בעיני „הידיד" החדש, אנואר אל־סאדאת.

מאזן הכוחות הישראלי־ערבי לשנת 1980

	ישראל		מצרים		סוריה		ירדן	
	משוער	אפשרי	משוער	עלול להיות	משוער	עלול להיות	משוער	עלול להיות
כוח־אדם בגיוס כללי	487,200	—	410,000	—	272,400	—	75,000	—
כוחות יבשה								
כוח־אדם בגיוס כללי	450,000	—	353,000	—	240,000	—	67,100	—
טנקים	—	3,240—5,040	2,420	2,670	2,670	3,040	540	600
תותחים	—	672—1,120	1,560	1,900	960	1,200	250	460
נגמ"שים	—	9,240—10,000	3,000	3,300	1,440	1,600	530	880
טילי נ"ט (משגרים)	500	900—600	1,200	—	700	—	—	—
טילי קרקע־קרקע משגרים/טילים	24/(לאנס)	—	600/36	/44	670/40	/50	—	—
טילי קרקע־אוויר סוללות/משגרים	180/30	—	1,200/200	1,320/220	456/76	504/84	—	36/6
תותחים נגד מטוסים	1,180	—	3,000	—	2,000	—	220	400
חיל־אוויר								
כוח־אדם בגיוס כללי	30,000	—	36,000	—	30,000	—	7,300	—
מטוסי קרב	650	750	586	760	528	690	76	130
טייסי סילון	1,000	1,200	900	—	750	—	180	—
מטוסי סיור (כבדים)	12	—	12	—	20	—	4	—
חיל־הים								
כוח־אדם כללי	7,200	—	21,000	—	2,400	—	275	—
משחתות	2	—	5	8	—	2	—	—
ספינות טילים	24	29	16	24	16	18	12	15
צוללות	3	5	12	12	—	—	—	—

* בטור „אפשרי" של ישראל מופיעים מספרים משוערים של ציוד שישראל יכולה לייצר בכוחות עצמה. בטורים „עלול להיות" של מצרים, סוריה וירדן, מופיעים מספרים על הערכות של המקרה הגרוע ביותר לרעת ישראל. כל המספרים מבוססים על ניתוחי המכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון ועל האוויאשן וויק.

נמר של עיר

זכור את אשר עשה לך אנדריי קילצ'נסקי ✶ ספר מאת

דויד שחם ניבא את מהלכי סאדאת ✶ כיצד להעלות ערך

ציורים בבורסת האמנים ✶ מארק שאגאל ו„אוגדת הפלדה"

אמנות

כמעט־מאניפסט

פעם היה בארץ ציור לשם ציור. היו אמנים והיו נושאים. האמנים חיברו מאני־פסטים, וציירו עם מטרות אמנותיות מוג־דרות. כך נולדו „מגדל דויד", „אופקים חדשים" ו„עשר פלוס". אבל היום הכל אחרת.

היום הציור ממוסד, עם קריטריונים מקצועיים מובהקים.

אבל מה עושה צייר ישראלי נטול כיש־רון מיגימאלי, כאשר הוא משתוקק ש־יכירו ב„כישרונותיו"?

א. קורא את כתבי ביאטה קלרספלד.
ב. נוסע להגשימם במערב־גרמניה.
ג. משתולל בבית־המשפט בדיסל־דורף במשפט פושעי מאידניק.
ד. חוזר ארצה.
ה. משתלט עם אקדח על שגרירות גרמניה בתל־אביב.
ו. מופיע בלהט נבואי בעלי כותרת.
ז. פותח תערוכה בחסות ראש־הממ־שלה מנחם בגין.
ח. מנסה לחטוף שני דיפלומטים גר־מניים.

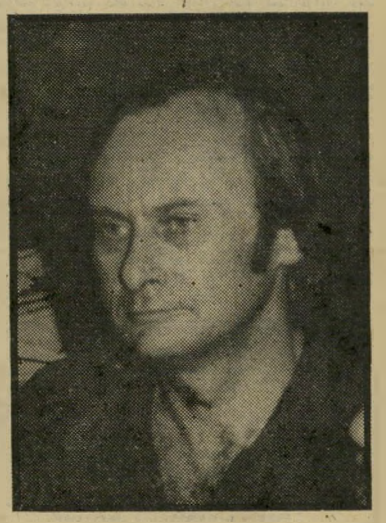

אנדרי קילצ'נסקי
מנסה לחטוף שיגעון גדלות

ט. מופיע בעלי כותרת.
י. מנסה לחטוף שיגעון גדלות.
יא. פותח תערוכת ציורים בהשבוע — יומן אירועים.

איך אמר מי שאמר: זכור את אשר עשה לך אנדרי קילצ'נסקי.

איך הוסיף מי שהוסיף: הוא עוד יזכה בפרס ישראל.

ספרים

שלום, לפתע

התמצית הניתנת להלן מבוססת על ספר שמחברו, דויד שחם, החל בחיבורו ב־פירנצה, ביוני 1966, וסיימו בתל־אביב, בחודש אוקטובר של אותה שנה, מבלי לדעת שחלק מן ההתרחשויות יתממש 11 שנה לאחר מכן *.

מן הראוי אולי להקדים ולהציג את דויד שחם לפני סיפורו. הוא נמנה על דור סופרי הפלמ"ח, שהטיל אימתו על עמודי הסיפרות העברית במשך קרוב לשני עשו־רי שנים. שעה שעמיתיו לגיל ולמיסגרת עסקו ברימום ושיבוח עצמם, תוך יצירת דייסות מילוליות במתכונות של ספרים, והתאמת עצמם לקו השלטוני ששרר ב־ארץ למעלה מ־20 שנה, עסק שחם במ־ציאת אפיק סיפרותי אישי ושונה משל

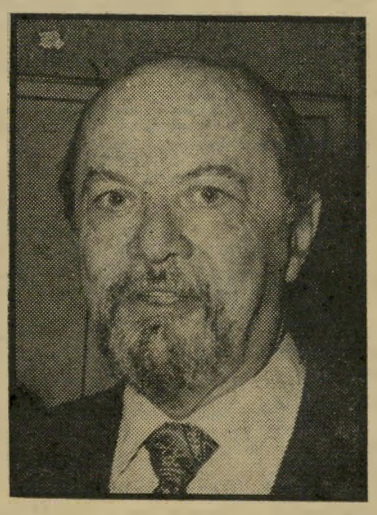

דויד שחם
פרופיל גבוה לעומת ידידיו

רעיו, גיבורי שדות הקרב המילוליים של תש"ח. התוצאה: תחושתו את בעיותיה של החברה הישראלית היא בעלת פרופיל גבוה, שלעומתה תחושת עמיתיו היא בין עיסת מילים לעיסת פרצוף. ומעיד על כך סיפרו שלום, לפתע, שראה אור בשנת 1967.

הצעה למשא ומתן של שלום. מילטון רפט, עיתונאי בינוני המתגורר בפלוטוניה התחתית **, שם הוא משמש ככתב הוושינגטון קורייר, מוצא עצמו במרכזו של חלום־רטוב של כל עיתונאי, סקופ עולמי! באורח מפתיע הוא מוזמן לראיין את נשיא פלוטוניה התחתית, ול־אחר סידרת שאלות שיגרתיות ותשובות שיגרתיות לא פחות, פונה אליו הנשיא לפתע: „מדוע אינך שואל אותי שום שאלה הנוגעת ליחסים שלנו עם פלוטוניה העילית?"***.

מילטון רפט מבחין מיד שזו העילה לראיון עם הנשיא. הוא הכין את עצמו להצהרות בנוסח: „בשום פנים לא נש־לים עם קיומה של מדינת השודדים של פלוטוניה העילית, שהוקמה בניגוד לחוק הבינלאומי, בניגוד לכללי הצדק והמוסר, על חורבות בתיהם של אחינו, תושביה מאז ומתמיד. לא ננוח ולא נשקוט, כל עוד טיפת דם בעורקינו, כל עוד נשמה באפנו, עד שיוחזר כבודנו וניגול את החרפה מעלינו ונמחה מתחת לשמש כל זכר של פלוטוניה העילית..."

אלא שנשיא פלוטוניה התחתית מפתיע את העיתונאי, ולאחר פתיחה ארוכה קו־בע: „מעולם לא אמרנו השמדת פלו־טוניה העילית. אמרנו רק השמדת מדינת פלוטוניה העילית — תיקון הנשיא — אבל כך או כך, תהיה זו מפקנה נכונה מתוך הדברים שאמרתי. שום צד אין לו עדיפות הכוחות הדרושה כדי לתקוף את הצד השני. וכפי שהדברים נראים..." ואחר שאלות נוספות מצד העיתונאי, ממ־שיך הנשיא ומצהיר: „אני מוכן להיפגש עם ראש ממשלת פלוטוניה העילית בכל מקום שהוא, בכל הרכב שירצה, ולדון אתו בלי שום תנאים מוקדמים, בכריתת הסכם אי־התקפה ובהקפאה שלמה ומוח־לטת של מירוץ החימוש ושל הכוחות המזוויינים של שני הצדדים, בהיקפם וב־חוזקם הנוכחי. האם הדברים ברורים?..."

במטרה להבהיר שואל העיתואי: אני מבין שזוהי הצעה למשא־ומתן של שלום.

„לא הייתי קורא לה בשם זה. אינני חושב שהדור שלנו יוכל אי־פעם לדון בשלום בין מדינתנו ובין מדינת פלוטוניה העילית. זכר הפגיעה שנפגענו, תחרשת העוול שנגרם לאחינו שנושלו ממקומם... כמו שאמרתי, אנחנו מוכנים להיכנס כ־משא־ומתן לכריתת הסכם לאי־התקפה. השלום אינו מצב שיש להכריז עליו. הוא מצב שיש לשמור עליו, על־ידי הימנעות מעשיית מעשים החותרים תחתיו... אני מאמין שעשיית מעשי־שלום חשובה מ־הכרזות..."

אתה לוקח את „אל־על", ישר לפלוטוניה העילית. אחרי תיקול עם הצנזורה המקומית, נישלחת הידיעה ל־וושינגטון, ולמחרת מתקשר הובסון, עורך הוושינגטון קורייר, למילטון רפט ומבקשו לטוס לוושינגטון. כאשר העיתונאי מגיע לשם, מבשר לו הובסון שהחליט לא להד־פיס את סקופ, והוא מטיל עליו לטוס למחרת בבוקר לפלוטוניה העילית. ה־רעיון המרכזי של עורך הוושינגטון קורייר הוא: לזמן בפגישה חשאית ברר־מא, בחסות עיתונו, את נשיא פלוטוניה התחתית וראש ממשלת פלוטוניה העילית. העורך מסיים את דבריו במילים: „בבוקר ניסע ישר לשדה התעופה. יש לנו מקו־מות בממטוס לרומא. משם אתה לוקח את „אל־על", ישר לפלוטוניה העילית..."

בהגיע רפט לפלוטוניה העילית הוא מתחיל ליצור קשרים על־מנת להגיע ל־לשכת ראש־הממשלה. הוא פוגש בכתב של עיתון מתחרה, המתאר לו את רוח הפוליטיקה של פלוטוניה העילית המתב־טסת על: „...הדוגמה של ראש־הממש־לה הקודם. חמש עשרה שנה שלט בארץ זו בכוחן של מילים. מימיו לא זכה כרוב פרלמנטרי ואף־על־פי־כן היה שלטונו בלתי מתפכל כמעט..."*.

העיתונאי המתחרה מצליח להסדיר ל־רפט ראיון עם שר־החוץ, שהוא: „דמות של אינטלקטואל טיפוסי. ארך־שער, מר־כיב משקפיים. אצבעותיו תופפות על גבי השולחן בעצבנות **...". העיתונאי שואל את שר־החוץ בדבר עמדת ממשלתו ל־אפשרות של שלום עם פלוטוניה התח־תית. כמינהגו מזיל השר שומן של מילים אדות השיגושו והעושר המצפים לשני העמים כאשר יחדלו להילחם, אך הוא מוסיף כי: „כוונותיה התוקפניות של מדינת פלוטוניה התחתית הוכחו כבר מן הימים הראשונים להקמתה של מדינתו, כאשר פלוטוניה התחתית ובנות־בריתה ניסו להצמית את הנטע הרך, שזה עתה צמח, ופתחו בהתקפה צבאית על המדינה הצעירה. מאז, כעשרים שנה, לא חדלו דוברים להצהיר על כוונותיהם התוקפ־ניות..."

מילטון רפט שלמד את נושא הפלוטו־ניות, אינו נשאר חייב לשר־החוץ, ומז־כיר: „מאז ההתקפה הגדולה, שהותקפ־תם בזמן הקמת מדינתם *, הרי אפשר לומר, שכבל ההתנגשויות המזויינות, ש־הביאו לידי הפעלת כוחות צבאיים סדי־רים של שתי המדינות, לא זו בלבד ש־מדינתכם היתה הצד הפעיל ביותר, אלא גם היתה זו היא שנקטה ביוזמה, שהביאה לידי פרוץ מעשי־האיבה."

„אתה מתכוון בוודאי ל„מלחמת מאה השעות" **. התנגשות זו ניכפתה עלינו על־ידי שורה ארוכה של התגרויות, שהפ־כו את חייהם של תושבי הספר לגיהנום ממושך..." שר־החוץ ממשיך במבול קלי־שאותיו, ואומר: „אבל העם של פלוטוניה התחתית נתון זה עשרים שנה להסתה בלתי פוסקת נגד מדינתנו. אפילו רצה הנשיא לנקוט במדיניות מתונה יותר, אין הוא חופשי לעשות כך, נוכח האיבה שהצמיחה הסתה זו...". כאן מטיל רפט את הפצצה שלו, ומספר: „היה לי ראיון עם נשיא פלוטוניה התחתית. הוא מסר לי, כי יהיה מוכן בכל זמן לפגישה עם ראש ממשלתכם לדון, בלי שום תנאים מוקדמים, בכריתת הסכם להקפאה שלמה ומוחלטת של הכוחות המזויינים של שני הצדדים בהיקפם הנוכחי..."

„הזקן" יושב ואורב להזדמנות כזו. שר־החוץ נאלם דום, מילטון רפט מפרט בפניו את תוכנית עורכו מר הוב־סון, בדבר הפגשת השניים ברומא. ב־נקודה זו מתחילה מערכת השלטון בפלו־טוניה העילית לתפקד. שר־החוץ מגיע מיד לראש־הממשלה, ובמקום נערך דיון מקיף אם לקבל את ההצעה או לדחותה על הסף. בדיון זה מועלות בעצם כל הטרמינולוגיות הישראליות המקובלות בנושא השלום — והדרכים הישראליות להשגתו. ראש הממשלה *** אומר בין ה־שאר: „לי כרור דבר אחד. אם המשא־ומתן ייכשל. כשאני אומר ייכשל, אני מתכוון לאלף ואחת דרכים שבהן הוא יכול להיכשל. למשל, אם הפגישה דווקא תצא לפועל. אבל יתחילו להציק לנו תנ־אים שלא נוכל לעמוד בהם ואז יתחילו ללחוץ עלינו מכל הצדדים שנוותר. על

נאצר אשכול
פלוטוניה התחתית והעילית

כל פנים ברור לי מה יגידו עלי, כשה־משא־ומתן ייכשל. „הזקן" **** ישב ו־אורב להזדמנות כזו. להאשים אותי בחוסר תבונה מדינית, בזה שניכנסתי למשא־ומ־תן, שברור מראש שהוא מוכרח להיכ־של..." וכו' וכו'.

למחרת בבוקר מוזמן מילטון רפט ל־

---

* מלחמת תש"ח.
** מיבצע קדש.
*** לוי אשכול
**** דויד בן־גוריון.

---

* דויד בן־גוריון.
** אבא אבן.

---

* שלום, לפתע סיפור מדיני מאת דויד שחם, מיטב, הוצאה־לאור, 1967.
** מצרים.
*** ישראל.

לישכת ראש־הממשלה. השניים מנהלים שיחה בלתי־מחייבת, במהלכה מציג ראש־הממשלה את עמדותיו, ומקבל לבסוף עקרונית את הצעתו של העורך הובסון לנהל פגישה בהסתר: „בצורה זו נוכל, אולי, להכטיח שאם לא תישא הפגישה פרי, לא תביא, לפחות, נזק...".

מילטון רפט ממריא לדומא, על מנת לדווח לעורכו על התוצאות. מתוך דיווחו מסתבר מהפך מסויים: „מוזר כיצד נתחלפו לפתע עמדות הצדדים. שנים רבות ניסו נציגי פלוטוניה העילית, בכל הכמות הבינלאומיות ובכל סוגי התמרתים, להכיא לידי פגישת פנים־אל־פנים עם נציגי פלוטוניה התחתית, פגישה כלשהי שיהיה בה משום הכרה רשמית ופומבית של פלוטוניה התחתית בקיום מדינתם. באותה עקשנות התחמקו נציגי פלוטוניה התח־

מנחם בגין ואנוואר אל־סאדאת
החיים כספרות או הספרות כחיים

תית — לפעמים בתכסיסים מבישים, ילדותיים כמעט — מכל פגישה ומכל הכרה כזו. והנה, כאשר הם עומדים ממש על סף שיחות, העשויות להכיא לידי הסכם סנסציוני, העולה במידת הסנסציוניות הבינלאומית שבו על ההסכם שהושג בקשר מיר בין הודו ופקיסטן, וכאשר הוא, הוכן, עשוי להיות הגורם הישיר, שתחת חסותו יושג הסכם כזה, עתיד הכל להתנפץ דווקא משום ששני הצדדים החליטו להחליף את תפקידיהם בפתאומיות חסרת הסבר שכזו...".

קואליציה, הדיפות ותנאים. המכשול לפתיחת השיחות הוא אחד: נשיא פלוטוניה התחתית עומד בתוקף על כך שקיומן של השיחות יפורסם דווקא בטרם יחלו. לעומת זאת משוכנעת צמרת השלטון בפלוטוניה העילית שישנה מלכודת כלשהי במהלכיו של נשיא פלוטוניה התחתית. אם כי ראש שירותי הביון* מסביר צד נוסף בעיה: „המבוכה הכלית, שתיגרם כארצות השכנות, בייחוד באלו היריבות למישטרו של נשיא פלוטוניה התחתית, למשל בניוטרוניה** ו־אוראניה***...".

אלא שבאווירה המדינית העכורה בתוככי פלוטוניה העילית, המידע על הפגישה הסודית מודלף ומתחיל להתפרסם טיפין טיפין. הממשלה טרם מגיעה לידי החלטה, בשל סיבות קואליציוניות. למילטון רפט נודע בינתיים כי: „הערב ימסור נשיא פלוטוניה התחתית הצהרה ברדיו. נראה שלא הסכים עוד לדחות את העניין. או שיכריז על הצעתו, או שיבטל אותה...".

מסתבר למחרת בבוקר שהנשיא נאם והודיע: „כי הוא מוכן לקיים שיחות עם נציגי פלוטוניה העילית, אולם ידיעה זו לא נתאמתה ממקור אחר..." כדברי כלי־התיקשורת של פלוטוניה העילית, בה מסתבכים העניינים בצורה קואליציונית ונפתח מבול של סחטנויות קואליציוניות בין המפלגות המרכיבות את הממשלה. בתרגיל מילולי מחזיר שר־החוץ את כדור ההצעה לידיו של נשיא פלוטוניה התחתית במילים: „אלא אם ית־חייב נשיא פלוטוניה התחתית מראש שלא להציג להן שום פייג ויקבל על עצמו להכריז שהוא מוכן לכרות ברית־שלום עם פלוטוניה העילית ולוותר על כל תכיעותיו להחזרת המצב באיזור לתקופה שטרם הקמתה כמדינה עצמאית...".

הקרב על ניוטרוניה. השלום שקרב לגבולות פלוטוניה העילית מתמוסס ומתרחק. העיתונאי מילטון רפט נאסר בידי שלטונות הבטחון של פלוטוניה העילית, ומואשם בריגול למען פלוטוניה התחתית. מאוחר יותר הוא משתחרר ועוזב את גבולות המדינה. הובסון מפטרו בעדינות מעיתונו.

עם חידוש הקיפאון במשא־ומתן, מתרחש אירוע טיפוסי לאיזור־מתיחות בינלאומי זה. שלטונות פלוטוניה העילית שולחים טרקטור לעבד חלקה באיזור מריבה בגבולם עם ניוטרוניה. הדבר מביא לתקרית. כתוצאה מכך תובעים עיתוני הערב את הקשחת המדיניות. לאיזור ניש־לח פטרול צבאי, ואז: „נפתחה עליו אש מקלעים כבדה ממוצבי ניוטרוניה..." וכמו בחד־גדיא של הגדת פסח: „מפקד הגיזרה של פלוטוניה העילית ביקש תיגבורת ושתי פלוגות מנקים נישלחו אליו... ואז הופיעו מטוסי קרב מנמיכי טוס של ניוטרוניה והטילו פצצות נאפאלם על הטנקים של פלוטוניה העילית. מיד ממריאים לקראתם מטוסי־קרב של פלוטוניה העילית ופרצו כמה קרבות אוויריים..."

במהלך התחממות הגבול אומר ראש־הממשלה לשר־החוץ שלו: „נדמה לי שאנחנו מוכנים עדיין לקראתו. לפעמים נראה לי שלשלום צריך להתבונן, הייתי אומר שצריך להתאמן, כמו שמתאמנים לקראת מילחמה..."

ההסלמה גוברת: „אחרי שני ימי קרבות בין פלוטוניה העילית ובין ניוטרוניה נתקיים הדיון הדחוף במועצת הבטחון... מהירות התארגנותם של כוחות פלוטוניה העילית והצורה המזהירה שבה השתלט מיד משה הצבא על הערבוביה הכרוכה בניום־פתע, זכתה לתשבחות גדולות בין המומחים הצבאיים של העולם. רק לאחר זמן היו אחדים שחיוו את דעתם... כאשר נכנסה הפסקת האש לתוקפה, היה צבא פלוטוניה העילית בעיצומה של מיתקפה רכתי... כתוך ממשלת פלוטוניה העילית נשמעו קולות, שקראו לראש־הממשלה לא להישמע להוראות מועצת הבטחון לי־הפסקת האש, עד שלא יצליחו כוחות הצבא להביא לידי הכרעה שלמה בגבול. קולות אלה ניתמכו בתקיפות על־ידי צמרת הצבא. כמה מן הקצינים הגבוהים לא הסתירו את דעתם ש„הזקן" לא היה מזדרז כל כך לתת הוראה להפסקת האש... אחרי כמה שעות של התדיינות על פרטים פורמאליים נכנסה הפסקת האש לתוקפה והתקדמות צבא פלוטוניה העילית נעצרה..."

דומה שבסקיצה זו, שבימים האחרונים קמה והתגשמה בחלקה, הצליח דויד שחם לגבור על המשוכות הנוסטאלגיות־מתקתקות הגורמות מזה 30 שנה לקילקול קיבה סיפרותי ארוך ומתמשך בתרבות הארץ'

אנתולוגיה מודרנית

יותר מדי

מאת: **גינטר גראס**

בינות לחוגגים,
בשעת נשף מאוחרת, דממה,
אני קורא ברומן האוטופי של אוורל, 1984,
שקראתי בו לראשונה ב־1949.
והוא היה שונה.

לידי, בין מפצח־האגוזים לחבילת הטבק,
מונח ספר סטטיסטיקה,
שמספריו מעידים על אוכלוסיית העולם — כיצד היא מתנת, או אינה ניזונה.
עד לשנת 2000.
בהפסקות,
כאשר אני נוטל טבק
או מפצח לוז,
נלכדות הבעיות בקרבי
כך, שבהשוואה לאחי הגדול
ולמחסור העולמי בפרוטאין,
הן נטולות־ערך כלשהו
ואינן מרפות בתסיסתן הפרטית.

אני קורא עכשיו על שיטות חקירה בעתיד הקרוב.
עכשיו יש בכוונתי לאצור עובדות:
נטייתי המופת הנצחי
בין ילדים במזרח הרחוק,
עכשיו אני מתחיל לחפש בפינות —
היות וקודם לחגיגות נכבשות דרכינו המתמעטות בידי מיתרים בקופסאות — כתקוות בלתי מתגשמות...

המאפרה מלאה עד למחציתה בקליפות לוז.

כל זה מוגזם.
אבל יש להתחיל בנקודה כלשהי, הודו או הקולקטיביות האוליגרכית שלנו או הכריסטמס המשפחתי שלנו.

גינטר גראס (50) נולד בדאנציג. פסק, תיפאורן, סופר, מחזאי ומשורר. התפרסם בעולם בספריו „תוף הפח", „חתול ועכבר", „שנות כלב", „מיומנו של שבלול". בימים אלה ראה אור בגרמניה סיפורו החדש „הפוטית" (DER BUTT). הפוטית, דג שטוח המופיע על עטיפת הספר ברישום מעשה ידיו של גראס, לוחש בשורתו באוזן האדם. בשורת הפוטית מתוארת על פני כמה מאות עמודים, תוך עיון בשאלות כיצד הופיעה האדמות בעולם: גאוות האדם בהישגיו המלחמתיים, ואיך נוצרה ההיסטוריה.

סיפור „הפוטית" מתנהל על פני 3 מישורים. הראשון מתאר את חייהן של 8 טבחיות ילידות דאנציג החל בתקופת האכן וכלה בימינו, בתחום פולין. מישור נוסף הוא 9 חודשי החריון של אשת גראס. המישור השלישי, בית־דין פמיניסטי בברלין, שבפניו מובא דג הפוטית למישפט. הספר הינו תמונה מקיפה של ההיסטוריה, ד'

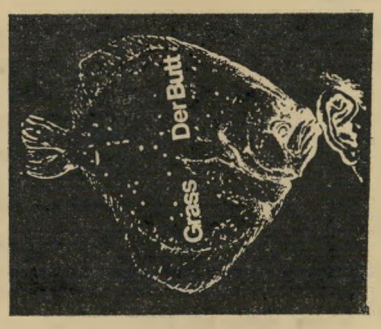

גינטר גראס: „הפוטית"
לוחשת בשורתה באוזן האדם

לא של גיבורים — תמונה שכמה לכה מנסה גראס לחפוך את דג הפוטית לאלוהות, תוך שהוא מציג את הנשים המשוחררות כמפלצות. השיר „יותר מדי" מאת גראס לקוח מתוך סיפורו „הפוטית".

בחטף

חתימה טובה

מכירה־פומבית של ציורים שנערכה בשבוע שעבר ביוזמה משותפת של גלריה גורדון והגב' **דבורה שוקן** הביאה למכירות־שיא: תחריט של **פאבלו פיקאסו** — 48,000 ל"י; ציור המקוננות של **יוסל ברגנר** — 120,000 ל"י; תמונה של **שמואל בק** — 100,000 ל"י; **מרדכי לבנון** — 50,000 ל"י; **אריך ארוך** — 48,000 ל"י; **אורי ליפשיץ** — 17,000 ל"י; **מארסל יאנקו** — 16,000 ל"י. שמועות עקשניות המהלכות בין בעלי גלריות יריבות וסוחרי־אמנות טוענות שחלק ניכר מ־167 היצירות שהוצגו במכירה הפומבית נרכשו במחירים גבוהים מערכם הריאלי על־ידי בעלי אינטרסים ובעלי אוספים גדולים של אותם אמנים, מתוך כוונה להעלות את ערך האמנים האלה בשוק־האמנות החופשי ● מכירה־פומבית נוספת של תמונות, „למען הציירים והתרבות בה הם גדלים" כפי שניסה זאת

אדריכל ישראל גודוביץ
גולדה, רבין, בגין, שאגאל וגודוביץ...

האמן **רפי לביא**, עומדת להערך בשבת, ה־10 בדצמבר, במלון דיפלומט בתל־אביב, בהנחייתו של **דן בן־אמוץ**. מטרת המכירה היא עידוד לירחון הסיפרות פרוזה, הנכנס לשנתו השלישית. בניגוד למקובל במכירות פומביות, הרי שסכום המכירה מתחלק שווה בשווה בין האמן לבין פרוזה. בין האמנים שהבטיחו עבודות מצויים: **יעקב אגם, שמואל בק, יוסל ברגנר, אורי ליפשיץ, רפי לביא, דדי בן־שאול, עמי שביט, עודד פיינגרש** ועוד עשרות אמנים נוספים ● בשבוע שעבר הועלתה בתיאטרון בית־הובן הצגת ה־100 של יומן נוכחות מאת **יוסף מנדי** ● התיאטרון הלאומי הבימה מתחיל להציג במרתף הקטן **ערב־קריאה** והצגה של קטעים מסיפורי **יצחק בן־נר** ● בטכס חנוכת האנדרטה לאוגדת הפלדה בימית הוחתמו ראש־המשלה, **מנחם בגין**, וקודמיו בתפקיד, **גולדה מאיר** ו**יצחק רבין**, על 125 הדפסי־משי, שנעשו על־פי תצלום האנדרטה בידי הצלם **יצחק נופך־מוזס**, שהתמחה בכיוון אמנותי זה. אלא שנופך־מוזס הופתע לאחרונה כאשר גילה בלשכת ראש־הממשלה הדפס־משי מעבודתו עם חתימת האדריכל **ישראל גודוביץ**, שתיכנן את האנדרטה. הדפס־משי מקורי עם חתימות ראשי הממשלה הובא לאמן הקשיש **מארק שאגאל** בעת ביקורו האחרון בארץ, והוא נתבקש לצרף חתימתו לחתימותיהם. הגיב על כך יצחק נופך־מוזס: „הדבר משולל להחתמתו של אנוואר אל־סאדאת על מגילת־העצמאות" ● שמה של הסופרת **עמליה כהנא־כרמון** (שדות מגנטיים) הוזכר לאחרונה במדור זה, בהקשר לכך שמעריציה לוחצים על שופטי פרס ברנר 77 לזכותה בפרס בטענה שלקתה ב„מחלה ברנרית". מסתבר שמעריצי הסופרת אך מזיקים לה, ועמליה כהנא כרמון לא חלתה משך השנה האחרונה במחלה כלשהי, והליקוי הבריאותי היחיד שלה הוא קוצר ראייה ● התגלות: ידיעה שפורסמה במדור זה הזכירה את הסופר **שמעון בלס** בין מייסדי התנועה למען ארץ־ישראל השלימה ולא היא. מקור הידיעה במידע מוטעה שפורסם על־ידי העיתונאי **גיל קיסרי**. שמעון בלס, המשתייך לצד האחר של המיתרס ונמנה על המועצה הישראלית למען שלום ישראל־פלסטין, הוזמנו בשנת 1967 על־ידי העורך והמתרגם **אהרון אמיר** לפגישת סופרים בבית־הסופר בתל־אביב. בפגישה זו נולדה התנועה למען ארץ־ישראל השלימה מבלי שלבלס היה קשר כלשהו עם התנועה, עם דרכה, עם מטרותיה ועם השקפת עולמה.

---

* איסר („הקטן") הראל.
** סוריה.
*** ירדן.

רחל מדחלת על כל העולם

חתונה בקולנוע

שימחה גדולה בעולם הסרטים הישראלי. שניים מהידועים באנשי הענף עומדים להעמיד חופה וקידושין ולומר זה

דן וולמן
שיתוף חדש

לזה הן. במאי־הקולנוע **דן וולמן** (מיכאל שלי, גימפל תם, סיפורה של באשה) יישא בתחילת חודש דצמבר שיבוא עליגו לטוב בה בקרוב את נערת־התסריט ועורכת־הסרטים **שושיק רוזן**.

שושיק ודני הכירו זה את זה במסגרת עבודה על סרט משותף לפני כשנה, ומאז הם ביחד לטוב ולרע. כנדוניה תביא איתה שושיק לשיתוף החדש את **תום**, בנה בן הארבע מנישואיה הקודמים.

כלה אינקוגניטו

ברחובות הארץ מסתובבת היום אחת מאוכזבת אמיתית, שאולי כדאי לנסות להרים לה את המוראל. הבחורה היא **גלי גופר**, דיילת אל־על, יפהפיה, דוגמנית ואפילו שחקנית לעת־מצוא. גלי, ששמה היה קשור בשמו של **שמעון עדן** מאז הסרטת מיבצע יונתן, אומנם ידעה שהוא לא בחור לתכל׳ס רציני, אבל לקוות תמיד אפשר. וזה בדיוק מה שהיא עשתה, עד שבימים אלה התנפצו כל חלומותיה.

עמך ישראל יכול לראות את שמעון, שחזר ארצה עם יפהפיה גרמניה בשם **סימון**, אבל הוא שומר אותה אינקוגניטו. אחרי שחזר מההסרטה של קשר האורניום, החליט שמעון לבקר בשמש החורפית הישראלית שלנו לתקופה קצרה. הוא עזב בגרמניה את כל עסקיו בידיים טובות, אבל לחזור צריך. ואני בטוחה שעם בוא הגשם הראשון יעזוב אותנו שמעון לטובת גרמניה, כי גשם הרי יש לו שם מספיק.

שמעון עדן וגלי גופר
בדידות חדשה

חווה לחופה?

תאמינו לי שכבר התחלתי לדאוג לד
מנית **חוה לוי**, המצליחה היפה. אומנ
כנראה לא בוער לה להתחתן, אבל כל חב
שלה היה עד היום קליבר רציני שממ
עוול שלא לתפוס אותו בשלשלאות. כנ
למשל, האופנאי **רוברטו קוואלי** או אי

חווה לוי
ארוס חדש

העסקים, **הרדוף וזקף**. אומנם כולם ת
צרת־חוץ, אבל זה כנראה הסטייל שלי
בקיצור, סיפרתי לכם לא מכבר שחו
עזבה את הרדוף ונסעה לה לניו־יור
אבל רבותי! מה שלא ידעתי, ועכש
קיבלתי ידיעה חדישה מהשפיונים ש
בארה״ב, זה שהיא לא נסעה לחינ
אלא בידיעה ברורה ששם מחכה לה עת
דה האמיתי בדמותו של **גארי כה**
מולטי־מיליונר יהודי בן שלושים־ושלו
גבוה וחבלונדי וגחמד. מסרו לי שהשניי
מסתובבים כעת אי־שם במרומים ומארו
רים עד השמיים, אם לא למעלה מז
חווה כנראה החליטה מה טוב בשבילו
ושמועות ידעו לספר לי שלא יעברו ימי
רבים, ותהיה לנו סיבה לשמוח. אומנ
במרחקים, אבל גם זו שימחה.

קיבוצניק נאמן

יש גם כאלה שלמרות שעזבו את הקיבוץ ועשו קאריירה בעיר, עדיין לא שוכחים מניין הם באו ונוסעים מדי שבוע, עם מכוניות־הפאר שלהם, לקיבוץ לבקר את ההורים ולהוציא את העיניים לאלה שלא היה להם דם לעזוב ולנסות את מזלם מחוץ לחממה של הקיבוץ.

אחד מאלה הוא **משה גה**, סוכן של מערכות סטריאו ומחבטי טניס ועשה הרבה כסף. הבחור מסודר בחיים, נוסע ב־וולוו, וגר בדירת פאר שהותקנו בה מירב המיטב השיכלולים. בלחיצת כפתור אחת קטנה משתנה הכל בבית: הווילונות נסגרים, אור רומנטי נדלק, המערכת מתחילה לנגן, ואפילו המיטה זזה.

הוא אומנם קורא לכל אלה מישחקי ילדים, אבל תאמינו לו שמישחקים כאלה עולים בכסף רב. אבל אוי לו לשובב, שיש לו הכל אבל אחת שתשתתף איתו בכל הטוב הזה אין. נו, מה לעשות, אי־אפשר לזכות בכל. אז לכן, בנות העיר או בנות הקיבוץ והכפר, הוא פתוח להצעות, רק תבואו. מוכשר, חתיך ומצליח, מה עוד אתן צריכות? הוא, מצידו, מצהיר שהוא מת להיתפס.

הרקדן המרקיד רקדנים

את **שלמה רוזין** כל אוהבי המחול ודאי מכירים. בהתחר, שהיה רקדן בג׳אז פלוס אצל **שימעון בראון**, עזב כשהלהקה התפרקה ועבר לעבוד עם **גברי לוי**, והשניים ארגנו ערבי הרקדה המריצים בקיבוצים. עד שגם מזה נשבר לו והוא החליט שהעניין הרציני בשבילו בחיים זה למצוא לעצמו חברה רקדנית ויחד איתה לפתוח סטודיו למחול.

ואכן, רבותי, אמר ועשה. הוא יוצא היום קבוע עם **דינה היכי**, שגם היא רקדנית, וישרקדה בלהקת פה״ד וגם אצל גברי בשלום 77.

דינה, שהיא כיום מארחת במלון שרתון החדש, החליטה לעזור לבחיר־ליבה וחשניים פתחו סטודיו לריקוד שבו הם מרקידים את כל נשות החברה הגבוהה שנרכחו כי התעמלות זה לא המודה וריקוד גם הוא טוב נגד עודפי שומנים. וכך הן גם רוקדות, גם נהנות וגם מרזות, לזה אני קוראת רעיון ומכניס.

שומרים על שימי

מי שמוגן היום בארץ כמעט כמו הנשיא סאדאת הוא הזמר העממי **שימי תבורי**. שימי, שעבר טראומה איומה אחרי שחטף מכות רוסיות מכנופיה אלימה של גרוזינים בחיפה, עדיין לא התאושש מהעניין. אומנם, **ורושקה**, שהיא הסיבה לבעיות ולמכות שיחרחה סוף־סוף את שימי לצמיתות, אבל הוא עדיין לא מאמין שהבעיות נגמרו. הוא מפחד מהצל של עצמו. משום כך שכר ארבעה שומרי־ראש שיהיו צמודים אליו יום ולילה, שניים בבוקר ושניים בערב, שחס וחלילה לא יהיה לבד לרגע. שימי דוגל בדיעה, שאף פעם אין לדעת מניין תיפתח הרעה. הוא לא לוקח סיכונים. שיהיו שומרים. הם אומנם עולים כסף, אבל מה זה הכסף לעומת בריאותו של אליל־זמר צעיר ומבטיח?

שימי תבורי
סיגנון חדש

אלמנת־קש בציפייה

זזי שביט היא בחורה יפה, לכל הדיעות. היא חיה לה סטייל אהבה עם בחיר־ליבה, המלחין המעבד, **אלדד שרים**, כבר כמה וכמה חודשים טובים, ונראית מאושרת מאד גם בימים אלה, כשאלדד איננו והיא על תקן של אלמנת־קש ויושבת ומחכה לו שיחזור.

אלדד שוהה כעת בחו״ל, עם הפסטיבל החסידי, אבל לא אחת כמו זזי תעשה בעיות מעניין של כמה שבועות. ואומנם היא עברה משבר די רציני כשעזבה את ההצגה בקרוב אצלכם עם **גבי עמרני**, אבל התגברה. וסוף טוב — הכל טוב. אלדד יגיע בקרוב.

Leggs®

מוצרי לגס הינם באחריות מלאה. מוצרי לגס הינם באחריות מלאה.

גרבוני לֶגְס
באחריות מלאה
פרטים בכל אריזה

"לֶגְס"-
הגרבונים הנמכרים ביותר בארה"ב
-מעתה גם בישראל!

למעלה מ־200 מיליון גרבוני "לֶגְס" נמכרים מדי שנה בארה"ב בזכות התאמתם המושלמת לגזרת האשה.

"לֶגְס"תואמים לרגלייך ומלוים כל תנועה מתנועותייך.
את מתכופפת-לֶגְס מתכופפים אתך. את מתרוממת-לֶגְס חוזרים ונמתחים על רגלייך, אינם משאירים קפלים ומשווים לרגליך גזרה חלקה, נשית ומושכת.

לבחירתך ארבעה דגמי "לֶגְס"בגוונים נפלאים ובמידות המתאימות לכל רגל:

- בִּיוּטִילֶגְס — גרבונים סופר־סטרץ'
- קווין סייז — גרבונים למידות גדולות במיוחד
- דוּאֶט — גרבי ניילון ותחתוני פוליאסטר סרוגים כיחידה אחת.
- בּוֹן־בּוֹן — גַּרְבּוֹנִים (גרבי ניילון עד גובה הברך)

גרבוני "לֶגְס" סופר סטרץ באריזת הביצה המופלאה ממתינים לך על גבי רַבְּמַדָּף "לֶגְס" בסופרמרקט שלך.

לֶגְס-תלווה לרגלים!

רב מדף לֶגְס

ב"שופרסל" ובסופרמרקטים בכל רחבי הארץ

זכינו במדלית זהב בינלאומית
ואתה יודע למה.

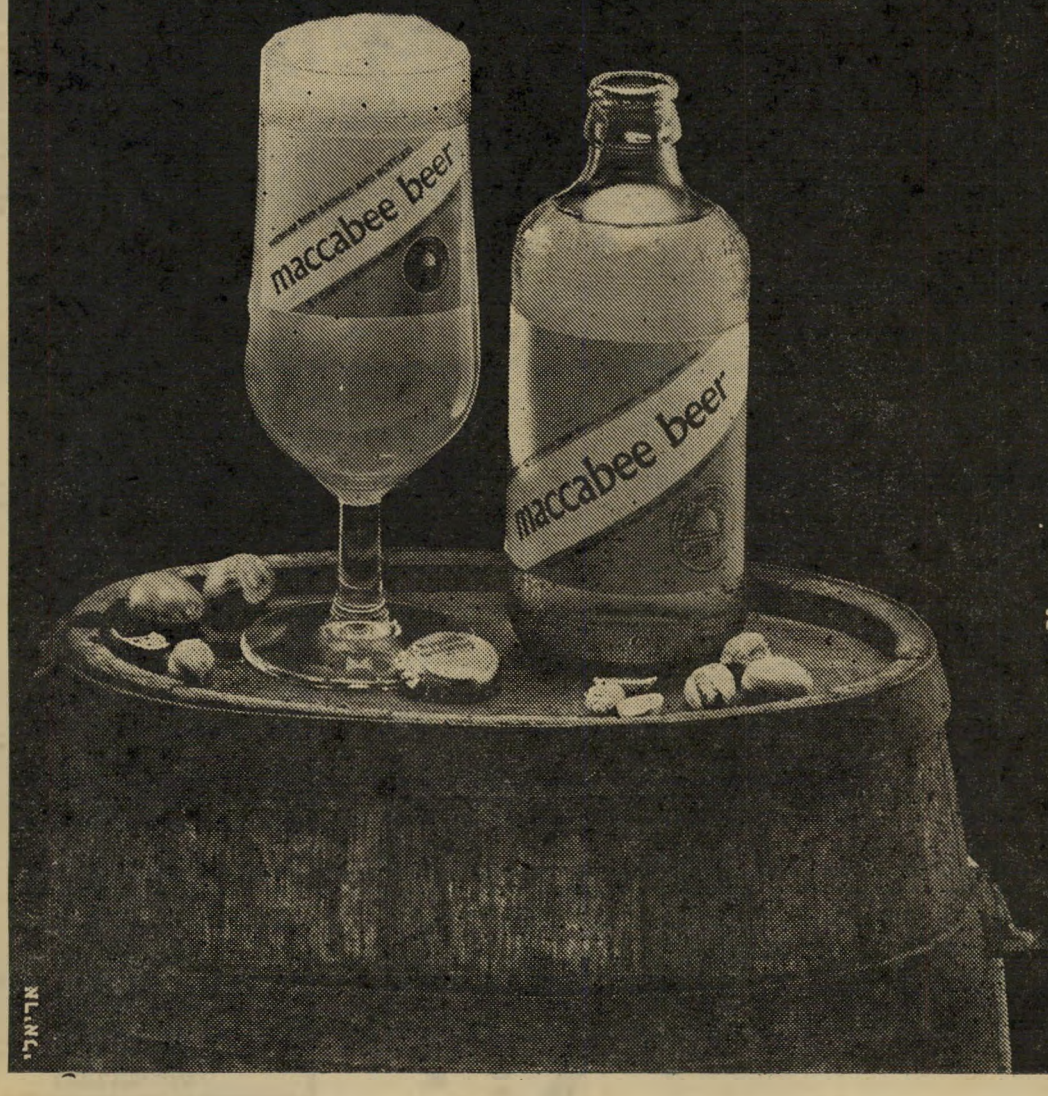

בעצם, אתה ידעת מזמן. בעצמך הענקת.
לנו את הפרס, מדי יום ביומו, כשהעדפת
את בירה מכבי על כל בירה אחרת.
מדלית הזהב שהוענקה לנו בתחרות שנערכה
השנה בבריסל, ואשר בה השתתפו חברות
בירה נכבדות ומוכרות מכל רחבי העולם,
היא, למעשה, הכרה בינלאומית באיכות
בינלאומית, ממדרגה ראשונה.

maccabee
בירה בינלאומית.

רחל מרחלת על כל העולם

אהבהבים ומזמוטים

לא, אל תיבהלו, זוהי רק סצנה מתוך הסרט הלהקה. אבל לידיעתכם, זה לא כל מה שהולך שם. לפי מה ששמעתי הולכות בסרט הילולות אמיתיות, אומנם לא על רמה של בתי־מלון, אבל אהבהבים באוטובוס למשל, זה כן.

סצינת מזמוטים רומנטיים נועזת מתחוללת, בין השאר, באוטובוס אגד. אבל אם תנחשו גם מי המאושרים, אני בטוחה שזה יראה לכם הרבה יותר. **ששי קשת** ו**דפנה ערמוני** עושים אהבה על אמת

טוביה צפיר ושרי דוריאל
תוצרת הארץ

עד ש**דובדבן גלילקמן**, שהוא בסרט מנהלה להקה, תופס אותם על חם, ואז אוי ואבוי.

גם **טוביה צפיר** השמנמן אינו טומן ידיו בצלחת, וגם הוא קיבל בתור תופין סצנת מיטה ומזמוטים ארוטיים למהדרין. אבל גם הוא, יחד עם בחירת ליבו בסרט **שרי דוריאל**, נתפסים ומתרגזים על שקילקלו להם את השמחה. אומנם, התופס הוא **גידי גוב**, שידוע לנו בחיי היום־יום שלו כליבראל מושלם אך בסרט, לצורך התפקיד, הוא משנה את זווית הראיה שלו על החיים ב־180 מעלות, ועושה לשניים המיסכנים את המוות.

אני לא יודעת מה עוד יש בסרט, אבל ארוטיקה בטוח שיש, ואני כבר קיצרת־סבלנות לחזות בו.
נדמה לי שגם אתם.

הנשיקה שתביא את השלום

עמירה תמיר ונאביל סעד
מגעים דיפלומטיים

לא רק **גולדה ובגין** זכו להתנשק עם מנהיגי מצרים, לא ולא. היו גם כאלה שמחשיבים את עצמם כפשוטי עם שנפלה בגורלם ההזדמנות להיות פעילים מאד. ולא מדובר, חס וחלילה, באיזושהי סנסציה על מישחקי אהבה אסורים בימי ביקורו של הנשיא המצרי. אומנם אין לי סקופ בינלאומי על איזו מאהבת סודית שסידרו לו לסאדאת, על זה נאמר עוד חזון למועד.

אבל מה שאני יכולה לספר לכם זה שהתפתח כאן סיפור יפה מאד, כמו שאומרים בשפה הדיפלומטית „היו מגעים", בין ראש לישכת־ההסברה של סאדאת **נאביל סעד** לבין הדוברת היפה של רשת המלונות של **חיים שיף עמירה תמיר**.

עמירה, שהגיעה במיוחד לירושלים כדי לארח במלון דיפלומט חלק מהפמליה של הנשיא, ראתה כבר מלכתחילה שאלה הם אכבאר גברים, ולא משנה בכלל שהם מצרים. בקיצור, עשתה עיניים לסעד ה־גבוה והחתיך, והוא החזיר לה עיניים, והידידות העמיקה. וכששאלה עמירה היפה את הג'נטלמן המצרי אם יפה לרצות לזרוק בחורה יפה כמוה למימי הים התיכון ענה הנ"ל, חס וחלילה. במקום זה הוא הזמין אותה למועדון הים התיכון, וכך בילו השניים — בין הרבה עבודה וקצת תענוגות — זמן רב ביחד, וביום השישי האחרון, כל מי שעקב אחר יומן אירועים ראה כיצד עמירה מנשקת לנאביל לשלום ולהתראות, עם הבטחה שזו הנשיקה ש־תביא את השלום.

הנסיכה של רונית

מי זאת **רונית רינת** אני לא צריכה לספר לכם, אבל מה מעשיה באמריקה אני מוכנה לספר לכם ברצון, בגלל שכולם אוהבים לשמוע על סיפורי הצלחה של ישראלים בחו"ל. ובכן, רונית היפה מתגוררת בבית מפואר, עם עוזרות כושיות, גנן ונהג צמוד. הווילה, הממוקמת באיזור היוקרה של בוורלי־הילס, מוקפת יער־עד רציני, עם שערים וחשמלים ומיטב השיכולים והפטנטים. בקיצור, רונית מוגנת היטב, חיה לה עם בעלה הרופא וילדיהם באידיליה, והכל מתנהל כשורה. ומה עוד שים בשביל הכיף? הרי אי־אפשר לשבת כל היום בבית וליהנות מזיו הקירות, או לצאת לראות ולהיראות.

ובכן חשבה לה רונית וחשבה, ומצאה שותף בדמותו של **סמי זלצר**, ספר הצמרת הישראלי. השניים ישבו ודנו בשאלה מה יעשו שעדיין לא עשו קודמיהם, ותא־מינו לי זה קשה, בייחוד באמריקה. הם גילו, לבסוף, שמה שהולך עכשיו זה ה־אופנה של **פרוצי האיטלקי**. רצו מהר, חתמו חוזה עם הנ"ל, מצאו מקום מצויין בברודיי בולוואר, ופותחים שם בוטיק שיעמיד בצל כל בוטיק אחר שקם אי־פעם בארה"ב, כך הם טוענים.

ואל תחשבו שבזה תם כל עיסוקם, ה־שניים מייבאים מאיטליה נסיכה אמיתית בשם **צולנג בוגר**, והמיוחסת הזאת תנהל להם את כל העניין.

רונית, שמבלה עם שלוש בנותיה זמן לא מבוטל, ונוסעת עם בעלה הגינקולוג לסופי־שבוע ארוכים ומהנים, מבטיחה ש־אולי בקרוב תבוא ארצה לביקור־נימוסין קצר. נחיה ונראה.

רונית רינת
קאריירה חדשה

זילבר כבר לא לבד

אריאל זילבר
פגישה ברחוב

רק לפני שבועיים שאלתי ידיד טוב, מה עם **אריאל זילבר**, למה הוא תמיד לבד, מה לא בסדר עם ה־בחור? ובכן, לסקרנות שלי באה תשובה השבוע. יש! יש לבחור רומן, ולפי מה שנראה לי זה דווקא רומן די רציני. ה־מאושרת היא **ריי־צ'ל האוורד**, צעירה בת 21, עו־בדת לה בשלווה במחשבים בתור אידיאל, ובתור חלטורה היא גם מדגמת לפעמים.

רייצ'ל, שהיא גיורת מזה חודשים אח־דים, הכירה את אריאל ברחוב. כן, פשוט ברחוב. עברה לה היפה בדיזנגוף, ראה אריאל וניכווה, לא עמד בפיתוי וניגש, ומאז השניים מאושרים וביחד צמוד־צמוד.

אריאל, שעושה בימים אלה חזרות למסע סיבובי עם להקתו, משבץ את רייצ'ל לכל מקום, שחס־וחלילה היא לא תלך לבד ברחוב ויקרה שוב מה שכבר קרה.

צעירה לרכילות

למה תמיד יפים נדבקים ליפות. אני לא יודעת. אני רק חושבת שהעניין שוחה בערך לכסף נדבק לכסף. כך או כך, הסיפור שלי היום הוא של שני יפים אמיתיים. את **מיקי גולדנברג־טופז** רוב־כם בוודאי מכירים. הנ"ל, שהוא אחיו הקטן של **דודו טופז**, לא נופל ממנו ב־יופיו. הוא אומנם לא שחקן, אלא עוסק בעניינים של מאחרי־הקלעים, מארגן ר־מפיק הצגות ילדים מזה זמן רב.

ובכן, הכישרוני היפה והעשיר הזה יצא בימים אלה עם חיילת יפהפיה, **בלונדית** מיניאטורית. מי היא? הוא בשום אופן לא מוכן לגלות. הוא טוען שהיא **צעירת מדי** ונאיבית מכדי בשביל להיכנס **למדורי הרכילות** בעיתונים. בקיצור, מיקי נראה מאוהב לחלוטין, ואולי סוף־סוף **יהיה הרא־שון** מבין בני טופז שיתחתן ויקים בית בישראל. לעתיד פיתרונים.

רומן החודש

ולמה החודש? ובכן, מפני שלעת־עתה עבר רק חודש מאז פרץ הרומן הגדול בין **אמירה וינשטיין** ו**עודד בזומנפלד**.

אמירה יפהפיה ברמה גרמנית וכו', היא גרושה מזה שנה ואם לבת בת תשע. אומנם הבחורה חיה ברמת שיגעון, ונוהגת מכונית הגיגה לעיניים, אבל היתה בודדה מאד עד שיום אחד הגיע סוף־סוף אביר החלומות.

עודד בן ה־30 הוא דמות ידועה מאד בחוגים התל־אביביים, הנכונים, עובד בתור מנהל בחברת ייצוא גדולה שמנוהלת על־ידי **רמי נעך**, ומצליח מיום ליום בעידודה המתמיד של אהובתו החדשה. אמירה שהיתה בת גרמניה במשך עשרים־ושלוש שנים, וגם היתה נשואה לישראלי גרמני, הגיעה ארצה לא מזמן והחליטה שפה תבלה בשלווה את חייה.

ומה יכול להיות יותר טוב מלעשות כל זאת עם חתיך משגע ונלהב כמו עודד? אומנם, מפעם בפעם היא קופצת לה למסע קניות באירופה, או למסע של הראה־לבעל־את־הבת, אבל כל זה לא־כל־כך משמעותי וגם קצר. העיקר הוא שהשניים, שנראים מאוהבים ברצינות, מבלים בכל מקומות הבידור היאים. אומנם, בקרוב נוסעת אמירה שוב, אבל הפעם, היא מצהירה, „לא בשימחה". והיא מתעתדת לחזור מהר־מהר, כי תמיד נעים לדעת שיש מי שמחכה פה ומתחמם לאור הזיכרונות.

במיוסיקהול המפורסם של פאריס, שרים בעברית את „ירושלים של זהב" בין מופעי ראווה של חשפנות

הנוער לארץ־ישראל.

משפחתו של רובר בר התיישבה תחילה במושב רנתיה, בין לוד לפתח־תקווה, במקום בו היתה פעם המושבה הגרמנית וילהלמה. כשהגיעה שעתו של רובר להתגייס הוא ביקש להתקבל ללהקה צבאית, אבל נדחה. „לא רצו לקבל אותי," הוא מספר בעיברית רהוטה, „אמרו לי: יותר טוב תהיה חייל. אז הייתי בגולני. שם הסתבכתי עם המצב."

אבל חיידק הבידור לא נטש אותו. כשהשתחרר מצה"ל הלך ללמוד בתיאטרון הקאמרי. בין מוריו נמנו אז, כפי שהוא מספר, משה הלוי ושייקה אופיר. כשסיים את לימודי הדראמה שלו לא הצליח

ירושלים של פולי־ברז'ה

עד שנים אחדי שהיה להימנונה של מילחמת ששת־הימים — וכימעט שהיה להימנונה השני של המדינה — הפך שירה של נעמי שמר, ירושלים של זהב, השיר הפופולארי ביותר בפולי ברז'ה, גדול המיוסיק־הולס של פאריס.

נערות המקהלה מפזמות אותו בחדרי־ההלבשה, שעה שהן מחליפות את תילבושותיהן הנוצצות; הוא מושר מעל ה־במה במילים העיבריות המקוריות, בין תצוגת עירום אחת לשניה, ומדי ערב מקבל אותו קהל בינלאומי, בעיקר של תיירים הנוהרים למקום כדי לצפות במופעי חשפנות אקסטראוואגנטיים — בתשואות נלהבות.

האיש המנציח את בירת ישראל על במת הפולי ברז'ה הוא ישראל לשעבר, ששמו כמעט בלתי מוכר בארץ, אשר מזה 15 שנה רואה עצמו כשגריר הזמר הישראלי בצרפת: רובר בר.

הבוסים הלך מרטיני, המנהלת החדשה ובעלת הפולי ברז'ה מתבוננת בכרזת פירסומת של המיוסיקהול, כשמאחוריה מישל גיארמאלי.

חתונה יהודית על במת הפולי ברז'ה, שבפעם הראשונה מאז היווסדו בשנת 1869 מציג בין מופעי הראווה והחשפנות סצינת פולקלור ישראלית. לפני הנערות ניצב (משמאל) הזמר הישראלי־לשעבר רובר בר, השר בעברית את השיר נשתה לחיים מתוך כנר על הגג. למעלה מימין נראית להקת הפולי ברז'ה כשרובר בר שר את ירושלים של זהב.

מאז חודש מארס השנה נמנה רובר עם שמונה הסולנים שבקרב להקת הפולי ברז'ה הכוללת 20 מוסיקאים, 90 שחקנים, רקדניות ונערות מקהלה, 150 עובדים, נמר אחד, ארבעה סוסים ו־14 כלבים, שכולם יחד מעלים את הצגת הרביו הגדולה אני אוהב אותך, פולי.

רובר אינו מסתפק בהשמעת ירושלים של זהב בעיברית. מעל במת הפולי ברז'ה, כשהוא מוקף יפהפיות בלונדיות בעלות גופות חטובים, הוא משמיע גם את הבה נגילה, את נשתה לחיים מתוך כנר על הגג בעיברית ועוד שיר אחד באידיש.

לרובר בר עצמו יש שמונה „כניסות" נפרדות במהלך ההצגה, כל פעם בתילבושת אחרת. ארבע מהן נעשות בקטע מזל טוב, אחד מ־24 הסצינות של הרוויו והארוך שבהם, הנמשך שמונה דקות תמימות. במזל טוב, שהוא גירסה צרפתית ראוותנית של סצינת החתונה מכנר על הגג, מופיעים הרקדנים עטורי־זקנים וחובשי מגבעות שחורות ונערות המקהלה נראות כמו בנות ישראל כשרות וחסודות. אין בכל הקטע כולו אפילו שד אחד לרפואה.

אל במת הפולי ברז'ה הגיע רובר בר כימעט במקרה.

בר בן ה־44 הוא יליד העיר סוס שבתוניס. כבו היה, לדבריו, הרב הראשי של יהודי תוניסיה. הוא עצמו למד בישיבה לפני שעלה, בגיל 13, בעזרת עלייתלעלות על הבמה. „אמרו לי שיותר טוב בשבילי לא להישאר בארץ. חיים גמזו אמר לי פעם: 'אין לך מה לעשות פה, אתה לא תצליח להזיז את הוותיקים.' רוב האמנים בארץ היו אז אשכנזים. לא היו הרבה אמנים ספרדים. אז חזרתי למשק שלי ועשיית כסף בגידול עגבניות ובמכירתם לתנובה."

לפני 15 שנה ירד רובר בר מהארץ, התיישב בפאריס. הוא הצליח למצוא עבודה בקולנוע, הופיע בתפקידים קטנים בארבעה סרטים של קלוד שברול, ובמקביל למד חמש שנים אצל מורה לפיתוח־קול כדי להכשיר את עצמו להיות זמר אופרה.

לצד החתיכות

הישראלי לשעבר רובר בר (חמישי מימין) עם להקת הפולי ברז'ה בקטע הסיום של המופע החדש: **אני אוהב אותך,** פולי. לידו ניצבות בשורה כמה מבנות הלהקה בתלבושות הדורות וחזות חשופים. **הפולי ברז'ה** היה חלוץ תיאטרוני הרוויו בפאריס שהעלה על הבמה יפהפיות חשופות חזה, והוא פועל משנת 1869.

השגריר

רובר בר, העולה מתוניס, שירד לפני 15 שנים מהארץ, על רקע שער הניצחון בפאריס. בר, המופיע בשירים עבריים בלבד רואה את עצמו כשגריר הזמר הישראלי.

„אז החלטתי לעשות מה שחלמתי. הלכתי לאופרה כדי להתקבל שם כזמר. נתנו לי כמה יצירות גדולות לעבוד עליהן. אבל לא היה לי כסף בשביל מורים. התחלתי לעבוד על שירי פולקלור ישראליים ואז הסתובבתי בין הצרפתים, הצגתי את עצמי כזמר ישראלי וביקשתי שיוציאו תקליטים שלי. התקליט הראשון שהקלטתי היה של שירים כמו אורחה במידבר, אל יבנה הגליל וערב של שנים. התקליט הצליח בשוק ומאז אני מופיע ומקליט רק עם שירים ישראליים. עד היום מכרתי כ־3 מיליון תקליטים. סובבתי כזמר ישראלי בכל אירופה, וייתי 12 פעמים בארצות־הברית. אפילו ביפאן היתה הצלחה לתקליטים שלי.“

רובר נשא אומנם אשה נוצריה, פסנתרנית, המלווה אותו בהופעותיו, אבל את בנו בן ה־13 הוא מגדל כיהודי ואפילו ערך לו בר־מיצווה. על עטיפת התקליט האחרון של שירים ישראלים שהוציא מופיעה תמונתו ותמונות בנו. „זה כדי שהוא יזכור שאבא שלו היה יהודי וישראלי,“ הוא אומר.

לפני כשלוש שנים חלה מהפכה בפולי ברז'ה.

קרוב לחמישים שנה נוהל המיוסיקהול המפורסם של פאריס, הראשון בעיר זו שנוסד כבר בשנת 1869, בידי פול דרבאל. דרבאל היה מלך התיאטרון, היקנה לפולי ברז'ה את תהילתו. הוא נפטר ב־1966 וניהול התיאטרון עבר לידי אשתו, טוניה דרבאל.

הפילושוף של חיי הלילה

לפני שלוש שנים מכרה טוניה את התיאטרון להלן מרטיני, בת לאב צרפתי ואם אוקראינית, שנולדה ברוסיה הלבנה. בתום מלחמת העולם השניה הגיעה הלן לפאריס, הלכה לצפות עם ידידה בהצגה בפולי ברז'ה. „זה לא קונץ להיות אשה ערומה.“ העירה לחברתה במהלך ההצגה. „נראה אותך...“ קינטרה אותה הידידה.

בתום ההצגה ניגשה הלן אל מאחרי הקלעים וביקשה לראות את הבמאי. הוא שכר אותה בו במקום להופעה. היה זה הבמאי היהודי מיכאל גיארמטי. היא נשארה להופיע שם כנערת מקהלה במשך ארבעה חודשים. 30 שנה אחר־כך היא הפכה לבעלת ומנהלת הפולי ברז'ה. גיארמטי נשאר במאי התיאטרון עד עצם היום הזה.

בתקופה שבה הופיעה חשופת־חזה בפולי ברז'ה הכירה הלן מדינאי סורי בשם מרטיני, שהיה דוקטור למשפטים ופילוסוף שנמלט מסוריה בשנת 1948. יש אומרים שגם הוא היה ממוצא יהודי. כשנישאו הוא רכש מועדון־לילה ובמרוצת השנים, עד פטירתו לפני 17 שנה, התרחבו עסקיו וכללו מספר מועדונים ובתי־שעשועים. אחרי מותו המשיכה הלן לנהל אותם ולפני שלוש שנים צירפה לעסקיה גם את הפולי ברז'ה.

התיאטרון הישן שופץ והושקע כסף רב בהצגות החדשות שהוכנו בו, כדי להשיב לו את תהילת עברו. רובר בר ניסה אז להגיע אל אחת ההצגות. באמצעות ידידה, ז'אן אובר, שהיתה בשעתו אחת הכוכבות של הפולי ברז'ה, נקבעה לו פגישה עם הבמאי גיארמטי. לרובר לא היה הרבה מה להציע. „למה אתה לא מעלה קטעים ישראליים?“ שאל רובר.

זה היה כשנה אחרי מילחמת יום־הכיפורים. מספר בר: „ידעתי שהוא יהודי. אמרתי לו: ‚בישראל מתים יהודים במילחמה ואתה מתבייש לעלות גם אותם על הבמה?‘ הוא לא היה רגיל שידברו אליו בצורה כזו. הוא נעלב. יצאתי מהפגישה איתו בלי כלום.

„שנתיים אחרי זה הוא טילפן אלי פיתאום. אני לא יודע איך מצא את הכתובת שלי, כי בינתיים החלפתי ארבע כתובות. ‚אתה זוכר מה שאמרת לי?‘ שאל אותי. ‚בטח,‘ השבתי לו, כאילו הפגישה בינינו נערכה אתמול. ‚אז תבוא מיד לתיאטרון,‘ הוא אמר, ‚אני רוצה להראות לך משהו.‘ דמעות עמדו לי בעיניים.“

כשהגיע רובר בר אל הפולי ברז'ה כבר היו התיפאורות לסצינת המזל טוב מרכנות. גיארמטי הראה לו אותן ואמר: „אתה תעמוד במרכז. אתה תשיר.“

ירושלים של זהב בעירום

רובר בר לא מפריע לשיר את ירושלים של זהב בהצגה של נערות עירומות. „נכון שיש שם עירום,“ הוא אומר, „אבל זה לא עירום גס. אפילו ילדים קטנים באים להצגה ולא נפגעים מזה בכלל. אני לא רואה את הבחורות עירומות. בשבילי זה לא עירום. אלא סתם בחורות יפות. הן חובשות כובעים ותילבושות נוצצות וזה לא מפריע לי כלל אם רואים חלק מגופן. זה דווקא יפה.

„בקטע היהודי של ההצגה אין עירום בכלל. כולן מופיעות שם לבושות עד הצוואר.“

ההצגה הנוכחית בפולי ברז'ה תרוץ שם עוד במשך ארבע שנים. אבל רובר חושב לפרוש ממנה בקרוב. יש לו תוכניות אחרות. לאחרונה סיים הופעה בסרט חדש של קלוד באדי שיוקרן לראשונה בחודש הבא.

„החלום הגדול ביותר שלי זה להיות כוכב בישראל. אבל אני מפחד לבוא לארץ. אני צריך להצליח עוד יותר, להיות כוכב עוד יותר גדול, כדי שיקבלו אותי בארץ,“ הוא אומר.

בעוד ארבעה־חמישה חודשים מתכוון רובר בר לנטוש את בימת הפולי ברז'ה. ואם יש זמר ישראלי המשתוקק לשיר את ירושלים של זהב בין המון יפהפיות ועירומות של גופות חשופים, זוהי ההזדמנות שלו.

בחדר ההלבשה

בעת אזנת ההפסקות במופע הראווה של **הפולי ברז'ה,** מצטלם רובר בר בחברת שתיים מנערות הלהקה. הוא מופיע במיוסיקהול המפורסם של פאריס גם בסצנה של מיני־אופרטה.

הכוכבת

ליליאן מונטווצ'י, הכוכבת האחרונה של **הפולי ברז'ה,** שלצידה מופיע רובר בר מזה תישעה חודשים. עם כוכבת **הפולי ברז'ה** נימנו בעבר ג'וזפין בייקר ולינדה גלוריה. רובר מתכוון להפסיק הופעותיו שם בעוד מיספר חודשים.

המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2100 כ' כסלו תשל"ח, 30.11.77 שנה 42

השלום הזה

יגאל כביב מדווח:

עדותו של

ישראלה

ברון

בוועדת

שימרון